

ROK XVII

ZESZYT 20

POLSKA GOSPODARCZA TYGODNIK

1 9 3 6

CENA zł 1.50

**POLSKIE
KOPALNIE SKARBOWE**

NA GÓRNYM ŚLĄSKU

SPÓŁKA DZIERŻAWNA
SPÓŁKA AKCYJNA
SOCIÉTÉ FERMIERE DES MINES
FISCALES DE L'ÉTAT POLONAIS
EN HAUTE-SILÉSIE.

CHORZÓW I G. ŚL.

RYNEK, L. 915

TELEFON 409-01

SPRZEDAŻ

WĘGLA, KOKSU, BRYKIETÓW I SIARCZ. AMONU

Z KOPALNÍ „KRÓL, BIELSZOWICE, KNURÓW”

ADR. TELEGR. SKARBOFERME CHORZÓW

POLSKA GOSPODARCZA

TYGODNIK, WYDAWANY PRZY POPARCIU MINISTERSTWA PRZEMYSŁU I HANDLU
ORAZ MINISTERSTW: SKARBU, ROLNICTWA I REF. ROLN., KOMUNIKACJI, POCZT I TELEGR.

WYCHODZI W SOBOTY

JEST WIĘC ŻYWY
I ŻYJE WŚRÓD NAS,
I PRAWDA ŚMIERCI
OKRUTNA, PRAWDA
ŚMIERCI POTĘŻNA, NIE
ISTNIEJE DLA NIEGO

W DNIU 12 MAJA PRZYPADŁA PIERWSZA ROCZNICZA ZGONU
PIERWSZEGO MARSZAŁKA POLSKI JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO

W TYMŻE ZARAZEM DNIU ODBYŁA SIĘ UROCZYSTOŚĆ ŻAŁOBNA ZŁOŻENIA URNY Z SERCEM MARSZAŁKA JÓZEFA PIŁSUDSKIEGO W MAUZOLEUM NA CMENTARZU ROSSA W WILNIE. URNA Z SERCEM WIELKIEGO MARSZAŁKA ZŁOŻONA ZOSTAŁA, ZGODNIE Z JEGO WOLĄ, U STÓP TRUMNY ZE ZWŁOKAMI Ś. P. MATKI MARSZAŁKA PIŁSUDSKIEGO. W DNIU TYM CAŁY NARÓD W SKUPIONEJ ZADUMIE ODDAŁ NAJGŁĘBSZY HOLD PAMIĘCI WIELKIEGO WSKRZESICIELA I BUDOWNICZEGO PAŃSTWA POLSKIEGO I JEGO ZBROJNEJ POTĘGI. W MOMENCIE UROCZYSTEGO ZŁOŻENIA URNY W MAUZOLEUM PAN PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ PROF. IGNACY MOŚCICKI WYGŁOSIŁ NASTĘPUJĄCE PRZEMÓWIENIE:

„Wiemy, niema nikogo w Polsce, ktoby nie rozumiał, jak niemal cudownym w pięknie swojej treści jest akt, w dniu dzisiejszym tu w Wilnie przez nas dokonany.

To, co stanowiło marzenie poety, stało się rzeczywistością:

„Niech przyjaciele moi w nocy się zgromadzą
I biedne serce moje spalą w aloesie
I tej, która mi dała to serce — oddadzą;
Tak matkom płaci świat, gdy proch odniesie“

— pisał poeta.

Z woli Marszałka Józefa Piłsudskiego serce Jego u stóp Matki spoczywa. Marzenie poety stało się rzeczywistością. Niema w tem nic dziwnego, był bowiem Józef Piłsudski całym swym życiem, czynem i myślą — realizatorem naszych snów.

Powiedział sam: „Gdy palec Boży ziemi dotyka, na równinach wyrastają góry i dymią, lawa gorąca wewnątrz ziemi bulgoce. I ziemia matka w bólu, we wstrząśnieniach rodzi ludzi, ludzi wielkości“.

A jeśli, idąc śladem Jego myśli, tajemnicę Jego własnej wielkości będziemy usiłowali rozwiązać, to niewątpliwem się stanie, że źródłem tej wielkości było nie co innego, jak właśnie Jego serce. Lwie serce — tak pełne słodyczy. Serce, przez które przeszło tyle burz, błyskawic i gromów i taka wielka miara tkliwości.

Cudem i tajemnicą tego serca było, że tyle zdołało odczuć i tyle ukochać.

Kiedy zwierzenia Józefa Piłsudskiego czytamy, uderza nas i porywa wezbrany rytm przeżyć uczuciowych, nieskończony w swoim bogactwie różnaitości, świeżości i bezpośredniości.

Wszystkie ważne, istotne zagadnienia rozstrzygnął sercem. Stosunek do Polski, decyzje co do własnej pracy i roli, stosunek do prawdy: „sercem wgrzyzałem się kiedyś w prawdę“ mówi sam o sobie. Z potęgi wzruszenia wyrastało zrośnięcie uczuć osobistych z interesami Narodu, wyrastał „romantyzm celów“, połączony z „pozytywizmem środków“, wyrastała „chęć zwyciężenia“, wyrastało „głębokie szczęście, rzewne i ciche, nawet dziecięco naiwne, płynące z wiary w idealne pierwiastki własnej kultury“.

Moce uczuciowe uczyniły z Niego wielkiego Twórcę. Wielkie słowa, jak „honor“, „odpowiedzialność“, „ofiarność“ — były w Jego ustach tak przekonywujące, bo nasiąknięte żywą krwią ogromnego tętna uczucia. Przeżył ukochaniem polską narodową tradycję w porywach entuzjazmu i dumy pod ciosami zawodów i rozgoryczenia, w płomieniach gniewu, rozpaczcy i niewiary wykwał tętnem serca niezłomną nadzieję. Porywał Go obraz ludzi „podobnych do wulkanów“. „Całe życie walczyłem“ —

mówi o sobie — „o szacunek dla tego, co zowią imponderabilija, jak cnota, jak męstwo i wogóle siły wewnętrzne człowieka“.

„Nienawidziłem zawsze słabości“ — dodaje i brzydzi się zwyrodnieniem uczucia „w sentymentalizm bezsilności“. Bezgraniczne oddanie się sercem uważa nietylko za naturalne, ale za konieczne: „duszę weź, duszę daj“ — taką jest Jego polska formuła dla Wędza.

Kiedy w bieg życia Józefa Piłsudskiego wnikamy, kiedy kartę odwracamy za kartą, badamy epizod za epizodem, czyn za czynem, to jasnym się staje, że o całym tem życiu bezinteresowne ukochanie Polski rozstrzyga.

Ale obok wielkich uczuć bezinteresownych, również wielkie i piękne są Jego uczucia osobiste. Nie zna mowa ludzka piękniejszego holdu dla matki od słów Piłsudskiego: „Gdy jestem w rozterce ze sobą, gdy wszyscy są przeciwko mnie, gdy wokoło podnosi się burza oburzenia i zarzutów, gdy okoliczności są pozornie wrogie mym zamiarom — wtedy pytam samego siebie, jakby Matka kazała mi w tym wypadku postąpić, i czynię to, co uważam za Jej prawdopodobne zdanie, za Jej wolę, już nie oglądając się na nic“. Zaś gdzieindziej: „i pierwszą rzeczą, którą wezmę, są prawa matczyne“. „Matczyne łono, matczyne pieśczęty, pieściwe pieśczęty dziecka, które serce matki wyczuwa i z siebie wyrzuca. gdy dziecko w trwodze się budzi, pierwsze spojrzenie widzi nad sobą matki schylonej, by pieśczętą gładzić dziecko, by je uspokoić. Gdy dziecko silniej zaszlocha, matka dziecko zawoła, by je uspokoić, ku sobie przywiązać i szloch w pierś zdusić. I ileż wspomnień, gdy mówię o matkach, ileż miłych wspomnień i miłych przeżyć ciągnie się ku temu, co matczyne i mile“.

A obok uczucia dla Matki, jakże silne i rzewne jest Jego uczucie dla dzieci, dla córek własnych i wszystkich dzieci wogóle. Znaliśmy jego uczucie dla bliskich i Jego miłość dla swoich żołnierzy. Tutaj w tem miejscu i w tej chwili jedno jeszcze Jego ukochanie podkreślimy — miłość dla Wilna, dla Matki Boskiej Ostrobramskiej — „Wielkiej Księżny Litewskiej“ — „dla milego miasta, miłych murów... co kochać wielkość prawdy uczyły“, „dla miasta symbolu naszej wielkiej kultury i państwowej ongiś potęgi“. Stwierdza On jednocześnie, że „wszystko piękno mej duszy przez Wilno pieśczęcone“, że „uczyłem się tu przywiązywać, uczyłem się myśleć i uczyłem się kochać“.

Słów tych starczy, aby głęboką treść, na wieki niezapomniany sens dzisiejszej uroczystości zrozumieć.

Niech idzie po Polsce, niech na zawsze dobytkiem wszystkich serc stanie się wieść, że złożyliśmy tu w Wilnie u stóp Matki serce wielkiego Jej Syna“.

TREŚĆ ZESZYTU

	STR.		STR.
ZMIANY W SYTUACJI ROLNICTWA — JACEK RUDZIŃSKI	553	ŻEGLUGA I SPRAWY MORSKIE	569
KRONIKA GOSPODARCZA:		KRONIKA TYGODNIOWA:	
GÓRNICCTWO I PRZEMYSŁ:		PRZEGLĄD USTAW I ROZPORZĄDZEŃ	570
PRZEMYSŁ NAFTOWY	555	TERMINY OGÓLNYCH ZEBRAŃ W SPÓŁKACH AKCYJNYCH	570
HUTNICTWO	557	SKARBOWOŚĆ I FINANSE:	
ROLNICTWO	558	PIENIĄDZ I KREDYT	571
Ustawa mleczarska — E. W.		Bank Gdański i sprawy walutowe Wolnego Miasta w 1935 r. — Z. Rogoziński	
Nowe przepisy budżetowe dla izb rolniczych — Inż. Z. Szostak		RYNEK DEWIZ I PAPIERÓW PROCENTOWYCH	573
HANDEL:		Z BANKU POLSKIEGO	575
HANDEL ZAGRANICZNY	560	Z BANKU GOSPODARSTWA KRAJOWEGO	576
KRAJOWE RYNKI TOWAROWE	560	PRZEGLĄD ZAGRANICZNY:	
RYNEK AKCYJNY	561	BILANSE PŁATNICZE NIEKTÓRYCH KRAJÓW W LA- TACH 1927 ÷ 1934 — J. CZADANKIEWICZ	576
CŁO ORAZ REGLAMENTACJA	562	KRONIKA ZAGRANICZNA:	
Kontrola obrotu towarowego z zagranicą — A.		NIEMCY	578
Reglamentacja przywozu — P. R.		LITWA	579
Czynny obrót uszlachetniający — Wl. W.		Z RYNKÓW ZAGRANICZNYCH	579
KOMUNIKACJA I TRANSPORT	566		
Taryfa osobowa na P. K. P. w okresie 1928 ÷ 1936 — A. D.			

ZMIANY W SYTUACJI ROLNICTWA

ZWYŻKA CEN zbóż, sygnalizowana w ostatnich tygodniach, zwraca ponownie uwagę powszechną na rozwój sytuacji gospodarczej w rolnictwie w ciągu bieżącej kampanji. Zagadnienie to jest dziś interesujące nie tylko z racji jego rzeczywistego wpływu na dynamikę całości gospodarstwa, ale również jako sprawdzian celowości polityki gospodarczej w ciągu ostatniego roku; oczywiście, byłby to sprawdzian bardzo niedoskonały, gdyż zysk, jaki można zapisać na konto danego posunięcia w polityce gospodarczej, mierzy się nie tylko konkretnie osiągniętą korzyścią, ale i rozmiarem strat, których się dało uniknąć; ta zaś wielkość nie jest wymierna. Dokładna analiza faktycznego stanu rzeczy mogłaby również wnieść pewne argumenty do dyskusji na temat polityki koniunkturalnej — jeśli chodzi o metody zwiększenia udziału rolnictwa w dochodzie społecznym. Niepretendując do przeprowadzenia takiej dokładnej analizy — wobec braku szeregu istotnych elementów — chcemy obecnie, spoglądając wstecz, uświadomić sobie w sposób syntetyczny przebieg wydarzeń i ich znaczenie w najbliższej przyszłości.

Przedewszystkiem więc zapytać trzeba, czy ubiegłe miesiące przyniosły jakąś zmianę w dotychczasowym położeniu rolnictwa? Sądzić można, że — tak. Nie ulega bowiem wątpliwości, że trwający w ciągu ubiegłych lat proces coraz dalszych przesunięć na niekorzyść rolnictwa w podziale dochodu społecznego uległ zahamowaniu. Sądzić można, że wobec tendencji powolnego wzrostu całości dochodu kwantum, przypadające rolnictwu, przestało się kurczyć, lub kurczyło się w zwolnionym tempie, zanim jeszcze nastąpiły przesunięcia udziału rolnictwa w całości dochodu. W stosunku do 1934/35 r. kampanja bieżąca nie przynosi dalszego pogorszenia ogólnej sytuacji rolnictwa; można nawet mówić o pierwszych oznakach poprawy. Oczywiście, rozmiary tej poprawy są jeszcze skromne.

Spośród symptomów tej poprawy wymienić można wzrost inwestycji maszynowych w rolnictwie, których wskaźnik utrzymuje się na poziomie znacznie wyższym

od poziomu ostatnich kilku lat, oraz wzrost zbytu nawozów sztucznych, zwłaszcza potasowych. Produccenci nawozów potasowych liczą się z 20%-ową wyższą zbytu w sezonie wiosennym w porównaniu z sezonem wiosennym w ubiegłym roku. Sezon jesienny przyniósł również znaczną poprawę zbytu nawozów fosforowych. Wprawdzie wzrost zbytu nawozów potasowych ma specjalne przyczyny (szczególnie silne ograniczenie zużycia przez rolników w latach kryzysu oraz zwiększenie zapotrzebowania w związku z rozszerzaniem hodowli), ale podobnie, jak w wypadku inwestycji maszynowych, samo istnienie tych przyczyn w niczem nie zmieniłoby poprzedniego stanu rzeczy, gdyby nie powstały warunki, dające rolnikowi faktyczną możliwość dokonania przynajmniej części koniecznych zakupów.

Zwiększenie popytu na szereg artykułów, których niższe cen choćby w słabym stopniu do rolnika dotarły, przy jednoczesnej tendencji do poprawy w obsłudze zadłużenia parelacyjnego i meljoracyjnego — stanowią dalsze symptomy tych zmian, jakie w sytuacji rolników zaszły w bież. roku gospodarczym.

Nasunie się, oczywiście, pytanie, skąd powstały te ewentualne zmiany i na czym się opierają; ze strony samych rolników spotykamy się bowiem często z pesymistyczną oceną sytuacji, oceną, opartą na twierdzeniu, że straty, jakie rolnictwo poniosło wskutek dalszego spadku cen zbóż (żyta, pszenicy i jęczmienia) w b. r., mają decydujące znaczenie i nie mogły być wyrównane. Otóż, jeśli chodzi o całość rolnictwa, to wydaje się, że twierdzenie to nie wytrzymuje krytyki.

Wartość eksportu żyta, jęczmienia, pszenicy, owsa, mąki i otrąb w ciągu pierwszych 3 kwartałów roku gosp. przedstawia się w następujący sposób (w miljn. zł):

	1934/35	1935/36
III i IV kw. 1935 r.	69'9	51'1
I kwartał 1936 r.	36'5	28'7
Razem:	106'4	79'8

Różnica na niekorzyść b. r. wynosi zatem ok. zł 26·6 miljn. Jeśli chodzi o straty, poniesione na zbycie wewnętrznym, to ich uchwycenie przedstawia dość duże trudności z uwagi na brak danych, dotyczących rozmiarów konsumpcji miejskiej lub ilości, przechodzących przez rynek. Opierając się w tym względzie na dawniejszych szacunkach, można przyjąć jednakową wielkość konsumpcji miejskiej w ciągu ostatnich 2 lat; stratę na zbycie wewnętrznym dla każdego zboża otrzymamy więc z iloczynu przyjętej (jednakowej) konsumpcji tego zboża i różnicy ceny, płaconej producentom w ciągu 3 kwartałów 1934/35 r. i 1935/36 r. Straty te dla 4 zbóż łącznie wahają się od zł 20 miljn. do zł 25 miljn. Razem więc ze stratami na eksporcie wpływy rolnictwa ze sprzedaży zbóż zmalały w porównaniu z ub. rokiem gosp. o ok. zł 50 miljn.

Dla porównania podobny szacunek przeprowadzić można w zakresie zwierząt rzeźnych. Podaż rynkową w każdym kwartale otrzymamy jako sumę ubojów pod nadzorem weterynaryjnym i eksportu żywca; po uwzględnieniu cen, płaconych producentom (dla cieląt i wołu—targowiskowych) otrzymamy następujące zestawienie wpływów ze sprzedaży trzody chlewnej i bydła rogatego (w miljn. zł):

	Trzoda	Bydło
III kwartał 1934 r.	76·9	35·1
IV „ „	80·5	34·0
I „ „ 1935 r.	66·4	37·9
Razem:	223·8	107·0
III kwartał 1935 r.	92·7	37·7
IV „ „	111·7	36·9
I „ „ 1936 r.	104·2	43·5
Razem:	308·6	118·1

Różnica zatem we wpływach ze sprzedaży trzody wyniosłaby ok. zł 85 miljn., ze sprzedaży zaś bydła rogatego—ok. zł 11 miljn., łącznie—ok. zł 100 miljn.

Szacunek powyższy może mieć wartość jedynie przy wzajemnym porównywaniu dwóch okresów, gdyż tylko wówczas ewentualne nieścisłości tracą na znaczeniu. Przytoczone liczby z dużym prawdopodobieństwem świadczą o tem, że straty, jakie w ciągu bież. kampanji poniosło rolnictwo na zbożach, zostały wyrównane z poważną nadwyżką przez zyski, osiągnięte tylko ze sprzedaży zwierząt rzeźnych. Jeśli więc w globalnym obrachunku uwzględnimy ponadto zwiększone dzięki rozszerzonemu systemowi zwrotów ceł wpływy z olejnych i strączkowych oraz lepszą sytuację na rynku nabiału (wzrost eksportu masła i wysoki poziom cen jaj), to wydaje się, że bilans dotychczasowych rezultatów oceniać należy korzystnie. Nie można też zapominać, że jednocześnie stosunek cen artykułów sprzedawanych i nabywanych przez rolników wzrasta od 1934 r., przyczem wzrost ten jest szczególnie silny od początku bieżącej kampanji.

Skolei zastanowić się wypada, jakie warunki obiektywne pozwoliły na utrzymanie się cen artykułów hodowlanych na stosunkowo wyższym poziomie przy niezmiennych naogół rozmiarach podaży. Odpowiedź znajdujemy we wzroście spożycia miejskiego w II półroczu 1935 r., skonstatowanym przez Instytut Badań Konjunktur Gospodarczych i Cen¹⁾. Konsumpcja miejska, która dotychczas nie podążała za wzrostem produkcji i zatrudnienia, gdyż nadwyżki dochodów obracane były głównie na spłatę dawnych zobowiązań,

obecnie zaczęła wzrastać—nawet mimo pewnego spadku dochodów realnych. Tak więc wzrost cen artykułów hodowlanych, uwarunkowany kształtowaniem się sytuacji ze strony popytu, umożliwiony został przez jednoczesny wzrost spożycia ludności miejskiej.

Jeśli chodzi o przyczyny spadku cen zbóż chlebowych w ciągu bież. kampanji, to oczywiście zaniechanie interwencji na rynku odegrało tu dominującą rolę. Z uwagi na to, że w latach ubiegłych poziom cen wskutek interwencji na początku roku był wyższy od poziomu cen na przednoku, producent przestał się liczyć z momentem spekulacyjnym i przetrzymywać zboże do późniejszego okresu. Sądzić można na podstawie fragmentarycznych danych, dotyczących obrotów rynkowych, że wobec zaprzestania interwencji w b. r. producenci liczyli się już w pewnym stopniu z odmiennym przebiegiem cen w ciągu kampanji; największe nasilenie podaży przesunęło się bowiem z III kwartału na IV kwartał roku kalendarzowego. Koncentracja podaży w pierwszych miesiącach roku jest zwykle wywołana ponadto faktyczną niemożnością dłuższego przetrzymywania zboża z uwagi na brak środków obrotowych. Otóż, początek bież. kampanji był pod tym względem nieco pomyślniejszy w związku z przesunięciem płatności podatkowych i niektórych zobowiązań w I połowie 1935 r. oraz zwiększonym wykorzystaniem kredytów rejestrowych w okresie późniejszym. Wahania cen w ciągu roku pozostawały w ściślejszej zależności od cen światowych.

Jeśli więc teraz na podstawie doświadczeń tegorocznych rozpatrywać będziemy możliwości poprawy sytuacji rolnictwa w przyszłej kampanji (zakładając oczywiście, że główne elementy, związane z wielkością krajowej produkcji, nie ulegną większym zmianom), to nasuwa się pytanie, czy poprawy tej można oczekiwać ze strony światowego rynku zbożowego. Otóż, wydaje się, że obecna poprawa „statystyczna” na rynku pszenicy nie posiada cech trwałości. Zmniejszenie bowiem zapasów pszenicy przy końcu bież. kampanji do rozmiarów z lat dobrej konjunktury jest rezultatem kilku lat nieurodzaju w krajach, będących wielkimi eksporterami zbóż, posiada więc przyczynę o charakterze raczej przemijającym i przypadkowym; ze strony popytu natomiast nie można oczekiwać znacznego polepszenia sytuacji. Tak więc jeden rok urodzaju w Stanach Zjednoczonych i Kanadzie może w konsekwencji wywołać ponowny szybki wzrost zapasów. Ten stan rzeczy nie pozwala przewidywać znaczniejszej poprawy na krajowym rynku zbożowym w związku z sytuacją światową.

Poprawy tej nie można w dalszym ciągu osiągnąć poprzez bezpośrednie oddziaływanie na poziom cen zbóż; w dążeniu do uniezależnienia się od rynku światowego, a więc do zahamowania eksportu z chwilą zmniejszenia się podaży, istotne znaczenie posiadają wszelkie działania pośrednie, które mogą w jakikolwiek sposób wpłynąć na polepszenie się sytuacji rolnika. Najmniejsze bowiem zmiany w stosunku globalnych przychodów gotówkowych do wydatków wywłać mogą zarówno zwiększenie konsumpcji własnej zbóż, jak i bardziej równomierny rozkład podaży w czasie. W wyborze środków, prowadzących do osiągnięcia tego celu, decyduje nie tylko ich teoretyczna słuszność, ale i praktyczna możliwość ich stosowania. Wydaje się więc, że oparcie się w głównej mierze na środkach, które prowadzą do kompresji strony rozchodowej budżetu rolnika, a w pierwszym rzędzie do

¹⁾ P. „Konjunktura Gospodarcza” Nr. 4/1935.

zniżki kosztów produkcji, dziś już jest mało realne. W obecnej sytuacji nie można się bowiem spodziewać na tej drodze dalszych, poważnych osiągnięć; dotyczy to zarówno kosztów pracy i kapitału, jak i cen artykułów przemysłowych.

Pozostaje więc nadal aktualna dotychczasowa forma oddziaływania na stronę przychodową rolnictwa poprzez rozwój produkcji hodowlanej i zapewnienie jej opłacalności. Ten kierunek polityki koniunkturalnej jest nietylko zgodny z kierunkiem przebudowy struktury produkcji rolnej, ale jest też praktycznie bardziej uzasadniony: uchwycenie rentowności produkcji hodowlanej jest łatwiejsze wobec niskich cen zbóż, a usuwanie nadwyżek drogą eksportu będzie

miało prawdopodobnie w przyszłej kampanii stosunkowo lepsze możliwości—ze względu na dalszą poprawę koniunktury na głównych rynkach zbytu i światową sytuację produkcji hodowlanej. Dla zwiększenia przychodów rolnictwa z produkcji hodowlanej, a więc sprzedaży tych samych ilości po wyższych cenach, lub większych ilości po tych samych cenach, decydujące znaczenie będzie jednak miał stan rynku wewnętrznego. Dlatego też sądzić można, że podstawowym warunkiem polepszenia sytuacji rolnictwa w przyszłym roku gospodarczym jest zwiększenie siły nabyczej ludności miast.

Jacek Rudziński

KRONIKA GOSPODARCZA

GÓRNICZTWO I PRZEMYSŁ

PRZEMYSŁ NAFTOWY

ZJAZD NAFTOWY

W dn. 9 i 10/V 1936 r. odbył się w Borysławiu doroczny IX Zjazd Naftowy, w którym wzięli udział liczni inżynierowie i technicy, pracujący w przemyśle naftowym, kopalnianym i rafineryjnym, przedstawiciele zarządów firm naftowych, władz górniczych i t. d.

Obradom Zjazdu przewodniczył Prof. Inż. Z. Bielski. Pan Minister Przemysłu i Handlu oraz PP.: Dyrektor Departamentu Górniczo-Hutniczego i Naczelnik Wydziału Nafty nadesłali Zjazdowi telegraficznie życzenia owocnych prac. Ministerstwo Przemysłu i Handlu było reprezentowane za Zjeździe przez Zastępcę Naczelnika Wydziału Nafty P. Inż. P. Wrangla oraz P. Inż. Cz. Jakóbkiewicza.

Tegoroczny Zjazd zbiegł się z uroczystością dziesięciolecia Stowarzyszenia Polskich Inżynierów Przemysłu Naftowego w Borysławiu, inicjatora i głównego organizatora tych zjazdów.

Podczas Zjazdu wygłoszono szereg referatów, przeważnie z dziedziny techniki wiertniczej, kopalniano-eksploatacyjnej i rafineryjnej, oraz geologii naftowej. Najbardziej ożywioną dyskusję wywołały referaty PP.: Prof. Bohdanowicza i Inż. Bóbra, dotyczące prowadzenia naszych wierceń naftowych poszukiwawczych oraz tak aktualnej obecnie i tak niesłyszanej doniosłej dla przemysłu naftowego sprawy — motoryzacji Polski.

PRZEMYSŁ NAFTOWY W LUTYM 1936 R.—Wydobycie ropy w lutym 1936 r. wynosiło 4134 cyst. brutto—wobec 4454 cyst. w styczniu b. r. Przeciętna dzienna produkcja wynosiła zatem 142 cyst.—wobec 143 cyst. w styczniu.

Ilość ropy, zużytej na opał i manko, wynosiła bez zmiany ok 3% produkcji brutto.

Ekspedycja ropy do rafinerji stanowiła 4260 cyst. (4381).

Zapasy zamagazynowanej ropy zmniejszyły się do 1811 cyst. (1925).

W rejonie borysławskim nową większą produkcję ropy nawięrocono w otw. „Statelands XXIX” w Tustanowicach na głęb. 1339 m w piaskowcu borysławskim w ilości 13 t na dobę oraz w otw. Nr. I kop. „Aldona” w Mrażnicy w warstwach popielskich na głęb. 1541 m w ilości 3 t na dobę. W rejonie marek specjalnych większe dowieńczenia uzyskano: w Sądkowej w otw. Nr. VIII kop. „Kraj” na głęb. 1063 m — produkcję gazową o ciśnieniu 103 atmosfer na głowicy. Znaczną też produkcję gazową nawiercono w Toroszówece w otw. „Amelja XV” — ok. 32 m³/min. z głęb. 254 m. Silne też gazy przyszły w otw. Nr. VII kop. „Zygmunt” w Roztokach z głęb. 1298 m.

Pozatem ukończono szereg dowieńczeń: w Lipinkach („Lipa LXXXII” z głęb. 226 m — 1,5 t dziennie), Krygu („Henryk XIV” z głęb. 350 m — 2,8 t dziennie), Męcinie W. („Fellnerówka XVIII” z głęb. 325 m — 2,4 t dziennie), Wólce („Flora XXVIII” 328 m — 1,5 t dziennie), Brelikowie („Karpaty CXXXIII” z głęb. 461 m — 1,4 t dziennie i „CXII” z głęb. 491 m — 3 t dziennie).

Odbudowa ciśnienia złoża w Schodnicy była prowadzona nadal z pomyślnym wynikiem, zachowując produkcję na poziomie kilkakrotnie wyższym niż poprzednio — przed stosowaniem metody. Rozpoczęte wtłaczanie na kop. „Harkłowa” w Harkłowej dało w wyniku zwiększenie produkcji w 3 otworach w wysokości 4 — 28%. Na innej kopalni — „Ropita” — również w Harkłowej oraz na kop. „Nafta” w Równem wtłaczanie nie spowodowało jeszcze reakcji.

S-ka Akc. „Pionier” prace poszukiwawczo-badawcze metodą sejsmiczną prowadziła w miejscowościach: Letnia, Medenice i Litynia pow. Drohobycz, Mosty i Monasterzec pow. Rudki, oraz Uhersko, Lisiatycze i Wownia pow. Stryj. Badania miały za zadanie

Produkcja i obrót ropą w lutym 1936 r. (w cysternach)

MIESIĄC I ROK	J A S Ł O				D R O H O B Y C Z				S T A N I S Ł A W Ó W				R A Z E M			
	Produkcja	Opał i manco	Ekspedycja	Zapasy w końcu m-ca	Produkcja	Opał i manco	Ekspedycja	Zapasy w końcu m-ca	Produkcja	Opał i manco	Ekspedycja	Zapasy w końcu m-ca	Produkcja	Opał i manco	Ekspedycja	Zapasy w końcu m-ca
Styczeń 1936	895	9	840	368	3056	148	3112	1260	503	5	429	297	4454	162	4381	1925
Luty 1936	830	9	805	387	2850	138	2889	1243	454	5	566	181	4134	152	4260	1811
Stycz. — luty 1936	1725	18	1645	387	5906	286	6001	1243	957	10	995	181	8588	314	8641	1811
Stycz. — luty 1935	1541	12	1669	341	6183	314	6105	1494	527	11	500	78	8251	337	8274	1913

Produkcja i zużycie gazów ziemnych w lutym 1936 r. (w tys. m³)

MIESIĄC I ROK	J A S Ł O				DROHOBYCZ				STANISŁAWÓW				R A Z E M			
	Produkcja	Opał (zuż. własne)	Odtłoczono	Manco	Produkcja	Opał (zuż. własne)	Odtłoczono	Manco	Produkcja	Opał (zuż. własne)	Odtłoczono	Manco	Produkcja	Opał (zuż. własne)	Odtłoczono	Manco
Styczeń 1935	12 960	2 570	9 651	469	25 711	7 113	18 524	74	5 037	4 009	402	626	43 438	13 692	28 577	1 169
Luty 1936	12 868	2 542	10 106	220	25 836	6 535	19 214	87	4 523	662	3 799	62	43 227	9 739	33 119	369
Stycz. ÷ luty 1936	25 558	5 112	19 757	689	51 547	13 648	37 738	161	9 560	4 671	4 201	688	86 665	23 431	61 606	1 538
Stycz. ÷ luty 1935	26 847	4 896	20 869	1 082	57 654	16 282	41 139	233	6 942	5 337	1 173	432	91 443	26 515	63 181	1 747

Liczba otworów wiertniczych na kopalniach ropy i gazów ziemnych w lutym 1936 r.

MIESIĄC I ROK	L i c z b a o t w o r ó w														Ilość otworów, produkujących ropę	Przeciętna dzienna produkcja otworu — w kg
	Montowane	Zmontowane	Wiercone			Instrument.	Wyłączenie gazowe	Samopłynące	Łyzkowane	Pompowane	Tłokowane	Rekonstrukc.	Likwidacja	Razem		
			Produkcyjne	Bez produkcji	Razem											
Styczeń 1936	7	8	65	73	138	26	193	27	429	2 226	347	27	22	3 450	3 094	464
Luty 1936	8	6	50	83	133	20	208	27	422	2 226	345	29	22	3 446	3 070	480

wyświetlenie szczegółów budowy geologicznej na wybranych profilach. W szczególności badano strefy zaniku przewodniego horyzontu refleksyjnego. Badania zaś w gminie Wownia miały na celu przeprowadzenie pomiarów w otworze świdrowym Nr. I kop. „Wownia-Premier”.

Oprócz badań metodą sejsmiczną prowadziła S-ka Akc. „Pionier” w gminach Równe pow. drohobyckiego, Koniuszki Siemianowskie pow. rudeckiego, Bilina, Dublany i Hordynia pow. samborskiego oraz Jankowce pow. leskiego — badania wierceniami rdznicowymi. Głębokość poszczególnych otworów wynosiła 55 ÷ 133 m.

W ruchu wiertniczym naogół nie zaszły istotniejsze zmiany. W wierceniu było 133 otwory — wobec 138 w styczniu.

Nowych otworów uruchomiono 15 — wobec 12 w styczniu. Z nich w rejonie okr. jasielskiego uruchomiono 6 (w styczniu 7): „Elżbietka XXIII” w Krygu, „Reduta III” w Rozdzielu, „Lipa LXXXII” w Lipinkach, „Stanisław XL” w Bieczu, „Zofja II” w Iwoniczu, „Lubatówka I” w Lubatówce. W rejonie okr. drohobyckiego rozpoczęto wiercenie otworów: „Urszula II” w Tustanowicach, „Karol I” w Do-

browolanach, „Karpaty CXX” i „CXXIII” w Brelikowie, „Michałków XXV” i „Stefanja” w Schodnicy, Nr. II i III „Pollon” w Lipiem i „Basiówka I” w Daszawie — razem 9 wobec 2 w styczniu.

Ruch terenowy wykazuje w dalszym ciągu silne ożywienie w powiatach: turczańskim i leskim.

Geny ropy naftowej nie uległy zmianie, wynosząc dla marki boryslawskiej zł 1350 za cysternę 10-tonnową.

Wydobycie gazów ziemnych w lutym wynosiło 43 227 tys. m³ — wobec 43 438 tys. m³ w styczniu. Przeciętnie dziennie wydobywano zatem 1 490 tys. m³ — wobec 1 401 tys. m³ w styczniu.

Manko gazowe zmniejszyło się bardzo wydatnie, bo do 0,7% produkcji — wobec 2,6% w styczniu.

Cena gazu ziemnego wynosiła bez zmiany gr 4 61 za m³ dla gazu boryslawskiego. W rejonie okr. jasielskiego płacono gr 6 00 za m³, doliczając za tłoczenie gr 0 64 dla zakładów przemysłowych i gr 0 94 dla miast.

Produkcja i obrót produktami naftowymi w lutym 1936 r. (w tonnach)

P r o d u k t	Wytwór- czość	Wysyłka do spożycia w kraju	Wysyłka do innych rafin.	Zużycie własne	Eksport	Przychód		Z a p a s y	
						z innych rafineryj i gazoli- niarni	import	w dn. 1/II 1936	w dn. 29/II 1936
Benzyna	7 630	3 751	348	2	4 818	2 529	—	22 797	24 037
Nafta	12 731	11 665	9	5	2 817	—	—	18 352	16 587
Olej gazowy	5 768	4 191	42	1	2 045	49	—	5 477	5 015
Oleje lekkie o c. g. do 0°890	389	544	1	—	49	1	—	1 270	1 066
Oleje: napędowy i opałowy .	76	241	—	—	30	—	—	465	270
Oleje smarowe	6 875	2 407	162	10	2 777	158	—	70 687	72 364
Wazelina	38	9	—	—	—	—	—	150	179
Smary stałe	225	252	7	—	16	2	—	465	417
Parafina	2 521	673	1	—	1 555	—	—	2 835	3 127
Asfalt	1 978	714	—	—	16	—	—	12 454	13 702
Koks	638	259	75	389	177	75	—	850	663
Produkty atypowe	19	27	—	—	—	—	—	190	182
„ uboczne	203	95	—	63	—	—	—	951	996
Olej parafinowy	— ¹⁾	—	409	13	—	369	—	21 113	20 453
Gacz i oleje potne	165	—	—	—	—	—	—	2 653	2 818
Słops	460	—	—	175	—	—	—	1 087	1 372
Pozostałości	— ²⁾	45	4	263	—	5	—	12 080	10 469
Ogółem :	37 805	24 873	1 058	921	14 300	3 188	—	173 876	173 717

¹⁾ Potrącono 607 t. pobranych z zapasów do dalszej przeróbki.

²⁾ „ 1 304 t. „ „ „ „

Liczba robotników na kopalniach ropy i gazów ziemnych zwiększyła się do 9 107 (9 063).

W lutym b. r. było czynnych 23 rafinerie ropy, które zatrudniały ogółem 3 048 robotników i majstrów. Z tej liczby 3 031 robotników było zajętych przy pracach, związanych bezpośrednio z ruchem zakładów.

Przeróbka ropy w rafineriach wyniosła 41 215 t (w ub. r. przec. mies. 42 450 t). Przerobiono ropy boryslawskiej 26 846 t, specjalnej małoparafinowej 9 081 t, specjalnej bezparafinowej 5 288 t.

Wytwórczość produktów naftowych wyniosła ogółem 37 805 t, czyli strata przy przeróbce stanowiła 8,2% (przeciętnie w ub. r. 8,0%).

Eksport do poszczególnych krajów w lutym 1936 r. (w tonnach)

Kraj przeznaczenia	Benzyna	Nafta	Olej gazowy	Oleje lekkie o c. g. do 0,890	Oleje smarowe	Parafina	Asfalt	Koks	Smary stałe Mydło naftenowe	Świece	Wazelina	Półprodukty	Pozostałości destylacyjne ^{b)}	Razem
Austria	12	280	276	10	30	20	—	144	5	—	—	—	15	792
Bułgaria	—	—	—	—	23	—	—	—	—	—	—	—	—	23
Czechosłowacja	4 049	1 933	—	—	200	—	—	—	—	—	—	—	—	6 182
Dania	41	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	41
Grecja	—	—	—	—	—	40	—	—	—	—	—	—	—	40
Jugosławia	—	—	—	—	154	107	16	—	11	—	—	—	—	288
Łotwa	—	30	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	15	45
Niemcy	33	30	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	65
Szwajcaria	—	123	1 330	30	—	—	—	16	—	—	—	—	—	1 499
Szwecja	14	—	—	—	30	—	—	—	—	—	—	—	—	44
Węgry	—	—	—	—	—	65	—	15	—	—	—	—	—	80
Włochy	—	—	—	—	—	9	—	—	—	—	—	—	—	9
Razem:	4 149	2 396	1 606	40	437	241	16	177	16	—	—	—	30	9 108
Gdańsk	649	151	386	9	1 433	1 314	—	—	—	—	—	—	—	3 942
Gdynia	20	270	53	—	907	—	—	—	—	—	—	—	—	1 250
Ogółem:	4 818	2 817	2 045	49	2 777	1 555	16	177	16	—	—	—	30	14 300

Konsumpcja produktów naftowych w kraju wyniosła 25 794 t (w tem wewnętrzne spożycie rafinerij 921 t) i przedstawiała się następująco (w tonnach — bez spożycia rafinerij):

	L u t y		Przec. mies.
	1935	1936	
Benzyna	3 580	3 751	5 549
Nafta	11 109	11 665	10 183
Oleje gazowy i opalowy	4 273	4 431	4 551
Oleje smarowe	2 755	2 951	3 369
Parafina	500	673	688

Eksport produktów naftowych (właściwie wysyłka z rafinerij, przeznaczona na eksport) wyniósł ogółem 14 300 t, czyli był nieco większy niż przeciętny eksport miesięczny w 1935 r. (14 154 t).

Z poszczególnych produktów wywieziono zagranicę (w tonnach):

	L u t y		Przec. mies.
	1936	1935	
Benzyna	4 818	3 935	
Nafta	2 817	2 942	
Oleje gazowy i opalowy	2 075	3 562	
Oleje smarowe	2 826	1 859	
Parafina	1 555	1 598	

Ruch zapasów produktów naftowych w rafineriach przedstawiał się następująco (w tonnach):

	I / II 1936			I / III 1936			I / III 1935		
	I	II	III	I	II	III	I	II	III
Benzyna	22 797	24 037	16 119	22 797	24 037	16 119	22 797	24 037	16 119
Nafta	18 352	16 587	29 487	18 352	16 587	29 487	18 352	16 587	29 487
Oleje gazowy i opalowy	5 942	5 285	5 894	5 942	5 285	5 894	5 942	5 285	5 894
Oleje smarowe	71 957	73 430	63 780	71 957	73 430	63 780	71 957	73 430	63 780
Parafina	2 835	3 127	5 358	2 835	3 127	5 358	2 835	3 127	5 358
Inne produkty	51 993	51 251	57 216	51 993	51 251	57 216	51 993	51 251	57 216
Razem:	173 876	173 717	177 854	173 876	173 717	177 854	173 876	173 717	177 854

W przemyśle gazolinowym sytuacja była w dalszym ciągu pomyślna. Produkcja gazoliny wyniosła 3 266 t (w styczniu 3 532 t). Z ogólnej ilości 43 227 tys. m³ gazu ziemnego, wyprodukowanego na kopalniach — przerobiono w gazoliniarniach 22 143 tys. m³, czyli 52,3%. Z 100 m³ przerobionego gazu otrzymywano przeciętnie 14,8 kg gazoliny (w styczniu 14,6 kg). Do rafinerij ropy wysłano, jako

domieszkę do benzyn ciężkich, celem otrzymania benzyny motorowej 2 567 t gazoliny. W ruchu było 25 zakładów gazolinowych, które zatrudniały 330 robotników.

KOPALNICTWO WOSKU ZIEMNEGO. — W lutym b. r. wydobyto 45 t wosku ziemnego (44). Eksport obejmował wyłącznie Niemcy, dokąd wysłano 26 t — wobec 23 t w styczniu (z których wysłano: do Austrii — 3 t, do Czechosłowacji — 6 t i do Niemiec — 14 t). Zapasy zamagazynowanego na kopalniach wosku wzrosły do 124 t (105). Liczba robotników, zatrudnionych na kopalniach i topiarniach, wyniosła 267 (325). Ceny wosku ziemnego wynosiły zależnie od gatunku zł 270 — 150 — 60 loco kopalnia za 100 kg.

HUTNICTWO

WYTWÓRCZOŚĆ HUTNICTWA CYNKOWEGO I OLOWIANEGO W KWIECNIU 1936 R. przedstawiała się — według danych tymczasowych — jak następuje (w tonnach):

	1 9 3 6			1935
	Kwiecień	Marzec	Kwiecień	
Cynk mufłowy i elektrolityczny	7 493	7 752	6 286	
Blacha cynkowa	1 097	832	1 258	
Kwas siarkowy	11 644	12 636	13 154	
Ołów surowy	1 289	1 346	1 368	

Wytwórczość cynku w kwietniu w porównaniu z marcem wykazuje lekki spadek, który jednak jest tylko pozorny, gdyż jeżeli się przyjmie pod uwagę, że w kwietniu — spowodu Świąt Wielkiejnocy — było mniej dni roboczych niż w marcu, to się okaże, że przeciętna dzienna wytwórczość w kwietniu była nawet cokolwiek wyższa niż w marcu. Natomiast wytwórczość blachy wykazała duże zwiększenie, co należy przypisać przyczynom koniunkturalnym. Wytwórczość ołowiu wykazała niewielki spadek. W porównaniu z kwietniem ub. r. wytwórczość cynku była większa, natomiast wytwórczość innych produktów spadła.

Powyższe zmiany w produkcji hutnictwa cynkowego liczbowo (w procentach) przedstawiają się tak, że w porównaniu z marcem b. r. wytwórczość kwietniowa (globalna) zmniejszyła się: w cynku o 3,5%, w kwasie siarkowym o 7,9% i w ołowiu o 4,4%, wzrosła natomiast wytwórczość blachy o 31,8%; w porównaniu z kwietniem 1935 r. wzrosła wytwórczość cynku o 23,5%, zmniejszyła się zaś wytwórczość blachy o 12,6%, kwasu siarkowego o 11,4% i ołowiu o 7%.

^{b)} Oleje napędowe i opalowe.

ROLNICTWO

USTAWA MLECZARSKA

W „*Dzienniku Ustaw R.P.*” Nr. 35, poz. 272 została ogłoszona uchwalona podczas ostatniej sesji Izb Ustawodawczych ustawa o mleczarstwie.

Wejście ustawy w życie przewidziane jest w 3 miesiące po ogłoszeniu jej w „*Dz. Ust. R.P.*”, to znaczy z dniem 6/VIII 1936 r., faktyczne jednak jej działanie rozpocznie się dopiero z chwilą ukazania się właściwych rozporządzeń wykonawczych, rozwijających zasadnicze postanowienia ustawy. Tekst ustawy ujęty jest w 20 artykułach, rozdzielonych na 5 działów. Dział pierwszy stanowi najbardziej istotną część ustawy, ponieważ artykuły tego działu (1 ÷ 10) zawierają postanowienia o warunkach istnienia zakładów mleczarskich.

Art. 1 wylicza, jakie zakłady mleczarskie podlegają działaniu ustawy. Są to: zlewnie mleka, mleczarnie, śmietniarnie, maślarnie, serownie i bryndzarnie. Należy zaznaczyć, że ustawa wyraźnie podkreśla, że zakłady, które trudnią się jedynie odsprzedażą spożywcem mleka i przetworów mleczarskich, nabytych z zakładów mleczarskich, nie podlegają działaniu ustawy. Ponadto spod działania ustawy mogą być wyłączone zakłady, przerabiające mleko z własnego gospodarstwa i nieprzekraczające przerobem rozmiarów, ustalonych w rozporządzeniu wykonawczem.

Art. 2 przewiduje ukazanie się rozporządzeń wykonawczych Ministra Rolnictwa i Ref. Roln., wydanych w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, w których zostaną ustalone wymagania, jakim mają odpowiadać wymienione wyżej zakłady mleczarskie. Wymagania te dotyczyć będą pomieszczeń i urządzeń technicznych i zawodowego przygotowania technicznych kierowników tych zakładów. Niezależnie od tego przewidziane jest ukazanie się rozporządzeń Ministra Rolnictwa i Ref. Roln., nakładających obowiązek prowadzenia przez pewne typy zakładów mleczarskich wykazów surowców, stosowania ustalonych metod wytwarzania poszczególnych rodzajów przetworów mleczarskich, używania surowca, odpowiadającego określonym wymaganiom, oraz obliczania cen za dostarczane zakładom mleczarskim mleko w stosunku do jego jakości oraz zawartości w niem tłuszczu.

Nie wymaga uzasadnienia, że pierwsza część tych rozporządzeń stworzy w dziedzinie przemysłu mleczarskiego w Polsce stan, uniemożliwiający istnienie zakładów mleczarskich, pozostających pod względem urządzeń technicznych poniżej ustalonego minimum wymagań oraz prowadzonych przez osoby, nieposiadające po temu odpowiednich kwalifikacji fachowych.

Część druga tych rozporządzeń dotyczyć będzie spraw, związanych ze stosunkiem tych zakładów do producentów mleka, i to w 2 dziedzinach.

Z jednej strony zostaną ustalone wymagania co do jakości surowca, który ma być używany w zakładach mleczarskich, a tem samym zły surowiec (brudne, nieświeże mleko), z którego trudno jest otrzymać dobry produkt, będzie z dostaw do zakładów mleczarskich wyeliminowany.

Z drugiej strony na zakłady mleczarskie będzie nałożony obowiązek stosowania w stosunku do dostawców—producentów mleka systemu: wypłat za dostarczane mleko w zależności od jego istotnej wartości, na co składa się zawartość tłuszczu w mleku oraz jego czystość i świeżość.

Dalsze artykuły tego działu ustawy stanowią podstawę do stworzenia systemu kontroli przestrzegania wyżej wyszczególnionych przepisów, który to system w pierwszym rzędzie polega na zastosowaniu zasady rejestracji wszystkich zakładów mleczarskich. Rejestrację przeprowadzać będą właściwe dla danego terenu izby rolnicze. W tym celu wszystkie zakłady mleczarskie w ciągu 7 dni po uruchomieniu powinny być zgłoszone do izby rolniczej, która wpisze dany zakład do rejestru, o ile zakład swem pomieszczeniem i urządzeniem odpowiada ustalonym w rozporządzeniu wykonawczem wymaganiom. Niezależnie od tego osoby, zamierzające założyć zakład mleczarski, obowiązane są zwrócić się do izby rolniczej po wskazówki co do celowości założenia zakładu, przyczem w razie przedłożenia planów pomieszczeń i urządzeń

technicznych izba rolnicza powinna wydać orzeczenie co do zgodności ich z ustalonymi wymaganiami.

W stosunku do już istniejących zakładów mleczarskich przepisy ustawy przewidują zgłoszenie się ich do rejestru izby rolniczej w ciągu 6 miesięcy od dnia wejścia w życie odnośnych rozporządzeń wykonawczych, ustalających wymagania techniczne, przyczem izba rolnicza rejestruje zakład, o ile jest urządzony zgodnie z obowiązującymi przepisami, względnie zarejestruje go pod warunkiem, że w ustalonym przez izbę terminie zostanie on dostosowany do tych przepisów. Odмова rejestracji zakładu względnie wykreślenie go z rejestru powoduje konieczność zamknięcia zakładu mleczarskiego w ciągu 3 miesięcy od daty odnośnej decyzji izby rolniczej.

Dalsze przepisy tego działu ustawy zawierają postanowienia o uprawnieniach organów izby rolniczej, jako organu bezpośredniego nadzoru nad zakładami mleczarskimi, co do zakresu wykonywania kontroli nad ich działalnością. Ustawa mleczarska wprowadza zatem instytucję samorządu gospodarczego rolniczego, jakim jest izba rolnicza, w rolę władzy nadzorczej nad przemysłem, którego charakter pracy organicznie jest związany z życiem wsi i gospodarstw rolnych, i którego rozwój i należyty poziom techniczny odgrywa decydującą rolę dla dochodowości tych gospodarstw.

W dziale drugim ustawy, zatytułowanym „oceny przetworów mleczarskich”, zawarte są przepisy, dotyczące organizacji ocen przetworów mleczarskich. Aczkolwiek stanowią one do pewnego stopnia kodyfikację dotychczas obowiązujących przepisów w tej sprawie (rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Ref. Roln. z dn. 21/II 1931 r.), to niezależnie od tego w znacznym stopniu rozszerzają dotychczasowy zakres działania Komitetu Państwowych Ocen Masła i Serów. O ile bowiem organizowane dotąd przez Komitet oceny (konkursy) masła i serów nosiły charakter dobrowolny, to przepisy ustawy przewidują możliwość organizowania ocen, na które wszystkie wezwane przez Komitet zakłady mleczarskie obowiązane będą przysyłać próbki swoich wyrobów do oceny. Przepis ten posiada niezmiernie ważne znaczenie dla bezstronnej oceny pracy wszystkich bez wyjątku zakładów mleczarskich, a nie tylko jedynie tych, które dobrowolnie na to się zgodzą.

Dział trzeci ustawy zawiera upoważnienie dla Ministra Rolnictwa i Ref. Roln. do wydawania w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu rozporządzeń wykonawczych, regulujących jakość wywożonych zagranicę przetworów mleczarskich, w pierwszym zatem rzędzie stanowią podstawę prawną do wprowadzenia w Polsce zasad standaryzacji wywozu masła.

Niezależnie od możliwości wprowadzenia klasyfikacji wywożonego zagranicę towaru w drodze zagwarantowania przez kontrolę, działającą w imieniu i pod nadzorem Państwa, przepisy o wywozie przetworów mleczarskich dają podstawę do ustalenia warunków dodatkowych, jakim mają odpowiadać zakłady mleczarskie, uprawnione do wywozu masła zagranicę. Ustawa wkracza tutaj zatem w dziedzinę produkcji towaru, wysyłanego zagranicę, i w warunki, w jakich ta produkcja odbywa się, dążąc do tego, by wysyłany zagranicę produkt był istotnie dobrej jakości.

W tym celu przewidziane jest prowadzenie specjalnego rejestru zakładów mleczarskich, uprawnionych do wywozu swoich produktów zagranicę — niezależnie oczywiście od rejestru eksporterów — znormalizowania opakowania i znakowania przetworów mleczarskich, ustalenia warunków transportu i przechowywania skierowywanych zagranicę przetworów mleczarskich.

Pozostałe 2 działy ustawy zawierają postanowienia karne i przepisy końcowe, dotyczące trybu postępowania przy orzecznictwie oraz stosunku postanowień tej ustawy do innych przepisów prawnych, obecnie obowiązujących. Z postanowień tych wynika, że przepisy prawa przemysłowego, budowlanego, o spółdzielniach, o dozorcze nad środkami żywności i przedmiotami użytku pozostają w mocy dotychczasowej, o ile dotyczą one zakładów mleczarskich.

Ukazanie się przepisów prawnych, dających podstawę do wkroczenia w dziedzinę struktury i działalności przemysłu, który posiada tak ważne znaczenie dla produkcji rolnej, a które to znaczenie w miarę intensyfikacji tej produkcji będzie nadal wzrastało — stanowi niewątpliwie jedno z poważniejszych wydarzeń w życiu polskiego rolnictwa. Wydane na podstawie ustawy rozporządzenia wykonawcze rozwiną zawarte w ustawie podstawowe założenia programu rozwoju przemysłu mleczarskiego, i dopiero wykonywanie tych rozporządzeń będzie widomym znakiem realizowania tego programu, którego zasadniczym celem jest stworzenie z przemysłu mleczarskiego w Polsce dzwigni podniesienia dobrobytu wsi.

E. W.

[NOWE PRZEPISY BUDŻETOWE DLA IZB ROLNICZYCH]

W „Dzienniku Ustaw R. P.” Nr. 34, poz. 265 ogłoszone zostało rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Ref. Roln. z dn. 7/IV b. r. o sporządzaniu i ustalaniu budżetów izb rolniczych.

Po ogłoszeniu tego rozporządzenia rozesłana została urzędem wojewódzkim i izbom rolniczym „Instrukcja o układzie budżetów izb rolniczych”, której wydanie przez Ministra Rolnictwa i Ref. Roln. zapowiedziane zostało w § 6 rozporządzenia.

Statuty izb rolniczych, nadane im w roku 1933, między innymi przewidywały, że przepisy o budżetowaniu będą uchwalane przez zarządy poszczególnych izb, przyczem uchwały w tych sprawach podlegać miały zatwierdzeniu przez Ministra Rolnictwa i Ref. Roln. Powyższe postanowienia statutów nie gwarantowały w dostatecznej mierze jednolitości układu budżetów izb rolniczych, niezbędnej do wszelkich zestawień ogólnopństwowych i porównawczych, koniecznych nie tylko dla władz nadzorczych, ale i dla radców oraz personelu izb, tudzież dla wszystkich obywateli, interesujących się działalnością i gospodarką finansową naszego samorządu rolniczego.

Aby w miarę możności uzupełnić tę lukę, Ministerstwo Rolnictwa i Ref. Roln. opracowało w 1934 r. wzorcowe przepisy o budżetowaniu i rozesłało je izbom rolniczym z propozycją uchwalenia przez zarządy izb. Zanim to jednak nastąpiło, ukazało się rozporządzenie Prezydenta Rzplitej z dn. 28/XII 1934 r. o unormowaniu właściwości władz i trybu postępowania w niektórych działach administracji państwowej, które to rozporządzenie odjęło m. in. izbom rolniczym prawo do ustanawiania dla siebie przepisów budżetowych i zleciło unormowanie tej dziedziny w drodze rozporządzenia Ministrowi Rolnictwa i Ref. Roln. — po zasięgnięciu opinii izb rolniczych. Dzięki temu osiągnięta została w pełni możliwość ujednostajnienia budżetów izb rolniczych pod względem zasad opracowywania i formy układu.

Narazie jednak powyższa zmiana kompetencji spowodowała, że do chwili ogłoszenia rozporządzenia z dn. 7/IV b. r. izby rolnicze prawnie obowiązujących przepisów budżetowych właściwie nie miały, ponieważ same nie zdążyły ich uchwalić na podstawie dawnych swoich uprawnień, a rozporządzenie władzy, obecnie właściwej do wydania takich przepisów, aż dotąd nie było wydane.

Jak wspomniano na wstępie, sprawy budżetowe izb rolniczych zostały unormowane z aktami prawnymi: rozporządzeniem i instrukcją. Rozporządzenie, składające się z 14 paragrafów, obejmuje ogólne zasady sporządzania i wykonywania budżetu; instrukcja podaje szczegółowe wskazówki, dotyczące układu budżetu, oraz wzory techniczne.

Sporządzanie budżetu objęte jest pierwszymi 6 paragrafami rozporządzenia, w których mieszczą się m. in. postanowienia, dotyczące okresu budżetowego, ustalonego analogicznie jak okres budżetowy Państwa, podziału dochodów i wydatków na zwyczajne i nadzwyczajne oraz sposobu preliminowania dochodów i pokrywania wydatków.

Następne 5 paragrafów rozporządzenia obejmują zasady wykonywania budżetu, a w szczególności: dostosowywanie wydatków do faktycznych wpływów, nieprzekraczanie kredytów, przewidzianych w budżecie, a przedewszystkiem kredytów na wydatki personalne, uprawnienie organów izby do przenoszenia kredytów (virement), tryb dokonywania wydatków, nieprzewidzianych w budżecie lub przewidzianych

w niewystarczającej wysokości, zasadę zamkniętych okresów budżetowych (bez okresów ulgowych).

§ 12 rozporządzenia omawia związek budżetu izby z jej rocznym planem pracy, § 13 zawiera powtórzenie przepisów statutowych co do terminów składania preliminarza budżetowego właściwym organom izby rolniczej, uchwalania budżetu przez radę izby i przesyłanie go władzom nadzorczym. Ostatni paragraf — 14 — mówi o wejściu w życie rozporządzenia z dniem jego ogłoszenia (dn. 1/V 1936 r.).

Instrukcja normuje szczegółowo układ budżetu, a mianowicie: budżet izby rolniczej składa się z budżetu ogólnego oraz z budżetów zakładów rolniczych, obiektów majątkowych i przedsiębiorstw izby. Dochody i wydatki zakładów rolniczych wchodzi do budżetu ogólnego swemi sumami globalnymi (brutto), dzięki czemu wysokość budżetu ogólnego izby obejmuje całość wydatków na działalność we właściwym jej zakresie. Natomiast objekty majątkowe wchodzi do budżetu ogólnego tylko sumami netto, t. j. albo nadwyżką swych dochodów, albo nadwyżką wydatków (niedoborem), wskutek czego ogólna suma budżetu izby jest w mniejszym stopniu uzależniona od posiadania większej lub mniejszej ilości majątków i przedsiębiorstw, których prowadzenie nie jest istotnym zadaniem izby.

W budżecie ogólnym podział dochodów nie odpowiada podziałowi wydatków i obejmuje 3 działy; dochody z podatków, inne dochody własne izby i zasiłki, t. j. wykazuje 3 zasadnicze źródła dochodów. Dalsze przepisy precyzują bardziej szczegółowy podział na rozdziały i paragrafy, z większym zróżnicowaniem rodzajów wpływów.

Wydatki są ujęte w 6 działów, mianowicie: I — Zarząd ogólny, który obejmuje wydatki organów społecznych izby oraz wydatki administracyjne biura izby, jako całości; pozostałe 5 działów dotyczą wydatków na działalność fachową i noszą nazwy: II — Wytwórczość roślinna (w czem mieści się i leśnictwo), III — Wytwórczość zwierzęca (obejmujący również weterynarję), IV — Szkolnictwo, V — Popieranie właściwych sposobów gospodarowania (dawniej — Oświata rolnicza pozaszkolna) i VI — Ekonomiczny. Działy — podobnie jak i w dochodach — dzielą się na rozdziały i paragrafy. Pozycje są przewidziane tylko w objaśnieniach. Instrukcja przewiduje szereg tytułów budżetowych stałych ze stałą numeracją i omawia, co pod temi tytułami należy zamieszczać; pozatem izby rolnicze mają swobodę tworzenia w razie potrzeby kolejnych działów, rozdziałów i paragrafów dla dochodów lub wydatków, nieprzewidzianych w instrukcji.

Zwracają uwagę następujące nowe postanowienia:

W każdym dziale fachowym utworzono osobny rodzaj p. t. zakłady rolnicze, dzięki czemu np. w rozdziale „doświadczalnictwo” mogą figurować wszelkie wydatki na ten dział pracy, prócz wydatków na prowadzenie zakładów doświadczalnych, co pozwala na porównywanie odpowiednich wydatków wszystkich izb bez względu na to, czy posiadają one więcej lub mniej zakładów doświadczalnych, czy też nie posiadają ich wcale.

Dalej, biura techniczno-leśne i biura rachunkowości gospodarstw folwarcznych, traktowane dotąd jako zakłady izby, zaliczono do grupy przedsiębiorstw izby, eliminując globalne sumy ich dochodów i wydatków z budżetu ogólnego, w którym odtąd figurować będą tylko sumy netto nadwyżek lub niedoborów tych placówek.

Wreszcie, ustalono formę budżetów zakładów rolniczych, co dotąd zupełnie nie było normowane — poza zaleceniem stosowania układu analogicznego z układem budżetu ogólnego. W praktyce zalecenie to trudne było do stosowania wskutek odmiennej struktury i potrzeb zakładów, wymagających indywidualnego traktowania pod tym względem.

Instrukcja jest na tyle szczegółowa, że podaje nie tylko wymiary i formę zeszytu budżetowego, lecz wylicza załączniki, kolejność wzywania do zeszytu poszczególnych części budżetu i załączników, a nadto podaje wzory rubryk, tabel personalnych, zestawień i wykazów.

Zważywszy, że 3-letnie istnienie izb rolniczych dało już władzom nadzorczym pewną praktykę, i że obecne przepisy budżetowe zostały wydane po 2 próbach: tymczasowych przepisach dla komisarzy izb rolniczych z 1933 r. i przepisach wzorcowych z 1934 r. — wnosić należy, iż ostatnie rozporządzenie wraz z instrukcją przetrwa czas dłuższy bez zmian, tem bardziej, że nie jest ono zasadniczo różne od przepi-

sów wzorcowych z 1934 r., lecz stanowi raczej ich nowe wydanie, znacznie poprawione i uzupełnione na podstawie praktyki. Usunięcie zostało wszystko, co wzbudzało wątpliwości przy interpretacji, i uzupełnione zostały luki, powodujące trudności w opracowywaniu budżetów lub przeszkadzające w ich ujednoczeniu.

Wydanie przepisów budżetowych dla izb rolniczych stanowi jeden z ważnych etapów pracy Ministerstwa Rolnictwa i Ref. Roln. nad umocnieniem podstaw istnienia naszego w olbrzymiej większości mło-

dego samorządu rolniczego i nie może być traktowane jako zadośćuczynienie tylko pewnym wymogom formalnym. Należyte unormowanie gospodarki finansowej izb rolniczych ma doniosłe znaczenie — tak dla wypełnienia ich wielostronnych zadań w oparciu o przeznaczone na to fundusze, jak i dla uchronienia izb od nieogłędnej gospodarki, która mogłaby utrudnić względnie uniemożliwić im w przyszłości spełnianie tych zadań, a nawet mogłaby podważyć ich dalszy byt.

Inż. Z. Szostak

HANDEL

HANDEL ZAGRANICZNY

TRAKTAT HANDLOWY POLSKO-FRANCUSKI. — W związku z wiadomościami prasowymi na temat konwencji polsko-francuskiej Ministerstwo Przemysłu i Handlu wyjaśniło, co następuje:

Konwencja handlowa polsko-francuska podpisana była dn. 9/XII 1924 r., trwa więc w tej chwili przeszło 11 lat. Jest rzeczą zrozumiałą, że tego rodzaju okres trwania umowy handlowej uczynił ją w dużej mierze nieodpowiadającą wytworzonym w międzyczasie warunkom. Rząd Polski oddawna dążył już do zmiany umowy tej na inną bardziej przystosowaną do obecnej sytuacji. Niemniej jednak umowa, negocjowana w końcu 1928 r. i na początku 1929 r., mimo tego, iż została podpisana ze strony polskiej i francuskiej, nie mogła wejść w życie wskutek nieratyfikowania jej przez francuskie Ciała Ustawodawcze, rozmowy zaś, prowadzone w II połowie 1933 r. nad zawarciem innej jeszcze umowy handlowej (z okazji wprowadzenia w życie nowej taryfy celnej w Polsce), również nie dały wyników.

W ten sposób umowa handlowa z 1924 r., stanowiąca obecnie najstarszy nasz traktat handlowy taryfowy, pozostawała dotychczas w mocy, lecz likwidacja jej stała się obecnie zupełnie konieczną z uwagi na nowe warunki, powstałe w dziedzinie regulowania obrotu towarowego z zagranicą.

Należy wyrazić nadzieję, iż rozmowy na temat nowej umowy, zaproponowane jednocześnie z wypowiedzeniem umowy dawnej przez stronę polską, dadzą w szybkim czasie pozytywne rezultaty — tak, iż nowa umowa, będąca ich wynikiem, będzie mogła wejść w życie jeszcze przed terminem dn. 10/VII b. r., w którym wygasa konwencja z 1924 r.

KONTROLA OBROTU TOWAROWEGO Z ZAGRANICĄ — p. 562.

KRAJOWE RYNKI TOWAROWE

ZBOŻA I PRZETWORY

— Ruch cen zbóż w okresie 28/IV ÷ 9/V 1936 r. kształtował się następująco (w zł za 100 kg):

	28/IV ÷ 2/V	4 ÷ 9/V	Wzrost (+) lub spadek (-)
Pszenica			
Warszawa . . .	23'37½	23'37½	—
Poznań . . .	22'88	22'38	— 2'2
Lwów . . .	20'87½	20'87½	—
Średnia . . .	22'38	22'21	— 0'8
Żyto			
Warszawa . . .	15'38	14'88	— 3'3
Poznań . . .	16'01	15'21	— 5'0
Lwów . . .	14'25	14'25	—
Średnia . . .	15'21	14'78	— 2'8
Owies			
Warszawa . . .	15'25½	15'38	+ 0'8
Poznań . . .	14'75½	15'13	+ 2'5
Lwów . . .	13'75	13'75	—
Średnia . . .	14'59	14'75	+ 1'1

Jęczmień browarowy			
Warszawa . . .	15'88	15'88	—
Poznań . . .	—	—	—
Lwów . . .	—	—	—
Średnia . . .	15'88	15'88	—
Jęczmień zwykły			
Warszawa . . .	15'38	15'38	—
Poznań . . .	15'13	15'13	—
Lwów . . .	—	—	—
Średnia . . .	15'25½	15'25½	—

— Trwająca od kilku tygodni na rynku zbóż i przetworów mocna tendencja — w okresie sprawozdawczym (od 4 do 9 maja) zatrzymała się; notowania ustabilizowane lub zwiększające stanowią znikomą liczbę w notowaniach obu głównych giełd krajowych: warszawskiej i poznańskiej. Na giełdzie warszawskiej zniżkowały (straty — w zł na 100 kg): pszenica jednolita 753 grl i zbierana 742 grl 0'50, żyto I standart 700 grl i II standart 687 grl 0'75, wszystkie rodzaje i gatunki mąki pszennej 1'00, I gat. mąki żytniej 0 ÷ 30% i 0 ÷ 50% oraz mąka poślednia 1'00, pozostałe rodzaje mąki żytniej 0'50, wszystkie rodzaje otręb pszennych z przemiału standartowego 0'75 oraz otręby żytnie 1'00; na giełdzie poznańskiej zniżkowały (analogicznie): pszenica 1'00, żyto 1'50, I gat. A 0 ÷ 20%, A 0 ÷ 45%, B 0 ÷ 55% mąki pszennej 1'75, — I gat. C 0 ÷ 60%, I gat. D 0 ÷ 65%, II gat. A 20 ÷ 55%, II gat. B 20 ÷ 65% oraz II gat. D 45 ÷ 75% 1'25, — II gat. F 55 ÷ 65%, II gat. G 60 ÷ 65%, III gat. A 65 ÷ 70% oraz III gat. B 70 ÷ 75% 2'50, mąka żytnia: I gat. 0 ÷ 30%, 0 ÷ 50% i 0 ÷ 65% 1'75, — II gat. 50 ÷ 65% i mąka poślednia 2'50, otręby pszenne 1'00 oraz otręby żytnie 1'25; zwyżkowały natomiast oba gatunki owsa 0 zł 0'25.

Ogólny obrót na giełdzie warszawskiej w okresie sprawozdawczym wyniósł 10 860 t, w tem 2 750 t żyta (dla okresu poprzedzającego odpowiednio liczby wynosiły: 12 608 i 4 361).

Warszawa. — Ceny hurtowe według ceduły urzędowej (ostatnie notowania w tygodniu) — w zł za 100 kg parytet wagon Warszawa ładunek wagon (w nawiasach podane są notowania końcowe z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy, o ile różnią się od obecnych): pszenica jednolita 753 grl 23'00 ÷ 23'50 (23'50 ÷ 24'00), — zbierana 742 grl 22'50 ÷ 23'00 (23'00 ÷ 23'50), żyto I standart 700 grl 14'50 ÷ 14'75 (15'25 ÷ 15'50), — I standart 730 grl bez obrotów, — II standart 687 grl 14'25 ÷ 14'50 (15'00 ÷ 15'25), jęczmień browarny 689 grl 15'75 ÷ 16'00, — o wadze 678/673 grl 15'50 ÷ 15'75, — o wadze 649 grl 15'25 ÷ 15'50, — o wadze 620'5 grl 15'00 ÷ 15'25, owies I standart 497 grl 15'75 ÷ 16'00, — I standart 516 grl 16'00 ÷ 16'25, — II standart 460 grl 15'25 ÷ 15'50, mąka pszenna I gat. A 0 ÷ 20% 36'00 ÷ 38'00 (37'00 ÷ 39'00), I gat. 0 ÷ 45% 34'00 ÷ 36'00 (35'00 ÷ 37'00), — I gat. B 0 ÷ 55% 33'00 ÷ 34'00 (34'00 ÷ 35'00), — I gat. C 0 ÷ 60% 32'00 ÷ 33'00 (33'00 ÷ 34'00), — I gat. D 0 ÷ 65% 31'00 ÷ 32'00 (32'00 ÷ 33'00), — II gat. A 20 ÷ 55% 30'00 ÷ 31'00 (31'00 ÷ 32'00), — II gat. B 20 ÷ 65% 28'00 ÷ 30'00 (29'00 ÷ 31'00), — II gat. D 45 ÷ 65% 25'00 ÷ 26'00 (26'00 ÷ 27'00), — II gat. F 55 ÷ 65% 24'00 ÷ 25'00 (25'00 ÷ 26'00), — II gat. G 60 ÷ 65% 23'00 ÷ 24'00 (24'00 ÷ 25'00), — III gat. A 65 ÷ 70% bez obrotów, mąka żytnia wyciągowa I gat. 0 ÷ 30% 22'50 ÷ 23'50 (23'50 ÷ 24'50), — I gat. 0 ÷ 50% 22'50 ÷ 23'50 (23'50 ÷ 24'50), — I gat. 0 ÷ 65% 21'50 ÷ 22'50 (22'50 ÷ 23'50), — II gat. 50 ÷ 65% 18'00 ÷ 18'50 (18'50 ÷ 19'50), — razowa 0 ÷ 95% 18'00 ÷ 18'50 (18'50 ÷ 19'50), — poślednia ponad 65% 13'50 ÷ 14'50 (14'50 ÷ 15'50), otręby pszenne grube z przemiału standartowego 12'25 ÷ 12'75 (13'00 ÷ 13'50), — średnie z przemiału standartowego 11'25 ÷ 11'75 (12'00 ÷ 12'50), — mialkie z przemiału standartowego 11'25 ÷ 11'75 (12'00 ÷ 12'50), — otręby żytnie z przemiału standartowego 11'75 ÷ 12'25 (12'75 ÷ 13'25).

Poznań. — Ceny hurtowe według ceduły urzędowej (ostatnie notowania w tygodniu) — w zł za 100 kg parytet Poznań dostawa bieżąca (w nawiasach podane są notowania końcowe z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy, o ile różnią się od obecnych): pszenica 21'75 ÷ 22'00 (22'75 ÷ 23'00), żyto 14'50 ÷ 14'75 (16'00 ÷ 16'25), jęczmień 700/725 grl 15'25 ÷ 15'50, — 670/678 grl 15'00 ÷ 15'25, — browarowy bez notowań, owsie 450/470 grl 15'50 ÷ 15'75 (15'25 ÷ 15'50), — standartowy 15'00 ÷ 15'25 (14'75 ÷ 15'00), mąka wraz z workiem: pszenica I gat. A o ÷ 20% 34'00 ÷ 35'75 (35'25 ÷ 37'00), — I gat. A o ÷ 45% 33'25 ÷ 33'75 (34'50 ÷ 35'00), — I gat. B o ÷ 55% 31'25 ÷ 32'75 (33'00 ÷ 34'00), — I gat. C o ÷ 60% 31'75 ÷ 32'25 (33'00 ÷ 33'50), — I gat. D o ÷ 65% 30'75 ÷ 31'25 (32'00 ÷ 32'50), — II gat. A 20 ÷ 55% 30'00 ÷ 30'50 (31'25 ÷ 31'75), — II gat. B 20 ÷ 65% 29'50 ÷ 30'00 (30'75 ÷ 31'25), — II gat. D 45 ÷ 75% 27'00 ÷ 27'50 (28'25 ÷ 28'75), — II gat. F 55 ÷ 65% 23'75 ÷ 24'25 (26'25 ÷ 26'75), — II gat. G 60 ÷ 65% 22'25 ÷ 22'75 (24'75 ÷ 25'25), — III gat. A 65 ÷ 70% 20'25 ÷ 20'75 (22'75 ÷ 23'25), — III gat. B 70 ÷ 75% 18'25 ÷ 18'75 (20'75 ÷ 21'25), mąka żytnia wyciągowa I gat. o ÷ 30% 21'25 ÷ 21'50 (23'00 ÷ 23'25), — I gat. o ÷ 50% 20'75 ÷ 21'00 (22'50 ÷ 22'75), — I gat. o ÷ 65% 19'75 ÷ 20'25 (21'50 ÷ 22'00), — II gat. 50 ÷ 65% 16'00 ÷ 17'00 (18'50 ÷ 19'50), — poślednia ponad 65% 14'50 ÷ 15'50 (17'00 ÷ 17'50), otręby pszenne średnie z przemiału standartowego 10'75 ÷ 11'50 (11'75 ÷ 12'50), — grube z przemiału standartowego 11'75 ÷ 12'25 (12'75 ÷ 13'25), otręby żytnie z przemiału standartowego 12'50 ÷ 13'00 (13'75 — 14'00), otręby jęczmienne 12'00 ÷ 13'25.

BYDŁO I MIĘSO

— W kwietniu b. r. na krajowym rynku bydła rzeźnego i trzody chlewnej nastąpił wzrost cen i zapotrzebowania, zwłaszcza w odniesieniu do nierogacizny. Zwyzka cen trzody chlewnej przypisywana jest sezonowemu spadkowi podaży, w związku z okresem intensywniejszych robót polnych, poprzednio dokonanej wyprzedaży tuczników, mocniejszej tendencji na rynku zbożowym, a — co za tem idzie — zaprzestaniu intensywnego żywienia trzody, wreszcie pomysłniejszej konjunkturze eksportowej. Wywóz trzody chlewnej żywej i bitej odbywał się do Austrii, Niemiec, Belgii i Czechosłowacji, w stanie przerobionym zaś do Anglii. Bydło rogate w niewielkich ilościach wywożone było do Grecji. Na uwagę zasługuje dość żywy eksport koni do Szwecji, który się rozwinął w ostatnich czasach — głównie dzięki targom końskim, urządzanym przez izby rolnicze na wschodzie i w centrum kraju. Wywóz objął głównie Wileńszczyznę i prawdopodobnie wyniesie z tego terenu ok. 1000 sztuk koni.

Warszawa. — Notowania w/g Gieldy Mięśnej z końca miesiąca — w zł za 100 kg żywej wagi loco targowica: woły I kl. dobrze opasane: a) mięsne 72 ÷ 75, b) inne —, II kl. średnio opasane: a) mięsne 63 ÷ 68; b) inne 62; III kl. mało opasane: a) mięsne 54, b) inne —; krowy I kl. dobrze opasane: a) mięsne 70 ÷ 72, b) inne 65 ÷ 68, II kl. średnio opasane: a) mięsne 60 ÷ 64, b) inne 54 ÷ 57, III kl. mało opasane: a) mięsne 52 ÷ 53; b) inne 50 ÷ 51; byczki III kl.: a) mało opasane —, b) inne —; buhaje I kl. dobrze opasane: a) mięsne 70 ÷ 72, b) inne 65 ÷ 68, II kl. średnio opasane: a) mięsne 60 ÷ 64; b) inne 54 ÷ 56, III kl. mało opasane: a) mięsne 53, b) inne 50 ÷ 51; cielęta: extra powyżej 60 kg —, I kl. pełnomięsiste powyżej 40 kg 65 ÷ 70, — poniżej 40 kg —, II kl. małowięsiste powyżej 30 kg 60 ÷ 62, — poniżej 30 kg —; świnie słoninowe powyżej 150 kg 94 ÷ 108, — poniżej 150 kg —, mięsne powyżej 110 kg 83 ÷ 93, — 80 ÷ 110 kg 78 ÷ 82, — poniżej 80 kg —; bydło wychudzone 45. Ceny mięs — w gr za 1 kg loco hala hurtu (mięso uboju miejscowego, w nawiasach przywozowego): wołowina zady I gat. 1'25 ÷ 1'28 (1'15 ÷ 1'20), II gat. 1'15 ÷ 1'20 (1'05 ÷ 1'10); przody I gat. 1'10 ÷ 1'20, II gat. 0'90 ÷ 1'05; cielęcina zady I gat. 1'30 ÷ 1'40 (1'20 ÷ 1'30), II gat. 1'20 ÷ 1'25 (1'10 ÷ 1'15); przody I gat. 1'20 ÷ 1'30, II gat. 1'0 ÷ 1'10; wieprzowina słoninowa I gat. —, II gat. 1'18 ÷ 1'20, mięsna I gat. —, II gat. przywozowa —, — ze zdjątej słoniną 1'10 ÷ 1'15. Spęd bydła wyniósł 623, pozostało 69, cieląt — 1075 sztuk, pozostało 111, świń — 1923 szt., pozostało 161 szt., braków 5 szt.

Poznań. — Urzędowe notowania w/g Komisji Notowań Cen na Targowisku Miejskiem z końca miesiąca — w zł za 100 kg żywej wagi (ceny loco Targowica Poznań, łącznie z kosztami handlowymi): woły pełnomięsiste wytuczone nieopręgane 56 ÷ 62, mięsiste tuczone do 3 lat 48 ÷ 54, starsze 42 ÷ 46, miernie odżywione 36 ÷ 40; buhaje wytuczone pełnomięsiste 54 ÷ 58, tuczone mięsiste 48 ÷ 52, nietuczone dobrze odżywiane 44 ÷ 46, miernie odżywiane 36 ÷ 42; krowy wytuczone pełnomięsiste 52 ÷ 60, tuczone mięsiste 46 ÷ 50, nietuczone dobrze odżywiane 30 ÷ 36, miernie odżywiane 14 ÷ 20; jałowice wytuczone pełnomięsiste 56 ÷ 62, tuczone mięsiste 48 ÷ 54, nietuczone dobrze odżywiane 42 ÷ 46, miernie odżywiane 36 ÷ 40; młodzię dobrze odżywiane 38 ÷ 42, miernie odżywiane 34 ÷ 36; cielęta najprędniejsze wytuczone 80 ÷ 90, tuczone 70 ÷ 76, dobrze odżywione 54 ÷ 64, miernie odżywiane 40 ÷ 50; owce I gat. 60 ÷ 66, II gat. 48 ÷ 52; świnie pełnomięsiste 120 ÷ 150 kg żywej wagi 90 ÷ 92, pełnomięsiste 100 ÷ 120 kg żywej wagi 85 ÷ 88, pełnomięsiste 80 ÷ 120 kg żywej wagi 80 ÷

84, mięsiste świnie ponad 80 kg 70 ÷ 78; maciory i późne kastraty 74 ÷ 80; świnie słoninowe ponad 150 kg —. Przebieg targu normalny.

MASŁO

— W kwietniu b. r. na rynku krajowym masła przeważała tendencja utrzymana. W okresie przedświątecznym nastąpiło pewne ożywienie rynku, jakkolwiek zwiększony popyt nie wpłynął na ogół na zwyzkę notowań. Wzrost zapotrzebowania wewnętrznego w znacznym stopniu zredukował, a częściowo nawet wstrzymał wywóz masła zagranicę, zwłaszcza z terenów zachodnio-polskich. Nadwyżki masła z Poznańskiego, nadesłane w okresie przedświątecznym do miejscowych składów tranzytowych — zostały w całości wchłonięte przez rynek krajowy. W II połowie okresu sprawozdawczego nastąpił powrót do poprzedniej sytuacji rynkowej, również przy utrzymanych cenach. W końcu miesiąca pod wpływem zwiększających się trudności przechowywania — na skutek wyższej temperatury — ceny masła w Warszawie nieznacznie zmniejszyły.

Warszawa. — Notowania Związku Spółdzielni Mleczarskich i Jajczarskich z dn. 2/V b. r. — w zł za 1 kg masła loco skład odbiorcy: masło wyborowe I gat. 2'90. Tendencja zniżkowa.

Poznań. — Notowania hurtowe w/g Związku Gospodarskiego Spółdzielni Mleczarskich z dn. 8/V b. r. masła mleczarskiego ze śmietany pasteryzowanej franco stacja załadowcza — w zł za 1 kg: wyborowe I gat. 2'60, — II gat. stołowe 2'50, — III gat. kuchenne 2'40. Tendencja lekko zniżkowa.

Kraków. — Notowania — w/g Małopolskiego Związku Mleczarskiego z dn. 1/V b. r. — w zł za 1 kg masła w hurcie: wyborowe I gat. 2'75. Cena utrzymana, dowozy przewyższają bieżące zapotrzebowanie, nadwyżki jednak wywożone są zagranicę, co wpływa na utrzymanie tendencji.

JAJA

— Pod wpływem dużych dowozów i wzmoczonej produkcji zwiększone zapotrzebowanie jaj w okresie przedświątecznym nie wpłynęło w większym stopniu na wzrost cen. W połowie kwietnia nastąpiła obniżka notowań przy wyciekającej tendencji. Dzięki utrzymującemu się wywozowi jaj zagranicę — sytuacja rynkowa nie doznała raptownego pogorszenia, i ceny w miarę wzrostu produkcji kształtowały się przy łagodniejszej tendencji.

Warszawa. — Notowania hurtowe jaj w/g Związku Spółdzielni Mleczarskich i Jajczarskich z dn. 30/IV b. r. — w zł za skrzynię à 1440 szt. loco skład odbiorcy: prześwietlane, jednolicie świeże, zależnie od wielkości 65 ÷ 70, — niesegregowane 62 ÷ 68. Niższe ceny notowano za towar pośledniej jakości. Dowozy dostateczne, zapotrzebowanie normalne, tendencja utrzymana.

Kraków. — Notowania jaj w hurcie w/g Małopolskiego Związku Mleczarskiego z dn. 30/IV b. r. — w zł za skrzynię à 1440 szt. loco skład odbiorcy: świeże 55 ÷ 60. Dowozy dostateczne, zapotrzebowanie normalne, tendencja spokojna.

Katowice. — Notowania jaj w hurcie w/g Małopolskiego Związku Mleczarskiego z dn. 28/IV b. r. — w zł za skrzynię à 1440 szt. loco skład odbiorcy: świeże, sortowane 70 ÷ 74 przy tendencji mocniejszej.

RYNEK AKCYJNY

za okres od 4 do 9 maja 1936 r.

Spotęgowane zainteresowanie rynkiem akcyjnym, jakie ujawniło się się w okresie, poprzedzającym sprawozdawczy — nietylko utrzymywało się w dalszym ciągu, ale wystąpiło w jeszcze nawet mocniejszym stopniu. Jako rezultat — nastąpił dalszy wzrost notowań oraz obrotów. Najpoważniejszą zwyzkę odnotowały akcje Banku Polskiego, zamykając okres sprawozdawczy zyskiem zł 12'00. Co do pozostałych akcji, które zresztą wszystkie zwykowały — to zwrócić należy uwagę na zwiększone obroty grupą akcji metalurgicznych. Dodatnie salda tygodniowe kształtowały się następująco (w zł): Warsz. Tow. Fabryk Cukru 4'25, Warsz. Tow. Kopalń Węgla 3'75, Lilpop 3'10, Modrzejów 2'15, Norblin 6'00, Ostrowiec 6'50 i Starachowice 4'75. Z dniem 4/V b. r. akcje Tomaszowskiej Fabr. Sztucznego Jedwabiu są notowane bez kuponu dywidendowego za 1935 r. wartości zł 3'00.

Z giełd powinajonalnych — jedynie giełda poznańska odnotowała znikomy szereg tranzakcyj akcjami Banku Polskiego po podwyższonym o zł 4'00 kursie.

Poniższe zestawienie ilustruje obrót akcjami na giełdzie warszawskiej w lutym i marcu b. r.:

	L u t y		M a r z e c	
	ilość	na kwotę	ilość	na kwotę
	tranzakcyj	(tys. zł)	tranzakcyj	(tys. zł)
Przemysł metalowy	166	232	158	184
„ maszynowy i elek-				
troniczny	79	79	52	73
Górnictwo	63	80	27	29

Przemysł spożywczy . . .	52	96	103	448
„ chemiczny . . .	—	—	—	—
„ mineralny . . .	—	—	—	—
Banki	366	956	317	636
w tem:				
Bank Polski	366	956	316	635
Inne przemysły	—	—	—	—
Ogółem:	826	1 443	657	1 370

Marzec na rynku akcyjnym giełdy warszawskiej zaznaczył się w stosunku do lutego zmniejszoną — o ok. 21% — liczbą zawartych transakcji przy jednocześnie znacznie słabszym, gdyż tylko o ok. 5%, spadku wartości transakcji; w związku z takim kształtowaniem się liczby i kwot transakcji — przeciętna wartość transakcji wzrosła o ok. 19%. W uszeregowaniu obrotów poszczególnymi grupami akcji nastąpiły w marcu przesunięcia na 2 pozycjach: dotychczasowe drugie miejsce, zajmowane przez akcje przemysłu metalowego — zajęła grupa akcji przemysłu spożywczego, oraz na czwarte miejsce — zamiast akcji górniczych — awansowały akcje przemysłu maszynowego i elektrotechnicznego. Zarówno w liczbach procentowych, jak i w liczbach absolutnych obroty wszystkimi grupami akcji — poza spożywczą — spadły.

GIEŁDA WARSZAWSKA

	Wartość nomin- alna (waluta)	Kurs		Ostatni kurs w tygodniu
		naj- wyż- szy	naj- niższy	
Bank Polski	zł 100	110'00	98'00	110'00
Warsz. Tow. Fabryk Cukru	zł 100	31'00	26'50	29'75 -31'00 -30'25

Warsz. Tow. Kopalń Węgla	zł 100	13'75	17'00	16'50 -16'75 -16'50
Lilpop	zł 25	9'90	13'00	11'50 -13'00 -12'50
Modrzejów	zł 50	6'75	5'25	6'75
Norblin	zł 100	50'00	46'00	49'00
Ostrowiec	zł 50	36'00	30'00	35'00 -36'00
Starachowice	zł 100	37'00	32'50	35'90 -37'00
Haberbusch	zł 100	50'00	40'00	-36'75 -50'00 -49'25

GIEŁDA KRAKOWSKA

Akcje w okresie sprawozdawczym nie były notowane.

GIEŁDA LWOWSKA

Akcji nie notowano.

GIEŁDA POZNAŃSKA

Akcje — w zł (maksimum i minimum; w nawiasach — notowania z okresu, poprzedzającego sprawozdawczy): Bank Polski 100'00—96'00 (96'00—93'50).

CŁO ORAZ REGLAMENTACJA

KONTROLA OBROTU TOWAROWEGO Z ZAGRANICĄ. — Dekret Prezydenta Rzplitej z dn. 26/IV 1936 r. w sprawie obrotu pieniężnego z zagranicą oraz obrotu zagranicznymi i krajowymi środkami płatniczymi wprowadził w Polsce reglamentację dewizową, która oczywiście musi wywrzeć swój wpływ na warunki obrotu towarowego pomiędzy Polską i zagranicą. Nie było i nie jest zamierzeniem tego dekretu krepowanie tego obrotu, co mogłoby się stać tylko w wypadku, gdyby zapasy dewiz, jakie dopływają do Banku Polskiego, okazały się niewystarczającymi dla pokrycia należności zagranicznych za dostarczone do Polski towary. Na szczęście w chwili obecnej tego rodzaju okoliczność nie zachodzi, i wysiłki czynników miarodajnych skierowane zostały w tym kierunku, aby i na przyszłość potrzebne ilości dewiz mogły być postawione w wystarczającej mierze do dyspozycji sfer gospodarczych. Najważniejszym źródłem napływu dewiz do Banku Polskiego i naszych banków dewizowych jest polski eksport. Już wspomniany na wstępie dekret Prezydenta Rzeczypospolitej postanowił w art. 10, że „osoby fizyczne i prawne, mające miejsce zamieszkania lub siedzibę w kraju, są obowiązane zgłosić do Banku Polskiego i zaofiarować temuż Bankowi lub uprawnionym przedsiębiorstwom bankowym do skupu należności od zagranicy z wszelkich tytułów, w szczególności za sprzedane zagranicę towary..“.

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 26/IV 1936 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 32, poz. 250) sprecyzowało w § 19 obowiązek eksporterów do zaofiarowywania do skupu Bankowi Polkiemu lub bankowi dewizowemu całkowitej należności, przypadającej im za sprzedane zagranicę towary, przez co uchwycone zostało zasadnicze źródło dopływu dewiz, potrzebnych na cele importowe.

Właśnie ze względu na wyżej wskazany związek, jaki istnieje pomiędzy reglamentacją dewizową i obrotem towarowym z zagranicą, zaistniała potrzeba wprowadzenia specjalnej kontroli obrotu towarowego z zagranicą i z Wolnym Miastem Gdańskim, którą to kontrolę dekret powierzył Komisji Obrotu Towarowego, utworzonej z delegatów resortów gospodarczych. Komisja ta składa się z przewodniczącego i jego zastępcy, wyznaczonych przez Ministra Przemysłu i Handlu, z 1 członka i 2 zastępców, wyznaczonych przez Ministra Skarbu,

oraz z 1 członka i 1 zastępcy, wyznaczonych przez Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

Wspomniana wyżej kontrola obrotu towarowego ma być dokonywana drogą wprowadzenia obowiązku uzyskania zaświadczeń Komisji Obrotu Towarowego, przyczem Ministrowie: Przemysłu i Handlu, Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych określą w drodze rozporządzeń przypadki, w których obrót towarowy będzie uzależniony od uzyskania tych zaświadczeń.

Jak wynika z rozporządzenia wyżej wspomnianych Ministrów z dn. 8/V b. r. o kontroli wywozu towarów zagranicę i do W. M. Gdańska („Dz. Ust. R. P.” Nr. 37, poz. 285), kontrola obrotu towarowego przy pomocy zaświadczeń wprowadzona została po stronie wywozowej, gdzie eksporterzy obowiązani są zgłosić Komisji Obrotu Towarowego każdy wywóz towarów zagranicę lub do W. M. Gdańska, celem uzyskania zaświadczenia walutowego. Zaświadczenie to musi być przedstawione urzędowi celnemu lub placówce granicznej kontroli skarbowej przy wywozie towaru. Zgłoszenia wywozowe eksporterzy będą obowiązani składać na imię Komisji Obrotu Towarowego do instytucji, które w najbliższym czasie zostaną określone drogą obwieszczenia Ministra Przemysłu i Handlu. Te same instytucje będą doreczały eksporterom zaświadczenia walutowe, wystawiane przez Komisję Obrotu Towarowego. W zgłoszeniu wywozowym należy podać: nazwisko i imię lub firmę eksportera oraz dokładny adres, rodzaj i ilość wywożonego towaru, kraj przeznaczenia, cenę jednostkową i wartość fakturową towaru, umówiony z odbiorcą termin płatności oraz sposób jej dokonania. W tych wypadkach, kiedy eksporter nie jest w możności podać wszystkich wyżej wymienionych danych, rozumie się, że nie będzie to stanowiło zasadniczej przeszkody przeciwko uzyskaniu zaświadczenia walutowego i wystarczy, jeżeli eksporter zobowiąże się podać brakujące dane dodatkowo. Wystawione na podstawie zgłoszenia zaświadczenie walutowe po nadejściu do urzędu celnego lub placówki granicznej kontroli skarbowej i dokonanej odprawie towaru zostanie zaopatrzone w adnotację o fakcie wywozu towaru z zaznaczeniem faktycznej ilości wywiezionego towaru.

Jak wyjaśnia omawiane tu rozporządzenie, przedstawienie zaświad-

czenia walutowego konieczne jest przy wywozie zarówno poza granicę Państwa, jak i do wolnych obszarów celnych. Urząd celny odeśle zaświadczenie walutowe do Komisji Obrotu Towarowego, która na tej podstawie będzie mogła prowadzić ewidencję spodziewanych wpływów dewiz. Składanie zgłoszeń wywozowych oraz uzyskiwanie zaświadczeń walutowych nie jest wymagane przy wywozie towarów, objętych umowami o ułatwieniach w małym ruchu granicznym, przewożonych w ruchu osobowym, stanowiących używane zwykle w handlu opakowania, wolne od cła i t. p., a przedewszystkiem przy wywozie towarów w ramach układów rozrachunkowych polsko-zagranicznych, gdzie eksporter nie otrzymuje do rąk dewiz, a tylko złote, jakie wypłaca mu za wywieziony towar instytucja rozrachunkowa.

Wykaz instytucyj, upoważnionych do przyjmowania zgłoszeń wywozowych oraz do doreczania eksporterom zaświadczeń wywozowych, jest w końcowym stadium opracowania i zostanie opublikowany w dniach najbliższych. Jak się dowiadujemy, sieć organizacyj, upoważnionych do tych czynności, ma być dostatecznie szeroka, aby umożliwić eksporterowi łatwe zaopatrzenie się w potrzebne zaświadczenie. W tym celu ma być zużytkowany istniejący już aparat w postaci Polskiego Towarzystwa Handlu Kompensacyjnego w Warszawie oraz jego delegatur przy izbach przemysłowo-handlowych, jakoteż związki branżowe — zarówno te, które odgrywają podobną rolę w obrocie towarowym polsko-niemieckim, jakoteż i szereg dalszych organizacyj gospodarczych z poszczególnych działów eksportowych.

Zorganizowana w ten sposób rejestracja wywozu towarów zagranicę i do W. M. Gdańska da możność bardziej precyzyjnego uchwycenia dewiz, pochodzących z eksportu. System ten umożliwi również kontrolę cen i warunków kredytowych w eksporcie, jak również kontrolę potrąceń, dokonywanych przez eksporterów na pokrycie zagranicznych kosztów przewozu i magazynowania towarów łącznie z ubezpieczeniem, zagranicznych opłat celnych, prowizyj, należności zagranicznym agentom, maklerom i t. p. oraz kosztów utrzymania przedstawicieli zagranicznych i innych. Przy tej kontroli organizacje gospodarcze będą mogły odegrać czynną rolę, ewentualnie przejmując na siebie obowiązek przeprowadzania tej kontroli w całości lub w części.

To oparcie systemu rejestracji o organizacje gospodarcze jest pomyslane celowo w tej myśli, aby zredukować do minimum jakiegokolwiek możliwości utrudnienia dla eksportu polskiego zagranicę.

A.

REGLAMENTACJA PRZYWOZU

W „Dzienniku Ustaw R. P.” Nr. 36, poz. 280 ukazało się rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 5/V b. r., wprowadzające generalny zakaz przywozu. Jako podstawę prawną wzięto art. 30 p. 6 prawa celnego („Dz. Ust. R. P.” Nr. 84/1933, poz. 610), który postanawia, że: „Rada Ministrów może, jeżeli tego wymaga położenie gospodarcze kraju, wprowadzać w drodze rozporządzeń czasowe ograniczenia przywozu, wywozu i przewozu towarów z jednoczesnym upoważnieniem Ministra Przemysłu i Handlu do zezwalania, na warunkach przez niego ustalanych, na przywóz, wywóz i przewóz tych towarów”.

Kronika reglamentacji od chwili wejścia w życie nowej taryfy celnej (10/X 1934 r.) przedstawia się, jak następuje:

W „Dz. Ust. R. P.” Nr. 96 z 1934 r. zostały ogłoszone wszystkie towary, podlegające zakazowi przywozu, pod postacią z skomasowanych list jako załączniki Nr. 1 i 2 do rozporządzenia Rady Ministrów; w „Dz. Ust. R. P.” Nr. 107 z 1934 r. zostały objęte zakazem przywozu również nasiona i owoce oleiste z całej pozycji 24 taryfy celnej; w „Dz. Ust. R. P.” Nr. 17 z 1935 r. zostały ogłoszone zakazy przywozu na szereg towarów kolonialnych, żelazo-cyjanki i aceton; w „Dz. Ust. R. P.” Nr. 26 z 1935 r. zakazem przywozu objęto rury, w „Dz. Ust. R. P.” Nr. 57 z 1935 r. — celuloid, wreszcie w „Dz. Ust. R. P.” Nr. 34 z 1936 r. — szereg towarów, jak: nici gumowe, łańcuchy rowerowe, fiber i t. d.

Rozporządzenie Rady Ministrów, cytowane na wstępie, wyłącza od zakazu przywozu — tak jak dotychczas — szereg towarów, a mianowicie: towary, objęte konwencją polsko-niemiecką i umowami o małym ruchu granicznym, oraz w obrocie warunkowym reparacyjnym czyn-

nym i biernym. Odnośnie ulg celnych — zwolnieniom od zakazu podlegają towary, których przywóz przy cła zniżonem uwarunkowany jest specjalnym pozwoleniem Ministra Skarbu. W chwili obecnej dotyczy to ulg celnych, przewidzianych rozporządzeniem Ministra Skarbu z dn. 29/IV 1936 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 34, poz. 269), objętych załącznikiem Nr. 1, oraz rozporządzeniami Ministra Skarbu: z dn. 20/I b. r. o zniżce celnej na jabłka („Dz. Ust. R. P.” Nr. 5, poz. 51), jak również z dn. 25/X 1934 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 96, poz. 876) — na tkaniny i części maszyn.

W chwili bieżącej nie podlegają zakazom przywozu wyjątki, wymienione w rozporządzeniu Rady Ministrów z dn. 5/V, oraz towary, które są zwalniane od cła na zasadzie art. 22 prawa celnego, gdyż, zgodnie z art. 30 p. 8 tego prawa, zakazy przywozu nie dotyczą towarów, zwolnionych od cła na zasadzie art. 22.

Również w „Dz. Ust. R. P.” Nr. 36 pod poz. 281 zostało ogłoszone rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu o warunkach udzielania pozwoleń na prawo przywozu towarów, objętych zakazem przywozu. Rozporządzenie to jest nowelizacją istniejącego rozporządzenia z dn. 29/X 1934 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 97, poz. 893) w brzmieniu rozporządzenia z dn. 31/VII 1935 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 61, poz. 391). Nowelizacja ta wprowadza cały szereg zmian, a mianowicie:

Paragraf 1 pozostał bez zmian.

W § 2 została zachowana zasada, że towar powinien być zgłoszony do odprawy celnej ostatecznej w terminie ważności pozwolenia. Uczyniono jednak wyjątek, że w pewnych wypadkach pozwolenie może być zaopatrzone w klauzulę: „Pozwolenie przywozu ważne również wtedy, gdy towar przed upływem terminu ważności pozwolenia zostanie zgłoszony do odprawy na skład celny”. Ma to na celu umożliwienie przechowywania na składach celnych niektórych towarów, które są poddawane uszlachetnieniu.

Paragraf 3 pozostał bez zmian.

Odnośnie świadectw pochodzenia § 4 powiększono w związku ze zmianą okólnika Ministerstwa Skarbu o świadectwach pochodzenia („Dz. Urz. Min. Sk.” Nr. 32/1935, poz. 720). Przyjęto zasadę, że o ile w warunkach pozwolenia nie zastrzeżono inaczej, może być świadectwo pochodzenia wystawione w kraju trzecim, za pośrednictwem którego sprowadza się towar. Pozatem zamieszczono postanowienie o wystawianiu świadectw pochodzenia przez metropolję dla towarów kolonialnych.

Paragrafy 5, 6 i 7 pozostały bez zmian.

Odnośnie opłat manipulacyjnych, pobieranych przy wydawaniu pozwoleń, w § 8 wprowadzono następujące zmiany: zmniejszono opłaty te z 1% do 0.5% wartości krajowej towarów na cały szereg surowców, jak np. bawełna, wełna i t. d., pozostawiając dawną stawkę w wysokości 1% dla pozostałych towarów.

Paragrafy 10, 11 i 12 pozostały bez zmian.

Paragraf 13 obejmuje towary, które nie opłacają przy uzyskiwaniu pozwoleń przywozu opłat manipulacyjnych. Dotyczy to: rud, kauczuku, żelastwa oraz różnych metali, pozatem całego szeregu towarów, które sprowadzane są do przerobu fabrycznego za pozwoleniami Min. Skarbu, przewidzianymi w taryfie celnej przywozowej. Również nie uiszczają opłat manipulacyjnych przy uzyskiwaniu pozwoleń przywozu towary, które są przywożone na zasadzie zniżek celnych, udzielanych na podstawie art. 23 ust. 1 lit. a prawa celnego, a nieobjętych punktem d § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 5/V. Praktycznie biorąc, są to towary przywożone w/g załączników Nr. 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 29/IV 1936 r.

P. R.

CZYNNY OBRÓT USZLACHETNIAJĄCY

W związku z rezolucją Komisji Obrotu Towarowego Narady Gospodarczej, uchwaloną w dn. 2/III b. r., opublikowany został w „Monitorze Polskim” Nr. 103 okólnik Ministerstwa Skarbu z dn. 8/IV b. r. Nr. D. IV 8495 w sprawie upoważnienia urzędów celnych do udzielania pozwoleń na czynny obrót uszlachetniający.

Przepisy celne rozróżniają 2 rodzaje obrotu uszlachetniającego: czynny i bierny. Czynny obrót uszlachetniający zachodzi wtedy, gdy następuje przywóz towaru z zagranicy w celu uszlachetnienia, a więc nadania mu wyższej formy przerobu wewnątrz kraju. Bierny obrót

uszlachetniający naodwrot zachodzi, gdy wysyłamy towary do uszlachetnienia zagranicę. Jak w jednym tak w drugim wypadku następuje bezcelowy przywóz towarów z zagranicy. W czynnym obrocie uszlachetniającym przywożone są surowce do uszlachetnienia, a w biernym obrocie — uszlachetnione zagranicą towary. Dlatego też zarówno czynny jak i bierny obrót uszlachetniający uzależniony jest od specjalnego pozwolenia Ministerstwa Skarbu, wydawanego w porozumieniu z Ministerstwem Przemysłu i Handlu, na warunkach, bliżej określonych w rozporządzeniu Ministra Skarbu z dn. 9/X 1934 r. o przepisach wykonawczych do prawa celnego („Dz. Ust. R. P.” Nr. 90, poz. 820).

Otóż, praktyka wykazała, że w przypadkach, w których dotychczasowe doświadczenie zezwala na pewnego rodzaju automatyzowanie czynnego obrotu uszlachetniającego, obrót ten mógł ulec automatyzacji, czyli uproszczeniu postępowania i kontroli celnej, co zwłaszcza dla korzystających z czynnego obrotu uszlachetniającego w niewielkich rozmiarach lub zmuszonych do niezwłocznego stosowania obrotu, a nieposiadających jeszcze pozwolenia — ma duże znaczenie.

Uproszczenie czynnego obrotu uszlachetniającego znalazło swój wyraz w wyżej wymienionym okólniku Ministerstwa Skarbu. W okólniku tym, wydanym na podstawie art. 6 ust. 4, art. 49 ust. 5 i art. 55 ust. 2 prawa celnego („Dz. Ust. R. P.” Nr. 84/1933, poz. 610), Ministerstwo Skarbu upoważnia wszystkie urzędy celne I klasy do wydawania pozwoleń na czynny obrót uszlachetniający towarami, wymienionymi w dołączonym do okólnika wykazie, przyzem pozwolenie wydaje urząd celny, przez który ma nastąpić przywóz towaru w czynnym obrocie uszlachetniającym.

W myśl okólnika podania o pozwolenie na czynny obrót uszlachetniający winny być wnoszone za pośrednictwem terytorjalnie właściwej izby przemysłowo-handlowej, która po odpowiednim zaopiniowaniu podania przesyła je wraz ze swą opinią urzędowi celnemu, przez który ma nastąpić przywóz towaru. Dodatkowa opinia izby rolniczej jest wymagana tylko w specjalnych przypadkach (gdy chodzi o artykuły rolne), o których Ministerstwo Skarbu urzędy celne we właściwym czasie powiadomi. Podania winny zawierać szczegóły, wymienione w § 90 ust. 2 lit. a, b, c, h oraz i przepisów wykonawczych do prawa celnego. W razie gdy opinia izby przemysłowo-handlowej (lub gdy chodzi o artykuły rolne — opinia izby rolniczej) jest nieprzychylna, urząd celny zatwaja podanie odmownie. Tak samo, gdy z podania wynika, że sprowadzone mają być inne towary, względnie jeżeli ze sprowadzonych artykułów mają być wytworzone inne towary — niż wymienione w wykazie, urząd celny zatwaja podanie odmownie.

Aby ułatwić przedsiębiorstwom, otrzymującym pozwolenia na czynny obrót uszlachetniający artykułami, wymienionymi w wykazie, dokładne orientowanie się oraz dla uproszczenia pracy urzędowi celnym, okólnik zawiera gotowy wzór pozwoleń na czynny obrót uszlachetniający. W ten sposób tekst pozwoleń, wydawanych na podstawie okólnika, jest jednolity, a korzystający z obrotu uszlachetniającego mają warunki obrotu zawsze pod ręką.

W bardziej skomplikowanych przypadkach czynnego obrotu uszlachetniającego, gdy powrotny wywóz uszlachetnionych towarów następuje przez kilka, a nawet kilkanaście urzędów celnych, w których dokonywane są związane z wywozem formalności celne, wydające pozwolenie na obrót urząd celny zawiadamia o ten niezwłocznie wszystkie urzędy celne, przez które następuje wywóz towarów uszlachetnionych, i przesyła im odpis pozwolenia. Wszystkie zatem zainteresowane urzędy celne są dokładnie, według jednolitego tekstu pozwolenia, poinformowane o warunkach, na jakich czynny obrót uszlachetniający danymi towarami został przyznany.

W myśl okólnika z dn. 8/IV b. r., wydane przez urząd celny przywózowy pozwolenie na czynny obrót uszlachetniający zachowuje swą ważność na przeciąg 1 roku, licząc od daty opinii izby przemysłowo-handlowej. W ten sposób gospodarcza celowość obrotu określona jest terminem przez terytorjalnie właściwą dla danego przedsiębiorstwa izbę przemysłowo-handlową. W przypadku gdy w terminie tym pozwolenie nie mogło być całkowicie wykorzystane, przysługuje właścicielowi pozwolenia możliwość jego odnowienia. W tym ostatnim wypadku wymagane jest złożenie ponownego podania poprzez właściwą izbę przemysłowo-handlową.

Czas, potrzebny przedsiębiorcy dla przerobu sprowadzanych z zagranicy w czynnym obrocie uszlachetniającym surowców, określony jest i figuruje w załączonym do okólnika wykazie. Czas ten określony został na podstawie długoletniej praktyki w dziedzinie obrotu uszlachetniającego i figuruje w wykazie w rubryce zatytułowanej: „Termin powrotnego wywozu”. Termin ten może być przedłużony przez urząd celny, który wydał pozwolenie, tylko raz — na okres czasu równy okresowi przerobu. Zezwolenie na dalsze przedłużenie terminu powrotnego wywozu może udzielić Ministerstwo Skarbu w porozumieniu z Ministerstwem Przemysłu i Handlu. Podania o przedłużeniu terminu wywozu powinny być składane za pośrednictwem właściwych terytorjalnie izb przemysłowo-handlowych. W przypadku, gdyby odprawione warunkowo, w czynnym obrocie uszlachetniającym, towary nie zostały w ustalonym terminie wywiezione zagranicę, pobierane będą odsetki za zwłokę od wymierzonych należności celnych — zgodnie z § 209

przepisów wykonawczych do prawa celnego. Jeżeli po jednorazowym przedłużeniu przez urząd celny terminu powrotnego wywozu towaru strona nie wywozłaby w określonym terminie conajmniej 50% przywiezionego do uszlachetnienia towaru, urząd celny nie może ponownie wydać pozwolenia na taki czynny obrót uszlachetniający, jaki był pierwotnie zezwolony.

Odpadki, pozostające z przerobu w czynnym obrocie uszlachetniającym towarów, wymienionych w wykazie okólnika, nie podlegają należnościom celnym. Ilości tych odpadków określone są w wykazie w rubryce, zatytułowanej: „Ilość towaru przywiezionego, spisywana po wywozie towaru uszlachetnionego”, przyczem liczba, wyrażająca w kilogramach ilość towaru odpisywaną, po wywozie uszlachetnionego towaru, od ilości towaru przywiezionego, zawiera w sobie obliczenie zużycia surowca przy produkcji danego towaru, sporządzone na pewną jednostkę wywożonych zagranicę uszlachetnionych towarów. Technika stosowania przez urzędy celne zawartych w rubryce tej danych polegać będzie na tem, że przy wywozie wskazanej ilości uszlachetnionego towaru, a więc na przykład: przy wywozie 1 000 sztuk blaszanek pewnego wymiaru, służących do opakowania szynek eksportowych, urząd celny odpisuje od ilości kilogramów sprowadzonej bez cła blachy — powiedzmy — 662 kg blachy, niebiorąc zupełnie pod uwagę powstałych przy produkcji blaszanek odpadków — bez specjalnej, a dość uciążliwej kontroli i bez przeprowadzania t. zw. próbnej fabrykacji, natomiast według ustalonych na podstawie dotychczasowej praktyki norm zużycia surowców przy fabrykacji towarów w czynnym obrocie uszlachetniającym.

Kontrolę nad czynnym obrotem uszlachetniającym, dokonywaną na podstawie okólnika z dn. 8/IV, przeprowadza się tylko w wyjątkowych przypadkach, a mianowicie gdy urząd celny będzie miał wątpliwości co do prawidłowego dokonywania obrotu. Kontrolę w tych przypadkach przeprowadzać będzie urząd celny, który pozwolenie wydał, lub na jego zlecenie urząd celny, położony najbliższej zakładu przemysłowego, prowadzącego obrót. Za kontrolę, przeprowadzoną w tych wyjątkowych przypadkach, urząd celny pobiera opłaty według norm, ustalonych w tabeli podanej w p. 4 dział b § 1 rozporządzenia z dn. 23/X 1934 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 95, poz. 862).

Firmy, korzystające z czynnego obrotu uszlachetniającego na podstawie okólnika z dn. 8/IV b. r., obowiązane są prowadzić księgę obrotu przesyłek, sprowadzanych i wywożonych zagranicę w czynnym obrocie uszlachetniającym. Wzór takiej księgi z odpowiednimi rubrykami firma uzgadnia z urzędem celnym przywózowym, t. j. z urzędem, który wydał pozwolenie na obrót. W każdym razie księga obrotu zawierać winna conajmniej rubrykę, w której odnotowywane będą ilości i rodzaje przywiezionego towaru, rubrykę, służącą do notowania ilości i rodzaju wywiezionych towarów uszlachetnionych oraz rubrykę dla odnotowywania ilości pozostającego w kraju towaru, poddanego uszlachetnieniu.

Należności celne za towary, sprowadzane w czynnym obrocie uszlachetniającym, winny być zabezpieczone, jak to ma miejsce wogóle w obrocie uszlachetniającym, gotówką lub papierami wartościowymi, dopuszczonemi do zabezpieczania należności celnych, albo też gwarancją bankową — w myśl przepisów zarządzenia Ministra Skarbu z dn. 2/X 1935 r. o upoważnieniu urzędów celnych do przyjmowania gwarancji bankowych na zabezpieczenie należności celnych przy odprawach warunkowych („Mon. Pol.” z dn. 9/X 1935 r. Nr. 232, poz. 274). W tym ostatnim przypadku urząd celny przed przyjęciem gwarancji bankowej zwraca się za każdym razem do Ministerstwa Skarbu (Departament Obrotu Pieniężnego) z zapytaniem o opinię, czy dana gwarancja może być przyjęta. Gwarancja przytem winna być sporządzona według pewnego wzoru, przeznaczonego dla obrotu uszlachetniającego, a podanego w wymienionym zarządzeniu.

Gdy chodzi o towary, sprowadzane w czynnym obrocie uszlachetniającym na podstawie okólnika z dn. 8/IV 1936 r., a podlegające ograniczeniom przywózowym, urzędy celne mogą zezwolić na przyjęcie od firm, godnych zaufania, zamiast kwoty gwarancyjnej, o której mowa w § 67 ust. 3 przepisów wykonawczych do prawa celnego, pisemnego zobowiązania, że towary te zostaną wywiezione zagranicę w ciągu ustalonego okresu czasu, i że w razie niewywieżenia towarów w terminie będzie wpłacona do kasy urzędu celnego na rzecz Skarbu Państwa wartość towarów w ścisłe określonej każdorazowo sumie.

Wreszcie, zamierzono w okólniku z dn. 8/IV 1936 r., że przy odprawach celnych, dokonywanych na podstawie okólnika w uproszczonym czynnym obrocie uszlachetniającym, mają zastosowanie wszelkie inne właściwe przepisy celne.

Jeżeli teraz porównać czynny obrót uszlachetniający, dokonywany na podstawie ogólnych przepisów celnych, z obrotem, ujętym okólnikiem z dn. 8/IV 1936 r., to stwierdzić można, że nowe przepisy stanowią pierwsze podstawowe zarządzenie w kierunku t. zw. automatyzacji czynnego obrotu uszlachetniającego, czyli w kierunku takiego uproszczenia kontroli i toku postępowania celnego, przy którym czynny obrót uszlachetniający może być stosowany przy minimalnym zużyciu czasu na formalności celne, związane z warunkowym przywozem bezcelowego towaru.

Nowy okólnik ustala zasady, na których taki uproszczony czynny obrót uszlachetniający może nastąpić. Przyczem w pierwszym rzędzie eliminuje 2 instancje, od których uzależnione są pozwolenia na stosowanie czynnego obrotu uszlachetniającego, a mianowicie: Ministerstwo Skarbu i Ministerstwo Przemysłu i Handlu, i zezwala wszystkim urzędom celnym I klasy wydawać odpowiednie pozwolenia, tylko na zasadzie opinii właściwej terytorjalnie izby przemysłowo-handlowej. Pominięciem tych 2 instancji, w których każda przy zalatwianiu podań o czynny obrót uszlachetniający zasięgać musiała odpowiednich informacji, stanowi duże uproszczenie systemu. Drugim ważnym uproszczeniem jest zniesienie specjalnej kontroli nad przebiegiem towarów, sprowadzanych w czynnym obrocie uszlachetniającym. Kontrola taka ze względu na przeważnie skomplikowany charakter przebiegu sprowadzanych beczkowo towarów wymagała dość dużo czasu. Otóż, dzięki dotychczasowej praktyce w dziedzinie obrotu uszlachetniającego ustalono w okólniku zgóry pewne ilości odpadków, powstających przy uszlachetnianiu danego towaru, co umożliwiło spisywanie przez urząd celny ilości zużytego do produkcji materiału od ilości sprowadzonego bez cła towaru, bez zastosowania przytem specjalnej kontroli. W związku z tem odpadły opłaty, pobierane dotychczas za kontrolę specjalną przy próbnej fabrykacji w czynnym obrocie uszlachetniającym.

Bardzo znaczne wreszcie ułatwienie dla obrotu uszlachetniającego stanowi dołączony do okólnika z dn. 8/IV 1936 r., jako załącznik Nr. 1, wykaz towarów, dopuszczonych do czynnego obrotu uszlachetniającego. Wykaz ten zawiera narazie 10 rodzajów towarów, dopuszczonych do uproszczonego czynnego obrotu uszlachetniającego. Niemniej dzięki prostemu układowi i formie wykazu może być on szybko i na każde żądanie zainteresowanych uzupełniany.

Ogólnie zatem powiedzieć można, że okólnik z dn. 8/IV 1936 r. stanowi ważny krok naprzód w kierunku całkowitej automatyzacji czynnego obrotu uszlachetniającego, ustalając przedewszystkiem szereg zasadniczych przepisów, na podstawie których całkowite zautomatyzowanie czynnego obrotu uszlachetniającego zostanie osiągnięte. Ponieważ wszelkie uproszczenie czynnego obrotu uszlachetniającego jest także ułatwieniem eksportu obok uszlachetnionych towarów zagranicznych również i towarów krajowych, przeto okólnik z dn. 8/IV 1936 r. stanowi równocześnie ułatwienie wywozu zagranicę całego szeregu artykułów.

Wl. W.

DODATKOWE STOSOWANIE CEL ZNIŻONYCH I ZWOLNIEŃ OD CŁA. — Obowiązująca taryfa celna przywózowa, rozporządzenia o zniżkach celnych i zwolnieniach od cła, wydawane na podstawie art. 23 ust. 1 lit. a prawa celnego („Dz. Ust. R. P.” Nr. 84/1933, poz. 610) oraz niektóre umowy handlowe przewidują możliwość stosowania specjalnych (zniżonych) stawek celnych lub zwolnień od cła na podstawie pozwoleń Ministra Skarbu. W myśl tych postanowień do zastosowania cła zniżonego lub zwolnienia od cła danego towaru (dla którego takie cło zniżone lub zwolnienie od cła jest przewidziane) konieczne jest, ażeby zgłaszający towar do odprawy celnej przedstawił odpowiednie pozwolenie Ministra Skarbu.

Jak to przewiduje § 36 ust. 2 zdanie 1 przepisów wykonawczych do prawa celnego, powyższe pozwolenie Ministra Skarbu powinno być przedstawione przy zgłoszeniu towaru do odprawy celnej, jako załącznik do zgłoszenia celnego przywózowego. Od tej zasady dalsze postanowienia wspomnianego paragrafu czynią wyjątek, stanowiąc, że urząd celny może zezwolić na późniejsze złożenie dokumentów, oprócz dokumentów przewozowych i dokumentów, wymaganych do przeprowadzenia rewizji celnej. Takim dokumentem, który może być później złożony, jest również wspomniane pozwolenie Ministra Skarbu. W każdym razie wszelkie dokumenty, a więc i pozwolenia Ministra Skarbu na zastosowanie cła zniżonego lub zwolnienia od cła, powinny być przedstawione urzędowi celnemu przed podjęciem towaru do wolnego obrotu; przedstawienie bowiem dokumentów później nie może mieć żadnego wpływu na wymiar należności celnych. W tym bowiem zakresie obowiązują art. 121 ust. 1 prawa celnego, który stanowi, że zmiana wyniku rewizji i wymiaru należności celnych poza przypadkami, kiedy strona złożyła zażalenie w sprawie zastosowania taryfy celnej lub przepisów celnych, albo też wystąpiła z wnioskiem o przywrócenie uchybionego terminu — nie jest dopuszczalna po wydaniu towaru do wolnego obrotu.

Wspomniane pozwolenia Ministra Skarbu wydawane są na podstawie podań zainteresowanych stron — podań, które niejednokrotnie opinowane są przez szereg instytucji gospodarczych, a zawsze przez dwa resorty ministerjalne; chodzi bowiem o ustalenie, ponad wszelką wątpliwość, że zastosowanie cła zniżonego lub zwolnienia od cła danego towaru jest gospodarczo i prawnie uzasadnione.

Może też zająć przypadek, że strona z tych czy innych powodów zmuszona jest podjąć towar do wolnego obrotu przed otrzymaniem omówionego pozwolenia, i wówczas też płaci należności celne wyższe od tych, jakie zapłaciłaby, gdyby pozwolenie otrzymała. Oczywiście, nie mamy na myśli tu tych przypadków, kiedy stronie odmówiono wydania pozwolenia dla braku podstaw prawnych lub warunków, przewidzianych przepisami celnymi. W innych zaś przypadkach, t. j.

kiedy obiektywne warunki do wydania pozwolenia Ministra Skarbu istnieją, pobranie wyższych należności celnych może być z gospodarczego punktu widzenia niesłuszne, albo też sprzeczne z ogólnym postulatem, że przywóz danego towaru powinien odbywać się przy jednako- wym obciążeniu należnościami celnymi (rozumie się również przy zachowaniu innych czynników np. co do czasu zgłoszenia towaru do odprawy celnej, co do przeznaczenia towaru i t. p.).

Dlatego też w rozporządzeniach, wydawanych na podstawie art. 23 ust. 1 lit. a prawa celnego, oraz w § 15 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 9/X 1934 r., zawierającego „Przepisy wykonawcze do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. o ustanowieniu taryfy celnej przywózowej” („Dz. Ust. R. P.” Nr. 92/1934, poz. 833) w brzmieniu rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 24/IV 1936 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 34, poz. 268) — zamieszczone są przepisy, które dopuszczają zastosowanie cła zniżonego lub zwolnień od cła również po podjęciu towaru do wolnego obrotu. Są to więc przepisy, które ustalają pewne wyjątki od zasad, wyłuszczonej w art. 121 ust. 1 prawa celnego.

Przepisy te, poza wspomnianym § 15 przepisów wykonawczych do rozporządzenia o taryfie celnej przywózowej, sformułowane są w § 6 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 29/IV 1936 r. o zniżkach celnych i zwolnieniach od cła („Dz. Ust. R. P.” Nr. 34, poz. 269), w § 2 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 20/I 1936 r. o zniżce celnej na jabłka świeże („Dz. Ust. R. P.” Nr. 5, poz. 51) i w § 3 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 25/X 1934 r. o zniżkach celnych („Dz. Ust. R. P.” Nr. 96, poz. 876).

Zaznaczyć należy, że postanowienia wyżej wspomnianych § 15 i § 6 mają prawie identyczne brzmienie. Niemi też dalej się zajmujemy, gdyż aktualnie posiadają najszersze zastosowanie.

Zasadniczo przewidują one możliwość zastosowania dodatkowo cła zniżonego lub zwolnienia od cła w 2 przypadkach:

- 1) kiedy strona przed podjęciem towaru do wolnego obrotu nie złożyła podania o udzielenie jej pozwolenia Ministra Skarbu na zastosowanie cła zniżonego lub zwolnienia od cła,
- 2) kiedy strona przed podjęciem towaru do wolnego obrotu złożyła podanie o udzielenie jej pozwolenia na zastosowanie cła zniżonego lub zwolnienia od cła.

Decyzja Ministra Skarbu w sprawie pozwolenia na dodatkowe zastosowanie cła zniżonego lub zwolnienia od cła uzależniona jest od tego, czy strona postarała się o zabezpieczenie tożsamości towaru przed podjęciem jego do wolnego obrotu, oraz od tego, czy we właściwym terminie wniosła w tej sprawie podanie.

Jeśli chodzi o pierwszy warunek, to strona, która ma zamiar ubiegać się, po podjęciu towaru do wolnego obrotu, o zastosowanie cła zniżonego lub zwolnienia od cła, powinna zgłosić przy odprawie celnej wniosek o ustalenie przez urząd celny tożsamości towaru. Wniosek urząd celny powinien uwzględnić, w przeciwnym bowiem razie służy stronie zażalenie. Urząd celny ma również obowiązek czuwać nad tem, ażeby ustalenie tożsamości towaru przeprowadzone było zgodnie z przepisami celnymi.

Dla składania podań postanowienia § 15 i § 6 ustalają w zasadzie 2 terminy. W przypadku, podanym wyżej pod p. 1, strona powinna złożyć podanie w ciągu 30 dni od daty uiszczenia, zakredytowania lub odroczenia należności celnych, w przypadku zaś, wymienionym wyżej pod p. 2 — w ciągu 30 dni od daty pisma, którym Ministerstwo Skarbu zawiadomiło ją o wydaniu pozwolenia na zastosowanie cła zniżonego lub zwolnienia od cła towaru. Oczywiście, że w tym drugim przypadku strona może złożyć podanie również przed otrzymaniem wspomnianego zawiadomienia. Ponadto przewidziany jest termin osobny dla tych przypadków, kiedy strona złożyła zażalenie na postępowanie urzędu celnego. Termin ten wynosi 30 dni i biegnie od daty doręczenia stronie orzeczenia ostatecznego w administracyjnym toku instancyjnym.

W podaniach tych, jeśli chodzi o przypadki, określone wyżej pod p. 1, strona powinna prosić o wydanie jej pozwolenia Ministra Skarbu na zastosowanie cła zniżonego lub zwolnienia od cła oraz o zwrot różnicy pomiędzy należnościami pobranymi i przypadającymi na zasadzie tego pozwolenia; jeśli chodzi o przypadki, określone wyżej pod p. 2, to w podaniu dodatkowym strona powinna prosić tylko o zwrot różnicy pomiędzy należnościami celnymi pobranymi i przypadającymi na zasadzie pozwolenia, przez stronę otrzymanego po podjęciu towaru do wolnego obrotu.

W myśl obowiązujących przepisów omówione wyżej dodatkowe podania strony powinny składać w urzędach celnych, w których nastąpiła odprawa celna towaru, przyczem do podań tych winny dołączać kwity celne, podlegające następnie zwrotowi. Składanie tych podań czy to bezpośrednio w Ministerstwie Skarbu, czy też w dyrekcjach cel powoduje opóźnienie wydania decyzji przez Ministerstwo Skarbu, co oczywiście nie leży w interesie stron.

Nadmienić przytem należy, że w przypadkach, kiedy przed podjęciem towaru do wolnego obrotu strona składała podanie o wydanie jej pozwolenia Ministra Skarbu, lecz pozwolenie to otrzymała po podjęciu towaru — zwrot różnicy należności celnych mogą zarządzać dyrekcje cel oraz Urząd Celny w Gdyni, stosując się do zarządzenia Mi-

nistra Skarbu z dn. 30/IV 1936 r. L. D. IV 10163/3/36 („Mon. Pol.” Nr. 109, poz. 195). Zarządzenie to do pewnego stopnia przesądza sprawę zarządzania zwrotów różnicy należności celnych dla przypadków, wymienionych wyżej pod p. 2 — przesądza w sposób pozytywny dla stron.

Inaczej sprawa się przedstawia, jeśli chodzi o przypadki, określone wyżej pod p. 1. W tym zakresie wydanie zarządzenia zależy od swobodnej decyzji Ministra Skarbu, a spełnienie przez stronę warunków, omówionych wyżej, co do zabezpieczenia tożsamości towaru i złożenia w czasie przepisany podania ma jedynie to znaczenie, że Minister Skarbu może odpowiednie zarządzenie wydać w drodze wyjątku od postanowień art. 121 ust. 1 prawa celnego. W przeciwnym zaś razie, kiedy strona wspomnianych warunków nie wykona, Minister Skarbu nie będzie miał podstaw prawnych zarządzenia zwrotu różnicy należności celnych.

Wkońcu należy nadmienić, że omówiony wyżej system dodatkowego

stosowania cel niższych i zwolnień od cła stosuje się od dn. 1/IV b. r. — na podstawie postanowień ust. 5 wspomnianego wyżej § 15 przepisów wykonawczych do rozporządzenia o taryfie celnej przywózowej — również do towarów, dla których cła niższe lub zwolnienia od cła, uzależnione od pozwoleń Ministra Skarbu, przewidziane są w umowach handlowych.

f.

ZNIŻKI CELNE. — Stosownie do zarządzeń, wydanych przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu, strony ubiegające się o pozwolenia na zwolnienie od cła lub na zastosowanie zniżek celnych, przewidzianych w wykazie Nr. 1 rozporządzenia z dn. 29/IV 1936 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 34, poz. 269), powinny w podaniach swych w skazaniu w a c w a r t o ś ć o d n o ś n y c h t o w a r ó w, sprowadzanych z zagranicy.

OBOWIĄZEK ZAOFIAROWANIA DO SKUPU NALEŻNOŚCI ZA EKSPORTOWANE TOWARY — p. str. 572.

KOMUNIKACJA I TRANSPORT

TARYFA OSOBOWA NA P.K.P. W OKRESIE 1928 ÷ 1936¹⁾

Ostatnie wydanie taryfy osobowej w okresie dobrej konjunktury gospodarczej nastąpiło w dn. 1 listopada 1928 r. Podwyższono wówczas stawki taryfy normalnej o 20%, przyjmując następujące opłaty za kilometr za przejazd w III klasie pociągów osobowych (w groszach): 6·6 w strefie 1 ÷ 200 km, 5·4 w strefie 201 ÷ 400 km, 4·2 w strefie 401 ÷ 600 km i 3 za dalsze odległości. Opłaty w klasie II wyniosły o 50% więcej, a w klasie I — o 150% więcej. Dopłata za pociąg pośpieszny wynosiła 25% za pełnych 100 km.

Tak skonstruowana taryfa normalna posiadała już jako uzupełnienie b. znaczną ilość taryf ulgowych. W pierwszym rzędzie należy tu wymienić 2 zasadnicze ulgi ruchu powszechnego, t. j. IV klasę na obszarach b. zaboru pruskiego i taryfę podmiejską na pozostałych obszarach. Pierwsza z tych ulg obejmowała wszystkie linie kolejowe i pociągi osobowe na obszarze swej ważności, przyczem nie można jej było łączyć z innymi ulgami, oprócz z ulgą dla dziecka i biletami tygodniowymi, druga zaś z tych ulg stosowana była tylko w pociągach podmiejskich w kl. II i III w komunikacji około wielkich miast; łączono ją o wiele częściej z innymi ulgami. Wspólną cechą obydwóch ulg były: jednakowy rozmiar zniżki, t. j. 25%, oraz przeznaczenie ich dla masowego ruchu podmiejskiego.

Z t. zw. biletów czasokresowych istniały już w tym czasie bilety: okresowe — na 1, 2, 3, 4 lub wszystkie okręgi dyrekcyjne, z ważnością miesięczną, kwartalną i roczną, ogólnie dostępne i osobno urzędnicze, oraz szereg biletów odcinkowych, miesięcznych, sezonowych, rocznych, ważnych na wszystkie pociągi, lub znowu tylko podmiejskie, dla dorosłych i dla dzieci, dla urzędników i dla młodzieży szkolnej. Obok tego bilety tygodniowe i dwutygodniowe robotnicze czy też podmiejskie. Razem 24 rodzaje biletów ze zniżkami do 70%.

Z podanych w taryfie ulg na przejazdy pojedyncze należy wymienić: szkolną za zaświadczeniami każdorazowymi, takąż inwalidzką, robotniczą w postaci biletu powrotnego, dla przewozu chorych za zaświadczeniem — wszystkie ze zniżką 50%, dalej ulgi: uzdrowską, weekendową, indywidualną, turystyczną ze zniżką 25 ÷ 50%; z ulg zaś grupowych — szkolne, nauczycielskie, grupowe turystyczne, dla pielgrzymek, pozatem ulgi na zjazdy i wystawy — o różnych rozmiarach 25 ÷ 75%.

Obok tych wymienionych w taryfie ulg obowiązywało ok. 50 różnych ulg, pomieszczonych po części w różnych rozporządzeniach administracyjnych, a niekiedy w kolejowych okólnikach — głównie zaś ulgi w celach administracyjnych, socjalnych, turystycznych, organizacyjnych i humanitarnych, niezbranych w żadną całość, z ustępstwami do 80%.

Na niektórych liniach stosowane też były opłaty podwyższone o 25% i 50%.

Ten system przetrwał bez znacznych zmian do dn. 1/I 1934 r. Opłaty doznały nawet pewnej podwyżki, mianowicie w dn. 1/IV 1931 r., kiedy to skasowaną w tym czasie dopłatę na bezrobocie włączono do taryfy. Była to podwyżka około 2%, niemająca znaczenia istotnego.

W ramach takich to opłat następował z roku na rok coraz gwałtowniejszy spadek frekwencji i wpływów, który do 1933 r. wyniósł przeszło $\frac{2}{5}$ w zakresie frekwencji i blisko $\frac{1}{2}$ w zakresie wpływów. Był to objaw naturalny, gdyż nie można było wymagać w czasie, gdy wskaźnik dochodu społecznego spadł do 50, wskaźnik cen przemysłowych do 60, a rolnych do 40, ażeby istniała szczególna przyczyna zachowania przewozów osobowych na poziomie niezmińszonym. Niektórym jednak objawom, jak zanikowi przewozów odległych, pośpiesznych, w klasach droższych, jak również podszycaniu się wielu podróży pod ulgi turystyczne na przejazdy w celach zupełnie innych — można było, jak się zdawało, zaradzić. Z przeświadczeniem, iż dobrowolnie skreślenie pewnej sumy na ryzyko zniżki zatrzyma ubytek frekwencji i oddziała akwizycyjnie — poszły P. K. P. na pierwszą zniżkę częściową taryfy, która nastąpiła w dn. 1/I 1934 r.

Zniżkę powyższą należy uważać za częściową, gdyż objęła ona głównie tylko taryfę normalną, i to jedynie na dalsze odległości przejazdu, poczynając od 80 km. Przyjęto nowe stawki za kilometr (w groszach): w strefie 80 ÷ 400 km 4, w strefie 401 ÷ 600 km 3·2 oraz powyżej 600 km 2·4; w strefie 1 ÷ 80 km zachowano dawną stawkę 6·6 + 2%. Stosunek opłat kl. III i II pozostał nadal jak 100 : 150, natomiast ceny klasy I, w której frekwencja spadła o 80%, ustalono na poziomie tylko o 100% wyższym od cen III klasy. Dopłatę za pociągi pośpieszne zmniejszono przez zaokrąglenie jej do pełnych 50 kn (przedtem 100 km).

Ulg taryfowe doznały gruntownej rewizji tekstów, a natomiast, z pewnemi tylko wyjątkami, nie doznały żadnych zmian opłat; myślą bowiem przewodnią rewizji było dać ustępstwa tylko dla podróży, opłacających należności normalne. Powstała stąd pewna dysproporcja opłat normalnych i ulgowych, utrudniająca orientację i budząca żale u korzystających z ulg. Jednocześnie skasowano szereg przerostów, do których trzeba było zaliczyć ulgi indywidualne turystyczne, służące członkom różnych koniunkturalnie rozrastających się towarzystw turystycznych, ulgę uzdrowską, w ówczesnej formie ogarniającą cały świat letnisk i t. p.

W zakresie biletów czasokresowych rozpoczęto również pierwsze kroki komasacyjne, kasując też łączenie po kilka ulg do jednego przejazdu, np. urzędniczej miesięcznej z podmiejską i t. p.

Ulg pozataryfowe wydobyto z ukrycia, którem było rozrzucenie ich po kilkudziesięciu wydawnictwach, gdzie pozostawały w tekstach rozbieżnych, niepewnych i bez ustalonych wzorów zaświadczeń. Dokonano szeregu przeredagowań tekstów prawodawczych, m. in. w zakresie ulg administracyjnych, zbierając je pozatem, dla użytku personelu kolejowego, w jednolity i przejrzysty tekst zbioru ulg pozataryfowych, zredagowany w języku i układzie taryfy, która otrzymała ulepszone teksty i dokładny podział materiału w każdej z ulg specjalnych.

¹⁾ P. artykuł p. t. „Podstawy polityki taryf osobowych P. K. P.” (zesz. 16/1936, str. 444).

Wśląd za rewizją z dn. 1/I 1934 r. nastąpiła już w 4½ miesiące później pewna korektura dalsza, mająca na celu scalenie polityki taryfowej i udzielenie znaczniejszej ulgi — przy usunięciu ujemnych i kosztownych komplikacji przewozowych. Otóż, w dn. 15/IV skasowano IV klasę, wprowadzając tak na terenie, gdzie ona była jeszcze, jak i na innych obszarach Polski uproszczone i znacznie przytem rozszerzone stosowanie taryfy podmiejskiej, przyczem, dla próby taryfę tę uznano jako normalną w wewnętrznym ruchu na G. Śląsku. Operacja ta przeszła bez bólu i wstrząsów. Klasa IV, zabytek z ery powstania pierwszych kolei świata, zachowała się — po skasowaniu jej w Niemczech — jeszcze tylko na kolejach wschodnio-chińskiej i marokańskiej, dla najuboższych tubylców. Nadawała się i u nas oddawna do skasowania — tak ze względów oszczędności eksploatacyjnych, jak i ze względów na jednolitość systemu taryfowego. Znaczne zaś rozszerzenie ram taryfy podmiejskiej, z objęciem aż 150 ośrodków miejskich i sfery ciężenia nawet do 150 km (na kresach) oraz połowy wszystkich pociągów — było krokiem, wyprzedzającym ogólną zniżkę taryf na przejazdy bliskie.

Łączne ryzyko zniżek z dn. 1/I 1934 r. i 15/V 1934 r., obliczone na ok. zł 12 miljn. w stosunku rocznym, nie zostało zrealizowane ani w połowie, a rezultat usiłowań okazał się pozytywnym. Po raz pierwszy od lat 6 frekwencja nie tylko nie zmalała, lecz przeciwnie wzrosła (w 1934 r.) o $\pm 6\%$, a ilość kilometrów podróży nawet o 12%, przyczem w 1935 r. liczby te uległy dalszej jeszcze poprawie. Nieznaczny spadek wpływów, w porównaniu z kilkunastoprocentowym, jaki nastąpił z roku na rok do 1934 r., uważać można za zahamowanie ujemnych procesów w tym kierunku.

Częściowa tylko zniżka taryfy normalnej i złagodzenia, przeprowadzone przez uogólnienie taryf podmiejskich — wymagały w konsekwencji dalszego uzupełnienia reformy — przez pełną zniżkę taryf na przejazdy pobliskie.

Jednocześnie wzmagać się poczęły 2 akcje: turystyczna, głównie masowa, dla której w 1935 r. utworzono osobną ekspozyturę handlową w postaci Ligi Popierania Turystyki, oraz akcja, domagająca się pogłębienia przywilejów i serwitutów specjalnych. Pierwsza z nich doprowadziła z końcem 1935 r. do faktycznego scalenia wszystkich zagadnień masowego ruchu turystycznego (zjazdy, wystawy, masówki, ruch popularny) — z usunięciem szkodliwego, a bardzo rozwiniętego pośrednictwa różnych organizacji. Druga akcja przeobraziła się w codzienny, nieznośny nacisk wszelkiego rodzaju organizacji, stowarzyszeń i jednostek o rozszerzenie kręgów zastosowania najróżniejszych odchyłek, ulg, ustępstw i przywilejów doraźnych i rocznych.

Taryfa z 1934 r., chociaż formalnie uporządkowana, wymagała jeszcze poważnych poprawek — tak w rozłożeniu przedmiotu i przepisach ogólnych, jak i w systemie opłat, biletów i zaświadczeń. Zbiór ulg pozataryfowych okazał się zbyt ukrytym dla publiczności, tabele opłat — zbyt licznymi i zbudowanymi nieproporcjonalnie, a zatem trudnymi do zrozumienia. Rozbudowana taryfa podmiejska dawała nadal sposobność do licznych nieporozumień lokalnych przy użyciu niewłaściwego pociągu i t. p. Nieoczekiwanie uwydatniła się krzywda dla ludności wiejskiej w t. zw. ruchu międzywiejskim, w którym wobec braku taryfy podmiejskiej musiano opłacać stawki taryfy normalnej.

Wreszcie wielkim ciężarem zawisł na personelu nadmiar różnorodnych zaświadczeń, łatwych do podrabiania i samowolnego wystawiania, a dalej nadmiar różnego rodzaju biletów, jako wynik mnogości tabel opłat. Szereg przepisów wymagał liberalniejszego potraktowania, inne znowu — wprowadzenia rygorów dodatkowych.

Wszystkie te braki i niedomagania usunąć miało nowe wydanie taryfy, dokonane w dniu 1 stycznia 1936 r.

Najważniejszym posunięciem w ramach tej rewizji jest obniżenie taryf normalnych na przejazdy pobliskie do poziomu taryfy podmiejskiej. Nowe stawki za kilometr wynoszą zatem (w groszach): w strefie 1 ÷ 200 km 5, 201 ÷ 400 km bez zmiany 4 i dalej bez zmian: 3·2 i 2·4. W ten sposób uzyskano duży postęp w scalaniu taryfy, a praktycznie — potaniały dla publiczności przejazdy we wszystkich pociągach (dalekobieżnych, osobowych i pospiesznych) na odległość do 200 km i we wszystkich pociągach krótkobieżnych na odległości średnie,

w których ruchu podmiejskiego nie było, wreszcie w t. zw. ruchu międzywiejskim, gdzie nawet w pociągach podmiejskich nie stosowano taryfy podmiejskiej. Sumując pod tym względem wyniki rewizji z dn. 1/I 1934 r. i 1936 r., otrzymujemy ostateczny rezultat: obniżkę taryfy normalnej na wszystkie odległości przewozu o 25%, a w klasie I o 40%.

Dalsza bardzo ważna zmiana — to zasadnicza przebudowa taryf czasokresowych, z korzyścią dla szerokich mas ludności podmiejskiej. Postanowiono się wreszcie rozprawić z nagromadzonym nadmiarem gatunków odprawy podmiejskiej, która, jak wspomniano, posiadała aż 24 rodzaje biletów odcinkowych, a po odpadnięciu biletów IV kl. miała ich jeszcze 22 rodzaje. Zamiast tego wprowadzono tylko 3 bilety: tygodniowy, ogólnie dostępny, miesięczny, ogólnie dostępny, i miesięczny szkolny, ustalając stawki opłat na poziomie miesięcznego biletu urzędniczego i tygodniowego podmiejskiego biletu robotniczego. Zyskał na tem pośrednio urzędnik, otrzymując dla swojej rodziny to, z czego dawniej sam tylko mógł korzystać, zyskał robotnik, niebędąc zmuszony do uciążliwych formalności przy zdobywaniu poświadczzeń gminnych i pracodawcy na legitymacji robotniczej, zyskał przeciętny obywatel, bezrobotny, urzędnik prywatny — wszyscy, nieraz niemniej ubodzy niż urzędnicy. Nowe bilety przy codziennym wykorzystaniu zawierają ustępstwa, wynoszące 80 ÷ 92% od opłat za przejazdy jednorazowe. Stawka za kilometr wynosi tu ok. gr 1 w klasie III; bilet miesięczny kosztuje tyle co 12 pojedynczych w jedną stronę, bilet tygodniowy — tyle co 3 takie bilety.

Większą przejrzystość i łatwiejszą orientację dało też zastąpienie ok. 12 tabel opłat (jednych proporcjonalnych, a innych nieproporcjonalnych do tabeli opłat normalnych) 5 tabelami opłat ulgowych, proporcjonalnych do tabeli opłat normalnych, upraszczając nakład i wydawanie biletów.

Do niemniej ważnych przemian, dokonanych w taryfie, należą: uporządkowanie ponowne całej taryfy z przetruceniem ze zbioru ulg pozataryfowych do taryfy wszystkich ulg, ogólnie dostępnych, uproszczone zgrupowanie ulg, ustalenie jednolitych rygorów, warunków stosowania i odprawy, nawiązanie przepisów ulgowych pozataryfowych do ich źródeł prawnych, usuwanie zaświadczeń na rzecz systemu legitymacyjnego (urzędnicy, szkoły, inwalidzi i t. p.) i znaczne ulepszenie zaświadczeń, gdzie ich usunąć nie można było. Ich rozmiar, kolor, układ i teksty poddane zostały ścisłej normalizacji. Taryfę i zbiór ulg pozataryfowych wydano w postaci wymiennych kartek.

Cały szereg przepisów przewozowych zliberalizowano oraz usunięto mnóstwo różnych braków, luk, niedociągnięć.

Dla lepszej orientacji posłużyć może poniższe zestawienie obowiązujących ulg taryfowych i nowego zbioru ulg pozataryfowych:

Rodzaj ulgi	Kto ma prawo korzystać	Zniżka %
Ulg i czasokresowe		
Bilet tygodniowy	wszyscy	ok. 80
Bilet miesięczny	„	„ „
Bilet mies. szkolny	mlc dzieć kształc. się do 30 lat	92
Bilet abonamentowy na 10 przejazdów	wszyscy	40
Bilet okręgowy (15 dni, miesiąc, kwartał lub rok, ważny na 1, 2, 3, 4 lub wszystkie D. O. K. P.)	„	„
Ulg i turystyczne i krajoznawcze		
Powrotne bilety wycieczk.: niedzielne	wszyscy	33 ÷ 50
10-ciodniowe	„	„
narciarskie	zorganizowani narciarze	„
Powrót z uzdrowisk	wszyscy	33
„ z letnisk morskich	„	33
Pasażerowie linii okręt.	„	33
Uczestnicy targów i wystaw	„	33 ÷ 50
„ zjazdów mas.	„	33 ÷ 75
Pociągi popularne	„	66 ÷ 75
Bilet 1 000 i 2 500 km	zorganiz. turyści i narciarze	40 ÷ 60
Grupy turystów (5 osób)	„ „ „	33
Pielgrzymi — grupy	wszyscy	33 ÷ 50
Zwiedzający Mościce	„	33

Turyści z zagranicy:	wszyscy	
powrotne bilety		33 ÷ 40
Polacy zagraniczni		33
grupy		33 ÷ 50
transzty indywidualny powyżej 500 km		33 ÷ 40
Ulgi oświatowe i wychowawcze		
Dzieci	wszystkie	50
Młodzież szkolna	do 30 lat	33
Wycieczki szkolne (10)	„ „	66
Kursy nauczycieli	za poparciem kuratorium	33
Wycieczki nauczycieli	„ „	66
Wychowankowie burs (10)	do lat 18	66
Kolonje letnie (10)	„ „	66
Harcerze (10)	„ „ 21	66
Ulgi sportowe	wszyscy do lat 40	33 ÷ 75
Zjazdy organizacyjne	członkowie danej organizacji	33 ÷ 50
Ulgi społeczne		
Robotnicy bilety powrotne	wszyscy robotnicy	33
„ grupy (10)	„ „	33
Bezrobotni szukający pracy	zarejestrowani	33
Grupy zatrudnione przez Fundusz Pracy (10)	„ „	66
Junacy w grupach (5)	do lat 24	66
Robotnicy na roboty rolne	powyżej 100 km lub zagranicę	50
Osadnicy rolni	wszyscy przesiedlający	66
Emigranci i reemigranci	wszyscy	33
Inwalidzi	„ wojenni	33
Leżący się (pokąsani i chorzy umysłowo)	wszyscy	33
Powracający ze szpitali ubodzy chorzy	wszyscy	bezpłatnie
Straż pożarna	do pożaru	„
Zwolnieni z więzień	wszyscy	50
Członkowie zakonów	lista	33
Członkowie teatrów wędrownych	„ „	33
Ulgi dla załóżonych		
Krzyż i Medal Niepodległości		33
„ Niepodl. z Mieczami		80
Virtuti Militari		80
Weterani z 1863 r.		75
Członkowie Akademji (P. A. L.)		bezpłatnie
Ulgi administracyjne		
Urzednicy, emeryci i żony		33
Policja, K. O. P., Straż Graniczna		75
Wojsko — służba czynna		75
Emeryci wojskowi		50
Dzieci funkcj. Policji i Straży granicznej		33
Żony i dzieci wojskowych		50
Kolejarze i rodziny		75
Siostry Cz. Krzyża		33
Pracownicy L. O. T., Poczty, Lasów		33
Posłowie i senatorowie		bezpłatnie

Nie jest to spis kompletny w zakresie ulg stałych i nie daje obrazu ulg doraźnych, stosowanych, obok biletów bezpłatnych, dla ogromnej masy instytucyj i organizacyj.

Nie ulega żadnej wątpliwości, iż dzięki dokonany scaleniom uzyskano wiele na przejrzystości taryfy, ułatwiono korzystanie z niej, uproszczono odprawę biletową, zabezpieczono interesy kolei przez ulepszenie dowodów i legitymacyj.

Skasowanie taryf podmiejskiej, IV klasy i reforma biletów czasokresowych przyczyniły się też do oszczędności w gospodarce kolejowej.

Jak widać jednak z powyższego, po dokonaniu znacznych scaleń opłat i niektórych kategorii klas, gatunków przewozów i ulg — pozostała jeszcze zbyt wielka ilość różnorodnych ustępstw, z których większość o charakterze przywilejów.

Według obliczeń prowizorycznych — frekwencja, suma przejechanych kilometrów i wpływy dzielą się pomiędzy różne kategorie podróży następująco:

Przejazd w/g taryf	Na 100 podróży	Na 100 km przejechanych	Na zł 100 wpływów
Normalna taryfa	38	45	72
Zniżka 33%	6	12	11
Zniżka 50%	0,3	1	1
Zniżka 75%	11	19	7
Czasokresowe ulgi (40 ÷ 92%)	43	20	5

Ryzyko zniżek z dn. 1/I 1936 r. obliczono na ok. zł 12 miljn. w stosunku rocznym. Spodziewać się jednak można, że przyrost podróży zmniejszy preliminowaną splatę o połowę.

W najbliższym czasie nastąpić ma jeszcze dodatkowo dosyć ważna dla ruchu lokalnego akcja scalenia z taryfą normalnotorową taryfy wąskotorowej. Scalenie to nastąpić ma przez wydanie zeszytu taryfy wąskotorowej jako załącznika do ogólnego wydawnictwa taryfy normalnotorowej; zbiór ulg pozataryfowych jest już wydany jako wspólny. W ramach tego ulepszenia mieści się: urządzenie pomiędzy wszystkimi stacjami normalnotorowymi i wąskotorowymi bezpośredniej odprawy, z łączeniem odległości taryfowej w jedną całość i liczeniem za nią opłat normalnych i ulgowych, podanych w taryfie normalnotorowej. Od tych zasad stosowane są tylko nieznaczne odchylenia.

Wspomnieć trzeba przy omawianiu taryfy osobowej także o opłatach za bagaż, przesyłki ekspresowe i psy oraz czasopisma i druki.

Wszystkie te opłaty doznały od 1928 r. większych zmian niż opłaty osobowe, uzyskując poziom niższy o 40÷60%. Poza to i tu dokonano znacznej akcji scaleniowej. Obecny system przewiduje: a) zrównanie opłat za przesyłki bagażowe i ekspresowe oraz za przesyłki poczesne towarowe drobnicowe, nadane na pociągi osobowe (t. zw. przyspieszone); b) za psa wziętego do wagonu lub nadanego w osobnym pomieszczeniu dla psów w wagonie bagażowym opłaca się $\frac{1}{8}$ biletu normalnego III kl. (dawniej $\frac{1}{2}$); c) czasopisma i druki korzystają z b. niskich opłat.

Pozatem istnieją ulgi na przewóz motocykli, kajaków, łodzi — dla członków klubów sportowych.

A. D.

LETNI ROZKŁAD LOTÓW W POLSKIEJ KOMUNIKACJI LOTNICZEJ. — Z dniem 19/IV b. r. wszedł w życie na polskich liniach komunikacji lotniczej letni rozkład lotów, który obowiązywać będzie do dn. 3/X b. r.

Nowy rozkład lotów przewiduje podjęcie ruchu na wszystkich liniach, zamkniętych w okresie zimowym, oraz wzmoczenie ruchu na tych liniach których obsługa była w sezonie zimowym utrzymana. Nie został podjęty jedynie ruch na szlaku Kraków—Brno—Wiedeń, wstrzymany jak wiadomo z dniem 1/VI 1935 r. naskutek wypowiedzenia Polskim Linjom Lotniczym „LOT” koncesji przez rząd Republiki Czeskosłowackiej.

Względy budżetowe stanęły, niestety, na przeszkodzie uruchomieniu projektowanej nowej linii komunikacji lotniczej Gdynia—Malmö—Sztokholm, względnie Gdynia—Malmö—Kopenhaga. Z tych samych powodów nie został zrealizowany projekt wprowadzenia na linjach Wilno—Ryga—Tallinn oraz Lwów—Czerniowce—Bukareszt—Sofja—Saloniki połączeń codziennych, w miejsce utrzymywanego dotychczas na tych liniach, w sezonie letnim, ruchu trzykrotnego w tygodniu. Natomiast na wszystkich liniach krajowych oraz na linii Warszawa—Poznań—Berlin samoloty kursować będą codziennie.

Całość sieci, którą P. L. L. „LOT” eksploatować będą w sezonie letnim 1936 r., przedstawia się następująco:

Linia Warszawa—Poznań—Berlin	515 km
„ Kraków—Warszawa—Gdańsk—Gdynia	578 „
„ Warszawa—Katowice	256 „
„ Warszawa—Wilno—Ryga—Tallinn	1 050 „
„ Warszawa—Lwów—Czerniowce—Bukareszt—Sofja—Saloniki	1 602 „

Całkowita długość eksploatowanej sieci wynosi więc 4 000 km.

O ile długość sieci eksploatowanej oraz częstotliwość ruchu nie wykazują na liniach polskich w porównaniu z rokiem 1935 żadnych zmian, o tyle, o ile chodzi o szybkość i komfort przewozów, zanotować należy rewolucyjny wręcz postęp. Przyczyną tego jest całkowite odnowienie taboru P. L. L. „LOT”. Mianowicie, w miejsce nieodpowiadających już współczesnym wymaganiom samolotów typu Fokker F. VII, które rozwijały szybkość maksymalną do 190 km na godzinę, wprowadzone zostały na polskich liniach samoloty typu „Douglas D. C. 2” oraz „Lockheed Electra”. Samoloty te, uzyskujące z łatwością przeciętną szybkość handlową 250 km na godzinę, stanowią także pod względem wyposażenia wewnętrznego i wygody pasażera znaczny postęp w porównaniu z dotychczasowym stanem rzeczy.

Samoloty „Douglas D. C. 2” obsługiwać będą linje Warszawa—Poznań—Berlin oraz Kraków—Warszawa—Gdańsk—Gdynia, zaś samoloty „Lockheed Electra” — linje Warszawa—Czerniowce—Bukareszt—Sofja—Saloniki oraz linje Warszawa—Wilno—Ryga—Tallinn. Dzięki szybkości, uzyskiwanej przez nowe samoloty, wprowadzone zostało w bieżącym sezonie po raz pierwszy połączenie w jednym dniu Warszawy z Salonikami, a ponieważ samolot polski, przylatujący do Salo-

nik, ma stamtąd natychmiastowe połączenie lotnicze z Atenami, przeto można obecnie zrealizować w przeciągu 10 godzin podróży z Warszawy do Aten względnie odwrotnie. Także na innych liniach zwiększenie szybkości rzuca się w oczy wyraźnie, np. przelot odcinka Kraków—Warszawa, który jeszcze w 1935 r. wymagał 1½ godz., nie trwa obecnie dłużej jak 55 minut; dla linii Warszawa—Gdańsk—Gdynia rozkład lotów w 1935 r. przewidywał 2 godz. 10 min., obecnie czas ten skrócił się do 1½ godz. Należy przypuścić, że skrócenie czasu podróży przyczyni się do zwiększenia frekwencji i pozwoli P. L. L. „LOT” zwalczać skutecznie konkurencję towarzystw zagranicznych, która ostatnio, zwłaszcza na linii bałtyckiej, silnie dała się odczuć.

Ze zmian, wprowadzonych w komunikacji krajowej, zaznaczyć należy wprowadzenie bezpośredniego połączenia lotniczego między Krakowem i Gdynią przez Warszawę, co przy istnieniu dogodnych połączeń kolejowych skraca podróż z Zakopanego lub Krynicy do Gdyni do 7 godzin.

Dla przedstawienia całości rozkładu lotów w Polsce w sezonie letnim 1936 r. należy wspomnieć jeszcze o linii Warszawa—Praga, obsługiwanej 3 razy w tygodniu przez tow. francuskie „Air France”. W Pradze linia Warszawa—Praga ma bezpośrednie połączenia do Wiednia, Budapesztu, Belgradu, Norymbergi i Paryża.

Z. R.

ŻEGLUGA I SPRAWY MORSKIE

M/S „BATORY”.—Dnia 11 b. m. zawiął do portu gdyńskiego, kończąc swą pierwszą podróż ze stoczni do portu macierzystego, m/s „Batory”, będący bliźniaczym statkiem m/s „Piłsudski”, a wykonany dla przedsiębiorstwa „Gdynia-Ameryka Linje Żeglugowe” przez stocznice w Monfalcone.

M/S „Batory” posiada 160·4 m długości, 22·09 m szerokości, zanurzenie—7·5 m i pojemność—14 400 brutto rej. tonn. Szybkość nowego statku sięga 20 węzłów na godzinę.

Spowodu mgły na Bałtyku m/s „Batory” opóźnił swoje przybycie i zamiast w godz. południowych zawiął do portu około godz. 23. Wobec tego opóźnienia powitanie statku odbyło się w o wiele skromniejszych ramach, niż to było projektowane pierwotnie.

M/S „Batory” został wprowadzony do portu przez nowy holownik „Żegluga Polskiej” s/s „Tytan”. W chwili przybijania statku do nabrzeża orkiestra marynarki wojennej odegrała hymn państwowy, poczem krótkie przemówienia wygłosili PP.: przedstawiciel Dyrekcji Linji, Red. Wańkowicz oraz Kapitan statku Borkowski.

Dnia 17 b. m. odbędzie się uroczyste poświęcenie bandery statku, na które przybędą do Gdyni przedstawiciele Rządu, a następnie m/s „Batory” wyruszy w pierwszą swą podróż do New-Yorku, rozpoczynając tą podróżą swą normalną pracę.

PRACA PORTÓW POLSKICH W MARCU I I KWARTALE 1936 R.—Zamorskie obroty towarowe Gdyni i Gdańska kształtowały się w marcu b. r. w porównaniu z lutym i latami ubiegłymi w sposób następujący (w tonnach):

		Gdynia	Gdańsk
O b r o t y o g ó ł e m			
Luty	1936	529 084	367 845
Marzec	„	583 767	390 518
Marzec	1935	704 683	326 917
Marzec	1934	580 417	452 946
W y w ó z			
Luty	1936	461 419	317 798
Marzec	„	487 666	352 819
Marzec	1935	566 095	290 537
Marzec	1934	510 885	418 389
P r z y w ó z			
Luty	1936	67 665	50 047
Marzec	„	96 101	37 699
Marzec	1935	138 589	36 380
Marzec	1934	69 532	34 557

Porównując obroty marcowe z obrotami w lutym, widzimy wzrost ich w obu portach, spowodowany w Gdyni zwiększeniem się zarówno wywozu jak i przywozu; w Gdańsku wpłynęło na wzrost obrotów jedynie zwiększenie się wywozu przy równoczesnym spadku przywozu.

W porównaniu z marcem ub. r. obroty w Gdyni spadły, należy jednak zaznaczyć, że w marcu ub. r. zostały osiągnięte wyjątkowo wysokie rozmiary przeładunku; w Gdańsku nastąpił wzrost obrotów, i to zarówno w wywozie jak i przywozie.

W Gdyni w porównaniu z lutym b. r. zwiększył się w marcu wywóz prawie wszystkich pozycji, z wyjątkiem siarczanu amonu i drzewa. W przywozie wzrost nastąpił głównie wskutek większego przeładunku ryżu, owoców, żużli Thomasa, bawełny, złomu i miedzi. Zmniejszył się natomiast przywóz śledzi świeżych, rud i fosforytów.

Spadek obrotów Gdyni w porównaniu z marcem ub. r. był spowodowany przede wszystkim znacznym zmniejszeniem się wywozu węgla, którego nie zdołał zrównoważyć równoczesny wzrost wywozu koksu, węgla bunkrowego i drzewa. W przywozie, który w marcu ub. r. osiągnął rekordową kwotę 138 589 t, nastąpił spadek prawie wszystkich pozycji, przede wszystkim zmniejszył się przeładunek złomu. Wzrost wykazuje jedynie import nasion oleistych i bawełny.

Wzrost obrotów Gdańska—zarówno w stosunku do lutego b. r., jak i w stosunku do marca ub. r.—nastąpił głównie wskutek większego wywozu zboża, drzewa, mąki i węgla bunkrowego—mimo dalszego spadku wywozu węgla. Przywóz w porównaniu z lutym spadł wskutek zmniejszenia się przeładunku rud, a w porównaniu z marcem ub. r. nie wykazuje większych zmian.

Wartość obrotów (bez tranzytu) przedstawia się według danych Gł. Urz. Stat. następująco (w tys. zł):

		Gdynia	Gdańsk
O g ó ł e m			
Luty	1936	73 984	27 634
Marzec	„	73 664	30 668
Marzec	1935	58 004	32 460
Marzec	1934	62 067	34 638
W y w ó z			
Luty	1936	27 629	22 908
Marzec	„	26 460	24 546
Marzec	1935	21 656	23 713
Marzec	1934	20 875	26 640
P r z y w ó z			
Luty	1936	46 335	4 726
Marzec	„	47 204	6 122
Marzec	1935	36 348	8 747
Marzec	1934	41 192	7 998

Jak z powyższego zestawienia widać, w Gdyni wzrosła wartość przywozu, natomiast wartość wywozu nieco się zmniejszyła, w rezultacie wartość obrotów ogólnych utrzymała się na poziomie lutym. W porównaniu z marcem ub. r. wszystkie pozycje wzrosły. W Gdańsku należy zanotować wzrost wartości przywozu i wywozu w porównaniu z lutym b. r.; w porównaniu z marcem ub. r. zwiększyła się wartość wywozu, a wartość przywozu spadła.

Obroty obu portów w I kwartale b. r. przedstawiają się, jak niżej (w tys. tonn):

		Gdynia	Gdańsk	Razem
O g ó ł e m				
1936	1 862	1 266	3 128	
1935	1 785	1 204	2 989	
1934	1 561	1 512	3 072	
W y w ó z				
1936	1 601	1 111	2 711	
1935	1 490	1 084	2 574	
1934	1 348	1 394	2 742	
P r z y w ó z				
1936	261	155	416	
1935	295	120	414	
1934	212	118	331	

Z wyjątkiem przywozu w Gdyni, obroty obu portów w I kwartale b. r. wykazują wzrost w porównaniu z analogicznym okresem ub. r.

Obroty ważniejszych towarów w I kwartale kształtowały się w sposób następujący (w tonnach):

	Gdynia		Gdańsk		Razem	
	1936	1935	1936	1935	1936	1935
W y w ó z						
Węgiel eksport. i bunkr.	1 342 837	1 300 252	562 012	618 943	1 904 849	1 919 195
Koks	53 144	37 945	935	8 190	54 079	46 135
Drzewo	80 944	18 851	194 815	171 086	275 759	189 947
Zboże	501	8 185	191 813	212 505	192 314	220 690
Mąka	1 209	4 794	59 941	7 820	61 149	12 614
P r z y w ó z						
Słedzie solone ¹⁾	3 199	4 545	7 227	8 383	10 426	12 928
Fosforyty	35 506	18 038	12 644	2 647	48 150	20 685
Rudy i piryty	11 992	11 501	72 880	48 188	84 872	59 689
Złom	60 270	100 133	2 057	3	62 327	100 136
Bawełna	28 943	16 277	28	19	28 971	16 296
Owoce	15 412	41 624	297	523	15 709	42 147
Węgiel i koks	—	—	25 066	26 933	25 066	26 933

W powyższym zestawieniu zasługuje na uwagę: w Gdyni — wzrost wywozu drzewa, węgla i koksu oraz wzrost przywozu fosforytów i bawełny, pozatem spadek przywozu złomu, owoców i śledzi; w Gdańsku — wzrost wywozu drzewa i mąki oraz przywozu rud, pirytów i fosforytów, spadek zaś wywozu węgla, koksu i zboża oraz przywozu śledzi.

Udział portów polskiego obszaru celnego w ogólnym handlu zagranicznym Polski, obliczony na podstawie danych Gł. Urz. Stat., przedstawiał się w I kwartale b.r. oraz 2 lat poprzedzających w sposób następujący:

Ogółem handel zagr.	Obroty przez porty		Gdynia		Gdańsk	
	tys. tonn	tys. tonn %	tys. tonn %	tys. tonn %	tys. tonn %	
O g ó ł e m						
1936	3 824	2 935 76·8	1 844 48·2	1 091 28·6		
1935	3 869	2 892 74·7	1 669 43·1	1 223 31·6		
1934	4 110	2 910 70·8	1 488 36·2	1 421 34·6		
W y w ó z						
1936	3 135	2 570 81·9	1 581 50·4	989 31·5		
1935	3 284	2 589 78·8	1 459 44·4	1 130 34·4		
1934	3 534	2 651 75·0	1 310 37·1	1 340 57·9		

	P r z y w ó z					
	1936	1935	1934	1936	1935	1934
Wartość obrotów	689	585	577	365 53·0	263 38·2	102 14·8
				303 51·7	210 35·9	93 15·8
				259 44·9	178 30·8	81 14·1
W a r t o ś ć o b r o t ó w						
	tys. zł	tys. zł	%	tys. zł	%	tys. zł %
O g ó ł e m						
1936	474	306	64·8	219	46·4	87 18·4
1935	417	263	63·0	161	38·5	102 24·5
1934	432	259	60·0	165	38·1	94 21·9
W y w ó z						
1936	242	151	62·6	80	33·3	71 29·3
1935	222	141	61·2	61	27·7	79 33·5
1934	237	131	55·4	60	25·2	72 30·2
P r z y w ó z						
1936	232	155	66·9	139	59·9	16 7·0
1935	196	122	62·5	99	50·7	23 11·8
1934	194	128	65·7	105	53·9	23 11·8

[L. R.]

RYNEK FRACHTOWY. — Rynki frachtowe wykazywały w ub. tygodniu (do 9/V b. r.) naogół słaby ruch, zwłaszcza w wywozie zboża, na co wpłynął zarówno spadek cen, jak i znaczna ilość ostatnio zawartych kontraktów.

Na rynku La Platy zafrachtowano ogółem pod zboże 27 statków o łącznym tonnage 170 000 t.

Ożywiony ruch panował na rynku kanadyjskim. Z Montreal zakontraktowano 15 statków do portów Anglii i kontynentu po sh 2/- za kwintal na maj/lipiec, a z Churchill frachtowano tonnaż na sierpień/wrzesień po sh 2/9. W wywozie cukru z Kuby nastąpiło osłabienie zainteresowania przy niskowej tendencji stawek, które wynosiły dla większych statków sh 13/3, a dla średnich — sh 14/3 do Europy na maj i czerwiec.

Rynki Dalekiego Wschodu i Australji wykazywały zastój — w wywozie zarówno zboża, jak i soi. Eksport antracytu był dość ograniczony po stawce sh 18/- z Portu Redon do St. Lawrence, a po sh 21/6 z Portu Campha do Marsylii i Rouen na czerwiec. W wywozie ryżu panował zastój, natomiast notowano szereg kontraktów na rudę z Vizagapatam do Workington po sh 20/-, a z Durhan do Antwerpji lub Rotterdamu po sh 14/6.

Z portów czarnomorskich Z. S. R. R. frachtowano żelazo lane do Japonji po sh 15/- i węgiel do Stanów Zjednoczonych po sh 11/-.

BANK GDAŃSKI I SPRAWY WALUTOWE WOLNEGO MIASTA W 1935 R. — p. str. 572.

KRONIKA TYGODNIOWA

PRZEGLĄD USTAW I ROZPORZĄDZEŃ TERMINY OGÓLNYCH ZEBRAŃ W SPÓŁKACH AKCYJNYCH

USTAWY:

Prawo wekslowe — ustawa z dn. 28/IV 1936 r. („Dz. Ust. R. P.“ Nr. 37, poz. 282).

Prawo czekowe — ustawa z dn. 28/IV 1936 r. („Dz. Ust. R. P.“ Nr. 37, poz. 283).

DEKRETY PREZYDENTA RPŁITEJ:

Zmiana dekretu o obniżeniu obciążenia daninami komunalnymi i o innych zmianach w finansach komunalnych — dekret z dn. 7/V 1936 r. („Dz. Ust. R. P.“ Nr. 39, poz. 293).

Ulgi podatkowe dla nabywców pojazdów mechanicznych — dekret z dn. 7/V 1936 r. („Dz. Ust. R. P.“ Nr. 39, poz. 294).

ROZPORZĄDZENIA MINISTRÓW:

Kontrola wywozu towarów zagranicę i do W. M. Gdańska — rozp. Ministrów: Przem. i Handlu, Skarbu oraz Roln. i Ref. Roln. z dn. 8/V 1936 r. („Dz. Ust. R. P.“ Nr. 37, poz. 285).

Morskie opłaty portowe — rozp. wykonawcze Ministra Przemysłu i Handlu z dn. 23/IV 1936 r. („Dz. Ust. R. P.“ Nr. 39, poz. 285).

Obowiązek zgłoszenia i zaoferowania do skupu należności za sprzedane zagranicę towary — rozp. Ministra Skarbu z dn. 14/V 1936 r. („Dz. Ust. R. P.“ Nr. 39, poz. 296).

OBWIESZCZENIE MINISTRA:

Ochrona lokatorów — obwieszczenie Ministra Sprawiedl. z dn. 4/V 1936 r. z jednolitym tekstem ustawy („Dz. Ust. R. P.“ Nr. 39, poz. 297).

- 19 maja:
  - „Unja“ S. A. dla Przem. Jutowego — o g. 11 w lok. S-ki w Bielsku.
  - „Krakowska Fabr. Portland-Cementu“, S. A. — o g. 11 w kanc. Not. Steina w Krakowie, Sławkowska 1.
- 25 maja:
  - „Oberschlesische Discontobank“, S. A. — o g. 13^{1/4} w gmachu B-ku w Chorzowie I, Wolności 29.
- 26 maja:
  - „Ostrzeszów“ Zakł. Ceram. i Tartaki, S. A. w Budach — o g. 13 w Poznaniu, 3 Maja 3a.
- 27 maja:
  - „Europ. T-wo Ubezp. Towarów i Pakunków Podróżnych“, S. A. — o g. 17 w lok. T-wa w W-wie, Jasna 8.
  - Fabr. Portland-Cementu „Szczakowa“, S. A. — o g. 15 w lok. S-ki w W-wie, pl. Napoleona 3 m. 5.
  - „Spółka Osadnicza“, S. A. w Poznaniu — o g. 16 w lok. S-ki, Rzeczypospolitej 1.
  - „Pierwsza Fabr. Lokomotyw w Polsce“, S. A. — o g. 12^{1/2} w lok. B-ku Dyskontowego Warszawskiego w W-wie, Fredry 8.
  - Fabr. Okuć Budow. „B-cia Lubert“, S. A. — o g. 18 w lok. S-ki w W-wie, Złota 34.
  - „Vacuum Oil Company“, S. A. — o g. 16 w lok. S-ki w Czechowicach.

¹⁾ Waga netto.

28 maja:

— **T-wo Ubezp. „Europa“**, S. A. — o g. 18 w lok. S-ki w W-wie, Marszałkowska 136.

— **Fabr. Maszyn i Kotł. „Moc“** dawn. Bystydziński i Sopoćko, S. A. — o g. 17½ w lok. D. H. „Z. Rozmanit“ w W-wie, Królewska 6.

— **„Goleszowska Fabr. Portland-Cementu“**, S. A. — o g. 10 w lok. S-ki w Goleszowie.

— **T-wo Handl.-Przem. „Mieczysław Zagajski“**, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w W-wie, Żórawia 3.

— **„Huta Ludwików“**, S. A. — o g. 10 w lok. S-ki w Kielcach, Piotrkowska 81.

— **„Kolej Herby — Kielce“**, S. A. — o g. 18 w lok. S-ki w W-wie, Miodowa 11 m. 3.

— **„Inowrocławska Fabr. Maszyn Roln.“**, S. A. — o g. 12 w Poznaniu, Górna Wilda 136.

— **Zakł. Graf. „Drukarnia Polska“**, S. A. — o g. 13 w lok. S-ki w W-wie, Szpitalna 12.

— **T-wo Ubezp. „Port“**, S. A. — o g. 11½ w lok. S-ki w W-wie, Krak.-Przedm. 59.

— **Przem. Cement. „Wiek“**, S. A. w Ogródzieńcu — o g. 18 w lok. S-ki w W-wie, Warecka 11 m. 17.

— **Manuf. Bawełn. „Gampe i Albrecht“**, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki, Piotrkowska 210.

29 maja:

— **„Teatr Polski w Ogrodzie Potockiego“**, S. A. w Poznaniu — o g. 18 w lok. B-ku Zw. Sp. Zarob. w Poznaniu, pl. Wolności 15.

— **Fabr. Kapeluszy Filc. „Karol Goepfert“**, S. A. — o g. 19 w lok. S-ki w Łodzi, Podleśna 3.

— **„Brzeskiauto“**, S. A. — o g. 17 w lok. Zw. Tow. Kup. w Poznaniu, al. Piłsudskiego 37.

— **Weln. Manuf. „Stiller i Bielszowski“**, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w Łodzi, Cegielniana 52.

— **„Warsz. T-wo Ubezpieczeń“**, S. A. — o g. 10 w lok. T-wa w W-wie, Jasna 4.

— **„Polus“**, S. A. Mechan. Wyr. Obuwia — o g. 11 w W-wie, Nowogrodzka 43 m. 5.

— **„Oikos“** S. A. dla Przem. Drzewn. — o g. 10 w lok. S-ki we Lwowie, 3 Maja 16.

— **Pierwsza Kraj. Fabr. Manometrów, Termometrów i Przyrz. Labor. „Henryk Neuman“**, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki we Włocławku, Kaliska 21.

— **Włocławski Młyn Parowy „L. Stern i S-wie“**, S. A. — o g. 19 w lok. S-ki we Włocławku, Karnkowskiego 30/32.

— **T-wo Kopalń Węgla „Flora“**, S. A. — o g. 18 w lok. S-ki w W-wie, Jerozolimska 28.

— **Zakł. Przem. „Kadzielnia“**, S. A. — o g. 18 w lok. S-ki w W-wie, Boduena 1.

— **T-wo Ubezp. „Piast“**, S. A. — o g. 18 w lok. T-wa w W-wie, Moniuszki 10.

— **Polskie T-wo Ubezp. „Patria“**, S. A. — o g. 13 w lok. T-wa w W-wie, pl. Napoleona 3.

— **„Stoł. T-wo Budow. i Meljorac.“**, S. A. — o g. 11 w lok. S-ki w W-wie, Krak.-Przedm. 7.

30 maja:

— **„Herbewo“** Herliczka, Beldowski, Wołoszyński, Zjedn. Fabr. Tutek i Bibutek, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w Krakowie, al. Słowackiego 64.

— **„Teren“**, S. A. dla Przem. Budowl. — o g. 18 w lok. S-ki w Krakowie, Batorego 15b.

— **Włók. S. A. „N. Eitingon i S-ka“** — o g. 10 w lok. S-ki w Łodzi, Sienkiewicza 62.

— **„S. A. dla Eksploat. Państw. Monopoli Zapalczanego w Polsce“** — o g. 11 w lok. S-ki w W-wie, Królewska 3.

— **Zakł. Przem. „H. B. Raabe“**, S. A. — o g. 14 w lok. S-ki w W-wie, Zamenhofska 5.

— **„Bank Handlowy w Łodzi“**, S. A. — o g. 13 w lok. B-ku w Łodzi, al. Kościuszki 15.

— **Zakł. Leczniczy „Nalęczów“**, S. A. — o g. 18 w lok. S-ki w W-wie, Koszykowa 39 m. 3.

— **„Polskie T-wo Elektryczne“**, S. A. — o g. 13 w lok. S-ki w W-wie, Terespolska 48.

— **T-wo Przem. Metal. „K. Rudzki i S-ka“**, S. A. — o g. 17 w lok. S-ki w W-wie, Fabryczna 3.

— **Dom Transport.-Eksped. „S. Jelin i I. Rudomin“**, S. A. — o g. 12 w lok. S-ki w Łodzi, Piotrkowska 62.

2 czerwca:

— **T-wo Budowl. „Inż. K. Stronczyński, B. Czarnota-Bojarski i S-ka“**, S. A. — o g. 13 w kanc. Not. J. Siennickiego w W-wie, Kapucyńska 6.

5 czerwca:

— **„Drukarnia Dziennika Poznańskiego“**, S. A. — o g. 16 w lok. Redakcji w Poznaniu, Pocztowa 9.

— **„Morze Północne“** Pol. T-wo dla Połowu Śledzi „Mopol“, S. A. — o g. 17 w kanc. Not. Dr. M. Drwięg w Gdyni, A. Abrahama 25.

6 czerwca:

— **Fabr. Maszyn i Narz. Roln. „M. Wolski i S-ka“**, S. A. — o g. 18½ w Lublinie, 1 Maja 16.

SKARBOWOŚĆ I FINANSE

PIENIĄDZ I KREDYT

ZARZĄDZENIA KOMISJI DEWIZOWEJ

Komisja Dewizowa powzięła w dalszym ciągu¹⁾ następujące decyzje:

I.—Wyjazdy służbowe urzędników państwowych do W. M. Gdańska.—Urzędnikom państwowym, wyjeżdżającym służbowo na terytorjum W. M. Gdańska, zezwolono na jednorazowy wywóz kwoty do wysokości zł 500 lub jej równowartości w guldenach gdańskich za okazaniem urzędowego pisma, stwierdzającego delegację służbową.

II.—Upoważnienie instytucyj bankowych, nieposiadających uprawnień banków dewizowych, do prowadzenia rachunków cudzoziemców.—Upoważniono instytucje bankowe, nieposiadające uprawnień banków dewizowych, do prowadzenia rachunków lorrowych złotych tych cudzoziemców, których rachunki były przez dane banki prowadzone przed dniem 26/IV 1936 r. Prowadzenie tych rachunków podlega tym samym przepisom, jakim podlegają rachunki zagraniczne, prowadzone przez banki dewizowe. Wnioski o wykonanie przekazu zagranicznego na ciężar tych rachunków mają być składane za pośrednictwem jednego z banków dewizowych.

III.—Upoważnienie banków dewizowych do wykonywania przekazów, nadsyłanych z zagranicy.—Aż do odwołania upoważniono banki dewizowe do wysyłania pieniędzy zagranicznych dla osób, zamieszkających w innych krajach, na podstawie otrzymanych z zagranicy dyspozycji i po wpływie ich równowartości w zagranicznej walucie.

IV.—Rozszerzenie zakresu uskutecznianych przez banki dewizowe przekazów zagranicznych.—Upoważniono wszystkie banki dewizowe—aż do odwołania—do rozpatrywania we własnym zakresie podań, dotyczących przekazów zagranicę krajowych i zagranicznych środków płatniczych do wysokości zł 100 — na pokrycie zobowiązań, wynikających z normalnego prowadzenia przedsiębiorstw handlowych, jak np. opłaty za informacje kredytowe, za wydanie świadectw przez urzędy zagraniczne i t. p.

V.—Należności, zainkasowane przez banki dewizowe za nadsyłane przez firmy gdańskie kwity celne na wywiezione zboże poza granicę polskiego obszaru celnego (premje eksportowe), mogą być kredytowane na wolnym rachunku zleceniodawcy.

VI.—Przekazywanie należności na pokrycie kosztów frachtów kolejowych, okrętowych, cła, ubezpieczenia, opłat portowych i innych kosztów przeładunkowych i kosztów transpor-

¹⁾ P. zesz. 19, str. 542.

tu, płatnych na terenie W. M. Gdańska, dokonywane być może — niezależnie od drogi normalnej, przewidzianej w odnośnych przepisach dewizowych — również w następujący sposób:

Klient w Polsce może polecić przekazać kwoty, należne z wyżej wymienionych tytułów, bezpośrednio na specjalny rachunek zablokowany w Polskiej Kasie Rządowej w Gdańsku. Rachunki te mogą posiadać banki oraz firmy handlowe i spedycyjne, mające siedzibę na terenie W. M. Gdańska. Wyплаты ze specjalnego rachunku zablokowanego będą mogły być przez Polską Kasę Rządową w Gdańsku uskuteczniane bez ograniczenia kwoty po zaakceptowaniu przez tę Kasę złożonego przed odbiorcą wniosku wraz z odpowiednimi dokumentami, udowadniającymi cel przekazu.

VII. — 1) Komisja Dewizowa zezwoliła aż do odwołania wytapiać złota (rafinerom), których lista została ustalona przez Ministerstwo Przemysłu i Handlu, sprzedawać z posiadanych zapasów złoto na cele: naukowe, lecznicze, techniczno-dentystyczne, techniczne i przemysłowe następującym instytucjom i osobom:

a) państwowym i samorządowym instytucjom oraz zakładom naukowym i leczniczym;

b) lekarzom, lekarzom-stomatologom i lekarzom-dentystom, uprawnionym do wykonywania praktyki na podstawie posiadanych zaświadczeń rejestracyjnych, wydanych przez właściwe władze;

c) uprawnionym i samodzielnym technikom dentystycznym, praktykującym na obszarach b. zaborów niemieckiego i austriackiego na podstawie posiadanych zaświadczeń rejestracyjnych, wydanych przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych lub Ministerstwo Opieki Społecznej;

d) osobom, trudniącym się zawodowo czynnościami techniczno-dentystycznymi, należącym do jednego z zarejestrowanych przez właściwe władze związków techników dentystycznych (pracowników techniczno-dentystycznych);

e) firmom handlowym, trudniącym się sprzedażą artykułów, przeznaczonych na cele techniczno-dentystyczne (składnicom dentystycznym), posiadającym właściwe świadectwo przemysłowe;

f) osobom, trudniącym się przemysłem złotniczym na terenie b. zaborów austriackiego i rosyjskiego, na zasadzie zaświadczeń, ustalonych i wydanych przez urzędy probiercze, na terenie zaś b. zaboru niemieckiego — na zasadzie posiadanych właściwych świadectw przemysłowych;

2. — Wytapiacze złota (rafinerzy) oraz osoby, wymienione w p. 1 lit. f, nabywający używane wyroby złote, są obowiązani prowadzić rejestr nabytych wyrobów złotych, zawierający następujące rubryki: a) data nabycia, b) imię, nazwisko lub firma i dokładny adres sprzedawcy, c) rodzaj, próba i waga brutto złota, d) suma ogólna złotych, zapłacona sprzedawcy. Od każdego sprzedawcy używanych wyrobów złotych należy żądać pokwitowania, zawierającego wszystkie powyższe dane. Pokwitowania te wraz z rejestrem nabytych wyrobów złotych winny być tak przechowywane, aby każdorazowo były dostępne dla organów kontroli.

3. — Zezwolenia, przewidziane wyżej w p. 1, przyznane zostały następującym rafinerjom: w Warszawie: Turczyński, Rapka i S-ka, Focha 4, Baron Jakób, Królewska 39, Reingewirtz Chaskiel, Marszałkowska 151, Szrajber Jakób Dawid, Królewska 47; w Krakowie: Vogler Szymon, Poselska 9, Gingold Henryk, Poselska 18; w Lwowie: Beer Edward, Chorążczyzny 7, Hendel Józef, Legionów 25.

BANKI DEWIZOWE I AGENCI DEWIZOWI. — Minister Skarbu ogłosił następującą dodatkową listę banków dewizowych:

- 1) Wileński Prywatny Bank Handlowy, S. A. w Wilnie,
- 2) Bank Spółek Niemieckich w Polsce, S. A. w Łodzi,
- 3) Spółdzielczy Bank Przemysłowców Łódzkich, S. z o. o. w Łodzi,
- 4) Poznański Bank dla Handlu i Przemysłu, S. A. w Poznaniu (Bank für Handel und Gewerbe Poznań),
- 5) Ziemiński Bank Hipoteczny, S. A. we Lwowie,
- 6) Akcyjny Bank Hipoteczny we Lwowie,
- 7) Dom Bankowy „B-cia Taub” w Łodzi
- 8) Dom Bankowy „Hieronim Schiff, Spadkobiercy” w Łodzi,
- 9) Dom Bankowy „Najda, B-cia Winter i Weiss” w Łodzi,

- 10) Dom Bankowy „T. Bunimowicz” w Wilnie,
- 11) Dom Bankowy „Józef Skowronek i S-ka”, Spółka Komandytowa w Warszawie.

Uprawnienia agentów dewizowych otrzymali:

- 1) Dom Bankowy „Wincenty Wolański” w Warszawie,
- 2) Dom Bankowy „Wacław Klepczyński i S-ka” w Warszawie,
- 3) Miejska Komunalna Kasa Oszczędności w Zbąszyniu,
- 4) Kantor Wymiany „Jakób Wohlman” w Przemyślu,
- 5) Kantor Wymiany „Zygmunt Kriss” w Kołomyi,
- 6) Kantor Wymiany i Loterji „J. Weksler” w Częstochowie,
- 7) Dom Bankowy Zjednoczonych Bankowców „Antoni Pawlikowski i S-ka” w Warszawie,
- 8) Dom Bankowy „Józef Münzer” w Bielsku,
- 9) Kantor Wymiany „Władysław Kaftal” w Katowicach,
- 10) Dom Bankowy „M. Morajne” w Lublinie,
- 11) Dom Bankowy „Józef Hirsberg” w Łodzi,
- 12) Dom Bankowy „D. Gelman” w Tarnopolu,
- 13) Kantor Wymiany „M. Wajselfisz, Spadk.” w Radomiu.

OBOWIĄZEK ZAOFIAROWANIA DO SKUPU NALEŻNOŚCI ZA EKSPORTOWANE TOWARY¹⁾.

— Na podstawie art. 10 i 22 dekretu Prezydenta Rzplitej z dn. 26/IV 1936 r. w sprawie obrotu pieniężnego z zagranicą oraz obrotu zagranicznymi i krajowymi środkami płatniczymi („Dz. Ust. R. P.” Nr. 32, poz. 249) rozporządzenie Ministra Skarbu z dn. 14/V 1936 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr. 39, poz. 296) zarządziło, że eksporterzy obowiązani są zaofiarowywać do skupu Bankowi Polskiemu lub bankowi dewizowemu, bezzwłocznie po otrzymaniu, bądź całkowitą należność, przypadającą im za sprzedane zagranicę towary, bądź zaliczkę, otrzymaną na poczet tej należności;

Od ustanowionego § 19 rozporządzenia Ministra Skarbu z dn. 26/IV 1936 r. o obrocie pieniężnym z zagranicą oraz o obrocie zagranicznymi i krajowymi środkami płatniczymi („Dz. Ust. R. P.” Nr. 32, poz. 250) obowiązku zaofiarowania do skupu należności, przypadającej eksporterom za sprzedane zagranicę towary, zwolnieni są eksporterzy w przypadkach wywozu towarów, wymienionych w § 6 rozporządzenia Ministrów: Przemysłu i Handlu, Skarbu oraz Rolnictwa i Reform Rolnych z dn. 8/V 1936 r. o kontroli wywozu towarów zagranicę i do Wolnego Miasta Gdańska („Dz. Ust. R. P.” Nr. 37, poz. 285). Dotyczy to towarów, wywożonych w ramach układów rozrachunkowych, objętych umowami o ułatwieniach w małym ruchu granicznym, przewożonych w ruchu osobowym, stanowiących zwykle opakowanie, wolne od cła, zwolnionych od obowiązku przedstawiania zaświadczeń walutowych wskutek zarządzenia Ministra Skarbu.

W terminie do dn. 30/VI 1936 r. eksporterzy obowiązani są złożyć w Polskiem Towarzystwie Handlu Kompensacyjnym w Warszawie wykaz należności, płatnych po dn. 26/IV 1936 r. za wywóz dokonany przed dniem 25/V 1936 r. wraz ze wskazaniem, kiedy i jakiemu bankowi dewizowemu należności te zostały lub zostaną zaofiarowane do skupu,

Rozporządzenie omawiane weszło w życie z dniem ogłoszenia, t. j. z dniem 15/V b. r.

KONTROLA OBROTU TOWAROWEGO Z ZAGRANICĄ — p. str. 562.

BANK GDAŃSKI I SPRAWY WALUTOWE WOLNEGO MIASTA W 1935 R.

Ostatnie sprawozdanie Banku von Danzig dotyczy roku operacyjnego (1935), który zaznaczył się dla całokształtu gdańskiego gospodarstwa szeregami wydarzeń o istotnym znaczeniu. Jak wiadomo, Senat W. M. Gdańska w dn. 1/V ub. r. dokonał dewaluacji guldenu o 42,37%, zrównując go w ten sposób ze złotym polskim (1 kg złota = 5,92444 guldenu), i przywracając w przybliżeniu dawny jego parytet w relacji do funta szterlinga, z którym gulden był, od początku swego istnienia, t. j. od 1923 r., ściśle związany, kiedy stosownie do aprotaty Ligi Narodów i zgody Polski wartość jego ustalona została na $\frac{1}{25}$ część

¹⁾ P. również str. 562.

funta szterlinga. W tej relacji do funta szterlinga gulden gdański po zostawał do dn. 21/IX 1931 r., t. j. do chwili dewaluacji funta. W dn. 2/V ub. r., czyli w momencie wejścia w życie decyzji o dewaluacji, disagio funta szterlinga od dawnego parytetu wynosiło ok. 41%.

W sprawozdaniu, o którym jest tu mowa, jako przyczyny dewaluacji podano: a) wzrastające trudności transferu zamrożonych w Niemczech sum, należnych Wolnemu Miastu za dokonany eksport, b) zmniejszoną siłę kupna polskiego gospodarstwa oraz c) trudności płatnicze innych państw zagranicznych, wobec których Gdańsk, mając wierzytelności za dostarczony towar, stawał się z konieczności długoterminowym wierzycielem, sam natomiast był zmuszony do płacenia swych krótkoterminowych zobowiązań bieżących. Sytuacja ta, widoczna już w II połowie 1934 r. w postaci odpływu dewiz z Banku von Danzig, stopniowo pogarszała się, przybierając szczególnie w kwietniu 1935 r. objawy paniki wśród ludności, która wycofywała z banków i kas oszczędności swe wkłady i lokowała je w zakupie obcych walut oraz złota. Zapas złota i dewiz pełnowartościowych w końcu czerwca 1934 r. wynosił 44·5 miljn. guld., podczas gdy na ultimo grudnia 1934 r. — już tylko 26·4 miljn. guld., a w końcu kwietnia 1935 r. — 13·4 miljn. guld. W tym czasie spada pokrycie w Bank von Danzig z 80% do 34%. Bezpośrednią więc przyczyną, o czym nie mówi wyraźnie sprawozdanie, była obawa przed skutkami ogłoszenia wykazu bankowego, ujawniającego tak wysoki spadek pokrycia, co wywołałoby skutki znacznie gorsze — dewaluację siłą faktu — niż dokonanie dewaluacji ustawowo przez Senat Wolnego Miasta.

Nieuniknionem następstwem dewaluacji było, w interesie gospodarki Wolnego Miasta, zniesienie klauzuli złotej. Toteż rozporządzeniem z dn. 2/V ub. r. ustanowiono, że dłużnik może swoje, przed dn. 1/V b. r. zawarte, zobowiązania, zaopatrzone w klauzulę złota lub zabezpieczenie kursowe — uiszczać w nominalnej równowartości zdewaluowanych guldenów. Tak samo wzięto pod uwagę ciężkie położenie dłużnika, jeśli chodzi o zobowiązania w obcej walucie — bez względu na to, czy były zaopatrzone w klauzulę złotą czy nie. Wyłączono jedynie z tej reguły 4 pożyczki zagraniczne Wolnego Miasta, zawarte pod auspicjami Ligi Narodów. Wyrokiem z dn. 16/I b. r. Sąd Najwyższy w Gdańsku orzekł, że tego rodzaju uregulowanie sprawy zobowiązań nie stoi w sprzeczności z konstytucją Wolnego Miasta.

Ponieważ bez względu na powody, które doprowadziły do dewaluacji, istotą jej była konieczność zbliżenia warunków gospodarczych W. M. Gdańska do warunków polskich, Senat nie zezwolił na waloryzację płac i zarobków, co spowodowało jednak konieczność reglamentacji cen przez osobnego Komisarza — spowodował ogromnej tendencji zwykłej, niezawsze gospodarczo uzasadnionej. Jednak ceny całego szeregu artykułów konsumpcji gdańskiej, która ma przeważnie charakter importowy, uległy pełnej waloryzacji. Jednocześnie Bank von Danzig zarządził podniesienie stopy dyskontowej z 4% na 6% — celem ograniczenia kredytów.

Rozwój sytuacji podewaluacyjnej w ciągu maja i czerwca nie był jednak korzystny, i odpływ walut z banków i kas oszczędności trwał w szybkim tempie spowodował nieufności do guldena, którego za wszelką cenę starano się wyzbywać. W związku z tem Senat wydził się zmuszonym użyć środków radykalnych i w dn. 4/VI ub. r. wprowadził t. zw. święta bankowe, polegające na zawieszeniu zwykłych czynności — wpłat i wypłat bankowych, celem powstrzymania odpływu walut. Natomiast już dn. 11/VI ub. r. zarządził Senat ograniczenia dewizowe i oddał wyłącznie prawo handlu dewizami Bank von Danzig, zaś kontrolę ogólnego obrotu płatniczego powierzył specjalnie utworzonej w tym celu przy Bank von Danzig t. zw. Devisenstelle.

Ograniczenia dewizowe dla Gdańska, jako portu polskiego obszaru celnego i portu tranzytowego, były, rzecz jasna, tylko ostatecznością i celem usunięcia ujemnego ich oddziaływania, jak tylko najszybciej, trzeba było je znieść, względnie ograniczyć to ujemne oddziaływanie w interesie obrotów portu. W dn. 1/VII zostały zniesione święta bankowe, a dn. 17/VII zmieniono gospodarkę dewizową na t. zw. Guldenbewirtschaftung. W tym systemie, który trwa do dziś, każdy dysponuje swobodnie zapasami dewiz, w jakikolwiek sposób zdobytymi, z wyjątkiem możliwości swobodnego nabywania dewiz za guldeny. Kontro-

lę gospodarki guldenowej sprawuje t. zw. Ueberwachungstelle für den Zahlungsverkehr mit dem Auslande przy Bank von Danzig. Kilka banków gdańskich otrzymało prawa banków dewizowych, dokonując na rachunek Bank von Danzig transakcyj za guldeny. Istotą Guldenbewirtschaftung jest to, że tylko taka przesyłka środków płatności za granicę wymaga zezwolenia, która opiewa na guldeny. Dla kontroli dewizowej wymagane jest też zezwolenie przy przywozie towarów z zagranicy.

Na tle wyżej opisanych zarządzeń dewizowych wynikły pewne straty dla gospodarstwa polskiego. Po pierwsze — należności celne i kolejowe, pobierane w Gdańsku, podlegały w ten sposób ograniczeniom transferu, po drugie — w tym czasie wartość guldena kształtowała się poniżej parytetu złotego (w lipcu płacono za 100 guld. zł 87), a ponieważ opłaty celne i kolejowe można było uiszczać guldenami, Polska ponosiła straty z tytułu różnicy kursowej. Ten stan rzeczy spowodował, iż Ministerstwo Skarbu wydało zarządzenie dn. 18/VII ub. r. o cieniu towarów, przeznaczonych dla Polski, które mogły być cione tylko w urzędach celnych w Polsce, i w razie przyścia ich do Gdańska, towar te trzeba było do tych urzędów przekazywać do cienia. Władze kolejowe natomiast wydały odpowiednie zarządzenia, dotyczące opłat — tak iż guldenami można było płacić za przejazd lub przewóz wyłącznie na terytorjum W. M. Gdańska i tylko za odległości w obrębie Wolnego Miasta. Zarządzenia Polski, mające charakter obronny, wywołały ze strony Guldena odruch w postaci wpuszczenia bez cła niektórych towarów, t. zw. lebenswichtige Waren, co jednak było krótkotrwałe.

W dn. 8/VII ub. r., a ostatecznie dn. 11/X ub. r., celem ograniczenia ujemnych skutków oddziaływania reglamentacji guldena na polski handel tranzytowy i wolny obrót gospodarczy z Polską doszło do skutku porozumienie polsko-gdańskie, w którym uwzględnione zostały interesy polskie w ramach reglamentacji guldena, której zarządzenia zostały uznane jako przejściowe na drodze do wolnego obrotu pieniężnego.

Tak oto przedstawia się w skrócie historia gdańskiej gospodarki w 1935 r. na tle zagadnień walutowych, które, jak z powyższego wynika, nie są ostatecznie rozwiązane.

Z. Rogoziński

RYNEK DEWIZ I PAPIERÓW PROCENTOWYCH

GIEŁDA WARSZAWSKA

za okres od 4 do 9 maja 1936 r.

Momentem, najbardziej charakterystycznym dla rynku dewiz w okresie sprawozdawczym, była zwykła funta szterlinga i związanych z nią walut skandynawskich; dla pozostałych dewiz — tendencja utrzymywała się niejednolita. Obroty kształtowały się w pobliżu przeciętnych z ostatnich okresów. Salda tygodniowe (w zł na 100 jednostek walutowych; ze znakiem plus — zwykła, ze znakiem minus — zniżka kursów) poszczególne dewizy odnotowały w wysokości następującej: franki szwajcarskie — 1'00, belgi + 0'50, korony czecosłowackie + 0'06, floreny holenderskie — 1'55, korony szwedzkie + 1'10, korony duńskie + 0'90 i korony norweskie + 0'75; poza utrzymaniami: frankami francuskimi i markami niemieckimi — zwykłe kursów wykazały funty szterlingi (zł 0'21 na £ 1) oraz straciły dolary zarówno gotówkowe, jak i telegraficzne (po zł 0'00¹/₈ na \$ 1).

	Wartość nominalna (waluta)	Kurs najwyższy	Kurs najniższy	Ostatni kurs w tygodniu
Dolary St. Zjedn.	\$ 1	5'31 ³ / ₄	5'31 ⁵ / ₈	5'31 ³ / ₄
" " " telegr.	\$ 1	5'31 ⁷ / ₈	5'31 ⁷ / ₈	5'31 ⁷ / ₈
Funty szterlingi	£ 1	26'49	26'35	26'49
Franki francuskie	100 fr.	35'01	35'01	35'01
Franki szwajcarskie	100 fr.	173'08	172'00	172'00
Belgi	100 blg.	90'45	90'10	90'45
Marki niemieckie	100 RM	213'45	213'45	213'45
Korony czecosłow.	100 kor.	22'02	21'96	22'02
Liry włoskie	100 lir.	—	—	—
Floreny holenderskie	100 fl.	360'75	359'20	359'20
Guldeny gdańskie	100 guld.	—	—	—
Korony szwedzkie	100 kor.	136'60	136'00	136'60
Korony duńskie	100 kor.	118'25	117'75	118'25
Korony norweskie	100 kor.	132'60	132'40	132'60

W poniższym zestawieniu podane jest kształtowanie się obrotów dewizami na giełdzie pieniężnej w Warszawie w lutym i marcu b. r.:

	Luty		Marzec	
	ilość transakcyj (tys. zł)	na kwotę (tys. zł)	ilość transakcyj (tys. zł)	na kwotę (tys. zł)
Ogółem	789	36 979	850	41 971
w tem:				
dolary Stanów Zjedn.	101	4 565	110	4 720
funtów szterlingi	157	9 285	164	13 106
franki francuskie	127	17 701	146	18 498
franki szwajcarskie	97	2 134	111	2 173
belgi	65	683	80	1 114
marki niemieckie	35	254	6	39
korony czechosłowackie	77	612	85	836
liry włoskie	—	—	—	—
floreny holenderskie	56	1 238	67	999
guldeny gdańskie	—	—	—	—
korony szwedzkie	39	338	35	233
korony duńskie	15	36	19	74
korony norweskie	13	110	15	125
inne dewizy	7	23	12	54

Jak widać z powyższego zestawienia, obroty dewizami na giełdzie warszawskiej w marcu w porównaniu z lutym wzrosły o ok. 13%, podczas gdy liczba transakcyj wzrosła w stopniu słabszym, gdyż tylko o ok. 8%. W związku z tą rozbieżnością w ruchu liczby i kwot transakcyj — przeciętna wartość nieznacznie, bo o ok. 1%, wzrosła. W uszeregowaniu obrotów poszczególnie: dewizami nastąpiło jedynie mało-istotne przesunięcie: dotychczasowe piąte miejsce, zajmowane przez floreny holenderskie, zajęły belgi, które awansowały z szóstego. Pierwsze miejsce, jak zwykle, zajmowały franki francuskie, których udział w obrotach ogólnych wynosił 44,1% (w lutym — 47,9%); następne miejsca przypadły: drugie — funtom szterlingom (31,2% i 25,1%), trzecie — dolarom (11,2% i 12,3%), czwarte — frankom szwajcarskim (5,2% i 5,8%), piąte — belgom (2,6% i 1,8%), szóste — florenom holenderskim (2,4% i 3,3%) i t. d.

Rynek papierów procentowych państwowych charakteryzowała tendencja niejednolita z odcieniem jednak słabszym. W grupie pożyczek premjowych — słaba tendencja była udziałem obu notowanych pożyczek. Pierwsza z nich — 3% Poż. Inwestycyjna — zniżkowała: sztuki I emisji — o zł 2'50, serje tejże emisji — o zł 1'00, sztuki II emisji — o zł 1'50, podczas gdy serje tej emisji zyskały zł 1'00. Druga z pożyczek premjowych — 4% Poż. Dolarowa — przy względnie dużym zafiarowaniu a małych obrotach straciła zł 2'75. Pozostałe pożyczki — poza 6% Poż. Dolarową, która zwyżkowała bardzo mocno, gdyż o 7'00% nominalu — straciły: 5% Poż. Konwersyjna — 3'50% nom., oraz 7% Poż. Stabilizacyjna — 0'50% nom.

Również i na rynku papierów lokacyjnych prywatnych dominowała tendencja niejednolita; obroty koncentrowały się koło jedynych notowanych listów Tow. Kred. Ziemskiego oraz skonwertowanych listów zastawnych Tow. Kred. m. Warszawy. Salda dodatnie (w % -ach nominalu) odnotowały: 8% L. Z. Tow. Kred. Przemysłu Polskiego, emitowane w walucie angielskiej, 2'00 oraz 4½% L. Z. Pozn. Ziem. Kred., emitowane w zł w zł., 1'50; pozostałe papiery zniżkowały: 4½% L. Z. Tow. Kred. Ziemskiego o 1'75, 4½% L. Z. Pozn. Ziem. Kredyt. (w zł) o 1'00, 5% L. Z. Tow. Kred. m. Warszawy z 1933 r. o 2'00, 5% L. Z. Tow. Kred. m. Łodzi z 1933 r. o 3'75 i 5% L. Z. Tow. Kred. m. Radomia z 1933 r. o 0'25.

	Wartość nominalna (waluta)	Kurs najwyższy	Kurs najniższy	Ostatni kurs w tygodniu
Papiery państwowe				
3% Pożyczka Premjowa Inwestycyjna I emisja sztuki	zł w zł. 100	66'50	64'00	64'50 -64'00 -64'25
„ „ serje II emisja sztuki	„ „ „ „	71'00	69'00	69'00 64'75 -64'25 -64'75
„ „ serje	„ „ „ „	65'25	64'25	64'75 -64'25 -64'75
4% Pożyczka Dolarowa	„ „ „ „ \$ ¹⁾	70'00	69'00	70'00 48'75
				48'50
		w %	% nominalu	
5% Pożyczka Konwersyjna	zł	55'25	53'00	53'00
5% „ Konwers. Kol.	zł	—	—	—
6% „ Dolarowa	\$	82'00	76'00	82'00

1) \$ 1 = zł 44'57.

		63'00	62'00	62'50 -63'50 ³⁾
7%	Pożyczka Stabilizacyjna ¹⁾	\$ ²⁾		
	Listy zastawne i obligacje towarzystw kredytowych			
8%	L. Z. T-wa Kred. Przemysłu Polskiego ⁴⁾	£	93'50	90'00
4½%	L. Z. T-wa Kred. Ziemskiego . zł		44'75	42'25
4½%	L. Z. Pozn. Ziem. Kredyt. . zł			90'75 -93'50
4½%	„ „ „ „ „ „ „ „ zł w zł.		43'50	42'50
5%	„ „ Tow. Kred. m. Warszawy zł		54'50	53'75
5%	„ „ „ „ „ „ „ „ zł			52'50 -52'00 -53'00 ³⁾ -53'75 ³⁾
	z 1933 r. . . . . zł		53'75	52'00
5%	L. Z. Tow. Kred. m. Kielc z 1933 r. . . . . zł			43'50
5%	L. Z. Tow. Kred. m. Łodzi z 1933 r. . . . . zł			46'25
5%	L. Z. Tow. Kred. m. Piotrkowa z 1933 r. . . . . zł		42'25	41'50
5%	L. Z. Tow. Kred. m. Radomia z 1933 r. . . . . zł		38'00	37'75
5%	L. Z. Tow. Kred. m. Siedlec z 1933 r. . . . . zł			25'00
	Obligacje miast			
VI	6% Poż. Konwers. m. Warszawy zł		54'50	53'25
				53'25
VIII i IX	6% „ „ „ „ „ „ „ „ zł		53'00	49'25
				50'00 -49'25

Poniżej zestawione są obroty na giełdzie warszawskiej w zakresie papierów procentowych państwowych i prywatnych w lutym i marcu b. r.

	Luty		Marzec	
	ilość transakcyj	na kwotę (tys. zł)	ilość transakcyj	na kwotę (tys. zł)
Papiery państwowe	1 117	4 613	992	3 593
w tem:				
pożyczki państwowe	859	3 963	723	2 914
listy zastawne i obligacje banków państwowych	258	650	269	679
Papiery prywatne	702	1 724	759	1 800
w tem:				
listy zastawne Tow. Kred. Przem. Polskiego	30	135	19	135
listy zastawne tow. kred. ziemskich	290	648	322	741
listy zastawne tow. kred. miejskich	314	856	365	845
obligacje miast	68	85	53	79
różne	—	—	—	—
Ogółem:	1 819	6 337	1 751	5 393

Jak widać z powyższego zestawienia, w marcu w stosunku do lutego w zakresie obrotów papierami procentowymi państwowymi i prywatnymi nastąpił spadek o ok. 15%; ponieważ jednocześnie spadek liczby transakcyj był znacznie słabszy (o ok. 4%) — przeto przeciętna wartość transakcji spadła o ok. 10%. Jeżeli chodzi o udział obrotów papierami państwowymi w ogólnych obrotach — to spadł on z 73% w lutym do 66% w marcu; natomiast w zakresie liczby transakcyj — spadek był silniejszy, gdyż wyniósł ok. 10% (z ok. 61% — do ok. 51%).

POŻYCZKI POLSKIE NA GIEŁDACH ZAGRANICZNYCH³⁾

(maksimum—minimum—ultimo; w nawiasach—obroty)

	20 ÷ 25/IV	27/IV ÷ 2/V	4 ÷ 9/V
New-York			
6% dolarowa	1920	76—75—75 (2 000)	74—64—70 (25 000)
			71—70—71 (13 000)

1) Z wyłączeniem transzy francuskiej.

2) \$ 1 = 5'18 fr. szwajc. = Hfl. 2'4888.

3) Dotyczy drobnych odcinków.

4) Gwarantowane przez Skarb Państwa.

5) Kursy — w % -ach nominalu; obroty — w jednostkach walutowych danego kraju (w Medjolanie — w tysiącach).

8% Dillon 1925	91-90-91 (41 000)	90-77-82 ³ / ₈ (69 000)	85-82 ⁵ / ₈ -83 ³ / ₄ (53 000)
7% stabilizac. 1927	103-101 ³ / ₄ -103 (56 000)	102-79-90 (79 000)	91-90-90 (16 000)
7% Warszawy 1928	66 ¹ / ₄ -65 ¹ / ₂ - 65 ¹ / ₂ (9 000)	65-55 ¹ / ₂ -61 (55 000)	62-60-60 (42 000)
7% Śląska 1928	69-67 ⁷ / ₈ -68 (25 000)	67-57-61 (32 000)	63-60-60 ¹ / ₂ (30 000)
London 7% stabilizac. 1927	89 ⁷ / ₉ -89 ⁰ / ₄ - 89 ⁵ / ₄	—	—
Zurych 7% stabilizac. 1927	—	—	57-53-53
Paryż 7% stabilizac. 1927	64 ⁴ / ₄ -63 ⁷ / ₀	63 ¹ / ₃ -62 ⁷ / ₈	56 ³ / ₃ -55 ⁴ / ₁
Medjolan 7% włoska 1924	97 ⁶ / ₃ -97 ¹ / ₃ - 97 ⁴ / ₃ (300)	100 ⁷ / ₇ -98 ⁹ / ₇ - 99 ¹ / ₇ (475)	97 ⁸ / ₃ -96 ⁰ / ₃ - 96 ⁰ / ₃ (1 175)

Z BANKU POLSKIEGO

MIANOWANIE P. DR. WŁADYSŁAWA BYRKI PREZESEM BANKU POLSKIEGO

Pan Prezydent Rzeczypospolitej mianował dn. 14 maja b. r. Wicemarszałka Sejmu P. Dr. Władysława Byrkę Prezesem Banku Polskiego.

*

P. Prezes Władysław Byrka, urodzony w 1878 r. w Samborze, ukończył wydział prawa Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie w 1900 r. Po ukończeniu studiów wstąpił do służby skarbowej. Od 1905 r. pracował w Ministerstwie Skarbu w Wiedniu. Z końcem 1917 r. został powołany do Warszawy jako Szef Sekcji Budżetu i Podatków, w listopadzie 1918 r. objął kierownictwo Ministerstwa Skarbu. W 1919 r. został mianowany Podsekretarzem Stanu, w 1920 r. — Naczelnym Dyrektorem Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej. W latach 1921 ÷ 1924 był Dyrektorem Zakładu Kredytowego Miast Małopolskich w Krakowie. Od 1929 r. do chwili obecnej jest Dyrektorem Lwowskiej Izby Przemysłowo-Handlowej.

P. Dr. Wł. Byrka mandat poselski piastuje od 1922 r. i pracuje w komisjach: Budżetowej, Skarbowej i Przemysłowej. W okresie tym był dwukrotnie generalnym referentem budżetu. Nadto w latach 1922 ÷ 1927 przewodniczył Komisji Skarbowej, zaś w latach 1928 ÷ 1936 był przewodniczącym Komisji Budżetowej. W 1935 r. zostaje wybrany Wicemarszałkiem Sejmu.

STAN RACHUNKÓW BANKU POLSKIEGO W DN. 30 KWIE-

TANIA 1936 R. — W końcu kwietnia wprowadzona została reglamentacja dewizowa. Wywołana została w ostatecznej decyzji wzmocnionym odpływem w a l u t z Banku Polskiego na cele tezauryzacyjne. W związku z tem bowiem sprzedaż dewiz z instytucji emisyjnej osiągnęła w III dekadzie kwietnia nienotowaną sumę zł 40 miljn., wielokrotnie wyższą niż w ultimowych dekadach poprzednich miesięcy b. r., a także niż w pierwszych 2 dekadach kwietnia, wreszcie niż w tej samej dekadzie ub. r. (2¹/₂-krotnie więcej). Wobec tego, że skup walut i dewiz nie wzrósł, a w całym miesiącu kwietniu wykazał nawet spadek w stosunku do poprzednich miesięcy — wytworzył się znaczny deficyt walutowy — sięgający zł 30 miljn. w III dekadzie, a zł 50 miljn. w ciągu całego kwietnia, i sytuacja dla rezerw złoto-walutowych Banku stała się wysoce niekorzystna.

Rezerwy walutowe nie obniżyły się w III dekadzie kwietnia, przeciwnie — wzrosły nawet o zł 0·2 miljn., ale to dlatego, że jednocześnie na cele pokrycia odpływu dewiz sprzedane zostało złoto za zł 36·4 miljn. Natomiast w pierwszych 2 dekadach kwietnia rezerwy walutowe skurczyły się o zł 11·3 miljn. — stąd spadek tych rezerw w ciągu całego miesiąca o zł 11·1 miljn. — do poziomu zaledwie jednak o zł 3·8 miljn. niższego niż przed rokiem (w końcu kwietnia 1935 r.).

Zato zapas złota wobec wspomnianej sprzedaży złota w III dekadzie kwietnia za zł 36·4 miljn., a uprzednio — w II dekadzie — za zł 9·5 miljn., przy jednocześnie niewielkim dopływie złota (drogą drobnego skupu, dokonywanego przez oddziały Banku), wynoszącym w ciągu całego miesiąca zł 0·5 miljn. — wykazał w kwietniu zmniejszenie się o zł 426·7 miljn. do zł 380·6 miljn. i okazał się o zł 127·7 miljn., t. j. o ok. 25%, niższym niż przed rokiem (dn. 30/IV ub. r.).

W stosunku do sumy obiegu biletów i części natychmiast płatnych zobowiązań, podlegających pokryciu (mianowicie przewyżki ich ponad zł 100 miljn., uznane za pewne niezmiennie minimum tych zobowiązań) — powyższy zapas złota stanowił na ultimo kwietnia 36·82%, a więc dość znacznie mniej niż na ultimo II dekady i niż na ultimo marca, a poważnie mniej niż przed rokiem, jak to wykazuje poniższe zestawienie:

	%
31/III 1936 . . .	40 ⁴ / ₂
20/IV „ . . .	40 ¹ / ₁
30/IV „ . . .	36 ⁸ / ₂
30/IV 1935 . . .	47 ³ / ₃

Spadek procentu pokrycia w III dekadzie kwietnia był silniejszy niż spadek sumy pokrycia, t. j. zapasu złota, bowiem jednocześnie zwyciężyła suma obiegu biletów bankowych i natychmiast płatnych zobowiązań (a właściwie części ich, podlegającej pokryciu), mianowicie z zł 1 118·6 miljn. do zł 1 158·4 miljn. (względnie z zł 1 018·6 miljn. do zł 1 058·4 miljn.). Wzrósł właściwie tylko jeden składnik tej sumy, mianowicie — jak zwykle na ultimo miesiąca — obieg biletów Banku (z zł 942·1 miljn. do zł 1 010·0 miljn.), podczas gdy drugi składnik — natychmiast płatne zobowiązania — wykazał jednocześnie spadek (z zł 176·5 miljn. do zł 148·4 miljn.).

Spadek z o b o w i ą z a n w dekadzie sprawozdawczej wystąpił jedynie wskutek odpływu lokat z rachunków żyrowych, których saldo obniżyło się z zł 151·9 miljn. do zł 121·6 miljn., podczas gdy saldo pozycji „różne rachunki” nie tylko nie obniżyło się, ale nawet wykazało lekki wzrost (z zł 24·7 miljn. do zł 26·8 miljn.).

Jeśli chodzi o lokaty żyrowe, to odpływ ich w III dekadzie kwietnia dotyczył tylko rachunków prywatnych, gdyż lokaty na rachunkach kas państwowych jednocześnie wzrosły — utrzymując się jednak w dalszym ciągu na bardzo niskim poziomie. Lokaty prywatne — wobec silnego spadku — osiągnęły w końcu kwietnia poziom niższy niż w końcu marca i znacznie (bo o ¹/₃) niższy niż w końcu kwietnia ub. r., jak to widzimy z następującego zestawienia (w miljn. zł):

	Lokaty żyrowe:	
	kas państwowych	pozostałe
31/III 1936	1 ¹ / ₁	132 ⁹ / ₉
20/IV „	0 ⁴ / ₄	151 ⁵ / ₅
30/IV „	1 ¹ / ₁	120 ⁵ / ₅
30/IV 1935	17 ² / ₂	183 ⁶ / ₆

Obieg biletów bankowych wzrósł na ultimo kwietnia o zł 67·9 miljn., czyli silniej niż na ultimo poprzednich miesięcy b. r. (marzec — zł 44·0 miljn., luty — zł 59·6 miljn., styczeń — zł 26·1 miljn.), a także niż na ultimo kwietnia ub. r. (zł 32·4 miljn.). Dzięki temu też obieg osiągnął poziom rekordowy w b. r. (dotychczas w b. r. nie przekroczył ani razu zł 1 miljard.) i jednocześnie znacznie wyższy (o ok. 7%) niż przed rokiem. Liczbowo ten ruch zwykłego obiegu ilustruje następujące zestawienie (w miljn. zł):

31/III 1936 . . .	978 ⁸ / ₈
20/IV „ . . .	942 ¹ / ₁
30/IV „ . . .	1 010 ⁰ / ₀
30/IV 1935 . . .	946 ¹ / ₁

Zwykła obieg o wspomniane wyżej zł 67·9 miljn., czyli o ok. 7%, znajduje częściowo odpowiednik w jednoczesnym odpływie lokat żyrowych z Banku, ale w silniejszym jeszcze stopniu wiąże się ze znacznym wzrostem działalności kredytowej Banku, którego wpływ zwykłowy na obieg coprawda w dużej mierze został zneutralizowany sprzedażą złota z Banku oraz poważnym skurczeniem się rezerw bilonowych Banku.

Jeśli chodzi o 3 główne formy kredytów Banku, to wszystkie one wykazały w III dekadzie kwietnia wzrost, a szczególnie silny — kredyty dyskontowe i pożyczki zastawowe. Portfel wekslowy rozszerzył się o zł 54·3 miljn., a więc silniej niż na ultimo marca (zł 16·1 miljn.), lutego (zł 12·5 miljn.) i stycznia (zł 9·8 miljn.), a zwłaszcza niż na ultimo kwietnia ub. r. (zaledwie zł 1·5 miljn.). Pożyczki zastawowe, które ostatnio zmniejszały się, a w II dekadzie kwietnia obniżyły się nawet bardzo silnie, bo o zł 19·3 miljn. — w dekadzie sprawozdawczej podskoczyły aż o zł 29·4 miljn., nie dochodząc jednak do poziomu z pierwszych 2 miesięcy b. r. Portfel biletów skarbowych wzrósł tylko o zł 6·3 miljn., ale wykazuje on tendencję zwykłą od dłuższego już czasu

W okresie całego miesiąca kwietnia wszystkie 3 rodzaje kredytów dość poważnie wzrosły, jak liczbowo wykazuje następujące zestawienie (w miljn. zł.):

	Wzrost
Kredyty dyskontowe	45'4
Pożyczki zastawowe	12'8
Bilety skarbowe	14'8

W okresie rocznym — od końca kwietnia 1935 r. do końca kwietnia 1936 r. — zwiększyły się również wszystkie 3 rodzaje kredytów, przy czym pożyczki zastawowe prawie podwoiły się, a skup biletów skarbowych zwiększył się przeszło 2½-krotnie. W liczbach absolutnych wzrost kredytów w ciągu roku przedstawiał się następująco (w miljn. zł.):

	Wzrost
Kredyty dyskontowe	40'0
Pożyczki zastawowe	40'5
Bilety skarbowe	40'3

Co się tyczy innych operacyj czynnych Banku, to podkreślić należy wspomniany już wyżej silny odpływ w III dekadzie kwietnia bilonu z zapasów własnych Banku. Zapasy te skurczyły się o zł 20·6 miljn., ale coprawda w poprzedniej dekadzie mniejwięcej w takiejże wysokości wzrosły (o zł 22·7 miljn.). Portfel skupionych przez Bank papierów kredytu długoterminowego zwiększył się w dekadzie sprawozdawczej minimalnie, bo zaledwie o zł 0·02 miljn., a dług Skarbu Państwa (kredyt bezprocentowy) w dalszym ciągu pozostawał w niezmienniej wysokości.

Całe bankowe pokrycie obiegu, obejmujące rezerwy walutowe i wszystkie formy operacji kredytowych Banku — przedstawiało się następująco (w tys. zł.):

	3I/III	20/IV	30/IV
Waluty i dewizy	26 284	15 001	15 198
Weksle krajowe	611 339	602 358	656 708
Bilety skarbowe	50 869	59 296	65 631
Polskie monety srebrne i bilon	28 844	47 044	26 467
Pożyczki, zabezpieczone zastawami	73 505	56 872	86 256
Papiery proc. własne	91 525	91 261	91 286
Dług Skarbu Państwa	90 000	90 000	90 000
Razem:	972 366	961 832	1 031 546

Obieg monet srebrnych i bilonu, emitowanych przez Skarb Państwa, zwiększył się w III dekadzie kwietnia o zł 21·3 miljn., t. j. o ok. 6%, a więc nieco słabiej niż obieg biletów, emitowanych przez Bank Polski, który wzrósł o ok. 7%. Zmiany w stanie i strukturze obiegu bilonowego ilustruje następujące zestawienie (w miljn. zł.):

	3I/III	20/IV	30/IV
Monety srebrne (10-, 5-, 2-złotowe)	317'6	301'5	320'5
w tem:			
10-złotówki	140'6	136'3	142'9
5-złotówki	113'7	107'5	114'3
Bilon srebrny i niklowy	79'5	76'6	78'9
Razem:	397'1	378'1	399'5

W okresie rocznym — od końca kwietnia 1935 r. do końca kwietnia 1936 r. — obieg bilonowy wzrósł o zł 19·6 miljn.

Obieg pieniężny całkowity, a więc obieg biletów Banku Polskiego łącznie z obiegiem monet srebrnych i bilonu, wynosił na ultimo kwietnia b. r. zł 1 409·5 miljn. — wobec zł 1 320·2 miljn. w końcu II dekady kwietnia b. r., zł 1 375·9 miljn. w końcu marca b. r. i zł 1 326·0 miljn. w końcu kwietnia ub. r.

Obieg pieniężny, wzięty łącznie z lokatami żyrowymi, nie wykazuje większych zmian: w końcu kwietnia ub. r. suma ta wynosiła zł 1 526·8 miljn., w końcu marca b. r. — zł 1 509·8 miljn., w końcu kwietnia b. r. — zł 1 531·1 miljn.

Z BANKU GOSPODARSTWA KRAJOWEGO

KONFERENCJA PRASOWA W BANKU GOSPODARSTWA KRAJOWEGO

W dniu 14 b. m. odbyła się w Banku Gospodarstwa Krajowego konferencja prasowa, poświęcona omówieniu działalności Banku w roku 1935. Konferencji przewodniczył Wiceprezes Banku P. Józef Kożuchowski. P. Prezes Kożuchowski wygłosił dłuższe przemówienie, charakteryzujące rozwój działalności B. G. K. w ciągu 12 lat jego istnienia i w ciągu ostatniego roku 1935. P. Prezes Kożuchowski przytoczył szereg liczb, dotyczących wzrostu wkładów, obrotów i działalności kredytowej Banku od 1924 r. do 1935 r., poczem przeszedł do szczegółowej analizy sytuacji działalności Banku w 1935 r., podkreślając, że rok 1935 był dla Banku okresem wzmoczonej działalności w zakresie akcji oddłużeniowej: na odcinku długów rolniczych, samorządów i kredytów budowlanych. Szczególną uwagę poświęcił P. Prezes Kożuchowski przedstawieniu sprawy przedsiębiorstw koncernowych i obiektów majątkowych Banku Gospodarstwa Krajowego.

Podkreślić należy doskonale przygotowanie konferencji, której uczestnicy otrzymali — obok rocznego sprawozdania Banku — szczegółowe materiały, przedstawiające następujące zagadnienia: 1) ogólna charakterystyka działalności B. G. K. w 1935 r., 2) działalność kredytowa Banku, 3) wypłacalność dłużników i akcja oddłużeniowa, 4) wyniki finansowe działalności, 5) akcja budowlano-terenowa Banku, 6) przedsiębiorstwa koncernowe i objekty majątkowe B. G. K., 7) zagraniczna akcja propagandowa B. G. K., 8) wykaz artykułów informacyjnych, zamieszczonych w „Przeglądzie Miesięcznym B. G. K.”.

Omówieniu działalności Banku Gospodarstwa Krajowego w roku 1935 poświęcimy specjalny artykuł w jednym z najbliższych zeszytów tygodnika.

PRZEGLĄD ZAGRANICZNY

BILANSE PŁATNICZE NIEKTÓRYCH KRAJÓW W LATACH 1927÷1934

Zagadnienie wpływu konjunktury na kształtowanie się bilansu płatniczego poruszane już było nieraz na łamach tyg. „Polska Gospodarka”. Celem poniższych uwag jest scharakteryzowanie rozwoju bilansów płatniczych w niektórych krajach na podstawie istniejących materiałów liczbowych.

Na podstawie dotychczasowego przebiegu konjunktury jest rzeczą widoczną, że spośród poszczególnych pozycji bilansu płatniczego obroty towarowe wykazują stosunkowo największe wahania. Czułość pozostałych pozycji usług bilansu płatniczego na wahania konjunkturalne jest dość różnorodna. Podczas gdy obroty z tytułu usług komunikacyjnych, związanych bezpośrednio z obrotami towarowymi, wykazują ścisłą zależność od kształtowania się ogólnej konjunktury światowej, związek ten w obrotach ubezpieczeniowych jest znacznie luźniejszy. Przesyłki emigrantów, które dla niektórych krajów stanowią poważną pozycję przyływu kapitałów, zależne są oczywiście prawie wyłącznie od konjunktury kraju imigracji. Natężenie obrotów z tytułu ruchu turystycznego zależne będzie w silniejszym stopniu od kon-

junktury kraju, z którego wychodzi ruch turystyczny, niż kraju, do którego kieruje się ruch turystyczny. Wyjątek stanowi tu, oczywiście niewspółmiernie wysoka rozpiętość cen.

Bilans korzyści majątkowych z tytułu procentów i dywidend wykazuje nieznaczne stosunkowo wahania. Obsługa długów zagranicznych przedstawia naogół pozycję sztywną bilansu płatniczego. Silniejsze wahania wykazują obroty z tytułu dywidend, których wysokość zależna jest w dużym stopniu od rentowności przedsiębiorstw. W okresie kryzysu może mieć miejsce wzrost korzyści z tytułu oprocentowania, zwłaszcza przy nowoudzielanych kredytach; pochodzi to stąd, że wyższa jest zazwyczaj premia ryzyka. Z drugiej jednakże strony zachodzi w okresie kryzysu możliwość zastosowania całkowitego lub częściowego zawieszenia spłaty oprocentowania, niemówiąc już o moratorium spłaty kapitału.

W ramach obrotów kapitałowych znajdują się obok siebie pozycje sztywne i pozycje bardzo czule na wszelkie wahania konjunkturalne. Ogólnie można powiedzieć, że udzielanie nowych kredytów długoter-

Kraje	Rok	Towary, usługi i złoto					Obroty kapitałowe		
		towary	odsetki i dywidendy	inne usługi	złoto	ogółem	długo-terminowe	krótko-terminowe	ogółem
MILJONY DOLARÓW									
A. — Kraje wierzycielskie									
Anglja	1927	-1 883'3	+1 216'6	+1 065'8	- 14'6	+ 384'5	.	.	.
	1928	-1 717'9	+1 216'6	+1 095'0	- 24'3	+ 569'4	.	.	.
	1929	-1 854'2	+1 216'6	+1 138'8	+ 73'0	+ 574'2	.	.	.
	1930	-1 878'2	+1 070'5	+ 944'1	- 24'3	+ 112'1	.	.	.
	1931	-1 850'3	+ 771'0	+ 607'7	+ 158'7	- 312'9	.	.	.
	1932	-1 006'2	+ 525'9	+ 301'5	(- 52'6)	(- 231'4)	.	.	.
	1933	- 871'6	+ 530'2	+ 348'0	(- 649'6)	(- 643'0)	.	.	.
1934	- 886'6	+ 526'0	+ 357'6	(- 399'7)	(- 402'7)	.	.	.	
Stany Zjednoczone Am.	1927	+ 417	+ 679	- 572	+ 154	+ 678	- 740	+ 845	+ 105
	1928	+ 738	+ 680	- 684	+ 272	+ 1 006	- 671	- 228	- 899
	1929	+ 382	+ 699	- 681	- 120	+ 280	- 90	- 95	- 185
	1930	+ 386	+ 769	- 580	- 278	+ 297	- 213	- 465	- 678
	1931	+ 17	+ 621	- 493	+ 176	+ 321	+ 234	- 719	- 485
	1932	+ 150	+ 455	- 504	- 11	+ 90	+ 247	- 489	- 242
	1933	+ 67	+ 325	- 218	+ 139	+ 313	+ 39	- 383	- 344
1934	+ 172	+ 196	- 141	- 726	- 499	+ 120	+ 81	+ 201	
Francja	1927	+ 4	+ 479	- 157	+ 21	+ 504	.	.	.
	1928	- 129	+ 620	- 254	+ 237	.	.	.	
	1929	- 435	+ 752	- 337	- 20	.	.	.	
	1930	- 506	+ 709	- 460	- 258	.	.	.	
	1931	- 519	+ 453	- 725	- 791	.	.	.	
	1932	- 395	+ 46	+ 157	- 724	- 917	.	.	
	1933	- 353	+ 73	+ 169	+ 81	- 31	.	.	
1934	- 265	+ 98	+ 122	- 59	- 104	.	.		
Szwecja	1927	+ 8	+ 5	+ 52	+ 0	+ 65	+ 14	- 38	- 24
	1928	- 36	+ 7	+ 51	- 3	+ 19	- 48	+ 9	- 39
	1929	+ 10	+ 8	+ 56	- 3	+ 71	- 1	- 26	- 26
	1930	- 31	+ 5	+ 52	-	+ 26	- 105	+ 21	- 84
	1931	- 77	- 2	+ 46	+ 10	- 23	- 35	+ 48	+ 13
	1932	- 38	+ 24	+ 31	+ 1	+ 18	+ 23	- 42	- 19
	1933	- 3	+ 14	+ 26	- 7	+ 29	+ 10	- 43	- 34
1934	-	+ 10	+ 22	+ 12	+ 44	- 7	- 38	- 46	
B. — Kraje dłużnicze									
Japonja	1927	- 134	- 2	+ 69	+ 17	- 50	- 60	+ 82	+ 22
	1928	- 150	- 11	+ 81	+ 0	- 80	+ 25	+ 29	+ 54
	1929	- 76	- 9	+ 93	- 0	+ 9	- 24	- 2	- 26
	1930	- 76	- 13	+ 75	+ 142	+ 128	- 45	- 101	- 146
	1931	- 69	- 12	+ 53	+ 190	+ 162	- 114	- 39	- 153
	1932	- 16	- 11	+ 42	+ 32	+ 47	- 47	- 45	- 93
	1933	- 16	- 10	+ 28	+ 7	+ 9	- 8	- 41	- 50
1934	- 24	+ 36	-	-	+ 12	.	.	.	
Niemcy	1927	- 688	- 82	- 243	- 24	- 1037	+ 424	+ 613	+ 1037
	1928	- 298	- 134	- 315	- 220	- 967	+ 426	+ 541	+ 967
	1929	+ 7	- 191	- 388	+ 90	- 482	+ 157	+ 325	+ 482
	1930	+ 392	- 238	- 279	- 3	- 129	+ 267	- 137	+ 129
	1931	+ 681	- 286	- 129	+ 274	+ 540	+ 43	- 583	- 540
	1932	+ 251	- 214	+ 23	+ 43	+ 103	+ 3	- 107	- 103
	1933	+ 157	- 167	+ 18	+ 103	+ 112	- 12	- 100	- 112
1934	- 60	- 107	+ 36	+ 72	- 59	- 36	+ 95	- 59	
Polska	1927	- 47	- 26	+ 22	- 32	- 82	+ 58	- 2	+ 57
	1928	- 111	- 32	+ 31	- 12	- 124	+ 25	+ 100	+ 125
	1929	- 52	- 43	+ 37	- 9	- 68	+ 5	+ 62	+ 67
	1930	+ 8	- 51	+ 24	+ 16	- 3	+ 4	- 50	- 47
	1931	+ 28	- 47	+ 27	- 7	+ 1	+ 13	- 13	- 0
	1932	+ 14	- 32	+ 23	- 2	+ 4	+ 4	- 8	- 3
	1933	+ 11	- 24	+ 22	- 6	+ 4	+ 1	- 8	- 9
1934	+ 17	- 18	+ 12	- 5	+ 6	- 3	+ 2	- 1	
Czechosłowacja	1927	+ 64	- 21	+ 18	- 3	+ 58	- 61	- 8	- 69
	1928	+ 60	- 17	+ 18	- 5	+ 57	- 51	- 6	- 56
	1929	+ 15	- 11	+ 21	- 4	+ 22	- 35	+ 10	- 25
	1930	+ 53	- 17	+ 15	- 9	+ 42	- 7	+ 17	- 9
	1931	+ 41	- 11	-	- 4	+ 26	- 16	+ 41	+ 25
	1932	+ 4	- 8	+ 5	- 2	- 10	+ 33	- 24	+ 9
	1933	+ 1	- 10	+ 8	+ 0	- 1	+ 6	+ 4	+ 10
1934	+ 23	- 8	+ 7	- 13	+ 9	+ 12	+ 7	- 5	
Włochy	1928	- 385	- 51	+ 306	- 3	- 133	.	.	.
	1929	- 339	- 52	+ 306	- 12	- 97	.	.	.
	1930	- 275	- 51	+ 285	- 5	- 47	.	.	.
	1931	- 76	- 47	+ 207	- 34	+ 50	.	.	.
	1932	- 75	- 23	+ 125	- 4	+ 23	.	.	.

minowych uzależnione jest w większym stopniu od konjunktury gospodarczej kraju dłużnika niż udzielanie kredytów krótkoterminowych czy średnioterminowych. Z drugiej strony okazuje się, że zwrot kredytów długoterminowych stanowi dla kraju dłużniczego znacznie mniejsze obciążenie bilansu płatniczego niż w wypadku gwałtownego wycofania kredytów krótkoterminowych. Przy kredycie długoterminowym istnieje bowiem możliwość odroczenia terminu spłaty, rozłożenia na spłaty dogodniejsze, lub zastąpienia kredytu wycofanego nowym kredytem.

Celem uwypuklenia różnic, zachodzących w strukturze bilansu płatniczego w niektórych krajach, sporządzono (str. 577) zestawienie obrotów płatniczych szeregu krajów — z podziałem ich na kraje wierzycielskie i dłużnicze — za okres 1927 ÷ 1934, które to zestawienie umożliwi porównanie z następujących po sobie stadiów konjunkturalnych¹⁾. Ograniczamy się przytem głównie do scharakteryzowania obrotów kapitałowych, a następnie niektórych ważniejszych usług, które to pozycje — w przeciwieństwie obrotów towarowych, naświetlanych w bardzo bogatej literaturze — są naogół mniej omawiane.

Podstawową pozycją ruchu kapitałów długoterminowych są nowe emisje kapitałów, mniejszą rolę odgrywają międzynarodowe obroty papierami wartościowymi, obroty z tytułu amortyzacji długów oraz lokaty zagraniczne w formie udziałów. Podczas gdy obroty papierami wartościowymi wykazują na dalszą metę tendencję wyrównania, o tyle obroty kapitałów z tytułu nowych emisji posiadają w dużym stopniu charakter jednostronny i odnoszą się do kilku krajów wierzycielskich. Największą rolę odgrywają tu: Anglja, Stany Zjednoczone, Holandia i Szwajcaria. W okresie ostatnich kilku lat da się zaobserwować gwałtowny spadek nowych emisji na rachunek zagranicy. Podczas gdy jeszcze w 1931 r. suma tych emisji na rachunek zagranicy w powyższych 4 krajach wynosiła \$ 498 miljn. według dawnego paritetu, to w ciągu 3 kwartałów 1935 r. suma nowych emisji na rachunek zagranicy wynosi zaledwie \$ 44 miljn., która w całości przypada na Anglję. Pozostałe kraje, między innymi i Francja, nie emitowały żadnej pożyczki na rachunek zagranicy.

Obroty kapitałów długoterminowych przejawiają się w dużym stopniu w formie skupu obligacji krajowych zagranicą. Fakt ten zasługuje tem więcej na uwagę, że w wielu krajach amortyzacja długów została albo zawieszona, albo ograniczona. Masowy skup obligacji własnych umożliwiony jest gwałtownym spadkiem kursów na rynkach międzynarodowych. Wartość lokat Stanów Zjednoczonych zagranicą uległa redukcji o prawie \$ 2 miljard. (z 15 170 miljn. w końcu 1930 r. na 13 114 miljn. w końcu 1934 r.). Wartość zagranicznych lokat Anglji obniżyła się z £ 3 738 miljn. w końcu 1924 r. na £ 3 665 miljn. w końcu 1933 r., a więc o £ 73 miljn.

Ogólna suma międzynarodowego zadłużenia o charakterze krótkoterminowym krajów europejskich i Stanów Zjedn. oszacowana jest przez Bank Rozrachunków Międzynarodowych następująco (w miljard. fr. szw.): w końcu 1930 r. — 70, 1931 r. — 45, w końcu 1932 r. — 39, w 1933 r. — 32, w końcu 1934 r. — 29 ÷ 30. Na ogólną sumę 32 miljard. fr. szw. w końcu 1933 r. ok. 11,5 miljard. zostało zamrożonych. Stosunkowo słabe zmniejszenie w porównaniu do 1933 r. (wynoszące 2 ÷ 3 miljard. fr. szw.) całości zadłużenia krótkoterminowego tłumaczy się dalszym spadkiem funta szterlinga i dolara w tym roku. Spadek zadłużenia krótkoterminowego w porównaniu z końcem 1930 r. o ok. 40 miljard. fr. szw. tłumaczy się spadkiem waluty, na którą opiewa zadłużenie, a z drugiej strony niewypłacalnością dłużników. Znaczna likwidacja długów krótkoterminowych spowodowana została skurczeniem międzynarodowych obrotów towarowych. Obroty towarowe, wynoszące w 1929 r. 171 miljard. fr. szw., obniżyły się do 108 miljard. fr. szw. w 1931 r. Spadek obrotów towarowych idzie w parze ze spad-

kiem kredytów krótkoterminowych, przeznaczonych na finansowanie handlu zagranicznego (z 28 na 18 miljard. fr. szw.).

Obroty z tytułu procentów i dywidend spadły w okresie 1919 ÷ 1934 o prawie 2/3. W 1929 r. wynosiły one \$ 3 700 miljn., czyli 11% obrotów towarowych. Główną przyczyną tak silnego spadku obrotów z tytułu korzyści majątkowych jest w pierwszym rzędzie dewaluacja szeregu walut, a głównie dolara i funta szterlinga, na które opiewa znaczna część długów, redukcja stopy dywidendowej, ogólny spadek rentowności lokat, likwidacja znacznej części długów zarówno długoterminowych jak i krótkoterminowych, trudności transferu, wreszcie obniżenie stopy procentowej naskutek konwersji pożyczek zagranicznych. Dochody Anglji z tytułu lokat prywatnych długoterminowych skurczyły się w 1934 r. o 57% w stosunku do 1929 r. (z \$ 1 217 miljn. na \$ 526 miljn.), Stanów Zjedn. o 71% (z \$ 1 118 miljn. na \$ 271 miljn.), Francji z \$ 247 miljn. na \$ 115 miljn., Niemiec z \$ 95 miljn. na \$ 36 miljn. Na uwagę zasługuje fakt, że najsilniejszy spadek dotknął przedewszystkiem obroty z tytułu dywidend i udziałów. Obroty z tytułu procentów wykazują słabsze wahania. W Anglji dochody z tytułu dywidend zmniejszyły się o 1/3, podczas gdy dochody z tytułu oprocentowania udzielonych pożyczek zmniejszyły się tylko o 1/10 w porównaniu do 1929 r.

Przesyłki emigrantów do krajów macierzystych łącznie z przesyłkami robotników sezonowych utrzymują się w okresie 1924 ÷ 1929 na poziomie \$ 600 miljn. rocznie, co stanowi 2% obrotów handlu zagranicznego z 1929 r. Od tego czasu przesyłki zaczynają się coraz silnie kurczyć — wprawdzie do roku 1932 w słabszym jeszcze stopniu niż obroty handlu zagranicznego. W 1934 r. wartość przesyłek emigrantów zmniejszyła się o 70% w porównaniu z 1929 r. Tak silny spadek przesyłek wywołany został głównie zmniejszeniem przesyłek ze Stanów Zjedn., które to przesyłki w okresie 1929 ÷ 1934 spadły z \$ 240 miljn. na \$ 63 miljn. Przesyłki z Francji skurczyły się w tym samym okresie z \$ 98 miljn. do \$ 39 miljn., Kanady — z \$ 23 miljn. do \$ 4,5 miljn. Niemcy przestały wogóle odgrywać rolę jako kraj imigracji. W 1929 r. przesyłki z Niemiec wynosiły jeszcze \$ 12 miljn., podczas gdy już w 1930 r. skurczyły się do \$ 2 miljn., a w następnych latach znikły zupełnie. Dochody Włoch z tytułu emigracji, wynoszące jeszcze w 1929 r. \$ 122 miljn., skurczyły się do \$ 50 miljn. w 1932 r., w ostatnich latach spadek ten trwa nadal. Dochody Chin spadły z \$ 120 miljn. na \$ 51 miljn., Grecji — z \$ 38 na \$ 9 miljn., Polski — z \$ 31 miljn. na \$ 17 miljn. (1933 r.), Czechosłowacji — z \$ 18 miljn. na \$ 3 miljn.

Ogólna suma rozchodów z tytułu turystyki na świecie wynosiła w 1929 r. \$ 1 700 miljn., co stanowiło 5% wartości handlu światowego. W okresie między 1929 r. i 1932 r. liczba ta spadła o prawie 50%, podczas gdy w tym samym czasie obroty towarowe zmniejszyły się o 60%, przyczem najsilnie w Stanach Zjedn. Odływ kapitałów z tytułu turystyki, szacowany tam w 1929 r. na \$ 651 miljn., skurczył się w 1931 r. na \$ 529 miljn. Odnośnie Stanów Zjedn. daje się zaobserwować ciekawe zjawisko, mianowicie zmiana kierunku turystyki amerykańskiej na nickerzyjskie krajów europejskich, a na korzyść krajów południowo-amerykańskich oraz Dalekiego Wschodu, na co wskazują poniższe liczby: ruch turystyczny Stanów Zjedn. do Europy Zachodniej zmniejszył się w okresie 1932 ÷ 1933 o 21%, a w okresie 1933 ÷ 1934 o dalsze 5%, do Europy Północnej — odpowiednio o 42% i 2%, do krajów śródziemnomorskich — o 11% i 13%, wykazuje natomiast wzrost do krajów Dalekiego Wschodu o 8% i 21% i do krajów południowo-amerykańskich o 1% i 32%. Główną przyczyną zmiany kierunku ruchu turystycznego Stanów Zjedn. jest w pierwszym rzędzie spadek dolara oraz stosunkowo nieznaczny spadek walut tych krajów, do których kieruje się turystyka.

J. Czadankiewicz

KRONIKA ZAGRANICZNA

NIEMCY

KONCESJONOWANIE ZAWODOWEGO ZAŁATWIANIA CUDZYCH SPRAW PRAWNYCH. — Niedawno zostały ogłoszone ustawa oraz rozporządzenie wykonawcze o zapobieganiu nadużyciom w dziedzinie udzielania porad prawnych. Ustawa wprowadziła system koncesyjny zawodowego załatwiania cudzych spraw prawnych. Jak podaje uzasadnienie do ustawy, chodziło tu z jednej strony o ochronę osób, poszukujących pomocy prawnej, z drugiej zaś — o ułatwienie pra-

cy władzom i urzędowi, których działalność często jest znacznie utrudniana przez niedostatecznie fachowe zastępstwo stron; niemniej ważnym względem wprowadzenia systemu koncesyjnego jest dążność do zapewnienia odpowiednich warunków zarobkowych zawodowi adwokackiemu, podlegającemu różnym przepisom i ograniczeniom oraz opłatom zawodowym, którym nie podlegają inne osoby. Poprzednia sytuacja w tej dziedzinie przedstawiała się w ten sposób, że tylko niektóre dziedziny udzielania porad prawnych podlegały pewnemu nadzorowi państwowemu. W zasadzie jednak dostęp do zawodowego wykonywania tych czynności był wolny.

Obecnie sytuacja zmieniła się gruntownie. Według art. 1 ustawy załatwianie cudzych

spraw prawnych, niewyluczając udzielania samych tylko porad i ściągania należności, może być zawodowo wykonywane tylko przez osoby, które uzyskają na to pozwolenie od właściwych władz, bez względu na to, czy czynności te wykonywane są jako zawód główny, czy uboczny, oraz czy za wynagrodzeniem czy nie. Udzielenie zaś zezwolenia uzależnione jest od tego, czy ubiegający się jest godny zaufania, czy posiada odpowiednie kwalifikacje oraz czy posiada dostateczną znajomość przedmiotu (na co winien przedstawić odpowiednie świadectwa wykształcenia, swojej dotychczasowej pracy zawodowej), jak również od tego, czy zapotrzebowanie nie zostało już pokryte przez dopuszczonych na danym rynku doradców prawnych. W tym ostatnim wy-

¹⁾ P. „Balances des payments”, Société de Nations, 1935.

padku winny być w szczególności wzięte pod uwagę warunki miejscowe, zwłaszcza gospodarcze, liczba, rodzaj i skład ludności i istniejące zapotrzebowanie; osobiste stosunki i znajomości, które według ubiegającego się zapewnią mu dostateczne pole pracy, nie mogą wpływać na decyzję władz. Obowiązkowi uzyskania zezwolenia nie podlegają władze i urzędy partii narodowo-socjalistycznej, notariusze i inne osoby, wykonywujące publiczny urząd.

W sprawach podatkowych, monopolowych, dewizowych i innych, zarządzanych przez administrację skarbową Rzeszy, obowiązują odrębne przepisy. Uzyskanie zezwolenia na zawodowe załatwianie cudzych spraw prawnych nie upoważnia do zawodowego występowania w sprawach podatkowych, monopolowych, dewizowych i innych, zarządzanych przez administrację skarbową, na których załatwianie należy uzyskać oddzielne pozwolenie (Helfer in Steuersachen). Zezwolenie udziela się zasadniczo na pewne określone terytorium. Na założenie filii należy uzyskać oddzielne zezwolenie. Porady w sprawach podatkowych, udzielane w formie jedynie korespondencji pisemnej, nie podlegają ograniczeniom terenowym.

Władze skarbowe mogą każdej chwili cofnąć zezwolenie, i z tą chwilą wszelkie czynności, przedsięwzięte w charakterze pełnomocnika lub rzecznika, uważa się za nieważne pod względem podatkowym. Za nieważną uważa się również wszelką umowę, w której jako wynagrodzenie pełnomocnika lub rzecznika zastrzeżono część mającej być przez niego uzyskanej niżki lub zaoszczędzenia podatku. Formy prawne nie mogą być nadużyte do obejścia przymusu uzyskania zezwolenia (np. forma prawna stosunku służbowego); w wypadku stwierdzenia takiego nadużycia władze skarbowe cofną udzielone zezwolenie, względnie wydadzą zakaz wykonywania tych czynności.

Za kary pieniężne i kwoty gwarancyjne, nałożone na pełnomocnika lub rzecznika, odpowiada pełnomocnik lub rzecznik solidarnie wraz z osobą zastępowaną.

Nie udziela się zezwoleń osobom, które nie ukończyły 25 lat życia oraz osobom niearyjskiego pochodzenia i komunistom.

Osoby, które trudniły się dotychczas zawodowo załatwianiem cudzych spraw prawnych, mogą wykonywać te czynności jeszcze do dn. 30/VI 1936 r. na podstawie dotychczasowych przepisów.

M.

LITWA

SYTUACJA BUDŻETOWA. — Dyrektor Departamentu Finansowego litewskiego Ministerstwa Skarbu, Lipčius, wygłosił niedawno w Kownie odczyt o sytuacji finansowej Litwy. Prelegent podniósł, że ze względu na zmniejszenie dochodów skarbowych, przy jednoczesnym zwiększeniu subsydjów na rzecz gospodarstwa krajowego i na obronę, należało przeprowadzić w budżecie na rok ubiegły (1935 r.) pewne zmiany.

Obniżone zostały preliminowane dochody zwyczajne z 227'14 miljn. litów do 218'86 miljn. litów. Natomiast podniesiono nadzwyczajne dochody, obliczone pierwotnie na 41'99 miljn. litów, do 61 miljn. litów. Co do wydatków na 1935 r., były one preliminowane w sumie 208'14 miljn. litów — jeśli chodzi o wydatki zwyczajne, oraz 60'99 miljn. — jeśli chodzi o wydatki nadzwyczajne. W rzeczywistości suma wydatków zwyczajnych wyniosła 207'54 miljn. litów i nadzwyczajnych — 72'32 miljn. litów.

Wobec tego, że dochody zwyczajne wystarczają na pokrycie jedynie wydatków zwyczajnych i tylko części wydatków nadzwyczajnych, brakującą sumę rozchodów uzyskano drogą zaciągnięcia pożyczki wewnętrznej oraz asygnowania z funduszu zapasowego, utworzonego w latach poprzednich z nadwyżek budżetowych.

W roku bieżącym, wobec częściowego polepszenia sytuacji gospodarczej kraju, preliminowano wydatki zwyczajne w wyższej sumie 218'71 miljn. litów. Z wydatków nadzwyczajnych pozostała bez zmiany rozchody na wojsko (25 miljn. litów), natomiast zmniejszając wydatki na rolnictwo i na spłatę długów zagranicznych. Mimo to liczą się z tem, że ogólny deficyt wyniesie ok. 20 miljn., która to suma zostanie pokryta znowuż z funduszu nadwyżek budżetowych z lat poprzednich oraz z funduszu monetarnego.

Statystyka urzędowa notuje, że w pierwszych 3 miesiącach b. r. wpływy skarbowe wyniosły 56'8 miljn. litów — wobec 52'9 miljn. w tym samym okresie ub. r.

Z RYNKÓW
ZAGRANICZNYCH

ZE ŚWIATOWYCH RYNKÓW ZBOŻOWYCH. — Ceny w okresie 28/IV ÷ 9/V b. r. kształtowały się następująco (w waluście danego kraju, w Buenos Aires i Liverpoolu — w \$, w Hamburgu — w Hfl. — za 100 kg):

	28/IV ÷ 2/V	4 ÷ 9/V	Wzrost (+) lub spadek (-) %
Pszennica			
Berlin . . .	21'40	21'40	—
Praga . . .	175'70	178'72	+ 1'7
Chicago . . .	—	—	—
Buenos Aires	3'31	3'31	—
Liverpool . .	3'56	3'48	— 2'3
Wiedeń . . .	35'56	35'58	+ 0'05
Hamburg . . .	5'60	5'32 ^{1/2}	— 5'0

Ż y t o

Berlin . . .	17'70	17'70	—
Praga . . .	141'15	143'70	+ 1'8
Chicago . . .	2'01	2'03	+ 0'9
Wiedeń . . .	25'87 ^{1/2}	26'12 ^{1/2}	+ 0'9
Hamburg . . .	3'25	3'30	+ 1'5

O w i e s

Berlin . . .	—	—	—
Praga . . .	124'00	125'50	+ 1'2
Chicago . . .	2'03	2'04	+ 0'4
Buenos Aires	—	—	—
Liverpool . .	3'24	3'30	+ 1'8
Wiedeń . . .	25'87 ^{1/2}	25'87 ^{1/2}	—
Hamburg . . .	3'65	3'60	— 1'4

Jęczmień browarowy

Berlin . . .	—	—	—
Praga . . .	140'00	140'00	—
Chicago . . .	3'35	3'26	— 2'7
Wiedeń . . .	32'00	32'00	—
Hamburg . . .	—	—	—

M E T A L E

ŻELAZO. — W II połowie kwietnia b. r. w sytuacji światowego rynku żelaza nie zaszły żadne poważniejsze zmiany. Na zjeździe uczestników Kartelu Stalowego, odbytym w Brukseli w dn. 17 ÷ 18 kwietnia b. r., nie została uchwalona podwyżka cen, gdyż Cosibel (syndykat stalowy belgijski) nie do-

szedł jeszcze do porozumienia z dawnymi outsiderami co do uregulowania sprawy nielegalnego wywozu żelaza; pewną przeszkodę stanowi również niewyjaśniona sytuacja polityczna. Widoki osiągnięcia podwyżek cen eksportowych w przyszłości są niejednołite. Najbardziej prawdopodobne jest uzyskanie pewnej zwyczajki cen, zwłaszcza na surówkę i półwyroby, na rynku angielskim — dzięki panującej tam bardzo mocnej tendencji. Zupełnie odmiennie przedstawia się sytuacja na tych rynkach, gdzie występuje konkurencja japońska, a częściowo i amerykańska, która zaczęła się przejawiać w ostatnich czasach; chodzi tu przeważnie o Daleki Wschód. Natomiast na Bliskim Wschodzie pojawiła się ostatnio w zakresie surówki konkurencja sowiecka.

W poszczególnych krajach położenie przedstawia się następująco:

W Niemczech na rynku wewnętrznym w dalszym ciągu ożywienie było duże. Popyt na żelazo budowlane wzrósł w porównaniu z ub. r. przynajmniej o 15%. Transakcje wywozowe na Daleki Wschód wzrastają, podczas gdy rynek europejski pozostaje spokojny. Z Włochami Niemcy zawarły szereg umów clearingowych w zakresie półwyrobów, blachy i żelaza profilowego. W dziedzinie blachy białej zaszły charakterystyczne zmiany. Podczas gdy eksport blachy białej jest bardzo ożywiony i utrzymuje się na poziomie ok. 11 tys. t miesięcznie, spóżyte krajowe stopniowo jest zmniejszane: z 9 tys. t miesięcznie w chwili obecnej ma być stopniowo doprowadzone do 3 500 t w końcu 1937 r. Blacha cynowana jest zastępowana blachą, pokrytą aluminem, przyczem połowa jest tej samej grubości. W ten sposób uzyskuje się oszczędność na przywozie cyny.

We Francji tendencja na rynku wewnętrznym była wyciekająca. Zwykły wzrost obrotów, związany z nastaniem sezonu wiosennego, w tym roku odbywa się powoli. Cokolwiek zwiększyło się zapotrzebowanie na żelazo budowlane. Pewien zastój na rynku żelaznym tłumaczy się częściowo chwilowym wyczerpaniem kontyngentów wywozowych do Anglii, jest jednak nadzieja na uzyskanie kontyngentów dodatkowych, zwłaszcza na półwyroby. Zastępuje na uwagę wzrost eksportu surówki francuskiej: z 26 tys. t w I kwartale ub. r. do 50 tys. t w tymże kwartale b. r. Natomiast wywóz półwyrobów i gotowych wyrobów walcowanych zmniejszył się z 426 300 t do 283 200 t.

Na belgijskim rynku żelaza panował w okresie sprawozdawczym nastrój spokojny. Najwięcej obrotów zrobiono półwyrobami. Ponieważ Belgja przekroczyła kwotę eksportową w żelazie sztabowym, część zamówień została odstąpiona hutom francuskim. Zbyt blachy grubej był zadowalający, natomiast sprzedaż blachy cienkiej utrzymywała się na niskim poziomie.

Rynek angielski wykazywał w dalszym ciągu tendencję bardzo mocną. Stosuje się to zwłaszcza do rynku krajowego, gdyż eksport większych rozmiarów nie przybiera. Ceny wykazują tendencję zwykłą, co tłumaczy się częściowo wzmocnionym popytem, częściowo zaś zwykłą cen surowców, jak: ruda, żelastwo i koks. Na przeszkodzie uruchomieniu nowych wielkich pieców stoi trudność zaopatrzenia się w dostateczną ilość koksu. Na rynku półwyrobów nastąpiło pewne odprężenie, dzięki zwiększonemu przywozowi towaru kontynentalnego. Jednakże w dalszym ciągu popyt przewyższa podaż. Na wyroby gotowe zapotrzebowanie jest duże, zwłaszcza dla stoczni i warsztatów konstrukcyjnych.

Ceny wywozowe żelaza większych wytwórców europejskich: Anglii, Belgii wraz z Luksemburgiem i Francji — w £ zł. fob port — notowane były w dn. 24/IV 1936 r., jak następuje:

	Wielka Brytania	Belgia i Luksemburg	Francja
	za 1016 kg	za 1000 kg	
S u r ó w k a:			
odlewn. Nr. III (2'5-3'0% Si)	—	1.19.0	1.19.0
tomasowska	—	1.18.0	—
hematytowa	—	—	—
ferromangan	—	—	—
P ó ł w y t w ó r:			
kęsy	—	2. 7.0	2. 7.0
platyny	—	2. 8.0	2. 8.0
W y t w o r y g o t o w e:			
żelazo sztabowe	—	3. 3.6	3. 3.6
belki	—	3. 1.6	3. 1.6
kątowniki	—	3. 2.6	3. 2.6
blacha okrętowa, rezerwarowa i t. p.	—	—	—
szyny stalowe	—	5.10.0	5.10.0
bednarka	—	4. 0.0	4. 0.0
drut - walcówka	—	4.10.0	4.10.0
blacha tomasowska	—	4. 9.0	4. 9.6
blacha czarna (24 gage)	—	—	—
drut ocynkowany	—	6. 7.6	6. 7.6
gwoździe druciane	—	5.10.0	5.10.0

METALE NIEŻELAZNE.—W II połowie kwietnia na rynku metali nieżelaznych panowała bardzo słaba tendencja. Kursy wszystkich metali niżkowały.

Na rynkach poszczególnych metali położenie było następujące:

Na rynku miedzi zaznaczyła się lekka niżka. Częściowo mogło na to wpłynąć zwiększenie się zapasów. Dotyczy to mianowicie Stanów Zjedn., gdzie zapasy w końcu marca

wzrosły o 8309 t; w krajach europejskich w tymże czasie zapasy zmniejszyły się wprawdzie o 6363 t, lecz ogólny wzrost wyniósł 1946 t. Produkcja stanowiła w marcu 67044 t w Stanach Zjedn. i 71890 t we wszystkich innych krajach.

Rynek cyny był mało ożywiony. Różnica między ceną gotówkową i terminową zmniejszyła się w dalszym ciągu, co tłumaczy się małą ilością transakcji terminowych.

W Ameryce zaznaczyło się większe ożywienie w wytwórnich blachy białej i samochodów, co podwyższyło popyt na cynę, lecz Londyn nie odniósł z tego żadnej korzyści, gdyż Amerykanie zaopatrywali się przeważnie w Singapurze. Dn. 22/IV odbyło się zebranie Komitetu Cynowego w Hadze; co do kwoty na III kwartał, to narazie żadnych postanowień nie powzięto.

Rynek ołowiu był bardzo spokojny. Podaż zaspokaja w zupełności popyt, skutkiem czego ceny nie ulegają większym zmianom. Obroty spekulacyjne zmniejszyły się. Zakupy szły przeważnie na cele zbrojeń.

Również i na rynku cynkowym panowała tendencja wybitnie spokojna.

Ruch cen poszczególnych metali w okresie sprawozdawczym kształtował się następująco (pierwsza liczba oznacza transakcje gotówkowe, druga — terminowe): miedź standard straciła w obu wypadkach £ $\frac{1}{16}$, miedź elektrolityczna również niżkowała o £ $\frac{1}{4}$, a także i rafinowana o £ $\frac{1}{4}$, cyna wykazała stratę £ $\frac{1}{8}$, wzgl. $1\frac{1}{2}$, ołów zwykował o £ $\frac{1}{8}$, wzgl. niżkował o £ $\frac{3}{4}$, cynk przy sprzedaży gotówkowej stracił £ $\frac{1}{8}$, a przy terminowej £ $\frac{1}{16}$, srebro niżkowało o d $1\frac{1}{16}$, wzgl. o $1\frac{9}{16}$ na uncji, a złoto straciło sh $\frac{1}{2}$ na uncji. Inne metale zmian nie wykazały.

W poniższem zestawieniu podane są ceny wymienionych metali — w £ za 1016 kg, z wyjątkiem: blachy białej, która notowana jest w sh za skrzynkę o 112 arkuszach o wym. 20" x 14" x 0'24 mm, platyny — w £ za uncję, złota — w sh za uncję i srebra — w d za uncję:

Metal	Poprzedni okres ultimo	Okres maksymum	Okres minimum	sprawozdawczy: ultimo
Miedź standard:				
kasa	37 $\frac{3}{16}$ -1 $\frac{1}{4}$	37 $\frac{9}{16}$	36 $\frac{7}{8}$	36 $\frac{7}{8}$ -1 $\frac{15}{16}$
term.	37 $\frac{1}{2}$ - $\frac{9}{16}$	37 $\frac{13}{16}$	37 $\frac{3}{16}$	37 $\frac{3}{16}$ -1 $\frac{1}{4}$
elektrol.	41 $\frac{1}{2}$ - $\frac{3}{4}$	42	41	41-1 $\frac{1}{2}$
rafinow.	40 $\frac{1}{4}$ -41 $\frac{1}{2}$	41 $\frac{3}{4}$	40	40-41 $\frac{1}{4}$
Cyna:				
kasa	209 $\frac{1}{2}$ - $\frac{3}{4}$	208	206 $\frac{1}{4}$	207 $\frac{3}{4}$ -208
term.	203 $\frac{3}{4}$ -204	203 $\frac{3}{4}$	202	202-1 $\frac{1}{2}$
Ołów:				
kasa	16	16 $\frac{5}{16}$	15 $\frac{7}{8}$	16 $\frac{1}{8}$
term.	16 $\frac{3}{4}$	16 $\frac{3}{8}$	15 $\frac{1}{16}$	16
Cynk:				
kasa	15 $\frac{1}{16}$	15 $\frac{3}{8}$	14 $\frac{15}{16}$	14 $\frac{15}{16}$
term.	15 $\frac{3}{16}$	15 $\frac{3}{8}$	15	15
Glin:				
dla kraju	100	100	100	100
„zagr.	—	—	—	—
Nikiel:				
dla kraju	200-205	205	200	200-205
„zagr.	200-205	205	200	200-205
Blacha:				
biała	18.9-19.1 $\frac{1}{2}$	19.1 $\frac{1}{2}$	18.9	18.9-19.1 $\frac{1}{2}$
Platyna				
„Spong“	7	7	7	7
Srebro:				
kasa	21 $\frac{7}{8}$	20 $\frac{7}{16}$	19 $\frac{9}{16}$	20 $\frac{3}{16}$
term.	21 $\frac{7}{8}$	20 $\frac{7}{16}$	19 $\frac{9}{16}$	20 $\frac{3}{16}$
Złoto	140.10	141.0 $\frac{1}{2}$	140.9 $\frac{1}{2}$	140.9 $\frac{1}{2}$

— Na rynku starych metali panowała tendencja dosyć ożywiona i ceny naogół zwykowały. Notowano w Paryżu w dn. 24/IV 1936 r. (w nawiasie ceny z dn. 10/IV) — we fr. fr. za 100 kg loco Paryż: miedź 190 (185), bronz 185 (180), mosiądz 105 (100), cynk 70 (70), ołów 95 (95).

PRZEDRUK DOZWOLONY, LECZ Z PODANIEM ŹRÓDŁA

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:

ELEKTORALNA 2 (parter)

Telefony: 5 12 66 (Red.), 5 12 73 i 5 35 35 (Adm.), 5 12 50 (Druk.)

Biura czynne od godziny 9 do 3 po południu.

KONTO CZEKOWE P. K. O. 701

PRENUMERATA W KRAJU: kwartalnie — zł 15, półrocznie — zł 30, rocznie — zł 60; **ZAGRANICĄ:** kwartalnie — zł 25, półrocznie — zł 50, rocznie — zł 100

CENY OGŁOSZEŃ HANDLOWYCH (przed tekstem) w zeszytach zwykłych: IV str. okładki zł 600; II i III str. okł. — zł 500; str. zwycz.: 1 str. — zł 400, $\frac{1}{2}$ str. — 250, $\frac{1}{4}$ str. — zł 150, $\frac{1}{8}$ str. — zł 90. Przy ogłoszeniach kombinacyjnych petitowych oraz tabelarycznych do cen powyższych dolicza się 30%.

CENY OBWIESZCZEŃ SPÓŁEK AKCYJNYCH (za tekstem): 1 str. — zł 200, $\frac{1}{2}$ str. — zł 110, $\frac{1}{3}$ str. — zł 80, $\frac{1}{4}$ str. — zł 70, $\frac{1}{8}$ str. — zł 55, $\frac{1}{16}$ str. — zł 40, $\frac{1}{32}$ str. — zł 20. Za ogłoszenia liczbowe, tabelaryczne, bilanse i t. p. do cen powyższych dolicza się 50%.

Redaktor naczelny: CZESŁAW PECHE

Redaktor: WACŁAW SZURIG

Redaktor działu finansowo-skarbowego:
JERZY LUBOWICKI

Redaktor działu rolniczego:
CZESŁAW BOBROWSKI

Redaktor działu komunikacyjnego:
BOLESŁAW KACZMARKIEWICZ

Wydawca: Sp. Wyd. z ogr. odp. „PRZEMYSŁ I HANDEL“

OBWIESZCZENIA SPÓŁEK AKCYJNYCH

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

„TEREN“, Spółka Akcyjna dla Przemysłu Budowlanego

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w Krakowie w biurze przy ul. Batorego 15b, w dn. 30 maja 1936 r. o godz. 18 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Przyjęcie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia;
- 2) Sprawozdanie Rady Nadzorczej;
- 3) Zatwierdzenie bilansu, oraz rachunku strat i zysków za 1935 r.;
- 4) Udzielenie pokwitowania Władzom Spółki;
- 5) Zmiana § 20, 23 i 33 statutu Spółki w ten sposób, że Zarząd składa się z jednej lub więcej osób, a firmę podpisuje jeden członek Zarządu lub 2 prokurentów, oraz że ogłoszenia następują wyłącznie w Monitorze Polskim i Polsce Gospodarczej;
- 6) Sprawa sprzedaży nieruchomości;
- 7) Wolne wnioski.

U w a g a. Akcjonariusze chcący wziąć udział w Zgromadzeniu, winni złożyć akcje przynajmniej 7 dni przed Zgromadzeniem w biurze Spółki w Krakowie, ul. Batorego L 15 b.

1229

II OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Ubezpieczeń „PORT“

SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW SPÓŁKI

odbędzie się w dn. 28 maja 1936 r. o godz. 11.30 w lokalu Spółki w Warszawie, Krakowskie Przedmieście 59, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego Zgromadzenia;
- 2) Sprawozdanie Zarządu z działalności Spółki w 1935 r.;
- 3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej;
- 4) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1935 r.;
- 5) Podział zysku;
- 6) Udzielenie absolutorjum władzom Spółki;
- 7) Zatwierdzenie budżetu na 1936 r. oraz ustalenie wysokości wynagrodzenia dla Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki na 1936 r.;
- 8) Wybory do Zarządu i Rady Nadzorczej;
- 9) Zezwolenie członkom władz Towarzystwa Ubezpieczeń „PORT“ Spółka Akcyjna na uczestnictwo we władzach innych towarzystw ubezpieczeń.

PP. Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje lub świadectwa depozytowe w biurze Zarządu Spółki przynajmniej 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

1115a

II OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Przemysłowego „Kabel“, Spółka Akc.

zawiadamia, że w dn. 28 maja 1936 r. o godz. 17 odbędzie się w siedzibie Spółki w Warszawie, przy ul. Kaczej 9/11,

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

rzeczonoj Spółki z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór Przewodniczącego;
- 2) Reasumpcja bilansu i rachunku strat i zysków za 1934 r.;
- 3) Zatwierdzenie skorygowanego bilansu i rachunku strat i zysków za 1934 r.;
- 4) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, zyczący sobie uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni na 7 dni przed jego terminem złożyć swoje akcje względnie świadectwa depozytowe w biurze Spółki przy ul. Kaczej Nr. 9/11.

973a

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej „HERBEWO“ Herliczka, Beldowski, Wołoszyński Zjednoczone Fabryki Tutek i Bibulek Spółka Akcyjna

zawiadamia PP. Akcjonariuszy, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w Krakowie, w biurze Spółki, przy ul. Al. Słowackiego 64 w dn. 30 maja 1936 r. o godz. 17, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Sprawozdanie Zarządu łącznie z przedłożeniem zamknięć rachunkowych za 1935 r.;
- 2) Sprawozdanie Rady Nadzorczej, oraz powzięcie uchwały w sprawie udzielenia pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej za 1935 r.;
- 3) Uchwała w sprawie rozdziału czystego zysku za 1935 r.;
- 4) Oznaczenie wysokości wynagrodzenia Rady Nadzorczej;
- 5) Wybór Członków Rady Nadzorczej zgodnie z § 25 Statutu Spółki;
- 6) Zmiana tekstu §§ 1, 6, 7, 9, 13, 15, 19, 25, 28, 32 i 33 Statutu Spółki przez uzgodnienie tegoż z artykułami kodeksu handlowego, nadto zmiana § 5 statutu przez skreślenie 3-ch ostatnich słów tegoż paragrafu;
- 7) Wnioski i interpelacje.

U w a g a: PP. Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Zgromadzeniu winni złożyć akcje przynajmniej 7 dni przed Zgromadzeniem w biurze Spółki, w Krakowie, Al. Słowackiego 64.

1230

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

dla Przemysłu Drzewnego „Oikos“ we Lwowie

zawiadamia, że w dn. 29 maja 1936 r. o godz. 10 przedpoł. odbędzie się w siedzibie Spółki we Lwowie, przy ul. 3-go Maja 16

XV ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Odczytanie protokołu z ostatniego Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia;
- 2) Sprawozdanie Zarządu z czynności za rok gospodarczy 1935;
- 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej i wnioski na udzielenie absolutorjum Zarządowi;
- 4) Zatwierdzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1935 r.;
- 5) Ustanowienie rocznego wynagrodzenia: a) członka Rady Nadzorczej, b) członków Komisji Rewizyjnej;
- 6) Wybory: a) 2 członków Rady Nadzorczej wylosowanych według § 25 ustęp 2 statutu, b) 5 członków Komisji Rewizyjnej;
- 7) Wnioski.

Celem uczestniczenia w Zgromadzeniu należy złożyć w Zarządzie akcje lub odpowiednie zaświadczenia najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

1160-19-20

II OGŁOSZENIE

Albertyńska Fabryka Papieru i Tektury, Sp. Akc. w Albertynie

nieniejszym anuluje ogłoszenia o Walnym Zgromadzeniu, które się ukazały w Nr. Nr. 82 i 91 „Monitora Polskiego“, Nr. Nr. 15 i 16 „Polski Gospodarczej“ i powiadamia PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE SPÓŁKI AKCYJNEJ

odbędzie się w Albertynie w biurze Zarządu Spółki w dn. 28 maja r. b. o godz. 18 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej, oraz przedłożenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1935 r. i powzięcie w tym przedmiocie uchwał;
- 3) Udzielenie absolutorjum Zarządowi i Radzie Nadzorczej;
- 4) Wybór władz Spółki;
- 5) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariuszom przysługuje prawo zgłoszenia dodatkowych spraw na porządek dzienny, przy zachowaniu ustawowego terminu.

926-18-20

II OGŁOSZENIE

Zarząd Elektrowni Okręgu Warszawskiego, Spółki Akcyjnej

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w dn. 25 maja 1936 r. (poniedziałek) o godz. 12 w poł. odbędzie się w sali konferencyjnej Towarzystwa Ubezpieczeń „Przeorność” w Warszawie, ul. Świętokrzyska Nr. 23

SZESNASTE ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór Przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie za ubiegły rok operacyjny;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu, rachunku strat i zysków za 1935 r., sprawozdanie Komisji Rewizyjnej oraz uchwała w sprawie podziału zysków;
- 4) Wniosek w sprawie zmiany § 2 i § 7 statutu Spółki;
Dotychczasowe brzmienie:
§ 2. — „Siedzibą Spółki jest Warszawa”;
§ 7. — „Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów odbywać się będzie w siedzibie Spółki w Warszawie”.
Projektowane brzmienie:
§ 2. — „Siedzibą Spółki jest miasto Pruszków powiatu warszawskiego”.
§ 7. — „Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów odbywać się będzie bądź w siedzibie Spółki, bądź też w m. st. Warszawie”;
- 5) Wybory do Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
- 6) Wyznaczenie wynagrodzenia dla członków Rady i Komisji Rewizyjnej.

Właściciele akcji winni przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia złożyć je na ręce Zarządu w biurze Spółki, Warszawa, ul. Świętokrzyska Nr. 23. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza albo w instytucji kredytowej krajowej. Stosownie do § 8 statutu, Zgromadzenie powyższe będzie prawomocne bez względu na ilość reprezentowanych na niem akcji.

1231

II OGŁOSZENIE

Zarząd Standard — Nobel w Polsce

SPÓŁKA AKCYJNA

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że w dn. 29 maja 1936 r. o godz. 17 odbędzie się w lokalu Spółki w Warszawie przy Al. Jerozolimskiej Nr. 57

SZESNASTE ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie posiedzenia i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej, bilans i rachunek strat i zysków za 1935 r., udzielenie władzom Spółki absolutorjum oraz budżet na 1936 r.;
- 3) Wybór członków Zarządu i Rady Nadzorczej w miejsce ustępujących członków;
- 4) Wyznaczenie wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej;
- 5) Upoważnienie Zarządu do nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości Spółki.

U w a g a. — W myśl § 24 Statutu Spółki Akcjonariusze korzystając mogą z prawa uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu, o ile przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia złożą w Spółce akcje lub zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza lub w instytucji kredytowej krajowej, względnie w „Banque de Paris et des Pays Bas” w Paryżu, w „National City Bank of New York”, lub w „The Chase National Bank of the City of New York” w Nowym York'u. W zaświadczeniu należy wymienić liczbę akcji i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

1013-18-20

II OGŁOSZENIE

Zarząd „Wolbrom” Fabryki Wyrobów Gumowych

Spółka Akcyjna w Wolbromiu

podaje niniejszym do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w dn. 28 maja 1936 r. o godz. 17 odbędzie się w Olkuszu w lokalu Spółki Akcyjnej „Olkusz”

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
  - 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz r-ku strat i zysków za rok operac. 1935;
  - 3) Powzięcie uchwały o rozdziale zysków względnie pokrycie strat;
  - 4) Kwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków;
  - 5) Wybór lub odwołanie władz Spółki;
  - 6) Określenie wynagrodzenia dla członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
  - 7) Wolne wnioski Zarządu oraz Akcjonariuszów.
- Akcjonariusze, zyczący sobie brać udział w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje przynajmniej na tydzień przed Walnym Zgromadzeniem w Spółce i nie odebrać takowych przed ukończeniem Zgromadzenia.

Zamiast akcji oryginalnych mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji bądź u notariusza, bądź w instytucjach kredytowych oraz niżej wyszczególnionych zagranicznych, na które zezwolił Minister Skarbu w myśl Art. 399 K. H. 1) Anglo Tschecho-Slovakische Bank, Prag, 2) Deutsche Bank u. Disconto-Gesellschaft Berlin, 3) Dresdner Bank in Berlin, 4) Anglo International Bank Ltd. London E. C. 3, 5) Credito Italiano Trieste, 6) Oesterreichische Kreditanstalt für Handels und Gewerbe, Wien, 7) Schoeller u. Comp. Bankhaus, Wien, 8) Schweizerischer Bank-Verein, Zurich, 9) Ungarische Kredit Bank, Budapest V, i 10) Bank von Liechtenstein, Vaduz — lub innych w ogłoszeniach podanych.

Pismo, przy którym akcjonariusz składa oryginalne akcje w Spółce, oraz zaświadczenie złożenia akcji u notariusza lub instytutu kredytowego, winno zawierać wzmiankę, iż akcje nie zostaną podjęte, względnie wydane przed ukończeniem Zgromadzenia.

912-18-20

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej p. f.

„Hotel Europejski w Warszawie”, Sp. Akc.

na zasadzie art. 49 prawa o spółkach akcyjnych podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że we wtorek dn. 26 maja 1936 r. o godz. 5 popoł. w biurze Zarządu pomienionej Spółki w Warszawie, przy ul. Plac Józefa Piłsudskiego Nr. 8 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

wspomnianej Spółki

Porządek dzienny Zgromadzenia, zgodnie z art. 50 powołanego prawa oraz p. p. 10 i 11 Statutu, obejmuje następujące sprawy:

- 1) Wybór Przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania z działalności Zarządu za rok operacyjny 1935 oraz rachunku strat i zysków za tenże okres;
- 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej;
- 4) Zatwierdzenie budżetu na 1936 r.;
- 5) Kwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków;
- 6) Wybór 2 członków Zarządu oraz 5 członków Komisji Rewizyjnej;
- 7) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, zyczący sobie wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, zechcą — stosownie do art. 59 powołanego prawa — przedstawić swoje akcje względnie świadectwa depozytowe lub zastawowe w biurze Zarządu Spółki najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Stosownie do art. 61 prawa o spółkach akcyjnych, powyższe Walne Zgromadzenie ważne będzie bez względu na ilość reprezentowanych na niem akcji.

1085-19-20

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej pod firmą:

Zakłady Przemysłowe „Eternit“, Spółka Akcyjna

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE ZGROMADZENIE WALNE

zwołane zostaje w lokalu Spółki, ul. Czackiego Nr. 14 m. 7 w Warszawie na dz. 25 maja 1936 r., w poniedziałek o godz. 2 po poł.

Porządek dzienny:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Odczytanie protokołu ostatniego Zgromadzenia Walnego z dn. 31 maja 1935 r.;
- 3) Sprawozdanie Zarządu za rok operacyjny 1935;
- 4) Zatwierdzenie zamknięcia rachunkowego, bilansu i rachunku strat i zysków za 1935 r., oraz budżetu i planu działania na 1936 r.;
- 5) Zatwierdzenie wniosku Komisji Rewizyjnej o udzielenie Zarządowi absolutorjum;
- 6) Upoważnienie Zarządu do zbywania należących do Spółki nieruchomości w drodze kupna-sprzedaży lub zamiany, oraz do nabywania na rzecz Spółki wszelkiego rodzaju nieruchomości;
- 7) Zmiana § 12 Statutu Spółki, który otrzymuje brzmienie następujące: „Rokiem operacyjnym Spółki jest zawsze rok kalendarzowy. Zgromadzenia Walne Akcjonariuszów bywają Zwyczajne i Nadzwyczajne. Zgromadzenia Zwyczajne zwołuje Zarząd corocznie, nie później jak w miesiącu maju dla rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania, bilansu oraz rachunku Strat i Zysków za ubiegły rok operacyjny”;
- 8) Wybory 5 członków Komisji Rewizyjnej;
- 9) Oznaczenie wynagrodzenia członkom Zarządu i Komisji Rewizyjnej;
- 10) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Zgromadzeniu Walnym, winni conajmniej na siedem dni przed terminem tego Zgromadzenia złożyć w Zarządzie Spółki (ul. Czackiego 14 m. 7), w godzinach od 11 do 1 swe akcje lub świadectwa tymczasowe, względnie świadectwa zastawowe lub depozytowe polskich instytucji kredytowych, państwowych lub prywatnych, działających na mocy statutów, przez Rząd zatwierdzonych. W świadectwach tych winny być wymienione ogólna suma nominalnej wartości i numery akcji, względnie świadectw tymczasowych, oraz wyraźnie zaznaczone, że akcje te, względnie świadectwa tymczasowe nie będą wydane przed ukończeniem Zgromadzenia Walnego.

1034-18-20

II OGŁOSZENIE

Dyrekcja Banku Handlowego w Łodzi

SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w sobotę, dn. 30 maja 1936 r., o godz. 13, odbędzie się w gmachu Banku przy Al. Kościuszki Nr. 15 w Łodzi

58 ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie zebrania i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdań Rady i Komisji Rewizyjnej oraz bilansu i rachunku strat i zysków za 1935 r. i udzielenie pokwitowania władzom Banku z ich czynności w 1935 r.; 3) Ustalenie budżetu na 1936 r.; 4) Wybór członków Rady i Komisji Rewizyjnej i ustalenie ich wynagrodzenia.

Do uczestniczenia w powyższym Zgromadzeniu mają prawo akcjonariusze, którzy najpóźniej na 7 dni przed terminem zgłoszą swe akcje na okaziciela w kasach Banku Handlowego w Łodzi Sp. Akc., Oddziału jego w Lublinie, lub w Commerz- und Privat-Bank w Berlinie, lub też u Fredk. Huth & Co. w Londynie. Właściciele akcji imiennych mają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli są zapisani do księgi akcyjnej przynajmniej na 7 dni przed odbyciem Walnego Zgromadzenia.

1196-19-20

II OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Przemysłowego „Kabel“, Spółka Akc.

zawiadamia, że w dn. 28 maja 1936 r. o godz. 17½ odbędzie się w siedzibie Spółki w Warszawie, przy ul. Kaczej 9/11,

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW

rzeczony Spółki z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór Przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie władz Towarzystwa;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1935 r. oraz udzielenie absolutorjum władzom Towarzystwa;
- 4) a) Zmiana § 21 Statutu Spółki; dotychczasowe brzmienie: „Ogłoszenia, wychodzące od Spółki, winny być umieszczone w „Monitorze Polskim” oraz w jednym z dzienników warszawskich według wyboru Walnego Zgromadzenia” — projektowane brzmienie: „Ogłoszenia Spółki będą umieszczane w pismach, przewidzianych obowiązującymi przepisami”;
- b) Zmiana § 22 Statutu Spółki; dotychczasowe brzmienie: „W sprawach, nieuregulowanych niniejszym statutem, obowiązują przepisy Rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o prawie dla Spółek Akcyjnych („Dz. Ust. R. P.” Nr. 29 poz. 383 z 1929 r.)” — projektowane brzmienie: „W sprawach, niniejszym statutem nieobjętych, obowiązują przepisy kodeksu handlowego, zawartego w Rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27. VI. 1934 r. („Dz. Ust. R. P.” Nr 57 poz. 502 z 1934 r.)”;
- 5) Wybór członków Rady Nadzorczej i określenie wynagrodzenia członków Rady;
- 6) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, życzący sobie uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni na 7 dni przed jego terminem złożyć swoje akcje względnie świadectwa depozytowe w biurze Spółki przy ul. Kaczej Nr. 9/11.

974a

II OGŁOSZENIE

Zarząd Kaliskiej Manufaktury Pluszu i Aksamitu

Spółka Akcyjna w Kaliszu

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 30 maja 1936 r. o godz. 17,30 w lokalu Zarządu w Kaliszu odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania bilansu oraz rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1935 i pokwitowanie władz Spółki; 2) Podział zysku; 3) Zmiana nazwy Spółki „Kaliska Manufaktura Pluszu i Aksamitu S. A. w Kaliszu” na „Kaliska Manufaktura Edmund Gaede S. A. w Kaliszu” i uzupełnienie statutu art. 11. o brzmieniu: „Walne Zgromadzenie otwiera prezes Zarządu lub Komisji Rewizyjnej albo ich zastępcy, poczem z pośród osób, uprawnionych do uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu wybiera się przewodniczącego”; 4) Wybór władz Spółki; 5) Wynagrodzenie władz Spółki; 6) Upoważnienie Zarządu do otwierania kredytu w instytucjach bankowych i u osób prywatnych, oraz zaciągania długo- lub krótkoterminowych pożyczek z zabezpieczeniem hipotecznym; 7) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w posiedzeniu Zgromadzenia, winni — stosownie do art. 399 § 2 kodeksu handlowego — przynajmniej na tydzień przed terminem Zgromadzenia złożyć swoje akcje, bądź odnośne dowody posiadania akcji na ręce Zarządu do biura Spółki w Kaliszu przy ul. Szopena Nr. 27.

W razie niedojścia zebrania do skutku w terminie wymienionym następne Walne Zgromadzenie odbędzie się w dn. 13 czerwca 1936 r. o godz. 17,30 w tymże lokalu i będzie prawomocne bez względu na ilość reprezentowanych na niem akcji.

902-18-20

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

„Zakłady Wytwarzania Metalowych Konrad, Jarnuszkiewicz i S-ka”, Sp. Akc.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że

35 ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW

odbędzie się w dn. 26 maja 1936 r. o godz. 18 min. 30 w lokalu tejże Spółki w Warszawie przy ul. Grzybowskiej Nr. 25 z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej, zatwierdzenie bilansu i rachunku zysków i strat za rok operacyjny 1935, powzięcie decyzji o rezultatach operacji Spółki za 1935 r. oraz udzielenie Zarządowi absolutorjum; 3) Rozpoznanie budżetu wydatków i planu działania na 1936 r.; 4) Wybory do Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 5) Określenie wynagrodzenia członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej.

Akcjonariusze, życzący sobie uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia złożyć w biurze Zarządu Spółki w Warszawie, ul. Grzybowska Nr. 25, w godzinach od 9 do 13 swoje akcje lub właściwe dowody depozytowe na posiadane akcje.

1233

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej p. f.

„Spółka Akc. dla Handlu i Przemysłu Berenstein, Zonis i S-ka”

W Ł O D Z I

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 30 maja 1936 r. o godz. 12 w poł. w siedzibie Spółki w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 51, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Zatwierdzenie bilansu, r-ku strat i zysków oraz sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej za 1935 r.; 3) Udzielenie absolutorjum władzom Spółki; 4) Powzięcie uchwały o podziale zysku za 1935 r.; 5) Wybór Zarządu i Komisji Rewizyjnej, tudzież podział czynności między członkami Zarządu; 6) Oznaczenie wysokości uposażeń władz Spółki; 7) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, życzący sobie brać udział w Walnym Zgromadzeniu, winni najdalej do dn. 22 kwietnia r. b. złożyć swoje akcje, wzgl. zaświadczenia, o których mowa w § 15 statutu Spółki, Zarządowi Spółki w Łodzi, przy ul. Piotrkowskiej 51. W zaświadczeniach należy wymienić liczbę akcji i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

938-18-20

II OGŁOSZENIE

„Morze Północne” Polskie Towarzystwo dla Połowu Śledzi „MOPOL”

Spółka Akcyjna w Gdyni Moło Rybackie

zawiadamia, że w dn. 5 czerwca 1936 r. o godz. 17 popoł. odbędzie się u notariusza Dr. Michała Drwięgi w Gdyni, ul. Ant. Abrahama 25

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW

to po myśli art. 394 § 1 K. H. z następującym porządkiem obrad:

1) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej z działalności za rok gospodarczy 1934/35; 2) Zatwierdzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków za rok gospodarczy 1934/35; 3) Udzielenie absolutorjum Komisji Rewizyjnej oraz Zarządowi za rok gospodarczy 1934/35; 4) Zmiana Art. 3 statutu „Spółki” w przedmiocie umieszczenia ogłoszeń tylko w 2 czasopismach w „Monitorze Polskim” i „Dniu Pomorskim”; 5) Uzupełnienie art. 7 statutu „Spółki” po myśli art. 377 § 3 i 4 dotyczące powołania jako organu władzy „Spółki” — Rady Nadzorczej, składającej się z pięciu osób; 6) Zmiana § 2 art. 7 statutu „Spółki” w przedmiocie zniesienia jako organu władzy „Spółki” Komisji Rewizyjnej.

1209-19-20

II OGŁOSZENIE

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW

Banku Kwilecki, Potocki i S-ka, Spółka Akc. w Poznaniu

odbędzie się w piątek 29 maja 1936 r. o godz. 16 (4 po poł.) w lokalu Banku w Poznaniu, Aleje Marcinkowskiego 11, z następującym porządkiem obrad:

1) Sprawozdanie za 1935 r. i przedłożenie bilansu i obrachunku zysków i strat na dz. 31 grudnia 1935 r.; 2) Zatwierdzenie bilansu i obrachunku zysków i strat, udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej, oraz powzięcie uchwały co do pokrycia wykazanej straty; 3) Wybór członków Rady Nadzorczej; 4) Wnioski bez uchwał.

Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Zgromadzeniu, winni akcje swoje złożyć najpóźniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia w instytucji naszej w Poznaniu lub w Oddziałach: w Gdańsku, Inowrocławiu, Ostrowie Wlkp. Warszawie i Katowicach, z tem, że ich nie odbiorą przed ukończeniem tego Zgromadzenia.

Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza, albo w instytucji kredytowej krajowej. W zaświadczeniach należy wymienić numery akcji i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej 1/10 kapitału akcyjnego, mają prawo żądania umieszczenia na porządku obrad dodatkowych spraw, zgłoszonych nie później, jak na 14 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

BANK KWILECKI, POTOCKI I SKA. SP. AKC.

(—) Waszyński

(—) Paluch

984-18-20

Bolesław Kotkowski i S-ka Zakłady Graficzne

Spółka Akcyjna w Łodzi

Bilans na dz. 31 grudnia 1935 r.

AKTYWA. — Maszyny zł 1 202 347.01; Ruchom. i urządzenia fabryczne zł 89 710.56; Czcionki drukarskie zł 80 517.93; Kamienie litograficzne zł 61 750.02; Sztance i płyty do tłoczenia zł 26 503.45; Instalacje el. i centralne ogrzewanie zł 112 806.94; Wozy mechaniczne zł 12 702.00; Kasa zł 2 071.13; Banki zł 36 287.21; Papiery wartościowe zł 8 704.40; Weksle zł 72 700.39; Materiały litograficzne zł 14 067.96; Materiały drukarskie zł 413.85; Materiały wykończalni zł 3 277.37; Papiery zł 98 810.71; Półfabrykaty zł 9 083.74; Towary gotowe zł 2 529.10; Dłużnicy zł 292 717.67; Kaucje zł 743.00; Sumy przechodnie zł 5 481.48; **Razem zł 2 133 225.92.**

Sumy pozabilansowe. — Weksle żyrowane w obiegu zł 70 589.88.

PASYWA. — Kapitał zakładowy zł 500 000.00; Kapitał rezerwowy: saldo z roku ubiegłego zł 125 156.58, dopisano w roku sprawozdawczym zł 23 361.35; Fundusz amortyzacyjny: saldo z roku ubiegłego zł 962 146.01, dopisano w roku sprawozdawczym zł 149 738.50; Banki zł 11 326.00; Wierzyciele zł 292 280.90; Specjalny rachunek przejściowy różnic kursowych zł 46 888.84; Sumy przechodnie zł 2 901.22; Zysk zł 19 426.52; **Razem zł 2 133 225.92.**

Sumy pozabilansowe. — Zobowiązania z tytułu weksli żyrowanych w obiegu zł 70 589.88.

Rachunek strat i zysków za 1935 r.

STRATY. — Straty na odbiorcach zł 9 539.72; Koszty administracji ogólnej zł 113 747.42; Koszty fabrykacji zł 605 199.08; Koszty sprzedaży zł 28 777.90; Świadczenia socjalne zł 17 390.20; Koszty kredytów zł 4 419.27; Podatki zł 28 422.34; Bonifikacje i różnice zł 8 394.20; Koszt ruchu i dzierżawy budynków zł 108 877.30; Utrzymanie i remont samochodów zł 2 950.40; Amortyzacja zł 149 738.50; Ofiary na cele społeczne i dobroczynne zł 2 559.80; Zysk zł 19 426.52; **Razem zł 1 099 442.65.**

ZYSKI. — Dochody z papierów wartościowych zł 360.00; Produkcja zł 1 099 082.65; **Razem zł 1 099 442.65.**

1217

II OGŁOSZENIE

Zarząd Włókienniczej Spółki Akcyjnej „N. Eitington i S-ka”

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 30 maja 1936 r. o godz. 10 odbędzie się w siedzibie Spółki w Łodzi, przy ul. Sienkiewicza 82

DOROCZNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Rady Nadzorczej i Zarządu Spółki oraz bilansu i rachunku zysków i strat za rok operacyjny 1935 i udzielenie władzom Spółki absolutorjum;
- 3) Podział zysku osiągniętego przez Spółkę w 1935 r.;
- 4) Zmiana par. 10 Statutu Spółki;
- 5) Wybór dodatkowych członków Rady Nadzorczej Spółki;
- 6) Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej Spółki;
- 7) Wolne wnioski.

Dolychczasowe brzmienie art. 10 statutu zdania pierwszego jest następujące:

„Rada Nadzorcza składa się z 5 członków wybranych przez Walne Zgromadzenie z pośród akcjonariuszów i innych osób na przeciąg lat trzech”.

Projektowana jest zmiana tego przepisu, jak następuje:

„Rada Nadzorcza składa się z 7 członków, wybranych przez Walne Zgromadzenie, z pośród akcjonariuszów lub z poza ich grona na przeciąg lat trzech”.

Do wzięcia udziału w Walnym Zgromadzeniu uprawnieni będą akcjonariusze, którzy złożą w Spółce swoje akcje przynajmniej na tydzień przed terminem Walnego Zgromadzenia i nie odbiorą ich przed ukończeniem tegoż. Zamiast akcji złożone mogą być zaświadczenia, o których jest mowa w art. 399 K. H.

1121-19-20

Dom Handlowy „Herman Meyer”

SPÓŁKA AKCYJNA

Bilans na 31 grudnia 1935 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: Inwentarz zł 56 500.96; Wartość organizacji i umów zł 400 000.00; II. Majątek płynny: Kasa i banki zł 6 366.15; Papiery wartościowe zł 185 168.09; Weksle zł 14 310.47; Udziały w obcych przedsiębiorstwach zł 243 915.03; Towary zł 134 334.79; Dłużnicy: Odbiorcy zł 312 432.16, Różni zł 1 962 028.39; Protestowane weksle zł 33 167.57; Koszty organizacji zł 5 942.86; Kaucje zł 351.09; Rachunek specj. różnic kursowych zł 255 867.65; Sumy przechodnie zł 8 469.87; Straty z lat ubiegłych zł 652 005.16; Strata za 1935 r. zł 15 598.11; **Ogółem zł 4 287 458.17.**

Różni za gwarancje zł 3 003 842.72; Gwarancje zł 50 000.00; Depozyty zł 920 710.40; Towary w konsygnacji zł 37 083.45.

PASYWA. — I. Kapitały własne: Kapitał akcyjny zł 2 000 000.00; Rezerwa na niewypłacalnych dłużników zł 51 764.73; II. Zobowiązania: Wierzyciele: Banki zł 1 399 470.93; Dostawcy zł 143 125.03; Różni zł 657 711.45; Sumy przechodnie: Rezerwa na podatki zł 7 765.51; Inne zł 27 620.52; **Ogółem zł 4 287 458.17.**

Gwarancje zł 3 003 842.72; Różni za gwarancje zł 50 000.00; Depozyty zł 920 710.40; Różni za towary w konsygnacji zł 37 083.45.

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Wynagrodzenia zł 377 412.00; Świadczenia socjalne zł 30 172.05; Prowizje wypłacone zł 178 699.94; Koszty handlowe zł 166 603.05; Straty na towarach zł 4 202.32; Koszty bankowe i procenty zł 66 989.83; Podatki zł 69 132.79; Amortyzacja zł 1 500.00; Strata z tytułu gwarancji zł 2 620.00; Straty na klientach zł 31 496.44; **Ogółem zł 928 828.42.**

MA. — Prowizje otrzymane zł 760 673.39; Zysk na towarach zł 152 556.92; Strata za 1935 r. zł 15 598.11; **Ogółem zł 928 828.42.**

1232

Zarząd Spółki Akcyjnej p. t.

Towarzystwo Ubezpieczeń „Silesia”, Spółka Akcyjna

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 26 maja 1936 r. o godz. 11.30 odbędzie się w biurach Centrali Towarzystwa w Bielsku przy ul. Krasieńskiego 11

XIII ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

PP. Akcjonariuszów z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu z działalności za 1935 r.;
- 3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej;
- 4) Zatwierdzenie sprawozdania rocznego, bilansu, rachunku zysków i strat za 1935 r., oraz powzięcie uchwały co do użycia czystego zysku;
- 5) Udzielenie pokwitowania władzom Spółki;
- 6) Oznaczenie ilości i wybór członków Rady Nadzorczej, stosownie do § 24 statutu;
- 7) Ustalenie wysokości wynagrodzenia Zarządu i Rady Nadzorczej.

PP. Akcjonariusze zvczacy wziac udział w Walnym Zgromadzeniu, zechca zlozyc akcje wzglednie zaświadczenia notariusza lub właściwych instytucji kredytowych o złożeniu u nich akcji, najpóźniej tydzień przed terminem Walnego Zgromadzenia, w kasie Spółki w Bielsku, ul. Krasieńskiego 11.

Bielsko, dn. 27 kwietnia 1936 r.

1235

I OGŁOSZENIE

Zarząd firmy „Gazy Ziemne” Spółki Akcyjnej dla Przemysłu Naftowego
WE LWOWIE

zwołuje

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW SPÓŁKI

na dz. 5 czerwca b. r. we Lwowie o godz. 11 w sali posiedzeń Spółki we Lwowie, ul. Akademicka 7, III p. z następującym porządkiem obrad:

- 1) Sprawozdanie za okres gospodarczy od I/I — 31/XII 1935 r. i przedłożenie bilansu oraz rachunku strat i zysków;
- 2) Sprawozdanie Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej o rewizji ksiąg Spółki;
- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu, rachunku strat i zysków za 1935 r., oraz kwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków;
- 4) Uchwała co do użycia czystego zysku i wynagrodzenia Władz nadzorczych Spółki;
- 5) Wybory do Rady Nadzorczej;
- 6) Wybór Komisji Rewizyjnej na 1936 r.;
- 7) Wnioski.

Akcje, uprawniające do uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu w myśl art. 399 Kodeksu Handlowego Dz. Ust. R. P. Nr. 57/34 maja być złożone najpóźniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia w firmie „GAZY ZIEMNE” S. A. dla Przemysłu Naftowego, Lwów, Akademicka 7/III.

1240-20-21

Dnia 2 maja 1936 r. w rejestrze handlowym dział B. Nr. 1555 firmy

„Gazy Ziemne”, Spółka Akcyjna
dla Przemysłu Naftowego we Lwowie

wykreślono członków Rady Zawiadowczej Dra Izydora Kreisberga, Mieczysława Longchamps. Dra Marjana Lisowieckiego, Dra Maksymiljana Liptaya, hr. Alfreda Potockiego, Dra Juliana Rużyckiego, Dra Henryka Aschkenasego, Norberta Feitha, Gustawa Godlewskiego, Stanisława Niezabitowskiego, Gustawa Weintrauba, Prof. Dra Ludwika Zelenieckiego, hr. Adama Tarnowskiego, Jakóba Goldmanna, Imrego Pirnitzera, Kazimierza Przybysławskiego, Kazimierza Gałęckiego i Jana Weinmana.

Sąd Okręgowy we Lwowie.

1228

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

„Warszawskie Koleje Dojazdowe“, Spółka Akc.

zawiadamia P.P. Akcjonariuszów, że — zgodnie z § 10 Statutu — odbędzie się w dn. 27 maja r. b. o godz. 12 w poł. w lokalu Spółki, Marszałkowska 9

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu i sprawozdania Spółki za 1935 r.;
- 2) Wybór 2 członków Rady Nadzorczej na miejsce ustępujących z losowania;
- 3) Zmiana brzmienia i uzupełnienia §§ 1, 2, 24, 31, 33 i 35 Statutu Spółki:

W § 1 Statutu wstawia się ustęp drugi treści następującej:

„Wspomniana ustawa została zmieniona i uzupełniona zarządzeniem Ministra Komunikacji z dnia 6 lipca 1935 r. (Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 338)”.

§ 2 o treści następującej:

„Spółka ma na celu:

- 1) eksploatację wąskotorowych kolei dojazdowych:
  - a) od dawnej granicy m. st. Warszawy przy b. rogatce piotrogrodzkiej do Jablonny z odnogami;
  - b) od dawnej granicy m. st. Warszawy przy b. rogatce moskiewskiej przez Otwock do Karczewa z odnogami;
  - c) z Warszawy przez Piaseczno do Góry Kalwarii z odnogami;
  - d) z Warszawy przez Wilanów do Piaseczna z odnogami;
  - e) z Piaseczna do Jasiołca (cukrownia „Czersk”) z odnogą do Grójca;
  - f) od stacji Warszawa kolei wymienionych pod c) i d) do stacji Warszawa — Główna P. K. P.
- 2) budowę i eksploatację nowych kolei, przedłużeń istniejących kolei, oraz odnog, na które Spółka uzyskała już lub uzyska koncesję, tudzież eksploatację odcinka kolejowego, nazwanego „Odcinkiem Miejskim”, będącego własnością gminy m. st. Warszawy, łączącego linie kolejowe, wymienione w punkcie 1) pod a) i b);
- 3) zakładanie i prowadzenie innych przedsiębiorstw komunikacyjnych, oraz przedsiębiorstw, będących w związku z głównymi celami Spółki, jak również branie udziału w takich przedsiębiorstwach.

Wszystkie wymienione w punkcie 1) niniejszego artykułu koleje i ich odnogi pozostają w posiadaniu Spółki do dnia 3 lipca 1971 roku, a koleje wymienione w punkcie 2) do terminów, które będą ustalone przez odnośne władze przy nadaniu koncesji na budowę i eksploatację tychże. Po upływie oznaczonych terminów wszystkie koleje i odnogi Spółki ze wszystkimi urządzeniami i taborem przechodzą bezpłatnie na zupełną własność Skarbu Państwa”.

zmienia się na treść jak niżej:

„§ 2. Spółka ma na celu:

- 1) eksploatację wąskotorowych kolei dojazdowych, na które otrzymała koncesję, zatwierdzoną dnia 20 czerwca 1911 r., zmienioną i uzupełnioną zarządzeniem Ministra Komunikacji z dnia 6 lipca 1935 r.
- 2) budowę i eksploatację nowych kolei, przedłużeń istniejących kolei, oraz odnog, na które Spółka uzyskała już lub uzyska koncesję;
- 3) zakładanie i prowadzenie innych przedsiębiorstw komunikacyjnych, oraz przedsiębiorstw, będących w związku z głównymi celami Spółki, jak również branie udziału w takich przedsiębiorstwach”.

§ 24 ustęp drugi treści następującej:

„Przy sporządzaniu bilansu należy stosować przepisy prawa o Spółkach Akcyjnych z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 383) oraz szczegółowe przepisy, wydane przez Ministerstwo Komunikacji”.

zmienia się na treść:

„Przy sporządzaniu bilansu, należy stosować przepisy Kodeksu Handlowego z dnia 27. VI. 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 502)”.

§ 31 o treści następującej:

„Likwidacja Spółki nastąpi na zasadach, ustalonych w prawie o spółkach akcyjnych (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 383 z r. 1928)”.

zmienia się na treść:

„§ 31.

Likwidacja Spółki nastąpi na zasadach przepisów Kodeksu Handlowego z dnia 27. VI. 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 502)”.

§ 33 o treści następującej:

„Towarzystwo uczestniczy w wydatkach na utrzymanie inspekcji rządowej na drodze i odnogach l. Grójeckiej, wskazanej w punktach c), e) i f) ustępu pierwszego, paragrafu pierwszego niniejszego statutu.

Na pokrycie kosztów inspekcji rządowej Towarzystwo płaci rocznie Rządowi minimum ½% od dochodu brutto, uzyskanego z linii Grójeckiej z odnogami”.

zmienia się na treść:

„§ 33. W czasie eksploatacji linii kolejowych Towarzystwo jest obowiązane płacić co roku na pokrycie kosztów nadzoru państwowego ½% od dochodu brutto całego przedsiębiorstwa kolejowego Towarzystwa.

W czasie budowy nowych odcinków kolei lub przebudowy istniejących, Towarzystwo płaci za nadzór budowlany sumę, przewidzianą w kosztorysie.

Jednocześnie § 18 ustawy Towarzystwa z dnia 20 czerwca 1911 r. przestaje obowiązywać”.

§ 35 o treści następującej:

„W niewymienionych w niniejszym statucie wypadkach Spółka kieruje się prawem o spółkach akcyjnych (rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 22 marca 1928 r., Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 383), oraz noweli do tegoż (rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 3 grudnia 1930 r., Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 664)”.

zmienia się na treść:

„§ 35.

W niewymienionych w niniejszym statucie wypadkach Spółka kieruje się przepisami Kodeksu Handlowego z dnia 27. VI. 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 57, poz. 502)”.

4) Upoważnienie Zarządu do sprzedaży z placu położonego w Grochowie II hipot. Nr. 1/8, o powierzchni 18,672.99 mtr.², części jego, zbędnej dla eksploatacji kolei.

5) Upoważnienie Zarządu do przekazania Zarządowi m. st. Warszawy placu, położonego przy ul. Belwederskiej Nr. 1, o powierzchni 84,67 mtr.², z gruntów wydzielonych z kol. „Adamów Nr. 14” (księga „kol. Nr. 14 Adamów” majątku Sielce) stosownie do aktu z dn. 19. VIII. 1898 r.

6) Upoważnienie Zarządu do sprzedaży taboru 1. Wilanowskiej, zbędnej dla eksploatacji kolei, a mianowicie:
20 sztuk wagonów osobowych
70 sztuk wagonów towarowych.

U w a g i: I. — Termin składania akcyj — stosownie do art. 59 Prawa o Spółkach Akcyjnych — wyznacza się do dn. 19 maja r. b. włącznie.

II. — W myśl art. 61 wspomnianego Prawa, Walne Zgromadzenie, zwołane zgodnie z przepisami, jest ważne bez względu na ilość reprezentowanych na niem akcyj. 1260

II OGŁOSZENIE

Jaworznickie Komunalne Kopalnie Węgla, Spółka Akcyjna

zwołują

XXII ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZY

w Krakowie w Prezydjum Zarządu Miasta w dn. 27 maja 1936 r. (środa) godz. 9 z porządkiem dziennym:

Sprawozdanie; Bilans i rachunek strat i zysków za 1935 r. ze sprawozdaniem rewizorów i związane z tem uchwały.

Celem wzięcia udziału w Walnym Zgromadzeniu, należy złożyć akcje lub zaświadczenia depozytowe w Zarządzie Spółki w Krakowie, Krupnicza 5 najdalej do dn. 19 maja 1936 r.

1256

Towarzystwo Kopalń i Zakładów Hutniczych Sosnowieckich

SPÓŁKA AKCYJNA

Siedziba: Warszawa, ul. Kapucyńska Nr. 3

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

Ponieważ Walne Zgromadzenie, zwołane na dz. 29 kwietnia 1936 r., nie mogło się odbyć powodu złożenia niewystarczającej liczby akcji, przeto Zarząd Towarzystwa Kopalń i Zakładów Hutniczych Sosnowieckich, Spółki Akcyjnej, zwołuje, zgodnie z § 34 Statutu,

POWTÓRNE WALNE ZGROMADZENIE

w dn. 29 maja 1936 r. na godz. 11 w siedzibie Spółki w Warszawie, przy ulicy Kapucyńskiej Nr. 3.

Porządek dzienny:

- 1) Otwarcie Walnego Zgromadzenia i mianowanie Przewodniczącego Zgromadzenia;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, Komisji Rewizyjnej i Rady Nadzorczej za okres operacyjny 1935;
- 3) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków.

4) Udzielenie władzom Spółki absolutorjum co do wypełniania powierzonych im obowiązków;

5) Mianowanie członków Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej na miejsce ustępujących powodu upływu czasu trwania mandatów;

6) Ustalenie poborów członków Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej.

Nie zgłoszono do dnia dzisiejszego wniosku o uzupełnienie porządku dziennego dodatkowymi sprawami.

Zgromadzenie to będzie mogło powziąć uchwały, ważne bez względu na liczbę złożonych akcji.

Właściciele akcji imiennych mają prawo uczestniczenia w wymienionem wyżej Zgromadzeniu; złożenie przez nich akcji nie jest wymagane.

Właściciele akcji na okaziciela, życzący sobie wziąć udział w wymienionem powyżej Zgromadzeniu lub też być zastąpionymi przez pełnomocnika, winni złożyć swoje akcje najpóźniej do dn. 19 maja 1936 r.:

we Francji: w Banku „Sté Gle de Crédit Industriel et Commercial” w Paryżu, 66, rue de la Victoire, i w jego oddziałach, a na prowincji — we wszystkich bankach miejscowych, należących do jego grupy; w Banku „Banque de l'Union Parisienne” w Paryżu, 6 et 8, Boulevard Haussmann; w Banku „MM. de Neullize et Cie” w Paryżu, 31, rue Lafayette; w Banku „Banque Franco-Polonaise” w Paryżu, 15, rue des Pyramides;

w Szwajcarii: w Banku „Banque Darier et Cie” w Genewie, 4, Boulevard du Théâtre,
i najpóźniej w dn. 20 maja 1936 r.:

w Polsce: w siedzibie Spółki w Warszawie, ul. Kapucyńska Nr. 3; w Banku Handlowym w Warszawie; w Banku Dyskontowym Warszawskim w Warszawie; w Banku Francusko-Polskim w Warszawie, ul. Czackiego 4.

Akcje, złożone w ten sposób, pozostaną w depozycie aż do rozwiązania Walnego Zgromadzenia.

Każda akcja daje prawo do jednego głosu.

Zarząd Fabryki Wyrobów Metalowych „Pelikan”, Spółka Akc.

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w dn. 26 maja 1936 r. o godz. 18 odbędzie się w siedzibie firmy: „Krzysztof Brun i Syn Sp. Akc. w Warszawie przy ul. Bielańskiej Nr. 2

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARIJUSZÓW

firmy: Fabryka Wyrobów Metalowych „Pelikan” Spółka Akcyjna, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego; 2) Zatwierdzenie umowy dzierżawnej nieruchomości i ruchomości fabrycznych; 3) Wniosek w sprawie zmiany statutu Spółki przez uzupełnienie go w sposób następujący:

RACHUNKOWOŚĆ SPÓŁKI

§ 15a. — „Rok obrotowy Spółki zaczyna się w dniu 1 czerwca każdego roku kalendarzowego, a kończy się w dniu 31 maja następnego roku kalendarzowego.

Jako pierwszy rok obrotowy Spółki, obliczany w/g zasad niniejszego § przy znowelizowanym statucie, ustanawia się okres czasu od dnia 1 stycznia 1935 roku do dn. 31 maja 1936 roku włącznie”;

4) Wolne wnioski.

Właściciele akcji winni przynajmniej na 7 dni przed terminem niniejszego Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszów złożyć je na ręce Zarządu w biurze Spółki, Warszawa, ul. Stepińska 10/16. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza albo w instytucji kredytowej krajowej.

1259

II OGŁOSZENIE

Zarząd Banku Związku Spółek Zarobkowych, Sp. Akc.

zwołuje

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW

Banku Związku Spółek Zarobkowych, Spółki Akcyjnej na dz. 28 maja 1936 r. o godz. 12 na salę posiedzeń Banku w Poznaniu przy Placu Wolności 15.

Porządek obrad:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu z czynności za rok obrotowy 1935 i przedłożenie bilansu oraz rachunku strat i zysków na dz. 31 grudnia 1935 r.;

3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej;

4) Zatwierdzenie sprawozdań, bilansu i rachunku strat i zysków za 1935 r., udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej oraz uchwała co do zużycia nadwyżki bilansowej;

5) Wybór członków Rady Nadzorczej.

Odpowiednio do przepisów par. 9 statutu wzgl. art. 399 Kodeksu Handlowego uprawnieni do głosowania na Walnem Zgromadzeniu są tylko właściciele akcji imiennych i świadectw tymczasowych, wpisani do księgi akcyjnej na tydzień przed odbyciem Walnego Zgromadzenia, oraz ci akcjonariusze, posiadający akcje okazicielskie, którzy najpóźniej do czwartku, dn. 21 maja 1936 r. złożą w kasie Banku w Poznaniu, Plac Wolności 15:

a) wykaz numerów akcji dotychczasowych złotych, znajdujących się w aserwacie Banku, a mających brać udział w Walnem Zgromadzeniu, a o ile akcje nie znajdują się w aserwacie Banku,

b) akcje same lub zaświadczenia na złożone akcje po myśli kodeksu handlowego, względnie dla akcjonariuszów amerykańskich takie same zaświadczenia następujących banków amerykańskich: w Nowym Yorku: Guaranty Trust Company of New York Trust Department, 140 Broadway; w Chicago: Northen Trust Company — Trust Department oraz Harris Trust a. Savings Bank Trust Department.

W zaświadczeniu należy wymienić numery akcji i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Nadmienia się, że na podstawie dotychczasowych akcji okazicielskich Serji C, akcjonariusze mają prawo tylko jednego głosu na 4 akcje 100-złotowe.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

H. CEGIELSKI W POZNANIU

zaprasza PP. Akcjonariuszów na

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

które odbędzie się w dn. 29 maja 1936 r. o godz. 12 w sali posiedzeń Banku Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu, przy Placu Wolności 15, z następującym porządkiem obrad:

- 1) Sprawozdanie Zarządu z przebiegu interesów za 1935 r.
- 2) Przedłożenie bilansu i rachunku zysków i strat;
- 3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
- 4) Przyjęcie bilansu oraz rachunku zysków i strat i udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej;
- 5) Uchwała, dotycząca wyrównania salda rachunku zysków i strat przez odpis z rezerwy specjalnej i funduszu rezerwowego;

- 6) Wybory do Rady Nadzorczej;
- 7) Sprawa uposażenia delegata Rady.

Do udziału w Walnym Zgromadzeniu uprawnieni są:

- a) właściciele akcji imiennych, jeżeli są zapisani do księgi akcyjnej na tydzień przed odbyciem Walnego Zgromadzenia;
- b) właściciele akcji na okaziciela, jeżeli najpóźniej na tydzień przed datą Walnego Zgromadzenia złożą swoje akcje w Banku Związku Spółek Zarobkowych w Poznaniu lub w Spółce i nie odbiorą ich przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

Zamiast akcji mogą być także złożone zaświadczenia (kwity depozytowe), wydane na dowód złożenia akcji u notariusza albo w instytucji kredytowej krajowej albo w bankach zagranicznych: Banque de Paris et des Pays — Bas w Brukseli i Banque Nagelmackers Fils & Cie w Liège; ostatnio wymieniony bank może jednakowoż wystawiać zaświadczenia na dowód złożenia tylko akcji na okaziciela.

Zaświadczenia depozytowe muszą być oddane w Centrali Banku Związku Spółek Zarobkowych przynajmniej na tydzień przed Walnym Zgromadzeniem; na mocy tych zaświadczeń (kwitów depozytowych) wystawia Bank Związku Spółek Zarobkowych uprawnionym karty wstępu, na których podana będzie wysokość kapitału akcyjnego przez deponenta reprezentowanego oraz ilość głosów.

Poznań, dn. 14 maja 1936 r.

1252

II OGŁOSZENIE

Zarząd firmy Podkarpackie Towarzystwo Elektryczne

SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW

odbędzie się w biurze Zarządu Spółki we Lwowie, ul. Fredry 9 w dn. 27 maja 1936 r. o godz. 12.30 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Otwarcie zgromadzenia i wybór przewodniczącego;
- 2) Odczytanie sprawozdania Zarządu, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej z działalności Spółki w roku gospodarczym 1935, oraz rozpatrzenie bilansu i rachunku strat i zysków za tenże rok operacyjny.
- 3) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za rok gospodarczy 1935 i powzięcie uchwały w przedmiocie użycia wyników bilansowych tego roku administracyjnego.
- 4) Udzielenie pokwitowania Zarządowi i Radzie Nadzorczej za ubiegły rok gospodarczy.
- 5) Wybór Zarządu na następny rok gospodarczy.
- 6) Wybór Członków Komisji Rewizyjnej na następny rok administracyjny;
- 7) Uzupełniające wybory do Rady Nadzorczej.

Po myśli § 21 statutu może w Walnym Zgromadzeniu brać udział każdy akcjonariusz, o ile jest wpisany do księgi akcyjnej przynajmniej na tydzień przed dniem Walnego Zgromadzenia.

Po myśli § 22 statutu każda akcja daje prawo do jednego głosu.

1080a

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Wyrobów Bawełnianych I. K. Poznańskiego

W ŁODZI

podaje do wiadomości, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW

odbędzie się w dn. 28 maja 1936 r. o godz. 16 w lokalu Spółki w Łodzi, przy ul. Ogrodowej 17, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zgajenie Walnego Zgromadzenia i wybór przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej, rozpatrzenie i zatwierdzenie tych sprawozdań, bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1935 r.;
- 3) Powzięcie uchwały co do podziału zysku, wzgl. pokrycia strat;
- 4) Udzielenie władzom Spółki pokwitowania z wykonania przez nie obowiązków;
- 5) Ustalenie preliminarza na 1936 r.;
- 6) Wybory do Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
- 7) Wynagrodzenie Komisji Rewizyjnej;
- 8) Stosownie do art. 394 K. H. grupa akcjonariuszów, przedstawiająca ponad jedną dziesiątą część kapitału akcyjnego, zażądała umieszczenia na porządku obrad tegoż Walnego Zgromadzenia kwestji ustosunkowania się Spółki do procesu w przedmiocie unieważnienia uchwał Walnych Zgromadzeń z dn. 25 maja 1934 r. i 2 maja 1935 r.

Właściciele akcji imiennych i świadectw tymczasowych mają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli są zapisani do księgi akcyjnej przynajmniej na tydzień przed odbyciem Walnego Zgromadzenia.

Akcje na okaziciela dają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli zostaną złożone w siedzibie Spółki w Łodzi, ul. Ogrodowa 17, przynajmniej na tydzień przed terminem Zgromadzenia i nie będą odebrane przed ukończeniem tegoż. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza albo w instytucji kredytowej krajowej. W zaświadczeniu należy wymienić liczby akcji i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

1263

Zarząd Cukrowni Opole, Spółki Akcyjnej

podaje do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w dn. 8 czerwca 1936 r. o godz. 5 po poł. w lokalu Spółki przy ul. Karowej Nr. 20 w Warszawie odbędzie się

ZWYCZAJNE OGÓLNE ZEBRANIE AKCJONARIJUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór Przewodniczącego;
- 2) Sprawozdanie Zarządu z czynności za rok operacyjny 1935/36;
- 3) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej;
- 4) Zatwierdzenie bilansu, rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1935/36 oraz udzielenie władzom Spółki pokwitowania z ich czynności;
- 5) Wybór Członków Zarządu;
- 6) Wybór 5-ciu Członków Komisji Rewizyjnej;
- 7) Określenie wynagrodzenia władz Spółki;
- 8) Upoważnienie Zarządu do zawarcia umowy z Dyrektorem Zarządzającym i określenie jego wynagrodzenia;
- 9) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Ogólnym Zebraniu, winni przynajmniej na tydzień przed terminem zebrania zgłosić swoje akcje w burze Zarządu, Karowa Nr. 20, zgodnie z art. 399 Kodeksu Handlowego.

1264-20-21

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Wyrobów Wełnianych i Bawełnianych M. Silbersteina w Łodzi

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, iż

DOROCZNE ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

stosownie do § 7 Statutu odbędzie się w **środe dn. 27 maja 1936 r. o godz. 18** w lokalu Zarządu w Łodzi, Piotrkowska 40, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zağajenie Zebrania i wybór Przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej, bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok operacyjny 1935;
- 3) Powzięcie uchwały w przedmiocie podziału zysku, wzgl. pokrycia straty;
- 4) Pokwitowanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej z wykonania obowiązków, sprawowanych w 1935 r.;
- 5) Zmiana § 10 Statutu w ten sposób, że zamiast dotychczasowego wyrażenia „Zarządu, złożonego z trzech lub więcej członków” ma być: „Zarządu, złożonego z trzech lub więcej członków”;
- 6) Określenie liczby członków Zarządu;
- 7) Wybory uzupełniające członków Zarządu;
- 8) Wybór Komisji Rewizyjnej;
- 9) Sprawa wynagrodzenia członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej na rok operacyjny 1936;
- 10) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w powyższym Zebraniu, winni złożyć w Zarządzie Spółki swe akcje lub świadectwa depozytowe krajowych instytucji kredytowych najpóźniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia.

1285

II OGŁOSZENIE

Inowrocławska Fabryka Maszyn Rolniczych Tow. Akc. w likwidacji

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w **dn. 28 maja 1936 r. o godz. 12** odbędzie się w Poznaniu przy ul. Górna Wilda 136

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Przedłożenie bilansu i rachunku zysków i strat za 1935 r. i sprawozdanie Likwidatora;
- 2) Sprawozdanie Rady Nadzorczej, Komisji Rewizyjnej oraz przyjęcie bilansu i rachunku zysków i strat; udzielenie pokwitowania Likwidatorowi i Radzie Nadzorczej;
- 3) Wybory do Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej;
- 4) Ustalenie miejsca następnego Walnego Zgromadzenia (§ 49 p. 4 ust. o Sp. Akc.);
- 5) Wolne wnioski.

Do udziału w Walnym Zgromadzeniu upoważnieni są wszyscy akcjonariusze, którzy przed rozpoczęciem Walnego Zgromadzenia przedstawią akcje oryginalne, kwity depozytowe notarialne względnie bankowe lub dowody subskrypcyjne nowej emisji w myśl uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zebrania z dn. 20 grudnia 1928 r.

RADA NADZORCZA

(—) *Inż. Henryk Suchowiak*, Przewodniczący

1305

II OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Budowlanego Inżynierowie K. Stronczyński, R. Czarnota-Bojarski i S-ka, Sp. Akc.

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że **we wtorek dn. 2 czerwca 1936 r. o godz. 13** odbędzie się w kancelarii rejenta Juliana Siennickiego przy ul. Kapucyńskiej Nr. 6 w gmachu Hipoteki

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zağajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1935 r.;
- 3) Podział zysków;
- 4) Udzielenie absolutorjum władzom Spółki;
- 5) Wybór członków Zarządu;
- 6) Wolne wnioski.

1201a

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej pod firmą

Towarzystwo Ubezpieczeń „Piaśt”, Spółka Akcyjna

zaprasza PP. Akcjonariuszów na

16 ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

które się odbędzie **dn. 29 maja (piątek) 1936 r. o godz. 18-cj** w sali posiedzeń Towarzystwa w Warszawie, przy ul. Moniuszki Nr. 10 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zağajenie Zgromadzenia przez Prezesa Zarządu i wybór przewodniczącego Zgromadzenia;

- 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej;

- 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1935 r.;

- 4) Pokwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków;

- 5) Zatwierdzenie budżetu na 1936 r. oraz określenie wynagrodzenia członków Zarządu i Rady Nadzorczej na tenże rok;

- 6) Uzupelnienie uchwały Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia z dn. 19 sierpnia 1935 r. o zmniejszeniu kapitału akcyjnego przez wskazanie sposobu umorzenia 1/4 części akcji;

- 7) Wniosek jednego z Akcjonariuszów o odwołaniu członka Zarządu p. Fryderyka Benesza;

- 8) Wybory członków do Zarządu i Rady Nadzorczej

Walne Zgromadzenie będzie prawomocne, o ile na niem reprezentowana będzie stosownie do § 21 statutu Spółki, nie mniej niż jedna czwarta ogólnej ilości akcji.

PP. Akcjonariusze, posiadający akcje na okaziciela, a chcący wziąć udział w Zgromadzeniu winni złożyć w kasie Spółki swe akcje, względnie świadectwa depozytowe przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia z zachowaniem przepisów art. 399 K. H.

Zarząd Spółki Akcyjnej Towarzystwo Ubezpieczeń „Piaśt” przypomina tym PP. Akcjonariuszom Towarzystwa „Piaśt”, a także sfuzjonowanej Spółki Akcyjnej „Zjednoczone Towarzystwo Ubezpieczeń Omnium i Wilja”, którzy nie wymienili dotychczas posiadanych przez nich akcji po zł 10 nominalnej wartości każda na nowe po zł 100, a życzyliby sobie przjąć udział w Walnym Zgromadzeniu o konieczności dokonania wymiany akcji przynajmniej na 7 dni przed datą Walnego Zgromadzenia. Wymiana akcji dokonywa się codziennie w wydziale Sekretariatu od godz. 8 do 13, z wyjątkiem niedziel i świąt.

1312

II OGŁOSZENIE

BANK ZACHODNI, SPÓŁKA AKCYJNA

na zasadzie §§ 25 i 26 statutu ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że

XXIV ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

Banku Zachodniego S. A., odbędzie się **we środe dn. 27 maja 1936 r. o godz. 16**, w Warszawie, w siedzibie Banku Zachodniego S. A. przy ul. Fredry Nr. 6.

Porządek obrad:

- 1) Zağajenie zebrania;
- 2) Wybór przewodniczącego;
- 3) Sprawozdanie z działalności Banku za 1935 r. oraz wnioski Rady i Komisji Rewizyjnej;
- 4) Wniosek o zatwierdzenie sprawozdania, bilansu i rachunku zysków i strat za 1935 r. i udzielenie pokwitowania Radzie i Dyrekcji z ich czynności za 1935 r.;
- 5) Ustalenie liczby członków Rady na 1936 r.;
- 6) Wybory członków Rady i Komisji Rewizyjnej;
- 7) Ustalenie wynagrodzenia dla członków Rady i Komisji Rewizyjnej;
- 8) Wnioski Rady

Każdy Akcjonariusz, pragnący uczestniczyć w XXIV Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszów, powinien złożyć posiadane akcje lub kwity na zdeponowane akcje w krajowych instytucjach bankowych lub u notariusza najpóźniej do dn. 20 maja 1936 r. do godz. 13 w kasie Centrali Banku Zachodniego S. A., Fredry 6 w Warszawie.

1304

Zarząd Spółki Akcyjnej

Fabryki Portland-Cementu „Szczakowa”

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że

49 ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w Warszawie w biurze Spółki przy ul. Placu Napoleona 3 m. 5 w dn. 27 maja 1936 r. o godz. 3 po poł. z następującym porządkiem dziennym:

1) Reasumpcja bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1934 r.;

2) Obniżenie kapitału akcyjnego o zł 1 500 000, czyli do zł 3 500 000, w drodze zmniejszenia wartości nominalnej akcji ze zł 100 do zł 70. Przywrócenie wartości nominalnej akcji do zł 100 przez wydanie 7 nowych akcji na okaziciela o wartości nominalnej zł 100 każda wzamian za 10 akcji o wartości nominalnej zł 70 każda;

3) Podwyższenie kapitału akcyjnego o zł 4 000 000, czyli ze zł 3 500 000 do zł 7 500 000, w drodze wypuszczenia nowej emisji 40 000 sztuk akcji uprzywilejowanych na okaziciela o wartości nominalnej zł 100 każda po cenie emisyjnej, równej nominalnej, przyczem cała ta emisja przydzielona zostanie wierzycielom Spółki na pokrycie odpowiedniej części ich wierzytelności z wyłączeniem prawa poboru dla dotychczasowych akcjonariuszy. Akcje nowej emisji korzystać będą z pierwszeństwa przed akcjami zwykłymi wyłącznie przy podziale majątku Spółki w razie jej likwidacji;

4) W wyniku powyższego zmiana § 5 obecnego statutu Spółki, któremu nadane będzie brzmienie następujące:

„Kapitał zakładowy Spółki wynosi zł 7 500 000 (siedem milionów pięćset tysięcy złotych) i jest podzielony na 35 000 (trzydzieści pięć tysięcy) akcji zwyczajnych na okaziciela po 100 (sto) złotych nominalnej wartości każda oraz na 40 000 (czterdzieści tysięcy) akcji uprzywilejowanych na okaziciela po 100 (sto) złotych nominalnej wartości każda. Uprzywilejowanie to dotyczy podziału majątku Spółki w razie likwidacji, z tem, że właściciele akcji uprzywilejowanych korzystają z prawa pierwszeństwa przed właścicielami akcji zwykłych przy podziale majątku Spółki”;

5) Sprawozdanie Zarządu, zatwierdzone przez Radę Nadzorczą za rok gospodarczy 1935;

6) Odczytanie sprawozdania Komisji Rewizyjnej, przedłożenie i zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za rok operacyjny 1935 tudzież powzięcie uchwały co do pokrycia strat przedsiębiorstwa;

7) Udzielenie absolutorjum dla władz Spółki;

8) Wybory do Rady Nadzorczej;

9) Wybory Komisji Rewizyjnej;

10) Ustalenie wynagrodzenia delegatów Rady Nadzorczej do indywidualnego wykonywania czynności nadzorczych, oraz wynagrodzenie Komisji Rewizyjnej;

11) Zmiana statutu Spółki, któremu nadane będzie brzmienie następujące:

S T A T U T

Spółki Akcyjnej pod firmą:

SPÓŁKA AKCYJNA FABRYKI PORTLAND-CEMENTU
„SZCZAKOWA”

Nazwa, siedziba i cel

§ 1. — Celem Spółki jest:

1) Prowadzenie w Ciężkowicach koło Szczakowy przedsiębiorstwa Spółki dla produkcji portland-cementu, wszelkich innych zapraw wiążących oraz dolomitu i handlu temi artykułami,

2) zakładanie nowych i nabywanie na rachunek Spółki już istniejących przedsiębiorstw z dziedziny przemysłu cementowego lub pokrewnych gałęzi produkcji w kraju i zagranicą,

3) prowadzenie wszelkich pokrewnych interesów tak wytwórczych, jak i handlowych.

§ 2. — Firma Spółki brzmi: a) po polsku: Spółka Akcyjna Fabryki Portland-Cementu „Szczakowa”, b) po francusku: Société Anonyme pour la fabrication du Ciment Portland — Szczakowa, c) po angielsku: Portland-Cement Works „Szczakowa” Ltd., d) po niemiecku: Portland-Zement-Fabriks-Aktengesellschaft „Szczakowa”.

§ 3. — Siedzibą Spółki jest gmina Ciężkowice koło Szczakowy.

Kapitał zakładowy i akcje

§ 4. — Kapitał zakładowy Spółki wynosi zł 7 500 000 (siedem milionów pięćset tysięcy złotych) i jest podzielony na 35 000 (trzydzieści pięć tysięcy) akcji zwyczajnych na okaziciela po 100 (sto) złotych nominalnej wartości każda oraz na 40 000 (czterdzieści tysięcy) akcji uprzywilejowanych na okaziciela po 100 (sto) złotych nominalnej wartości każda. Uprzywilejowanie dotyczy wyłącznie podziału majątku Spółki w razie likwidacji, z tem, że właściciele akcji uprzywilejowanych korzystają z prawa pierwszeństwa przed właścicielami akcji zwykłych przy podziale majątku Spółki.

Władze Spółki

§ 5. — Władzami Spółki są: Walne Zgromadzenie, Zarząd, Rada Nadzorcza, Komisja Rewizyjna.

Walne Zgromadzenie

§ 6. — Walne Zgromadzenia Akcjonariuszów tak zwyczajne, jak i nadzwyczajne mogą się odbywać w siedzibie Spółki, t. j. w Ciężkowicach koło Szczakowy, albo w Warszawie, w Krakowie lub w Bielsku. Wybór miejsca pozostawiony jest tym, którzy Walne Zgromadzenie zwołują.

§ 7. — Zwyczajne Walne Zgromadzenie powinno się odbyć w ciągu pięciu miesięcy po upływie każdego roku obrotowego.

§ 8. — Walne Zgromadzenie jest ważne przy obecności akcjonariuszy, przedstawiających przynajmniej 1/3 część kapitału zakładowego.

§ 9. — Walne Zgromadzenie otwiera Prezes Rady Nadzorczej, w razie jego nieobecności Wiceprezes Rady Nadzorczej, a w razie nieobecności obydwóch wyznaczony przez Radę Nadzorczą członek Rady Nadzorczej. Ta sama osoba przewodniczy na Walnem Zgromadzeniu.

§ 10. — Walne Zgromadzenie może uchwalić zmianę przedmiotu przedsiębiorstwa Spółki bez wykupu akcji tych akcjonariuszów, którzy się nie zgadzają na zmianę, o ile uchwała powzięta będzie większością 2/3 głosów (dwóch trzecich głosów) w obecności akcjonariuszów przedstawiających przynajmniej połowę kapitału zakładowego.

Zarząd

§ 11. — 1) Bezpośrednie kierownictwo interesów Spółki sprawuje Zarząd, który składa się najmnij z jednego, a najwyżej z pięciu członków, ustanowionych przez Radę Nadzorczą najwyżej na trzy lata.

2) O ile Zarząd składa się więcej niż z dwóch osób, corocznie ustępuje jedna trzecia część członków Zarządu z początku w drodze losowania, następnie zaś według starszeństwa wyboru.

3) We wszystkich sprawach, a w szczególności w sprawach ważniejszych, oraz tych, które nie leżą w ramach normalnego toku interesów, Zarząd związany jest ogólnymi i szczególnymi postanowieniami Rady Nadzorczej oraz wydanym przez nią regulaminem służbowym.

§ 12. — O ile Zarząd jest wieloosobowy, członkowie Zarządu mogą wybierać corocznie z pośród swego grona Prezesa.

§ 13. — Zarząd odbywa posiedzenia w miarę potrzeby. Uchwały Zarządu zapadają zwykłą większością głosów, w razie równości głosów przeważa głos Przewodniczącego.

§ 14. — 1) Zarząd przyjmuje i oddala urzędników i innych pracowników Spółki.

2) Przyjmowanie wyższych urzędników, oraz udzielenie prokury urzędnikom Spółki wymaga jednak dotyczącej uprzedniej uchwały Rady Nadzorczej. Oddalenie natomiast wyższych u-

rzedników i odwołanie prokury może nastąpić także przez Zarząd, jednak pod warunkiem następnego zatwierdzenia przez Radę Nadzorczą.

§ 15. — 1) Wszelkie akty hipoteczne i notarialne, dotyczące kupna, sprzedaży i obciążenia nieruchomości, oraz weksle podpisują dwaj członkowie Zarządu, lub przy jednoosobowym składzie Zarządu członek Zarządu łącznie z prokurentem.

2) Wszelkie umowy oraz akty prywatne i notarialne, a między nimi także i pełnomocnictwa, o ile te ostatnie nie odnoszą się do spraw, wymienionych w ustępie 1), czeki, tudzież wszelkie żądania zwrotu sum oraz bieżąca korespondencją podpisują dwaj członkowie Zarządu lub jeden członek Zarządu z prokurentem, lub dwaj prokurenci.

3) Potwierdzenia odbioru przesyłek i dokumentów podpisują jeden członek Zarządu lub jeden prokurent.

4) Podpisy te winny być położone pod wypisaną, wydrukowaną lub stemplem wyciśniętą firmą Spółki.

Rada Nadzorcza

§ 16. — 1) Rada Nadzorcza składa się przynajmniej z pięciu, a najwyżej z szesnastu członków, wybranych przez Walne Zgromadzenie zwykłą większością oddanych głosów.

2) Członkowie pierwszej Rady Nadzorczej wybrani zostają na jeden rok, członkowie następnych rad nadzorczych na trzy lata.

3) Po pierwszym i drugim roku urzędowania drugiej Rady Nadzorczej, ustępuje każdego roku jedna część Rady Nadzorczej, wyznaczona przez losowanie, którego dokona sama Rada Nadzorcza. Po trzecim roku urzędowania drugiej Rady Nadzorczej, ustępują wszyscy jeszcze niewylosowani członkowie Rady, a następnie ustępują co roku ci członkowie Rady, co do których skończył się trzechletni okres urzędowania. We wszystkich wypadkach, ustępujący członkowie Rady Nadzorczej mogą być ponownie wybrani.

§ 17. — 1) W wypadku opróżnienia miejsca w Radzie Nadzorczej podczas trzechletniego urzędowania danego członka, jest Rada Nadzorcza uprawniona obsadzić to miejsce drogą kooptacji, a kooptowany członek co do czasu swego urzędowania wchodzi w prawa członka Rady, w miejsce którego został wybrany.

2) Rada Nadzorcza jest ponadto uprawniona, jeżeli zdaniem jej tego wymaga interes Spółki kooptować członków Rady Nadzorczej aż do maksymalnej ilości, przewidzianej w § 16 statutu. Jako pierwszy rok urzędowania tak kooptowanego członka Rady Nadzorczej, uważa się rok, w którym kooptacja tego członka nastąpiła.

3) Kooptacje, dokonane w myśl ustępów 1) i 2) wymagają zatwierdzenia przez najbliższe zwyczajne lub nadzwyczajne Walne Zgromadzenie.

§ 18. — 1) Rada Nadzorcza wybiera corocznie ze swego grona bezpośrednio po Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu, na czas aż do następnego zwyczajnego Walnego Zgromadzenia, Prezesa i jednego Wice-prezesa.

2) Rada Nadzorcza ma prawo delegować na ten sam okres czasu ze swego grona trzech członków do indywidualnego wykonywania czynności nadzorczych.

3) Delegaci, wybrani z grona członków Rady Nadzorczej, w myśl ustępów 1) i 2) mogą być ponownie wybrani.

§ 19. — Posiedzenia Rady Nadzorczej zwołuje Prezes, a w razie przeszkody też wiceprezes, ilekroć tego potrzeba wymagać będzie, najmniej jednak trzy razy w ciągu roku administracyjnego. Miejsce odbycia posiedzenia oznacza zwołujący.

§ 20. — Poza sprawami, należącymi do właściwości Rady Nadzorczej z mocy prawa, do kompetencji jej należy również:

1) Ustanowienie, odwołanie lub czasowe zawieszenie w urzędowaniu członków Zarządu, zawieranie umów służbowych i innych kontraktów pomiędzy Spółką a członkami Zarządu, oraz zastępowanie Spółki we wszystkich sprawach przeciw członkom Zarządu.

2) Uprzednie zezwolenie na przyjęcie wyższych urzędników i na udzielenie prokury, jak również uprzednie lub następne zezwolenie na oddalenie wyższych urzędników i na odwołanie prokury.

3) Wydawanie poleceń dla Zarządu w myśl § 11 3).

§ 21. — 1) Rada Nadzorcza otrzymuje za swe czynności tantiemę, oznaczoną w § 24 Statutu, co do podziału której pomiędzy członków sama decyduje.

2) Członkowie Rady Nadzorczej delegowani do indywidualnego wykonywania czynności nadzorczych, otrzymują ponadto osobne wynagrodzenie, którego wysokość ustala Walne Zgromadzenie.

Komisja Rewizyjna

§ 22. — 1) Komisja Rewizyjna składa się z pięciu członków, wybranych przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie zwykłą większością głosów na przeciąg jednego roku.

2) Wynagrodzenie Komisji Rewizyjnej określa Walne Zgromadzenie.

Bilans, podział zysku, fundusze rezerwowe

§ 23 — Zarząd Spółki obowiązany jest w ciągu trzech miesięcy od upływu roku obrotowego sporządzić i złożyć w pierwszym rzędzie Radzie Nadzorczej, a następnie Komisji Rewizyjnej do zbadania bilans na ostatni dzień roku obrotowego (dzień bilansowy), rachunek zysków i strat, oraz dokładne piśmienne sprawozdanie z działalności Spółki za rok ubiegły.

§ 24. — 1) Z zysku rocznego, jaki pozostaje po potrąceniu na amortyzację majątku Spółki kwoty, odpowiadającej zmniejszonej wartości inwestycji, przelewa się przynajmniej 8% (osiem procent) na kapitał zapasowy, dopóki kapitał ten nie osiągnie przynajmniej 1/3 części kapitału zakładowego Spółki. Następnie wydziela się 6% (sześć procent) od kapitału zakładowego na dywidendę dla akcjonariuszów; od pozostałej nadwyżki otrzymuje Rada Nadzorcza tytułem udziału w zysku tantiemę w wysokości przynajmniej 10% (dziesięć procent) § 21 1); resztę zaś rozdziela się według decyzji Walnego Zgromadzenia.

2) Walne Zgromadzenie może uchwalić tworzenie pod nazwą rezerwowych jeszcze innych kapitałów na pokrycie szczególnych strat lub wydatków.

§ 25. — 1) Wypłacenie dywidendy następuje corocznie najpóźniej do dwóch miesięcy po Walnym Zgromadzeniu.

2) Dywidendy niepodjęte w ciągu trzech lat, licząc od dnia ich płatności, przepadają na rzecz funduszu zapasowego Spółki.

3) Od dywidendy należnej i przechowywanej w Spółce procenty się nie liczą.

§ 26. — We wszystkich sprawach niniejszym statutem nieobjętych stosować należy obowiązujące przepisy kodeksu handlowego („Dz. Ust. R. P.” Nr. 57/1934, poz. 502).

*

Akcjonariusze, zamierzający wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia złożyć swe akcje w oryginale lub zaświadczenie na dowód złożenia akcji u notariusza lub w jednej z krajowych instytucji kredytowych, w następujących miejscach: w Bielsku, w Śląskim Zakładzie Kredytowym, w Warszawie — w Kasie Spółki, Plac Napoleona 3 m. 7, w Warszawskim Banku Dyskontowym, ul. Fredry 8, we Wiedniu — w Austriackim Zakładzie Kredytowym — Wiedeńskim Banku Związkowym, I. Schottenasse 6. 1314

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej p. l.

„Towarzystwo Akcyjne Quebracho“ w Warszawie

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 26 maja 1936 r. o godz. 6 po poł. odbędzie się w biurze Zarządu Spółki, przy ul. Rvbaki Nr. 6 w Warszawie

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1935 r.; 4) Powzięcie uchwały o użyciu zysku z 1935 r. na pokrycie części strat z lat ubiegłych; 5) Udzielenie władzom Spółki pokwitowania z wykonania przez nie obowiązków; 6) Określenie wysokości wynagrodzenia władz Spółki; 7) Wybór władz Spółki

Akcjonariusze, chcący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć akcje (lub zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza albo w instytucji kredytowej krajowej) w biurze Zarządu Spółki przynajmniej na tydzień przed terminem Walnego Zgromadzenia. 1277

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Łódzkie Wąskotorowe Elektryczne Koleje Dojazdowe

zawiadamia niniejszem PP. Akcjonariuszów, że w dn. 27 maja 1936 r. o godz. 11 w lokalu biura Zarządu przy ul. Piotrkowskiej Nr. 77 w Łodzi odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu, rachunku zysków i strat za 1935 r.; udzielenie absolutorjum władzom Spółki oraz podział zysku za 1935 r.;
- 3) Uchwalenie budżetu na 1937 r.;
- 4) Wybory do Zarządu;
- 5) Wybory do Rady Nadzorczej;
- 6) Wybory do Komisji Rewizyjnej;
- 7) Wynagrodzenie członków Zarządu, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej.

UWAGA. — (Wyciąg z § 20 Statutu Spółki):

„Akcje dają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli zostaną złożone w Spółce przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia i nie będą odebrane przed ukończeniem tegoż.

Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza lub w instytucji kredytowej krajowej oraz w następujących zagranicznych: Westminster Bank Limited Head Office in London, Schweizerische Bankgesellschaft Zürich, Trust Metallurgique Bruxelles.

W zaświadczeniach należy wymienić liczbę akcji i numery oraz stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.”

1306

II OGŁOSZENIE

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

Fabryki Okuć Budowlanych BRACIA LUBERT, Sp. Akc. w Warszawie

odbędzie się w dn. 27 maja 1936 r. o godz. 18 w lokalu Zarządu Spółki w Warszawie przy ulicy Złotej Nr. 34 z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu, rachunku strat i zysków za 1935 r., oraz udzielenie pokwitowania Zarządowi; 4) Zatwierdzenie budżetu na 1936 r., określenie wynagrodzenia dla Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 5) Wobec zgłoszonej rezygnacji — wybór jednego członka Zarządu; 6) Wybór Komisji Rewizyjnej; 7) Upoważnienie Prezesa Zarządu do zawierania umów z prokurentami; 8) Upoważnienie Zarządu do korzystania z kredytu i określenie wysokości tegoż; 9) Wolne wnioski.

PP. Akcjonariusze, którzy pragną uczestniczyć na Walnym Zgromadzeniu, winni dokonać wszelkich formalności, przepisanych w art. 399 kodeksu handlowego

1298

II OGŁOSZENIE

Zarząd Zakładów Przemysłowych H. B. Raabe, Spółka Akc.

podaje do wiadomości, że w dn. 30 maja r. b. o godz. 14, odbędzie się w siedzibie Zarządu Spółki, w Warszawie, przy ul. Zamenhofska Nr. 5,

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW SPÓŁKI

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu oraz rozpatrzenie i zatwierdzenie rachunku strat i zysków za 1935 r. i bilansu zamknięcia na dz. 31 grudnia 1935 r.; 3) Wybór władz Spółki; 4) Wolne wnioski.

1273

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej pod Firmą Towarzystwo Przemysłu Metalowego R. RUDZKI i S-ka SPÓŁKA AKCYJNA

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że w dn. 30 maja 1936 r. o godz. 5 popoł. odbędzie się w siedzibie Spółki w Warszawie przy ulicy Fabrycznej Nr. 3

ZWYCZAJNE 60 WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania i bilansu za rok operacyjny 1935 oraz powzięcie uchwały o rozdziale zysków, względnie pokryciu strat; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie budżetu i planu działań na 1936 r.; 4) Potwierdzenie upoważnienia Zarządu do korzystania z kredytów w instytucjach finansowych i u osób prywatnych, zaciągania wszelkiego rodzaju pożyczek krajowych i zagranicznych, tudzież do hipotecznego ich zabezpieczenia; 5) Sprawa sprzedaży placów i budynków znajdujących się w Warszawie przy ulicach Fabrycznej i Rozbrat, oraz sprawa sprzedaży względnie zamiany gruntów położonych w Grochowie na inne nieruchomości; 6) Wybór członków Zarządu w miejsce ustępujących; 7) Wybór 5 członków Komisji Rewizyjnej.

PP. Akcjonariusze pragnący wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni stosownie do art. 399 Kodeksu Handlowego złożyć w siedzibie Zarządu Spółki (Fabryczna 3) w godzinach biurowych (między 10 i 3 popoł.) najpóźniej na tydzień przed terminem Zgromadzenia, akcje lub świadectwa depozytowe.

1287

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej pod firmą Pierwsza Fabryka Lokomotyw w Polsce SPÓŁKA AKCYJNA

ma zaszczyt zawiadomić PP. Akcjonariuszów, że w dn. 27 maja 1936 r. (środa) o godz. 12 minut 30 odbędzie się w lokalu Banku Dyskontowego Warszawskiego przy ul. Fredry 8

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z następującym porządkiem obrad:

- 1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1935 r.; uchwała w sprawie podziału zysku oraz określenie wysokości wynagrodzenia członków Rady Nadzorczej za 1935 r.;
- 2) Zatwierdzenie budżetu na 1936 r.;
- 3) Zatwierdzenie odstąpienia i podarowania parceli: NN hip. 834/2 oraz 829/34 (N. 22) oraz upoważnienie Zarządu do stopniowej sprzedaży 29 parcel „Zagrody Robotniczej” z gruntów fabrycznych w Chrzanowie Nr. hip. 829;
- 4) Wybór członków Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej na miejsce ustępujących.

1302

II OGŁOSZENIE

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

Spółki Akcyjnej Kapiele na Wielkim Morzu Jastrzębie Góry „Jastgór”

odbędzie się w dn. 24 maja 1936 r. w niedzielę o godz. 11 rano w Warszawie, ul. Kolejowa Nr. 57, lokal „Parowozów” z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie, wybór przewodniczącego i sekretarza; 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej; 3) Zatwierdzenie bilansu i rachunku strat i zysków za 1935 r. i udzielenie Zarządowi pokwitowania; 4) Wniosek Zarządu w sprawie spłaty zadłużenia; 5) Wybory władz Spółki; 6) Wolne wnioski.

W Zgromadzeniu mają prawo wziąć udział Akcjonariusze, którzy swoje akcje lub kwity bankowe złożą na 7 dni przed Zgromadzeniem w biurze Spółki, Kolejowa Nr. 57

1297

II OGŁOSZENIE

Zarząd Fabryki Narzędzi Chirurgicznych, Weterynaryjnych i Wrobów Stalowych Ostrych ALFONS MANN, Spółka Akcyjna W WARSZAWIE

zaprasza PP. Akcjonariuszów Spółki na
ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

wyznaczone w dn. 27 maja 1936 r. o godz. 18 w siedzibie
Zarządu Spółki, plac Małachowskiego 2.

Porządek obrad:

1) Wybór przewodniczącego Zebrania; 2) Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej i Zarządu, zatwierdzenie sprawozdania i bilansu na dz. 31 grudnia 1935 r., podział zysku, oraz udzielenie Zarządowi absolutorjum; 3) Uchwalenie preliminarza wydatków na 1936 r.; 4) Ustalenie liczby członków Zarządu i w związku z tem zmiana § 11 statutu Spółki, polegająca na zastąpieniu wyrazu „pięciu” przez wyraz „trzech”; **propozycje** zmian § 11 statutu Spółki: „Zarząd Spółki składa się z trzech osób, wybranych przez Walne Zgromadzenie z pośród akcjonariuszów lub z poza ich grona na lat trzy. Co rok ustępuje jedna trzecia część członków Zarządu według starszeństwa. Ustępujący może być wybrany ponownie”; 5) Wybór jednego członka Zarządu i pięciu członków Komisji Rewizyjnej oraz określenie wynagrodzenia władz Spółki.

PP. Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w tem Zebraniu, winni złożyć swoje akcje najpóźniej na dni siedem przed Zgromadzeniem w Zjednoczonym Banku Ziemiańskim Sp. Akc. w Warszawie Kredytowa 1, lub w biurze Zarządu Spółki.

1280

II OGŁOSZENIE

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE SPÓŁKI AKCYJNEJ „GAZOLINA“

odbędzie się we Lwowie w lokalu własnym ul. L. Sapiehy 3
w dn. 25 maja 1936 r. o godz. 17.

Porządek dzienny:

1) Zatwierdzenie protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia; 2) Przedłożenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu, bilansu, jakoteż R-ku strat i zysków i protokołu rewizyjnego Rady Nadzorczej Spółki za 1935 r., oraz udzielenie absolutorjum Zarządowi i Radzie Nadzorczej; 3) Rozdział czystego zysku; 4) Zatwierdzenie kooptacji członka Rady Nadzorczej; 5) Sprawa umowy z pracownikami.

Właściciele akcji imiennych mają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli są zapisani do księgi akcyjnej na 7 dni przed odbyciem Walnego Zgromadzenia. Akcje na okaziciela dają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli zostaną złożone na 7 dni przed terminem odbycia Walnego Zgromadzenia do depozytu w Banku Naftowym S. A. we Lwowie, ul. Sapiehy 3.

1291

II OGŁOSZENIE

Zarząd Fabryki Maszyn i Kotłarni „MOC“ dawn. Bystydziński i Sopoćko SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że

ZWYCZAJNE DOROCZNE WALNE ZGROMADZENIE

odbędzie się w dn. 28 maja 1936 r. o godz. 17,30 w lokalu D.H. Z. Rozmanit w Warszawie, przy ul. Królewskiej Nr. 6 z następującym porządkiem dziennym:

1) Otwarcie Walnego Zgromadzenia i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej za 1935 r.; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1935 r. i powzięcie odnośnych uchwał; 4) Plan działania i budżet na 1936 r.; 5) Wybory do Komisji Rewizyjnej; 6) Ustalenie wynagrodzeń dla członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 7) Wybory do Zarządu.

PP. Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje lub świadectwa depozytowe w Biurze Zarządu Spółki przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia z zachowaniem przepisów art. 59 prawa o spółkach akcyjnych.

1275

II OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Ubezpieczeń „Europa“ SPÓŁKA AKCYJNA

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 28 maja 1936 r. o godz. 18 w lokalu Zarządu, ul. Marszałkowska Nr. 136 odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Zatwierdzenie sprawozdania, bilansu i r-ku zysków i strat za 1935 r.; 3) Zatwierdzenie budżetu na 1936 r. oraz ustalenie wynagrodzenia dla członków Rady Nadzorczej, Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 4) Upoważnienie Zarządu do kupna i sprzedaży nieruchomości oraz zaciągania pożyczek hipotecznych i do lokowania kapitałów spółki na hipotekach; 5) Wybory członków do Rady Nadzorczej, Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 6) Wolne wnioski PP. Akcjonariuszów, zgłoszone w trybie przepisanych.

PP. Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu z prawem głosu, winni złożyć do Zarządu Towarzystwa, Warszawa, ul. Marszałkowska Nr. 136, akcje lub zaświadczenia o zdeponowaniu akcji u notariusza, lub w jednej z instytucji kredytowych, działających w kraju, przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

1284

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej pod firmą:

Warszawskie Towarzystwo Ubezpieczeń SPÓŁKA AKCYJNA

zaprasza PP. Akcjonariuszów na

65 ZWYCZAJNE ZGROMADZENIE WALNE

które odbędzie się w dn. 29 maja 1936 r. t. j. w piątek o godz. 10 rano w sali sesyjnej Towarzystwa w Warszawie, przy ul. Jasnej Nr. 4, z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego Zgromadzenia; 2) Sprawozdanie Zarządu z działalności Spółki w 1935 r.; 3) Sprawozdanie Rady Nadzorczej; 4) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1935 r.; 5) Podział zysku; 6) Udzielenie absolutorjum władzom Spółki; 7) Upoważnienie Zarządu do częściowego dysponowania Specjalnym Funduszem Rezerwowym; 8) Zatwierdzenie budżetu na 1936 r. oraz ustalenie wysokości wynagrodzenia dla Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki na 1936 r.; 9) Zatwierdzenie dokonanych kooptacji oraz wybory do Zarządu i Rady Nadzorczej; 10) Zezwolenie członkom władz Warszawskiego Towarzystwa Ubezpieczeń, Spółki Akcyjnej, na uczestnictwo we władzach innych towarzystw ubezpieczeń.

PP. Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Zgromadzeniu, powinni złożyć swe akcje lub świadectwa depozytowe w biurze Zarządu Spółki przynajmniej na tydzień przed terminem Walnego Zgromadzenia, z zachowaniem przepisów art. 399 Kodeksu Handlowego.

1311

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Towarzystwo Warszawskie Oczyszczania i Sprzedaży Spirytusu „REKTYFIKACJA WARSZAWSKA“

zawiadamia, że w dn. 25 maja 1936 r. o godz. 18 w biurze Zarządu Spółki w Warszawie przy ul. Dobrej Nr. 48/50 odbędzie się

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

1) Sprawa sprzedaży nieruchomości Nr. hip. 1350 na Pradze; 2) Wolne wnioski.

Zgromadzenie odbędzie się w pierwszym terminie bez względu na ilość reprezentowanych na niem akcji. Akcje dają prawo uczestnictwa w Walnym Zgromadzeniu na zasadzie art. 399 Kodeksu Handlowego.

1295

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej „Kolej Herby—Kielce”

zwołuje

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW

na dz. 28 maja 1936 r. na godz. 18 do lokalu Spółki w Warszawie, przy ul. Miodowej Nr. 11 m. 3 z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej z działalności za okres od dn. 1/IV 1934 r. do dn. 31/XII 1935 r., reasumpcja uchwał poprzednich Walnych Zgromadzeń odnośnie bilansu otwarcia w złotych na dz. 1/I 1925 r., bilansu przerachowania brutto na dz. 1/VII 1928 r., bilansów zamknięcia oraz rachunków strat i zysków za lata od 1928 do dn. 31/III 1934 r., zatwierdzenie bilansów zamknięcia oraz rachunków strat i zysków za lata 1934 i 1935, uchwała co do pokrycia strat, oraz udzielenie Zarządowi i Radzie Nadzorczej absolutorjum; 3) Sprawa rozwiązania i likwidacji Spółki; 4) Wybór członków Rady Nadzorczej i likwidatorów oraz określenie ich wynagrodzenia; 5) Wolne wnioski. 1276

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

p. f. Polskie Towarzystwo Ubezpieczeń
„PATRIA“, Spółka Akcyjna

zaprasza PP. Akcjonariuszów na

ZWYCZAJNE ZGROMADZENIE WALNE

które odbędzie się w piątek, dn. 29 maja 1936 r. o godz. 13 w sali sesjonalnej Towarzystwa w Warszawie, Plac Napoleona 3, z następującym porządkiem obrad:

1) Zagajenie Zgromadzenia i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1935 r.; 3) Podział zysku, osiągniętego w 1935 r.; 4) Udzielenie absolutorjum władzom Spółki; 5) Zatwierdzenie budżetu na 1936 r. oraz określenie wynagrodzenia Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki na 1936 r.; 6) Zatwierdzenie dokonanej kooptacji oraz wyboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej; 7) Zezwolenie członkom władz Spółki na uczestniczenie we władzach innych towarzystw ubezpieczeń; 8) Wnioski PP. Akcjonariuszów, o ile będą zgłoszone na piśmie Zarządowi Spółki z zachowaniem przepisów art. 394 Kodeksu Handlowego.

PP. Akcjonariusze chcący wziąć udział w Zgromadzeniu winni złożyć swoje akcje lub świadectwa depozytowe w biurze Zarządu Spółki, przynajmniej na tydzień przed terminem Walnego Zgromadzenia, z zachowaniem przepisów art. 399 Kodeksu Handlowego. 1303

Zarząd Spółki Akcyjnej

Zjednoczeni Polscy Przemysłowcy Metalowi w Warszawie

zawiadamia, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW SPÓŁKI

odbędzie się w dn. 25 maja 1936 r. o godz. 19 w lokalu Spółki w Warszawie, przy ul. Marszałkowskiej 140, z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie zebrania; 2) Wybór przewodniczącego; 3) Sprawozdanie Zarządu i Rady Nadzorczej oraz rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku strat i zysków za 1935 r.; 4) Udzielenie władzom Spółki pokwitowania; 5) Przyjęcie budżetu na 1936 r.; 6) Wybory uzupełniające do Rady; 7) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swoje akcje lub świadectwa depozytowe najpóźniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia w biurze Zarządu Spółki, Warszawa, Marszałkowska 140.

1296

II OGŁOSZENIE

Rada Banku Polskich Kupców i Przemysłowców Chrześcijań

w Łodzi, Spółka Akcyjna

po raz drugi zawiadamia, że

ZWYCZAJNE ROCZNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW BANKU

odbędzie się w dn. 26 maja b. r. o godz. 19 w lokalu Banku, Piotrkowska Nr. 113, z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie Zgromadzenia i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania z działalności Banku, bilansu, rachunku strat i zysków za 1935 r. oraz powzięcie uchwały co do rachunku strat i zysków, odczytanie protokołu Komisji Rewizyjnej oraz pokwitowania władz Banku z wykonania przez nie obowiązków; 3) Budżet wydatków na 1936 r.; 4) Wybory 2 członków Rady na miejsce ustępujących z kadencji; 5) Wybory 5 członków Komisji Rewizyjnej.

PP. Akcjonariusze, pragnący wziąć udział w obradach Walnego Zgromadzenia, winni przynajmniej na 7 dni przed dniem Walnego Zgromadzenia złożyć w Banku w Łodzi, Piotrkowska 113 akcje względnie zaświadczenia depozytowe. W zaświadczeniu należy wymienić numery akcji i stwierdzić, że akcje nie będą wydane przed ukończeniem Walnego Zgromadzenia.

PP. Akcjonariusze, reprezentujący przynajmniej 1/10 kapitału akcyjnego, mogą na 14 dni przed Walnym Zgromadzeniem zgłosić do Rady na piśmie wnioski konkretne, dotyczące uzupełnienia porządku dziennego, składając jednocześnie dowód posiadania przepisanej ilości akcji. 1288

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

PIOTRKOWSKIEJ MANIFAKTURY

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, iż

DOROCZNE ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW

stosownie do § 7 Statutu odbędzie się w środę 27 maja 1936 r. o godz. 19 w lokalu Zarządu w Łodzi, Piotrkowska 40, z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie Zebrania i wybór Przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu i Komisji Rewizyjnej, bilansu oraz rachunku zysków i strat za rok operacyjny 1935; 3) Powzięcie uchwały w przedmiocie podziału zysku, wzgl. pokrycia straty; 4) Pokwitowanie Zarządu i Komisji Rewizyjnej z wykonania obowiązków, sprawowanych w 1935 r.; 5) Zmiana § 10 Statutu w ten sposób, że zamiast dotychczasowego wyrażenia „Zarządu, złożonego z siedmiu członków” ma być „Zarządu, złożonego z trzech lub więcej członków”; 6) Określenie liczby członków Zarządu; 7) Wybory uzupełniające członków Zarządu; 8) Wybór Komisji Rewizyjnej; 9) Sprawa wynagrodzenia członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej na ok. operacyjny 1936; 10) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w powyższym Zebraniu, winni złożyć w Zarządzie Spółki swe akcje lub świadectwa depozytowe krajowych instytucji kredytowych najpóźniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia. 1307

II OGŁOSZENIE

Zarząd Zakładów Garbarskich „Nowość“, Spółka Akc. w Radomiu

zawiadamia, że w dn. 24 maja 1936 r. o godz. 10 rano w siedzibie Spółki w Radomiu, Garbarska 27, odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW

Porządek obrad:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Zatwierdzenie sprawozdania, bilansu, rachunku strat i zysków za 1935 r.; uchwała o pokryciu strat i udzielenie władzom Spółki pokwitowania; 3) Budżet na 1936 r.; 4) Wybory członków Zarządu i Rady; 5) Wolne wnioski.

Akcje lub świadectwa depozytowe winny być składane Zarządowi na siedem dni przed terminem Zgromadzenia.

1299

II OGŁOSZENIE

**Zarząd Polskiego Towarzystwa Elektrycznego
Spółka Akcyjna (P. T. E.)**

zawiadamia, że w dn. 30 maja 1936 r. o godz. 13 w siedzibie Zarządu przy ul. Terespolskiej Nr. 48 w Warszawie odbędzie się

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW**

z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór Przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Rady Nadzorczej i Zarządu za 1935 r.; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu, rachunku strat i zysków za 1935 r. oraz powzięcie uchwały co do wyniku bilansowego; 4) Udzielenie absolutorjum władzom Spółki; 5) Rozpatrzenie i zatwierdzenie planu działań na 1936 r.; 6) Upoważnienie Zarządu do zaciągania pożyczek, niewyłączając hipotecznych; 7) Upoważnienie Zarządu do sprzedaży nieruchomości fabrycznej w Katowicach i niezabudowanych placów w Warszawie; 8) Uzupełniające wybory do Rady Nadzorczej oraz określenie wysokości wynagrodzenia Rady za 1936 r.; 9) Wolne wnioski.

W myśl art. 399 Kodeksu Handlowego właściciele akcji imiennych mają prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli są zapisani do księgi akcyjnej przynajmniej na tydzień przed odbyciem Walnego Zgromadzenia. W tym samym terminie właściciele akcji na okaziciela, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje lub dowody ich posiadania w biurze Zarządu Spółki.

1308

II OGŁOSZENIE

Zarząd Towarzystwa Kopalni Węgla „Flora”, Spółka Akcyjna

ma zaszczyt podać do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że w myśl § 16 Statutu Spółki — zwołuje

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW**

na dz. 29 maja 1936 r., o godz. 18, w lokalu Zarządu w Warszawie, Aleje Jerozolimskie 28, z następującym porządkiem dziennym:

1) Zağajenie i wybór Przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu, oraz rachunku zysków i strat za 1935 r. i powzięcie uchwały o pokryciu strat; 3) Udzielenie władzom Spółki pokwitowania z wykonania przez nie obowiązków; 4) Plan działalności i budżet na 1936 r., oraz określenie wynagrodzenia członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej; 5) Upoważnienie Zarządu do nabywania, zbywania, obciążania i wydzierżawiania nieruchomości; 6) Ustalenie liczby członków Zarządu, wybory uzupełniające do Zarządu oraz wybór Komisji Rewizyjnej; 7) Wolne wnioski.

1319

I OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej Wyróbów Bawełnianych S. Rosenblatta w Łodzi

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 6 czerwca 1936 r. o godz. 17 w siedzibie Zarządu Spółki w Łodzi przy ul. Kpt. Piłota Żwirki 36 odbędzie się

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW**

z następującym porządkiem dziennym:

1) Zağajenie Zgromadzenia i wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu za 1935 r.; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1935 r. i udzielenie Zarządowi absolutorjum; 4) Rozpatrzenie i zatwierdzenie preliminarza budżetu na 1936 r.; 5) Wybory członków Zarządu i członków Rady Nadzorczej; 6) Ustalenie wynagrodzenia Zarządu i Rady Nadzorczej za 1936 r.; 7) Wnioski akcjonariuszów.

Dodatkowe sprawy mogą być zgłoszone przez PP. Akcjonariuszów do dn. 20 maja 1936 r. Uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu mogą akcjonariusze, którzy przynajmniej na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia złożą akcje lub zaświadczenia zgodnie z art. 399 K. H.

1301-20-21

I OGŁOSZENIE

Kolej Lokalna Piła—Jaworzno, Spółka Akcyjna

Stosownie do postanowień §§ 11—19 statutu ogłasza się, że

**XXXIII ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW SPÓŁKI**

odbędzie się w dn. 12 czerwca 1936 r. o godz. 9 przed poł. w lokalu Biura Małopolskich Kolei Lokalnych we Lwowie przy ul. Jagiellońskiej Nr. 1. II p.

Przedmiotem obrad będą:

1) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania Zarządu z czynności oraz Rady Nadzorczej o zamknięciu rachunków za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 1935 r. i uchwała co do udzielenia absolutorjum Zarządowi i Radzie Nadzorczej;

2) Podział zysku;

3) Uchwała w sprawie upoważnienia Zarządu do pokrycia z nadzwyczajnej rezerwy części kosztów wymiany nawierzchni na odcinku Jaworzno—Chrzanów;

4) Uchwała na upoważnienie Zarządu do sprzedaży niepotrzebnych dla celów kolei budynków i gruntów w Borach.

Po myśli postanowień § 21 statutu każda akcja daje prawo uczestniczenia w Walnym Zgromadzeniu, jeżeli zostanie złożona przynajmniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia w Kasie Spółki, w Akcyjnym Banku Hipotecznym, Oddział w Krakowie, w Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie, lub w Banku Związku Spółek Zarobkowych, Oddział w Warszawie i nie będzie odebrana przed ukończeniem tegoż.

Ewentualne dodatkowe wnioski do porządku dziennego lub jego uzupełnienia mogą być zgłoszone najpóźniej w dn. 28 maja 1936 r. w Zarządzie we Lwowie, przy ul. Jagiellońskiej Nr. 1 II p.

Z a r z ą d

1315

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Zakładów Graficznych „Drukarnia Polska“

zawiadamia PP. Akcjonariuszów, że w dn. 28 maja 1936 roku o godz. 13-ej odbędzie się w lokalu Spółki w Warszawie przy ul. Szpitalnej Nr. 12,

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW**

z następującym porządkiem obrad:

1) Wybór Przewodniczącego; 2) Odczytanie sprawozdania Zarządu i protokołu Komisji Rewizyjnej z działalności za rok operacyjny 1935 oraz zatwierdzenie bilansu i rachunku zysków i strat z powzięciem odpowiednich uchwał; 3) Pokwitowanie władz Spółki z wykonania przez nie obowiązków; 4) Uchwalenie budżetu na 1936 r. 5) Wybór członków Komisji Rewizyjnej; 6) Upoważnienie Zarządu do nabywania i obciążania nieruchomości według swego uznania; 7) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Walnym Zgromadzeniu, winni złożyć w biurze Spółki swe akcje, względnie kwity depozytowe, najpóźniej na 7 dni przed datą Walnego Zgromadzenia.

1318

Tow. Włók. A. Aronsohn i Synowie, Spółka Akcyjna

Bilans netto po dz. 31 grudnia 1935 r.

AKTYWA. — Maszyny, ruchomości i utensylja zł 192 436.55; Kasa zł 513.01; Remanenty zł 9 006.58; Papiery wartościowe zł 2 468.70; Dłużnicy, wierzyciele, banki zł 84 526.96; Sumy przechodnie zł 122.20; Straty niepokryte zł 236 858.42; Strata za 1935 r. zł 12 017.07; **Razem zł 537 949.49.**

PASYWA. — Kapitał zakładowy zł 250 000.00; Kapitał zapasowy zł 3 038.95; Kapitał amortyzacyjny zł 109 270.90; Dłużnicy, wierzyciele, banki, podatki zaległe zł 92 609.55; Akcepty zł 73 242.27; Sumy przechodnie zł 9 787.82; **Razem zł 537 949.49.**

Rachunek zysków i strat

PRZYCHÓD. — Razem zł 97 016.48; **Suma zł 97 016.48.**

ROZCHÓD. — Razem zł 84 999.41; Strata za 1935 r. zł 12 017.07; **Suma zł 97 016.48.**

1317

Warszawskie Towarzystwo Kopalń Węgla i Zakładów Hutniczych SPÓŁKA AKCYJNA

Bilans w dn. 31 grudnia 1935 r.

STAN CZYNNY. — I. Majątek stały: Grunty i place zł 193 835.23; Budynki: a) fabryczne — kop. Kazimierz zł 1 668 021.39, kop. Juljusz zł 2 121 964.92, kop. Feliks-Leopold zł 36 888.28, elektrowni zł 340 763.28, b) gospodarcze — kop. Kazimierz zł 533 993.09, kop. Juljusz zł 390 021.37, inne zł 181 701.99, c) mieszkalne zł 8 064 241.58, ogółem zł 13 337 595.90; Urządzenia techniczne: kop. Kazimierz zł 1 649 281.00, kop. Juljusz zł 13 582 894.91, kop. Feliks-Leopold zł 408 083.59, elektrowni zł 2 441 279.16, inne zł 35 000.60, razem zł 31 116 539.26; Inwentarz zakładowy i biurowy: a) żywy zł 25 600.00, b) martwy zł 4 003 333.37, razem zł 4 028 933.37; Koncesje zł 5 178 920.00; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie i bankach zł 107 644.13; Papiery procentowe zł 98 020.50; Weksle zł 630.00; Udziały w innych przedsiębiorstwach zł 219 437.50; Materiały: a) surowe (węgiel) zł 396 535.70, b) pomocnicze zł 613 595.67, razem zł 1 010 131.37; Dłużnicy: odbiorcy zł 602 947.98, dostawcy zł 33 542.70, różni zł 260 156.39, razem zł 896 647.07; Ogółem zł 2 332 510.57; III. Sumy przechodnie zł 138 801.36; Ogółem zł 56 327 135.69.

Kaucje zł 472 523.00; Depozyty nasze zł 640 387.33; Redyskonto zł 133 561.48; Gwarancje zł 113 217.50; Razem zł 1 359 689.31; Ogółem zł 57 686 825.00.

STAN BIERNY. — I. Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 21 000 000.00; Kapitał zasobowy zł 317 669.51; Kapitały rezerwowe: pozostałość z przeliczenia bilansu zł 355 205.64; Razem zł 21 672 875.15; II. Kapitał amortyzacyjny zł 25 692 560.79; III. Zobowiązania: Wierzyciele: a) akcepty zł 2 743 649.84, b) banki zł 2 256 126.97, c) dostawcy zł 948 017.38, d) odbiorcy zł 441 093.71, e) różni zł 1 154 184.44, f) dywidenda za 1929 r. zł 12 648.00, g) fundusz na opłacenie korcowego zł 163 122.74, razem zł 7 718 843.08; IV. Fundusze i zobowiązania specjalne: Fundusze: na zabezpieczenie rent wypadkowych zł 574 770.00, na ochronkę im. Strasburgera zł 21 610.98, na cele kulturalne i zapom. pracown. zł 65 689.23, razem zł 662 070.21; V. Sumy przechodnie zł 384 488.81; VI. Straty i zyski zł 196 297.65; Ogółem zł 56 327 135.69.

Składający kaucje zł 472 523.00; Depozyta zł 640 387.33; Zobowiązania z tytułu redyskonta zł 133 561.48; Gwarancje zł 113 217.50; Razem zł 1 359 689.31; Ogółem zł 57 686 825.00.

Rachunek strat i zysków za 1935 r.

STRATY. — 1) Koszty eksploatacji węgla zł 7 739 168.76; 2) Koszty sprzedaży węgla zł 196 937.62; 3) Świadczenia socjalne zł 829 744.23; 4) Podatki zł 461 131.49; 5) Rada Nadzorcza zł 19 200.00; 6) Zarząd oraz Dyrekcja techniczna i handlowa zł 207 600.00; 7) Wynagrodzenie pracowników administracyjnych zł 225 543.90; 8) Inne wydatki ogólne i administracyjne Towarzystwa zł 219 520.52; 9) Koszty nabytej licencji zł 7 500.00; 10) Opłata za przekroczenie kontyngentu zł 3 000.00; 11) Koszty energii elektrycznej sprzedanej obcym zł 316 940.46; 12) Procenty zł 520 699.28; 13) Różnice kursu zł 14 157.86; 14) Zysk zł 196 297.65; Razem zł 10 957 441.77.

ZYSKI. — 1) Wartość sprzedanego węgla zł 10 499 914.71; 2) Wartość sprzedanej energii elektrycznej obcym zł 355 485.27; 3) Czynsz dzierżawny z nadań górniczych zł 77 361.57; 4) Różne dochody zł 16 902.76; 5) Zrealizowane kupony od papierów wartościowych zł 7 777.46; Razem zł 10 957 441.77.

Uchwałą Walnego Zgromadzenia z dn. 5 maja 1936 r. wykazany wyżej zysk przelany został na kapitał amortyzacyjny.
1278

Fabryka Przetworów Chemicznych „REDZINY”, Spółka Akc. poczta „RUDNIKI—REDZINY”

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1935 r.

STAN CZYNNY. — I. Majątek stały: Grunty zł 37 500.00; Budynki zł 952 443.86; Urządzenia techniczne zł 2 574 044.84; Ruchomości zł 37 576.27; Ogółem majątek stały zł 3 601 564.97; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie i bankach zł 270 845.39; Papiery wartościowe zł 52 959.71; Weksle w portfelu zł 51 846.50; Materiały: a) surowce zł 357 309.08, b) pomocnicze i pędne zł 83 775.51, razem zł 441 084.59; Gotowe wyroby zł 130 242.79; Dłużnicy zł 315 273.83; Dłużnicy wątpliwi zł 469 710.33; Sumy przechodnie zł 59 548.13;

Rachunki przejściowe zł 4 983.55; Należności z tytułu układów konwersyjnych zł 102 009.22; Ogółem majątek płynny zł 1 898 504.04; Straty z 1934 r. zł 127 342.68; Strata w 1935 r. zł 55 767.65; Gwarancje zł 358 595.00; Depozyty zł 14 890.94; Razem stan czynny zł 6 056 665.28.

Sumy pozabilansowe. — Różni za żyra na wekslach zł 172 742.85.

STAN BIERNY. — I. Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 1 950 000.00; II. Kapitały rezerwowe: Kapitał zapasowy zł 255 700.82; Inne kapitały rezerwowe zł 530 494.75; Ogółem zł 786 195.57; III. Kapitał amortyzacyjny: Saldo z roku ubiegłego zł 2 187 422.09, dopisano w sprawozdawczym roku zł 135 609.65, razem zł 2 323 031.74; IV. Zobowiązania: Akcepty zł 34 472.50; Wierzyciele zł 404 038.99; Sumy przechodnie zł 59 548.13; Niepodniesione dywidendy zł 21 450.99; Fundusz stypendjalny im. ś. p. St. Bielskiego zł 8 000.00; Fundusz karny zł 44.94; Akcepty układowe konwers. zł 91 411.93; Rachunki przejściowe zł 4 983.55; Ogółem zł 623 952.03; Gwarancje zł 358 595.00; Depozyty zł 14 890.94; Razem stan bierny zł 6 056 665.28.

Sumy pozabilansowe. — Zobowiązania z tytułu żyra na wekslach zł 172 742.85.

Zobowiązania zagraniczne zł 52 009.30.

Rachunek strat i zysków za 1935 r.

STRATY. — Koszty administracji ogólnej zł 159 624.21; Koszty fabrykacji zł 1 078 962.20; Koszty sprzedaży zł 42 450.04; Podatki państwowe i komunalne zł 70 639.11; Asekuracje ogniove zł 12 331.24; Koszty sądowe i adwokackie zł 2 003.98; Utrzymanie nieruchomości zł 49 489.04; Straty na dłużnikach zł 267 000.58; Amortyzacja zł 135 609.65; Razem zł 1 818 110.05.

ZYSKI. — Wpływ umorzonych należności zł 50 972.44; Wpływ za kupony zł 4 230.55; Dochód brutto ze sprzedaży zł 1 707 139.41; Strata w 1935 r. zł 55 767.65; Razem zł 1 818 110.05.

1294

Bank Przemysłowców Polskich, Spółka Akcyjna w likwidacji

Bilans w dn. 31 grudnia 1935 r.

AKTYWA. — Kasa i sumy do dyspozycji w Banku Polskim i P. K. O. zł 5 100.79; Papiery wartościowe własne: a) pożyczki państwowe zł 14 071.50, b) papiery hipoteczne zł 3 988.10, c) akcje zł 21 824.25, razem zł 39 883.85; Udziały i akcje w przedsiębiorstwach konsorcjalnych zł 1.00; Banki krajowe zł 83 839.85; Banki zagraniczne zł 68.21; Weksle zdyskontowane zł 362 140.71; Rachunki bieżące: a) zabezpieczone zł 654 187.12, b) niezabezpieczone zł 56 377.25, razem zł 710 564.37; Ruchomości zł 1.00; Różne rachunki zł 32 627.90; Długoterminowe pożyczki hipoteczne zł 10 262.47; Straty i zyski zł 2 164 508.30; Razem zł 3 408 998.45.

Udzielone gwarancje zł 75 716.34. Suma ogólna zł 3 484 714.79.

PASYWA. — Kapitały własne: a) zakładowy zł 2 500 000.00, b) zapasowy zł 7 971.33, razem zł 2 507 971.33; Wkłady: a) terminowe zł 124 546.35, b) a vista zł 30 854.69, razem zł 155 401.04; Rachunki bieżące (saldo kredyt.) zł 1 854.46; Zobowiązania inkasowe zł 48.00; Weksle zredyskontowane zł 170 438.65; Banki krajowe zł 10 592.76; Banki zagraniczne zł 18 378.39; Różne rachunki zł 532 533.21; Listy zastawne zł 10 300.00; Dział kredytu długoterminowego zł 1 480.61; Razem zł 3 408 998.45.

Zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancji zł 75 716.34. Suma ogólna zł 3 484 714.79.

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Straty z lat ubiegłych zł 1 977 917.83; Procenty zapłacone zł 6 672.08; Koszty handlowe zł 53 732.53; Odpisano na straty na dłużnikach zł 144 937.09; Strata na długoterminowych pożyczkach hipotecznych zł 1 806.03, na walutach zagranicznych zł 10.68, razem zł 1 816.71. Suma ogólna zł 2 185 076.24.

Ma. — Procenty i prowizje pobrane zł 7 938.20; Kupony zł 4 548.74; Zysk na papierach publicznych własnych zł 2 138.91; Wpływ należności odpisanych na straty zł 5 067.18; Dział kredytu długoterminowego zł 695.60; 6% odpisy w myśl układu z wierzycielami zł 179.31; Strata: a) za 1935 r. zł 186 590.47, b) za ubiegłe lata zł 1 977 917.83, razem zł 2 164 508.30. Suma ogólna zł 2 185 076.24.

1313

Naftowa Spółka Akcyjna „Rajskie“ we Lwowie

W dn. 28 kwietnia 1936 r. odbyło się Zwyczajne Walne Zgromadzenie akcjonariuszów, któremu Zarząd przedłożył sprawozdanie z czynności za 1935 r. tudzież następujący bilans oraz rachunek strat i zysków:

Bilans na dz. 31 grudnia 1935 r.

STAN CZYNNY. — I. Majątek stały: Prawa naftowe zł 205 798.73; Budynek: a) fabryczne zł 721.47, b) gospodarcze zł 62.99, c) mieszkalne zł 356.75, razem zł 1 141.21; Urządzenia kopalniane zł 206 927.81; Urządzenia techniczne zł 25 967.46; Inventarz zakładowy i biurowy: a) żywy zł 466.51, b) martwy zł 1 416.49, razem zł 1 883.00; II. Majątek płynny: Papiery wartościowe zł 349.60; Materiały pomocnicze i pędne zł 11 155.86; Rury wiertnicze zł 7 870.53; Zapas ropy zł 5 265.00; Dłużnicy zł 3 581.60; Sumy przechodnie zł 841.16; Strata z lat ubiegłych zł 1 620 37.02; Strata za 1935 r. zł 56 506.83; **Razem zł 689 325.81.**

STAN BIERNY. — I. Kapitały własne: Kapitał akcyjny zł 250 000.00; II. Kapitał amortyzacyjny: a) saldo z lat ubiegłych zł 33 715.52, b) odpisano w roku sprawozdawczym zł 22 062.58, razem zł 55 778.10; III. Zobowiązania: Wierzyciele: a) banki zł 145 329.60, b) dostawcy zł 9 077.22, c) różni zł 228 168.87, razem zł 382 575.69; Sumy przechodnie zł 972.02; **Razem zł 689 325.81.**

Rachunek strat i zysków

STRATY. — Koszty ogólne zł 6 455.33; Koszty ruchu zł 73 639.24; Materiały zł 11 205.29; Koszty transportu ropy zł 15 345.12; Podatki zł 1 954.09; Odsetki zł 24 954.70; Amortyzacja zł 22 062.58; **Razem zł 155 616.35.**

ZYSKI. — Ropa zł 99 109.52; Strata zł 56 506.83; **Razem zł 155 616.35.**

Walne Zgromadzenie uchwaliło:

1) Przyjąć do wiadomości sprawozdanie Zarządu tudzież zatwierdzić powyższy bilans i rachunek strat i zysków, a wykazaną stratę przenieść na rok następny;

2) udzielić Zarządowi absolutorjum z czynności za 1935 r. zgodnie z wnioskiem Komisji Rewizyjnej. 1223

Danziger Privat—Actien—Bank Filiale Poznań

Gdański Prywatny Bank Akcyjny, Spółka Akcyjna w Gdańsku

Oddział w Poznaniu wraz z Wpłatnią w Grudziądzu i Oddziału w Starogardzie

Bilans roczny (netto) na dz. 31 grudnia 1935 r.

STAN CZYNNY. — Kasa i sumy do dyspozycji w Banku Polskim, P. K. O. i Banku Gospodarstwa Krajowego oraz boni bezprocentowe Funduszu Inwestycyjnego zł 463 937.57; Waluty zagraniczne zł 79 153.58; Papiery wartościowe własne: a) pożyczki państwowe zł 60 904.10, b) papiery hipoteczne zł 1 859.35, razem zł 62 763.45; Banki krajowe zł 150 602.48; Banki zagraniczne zł 199 934.78; Weksle zdyskontowane zł 750 763.11; Weksle protestowane zł 33 520.87; Rachunki bieżące (saldo debetowe): a) zabezpieczone zł 2 707 038.26, b) niezabezpieczone zł 332 832.47, razem zł 3 039 870.73; Nieruchomości zł 124 070.00; Różne rachunki zł 2 636.00; **Razem zł 4 907 252.57.**

STAN BIERNY. — Kapitały własne: a) zakładowy zł 1 500 000.00, b) zapasowy zł 25 688.30, c) fundusz amortyzacyjny zł 10 770.00, razem zł 1 536 458.30; Wkłady: a) terminowe zł 890 822.86, b) a vista zł 701 295.99, razem zł 1 592 118.85; Rachunki bieżące (saldo kredytowe) zł 1 182 036.48; Zobowiązania inkasowe zł 8 446.98; Banki krajowe zł 39 994.89; Banki zagraniczne zł 401 808.20; Przekazy na bank zł 23 525.06; Rezerwa dla wątpliwych pretensyj zł 104 623.46; Zysk zł 18 240.35; **Razem zł 4 907 252.57.**

Gwarancje zł 124 463.21; Inkaso zł 458 849.30.

Rachunek strat i zysków za 1935 r.

WINIEN. — Procenty i prowizje wypłacone zł 147 135.54; Koszty handlowe zł 300 804.58; Podatki zł 21 823.19; Amortyzacja zł 4 515.00; Odpisy na dłużnikach zł 63 323.39; Administracja nieruchomości zł 2 175.21; Przydzielenie do funduszu zapasowego zł 2 026.71; Zysk zł 18 240.35; **Razem zł 560 043.97.**

MA. — Procenty i prowizje pobrane zł 452 013.94; Różnice kursowe zł 106 921.13; Różne zł 1 108.90; **Razem zł 560 043.97.**

1227

Składy Towarowe „Warrant“, Spółka Akc. w Łodzi

Bilans za 1935 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: Place użytkowane zł 1 401 800.00; Budynek: a) składy celne i zwykłe zł 1 233 468.92, b) mieszkalne zł 163 883.28 = zł 1 397 352.20; Bocznica zł 247 600.07; Ruchości zł 19 857.84; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie i bankach zł 14 988.19; Papiery procentowe zł 56 242.48; Weksle w portfelu i inkasie zł 53 687.83; Dłużnicy: z tytułu operacji handlowych zł 178 146.30; Korespondenci zł 1 000.00; Weksle protestowane zł 356.05; Inne aktywa (wykłady za cło, przewóz i t. p.) zł 4 338.02; Oddział w Gdyni zł 8 602.41; Inne aktywa: Sumy przechodnie: a) wydatki dotyczące okresu przyszłego zł 7 116.75, b) inne zł 15 382.51 = zł 22 499.26; III. Straty i zyski: Strata zł 65 447.77.

Sumy pozabilansowe. — Weksle wydane (żyro) zł 2 305.18; Kaucje zł 54 740.00; Należność z tytułu zaliczeń zł 258 476.15; **Razem aktywa zł 3 787 439.75.**

PASYWA. — I. Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 3 120 000.00; Kapitał zapasowy zł 15 716.23; II. Kapitał amortyzacyjny zł 228 481.19; III. Zobowiązania: Wierzyciele: a) z tytułu operacji handlowych zł 25 936.66, b) zobowiązania zagraniczne zł 48 779.86, c) korespondenci zł 6 355.01 = zł 81 071.53; Oddział w Gdyni zł 7 527.93; Zobowiązania specjalne: Niepodniesiona dywidenda zł 1 318.75; Sumy przechodnie zł 17 802.79 = zł 19 121.54.

Sumy pozabilansowe. — Żyro wekslowe zł 2 305.18; Kaucje zł 54 740.00; Zobowiązania z tytułu zaliczeń zł 258 476.15; **Razem pasywa zł 3 787 439.75.**

Rachunek strat i zysków za 1935 r.

WINIEN. — Koszty handlowe zł 154 705.41; Koszty eksploatacji magazynów zł 74 527.44; Podatki zł 34 340.64; Rezerwa podatkowa zł 4 127.02; Utrzymanie nieruchomości zł 2 967.78; Oddział w Gdyni zł 31 585.40; Amortyzacja zł 4 162.05; Odprawa b. Dyrekcji zł 49 168.90; Podatek dochodowy od uposażeń za ub. lata zł 2 835.38; Podatek od lokali za ub. lata zł 8 805.96; Związek Ubezpiecz. Przem. Polskich za ub. lata zł 1 045.98; Dłużnicy wątpliwi za ub. lata zł 7 854.82; **Razem zł 376 126.78.**

MA. — Pozostałość zysku z 1934 r. zł 7 358.12; Rachunek ekspedycyjny zł 233 502.32; Oddział w Gdyni (dzierzawa) zł 5 610.00; Rachunek procentów i prowizji zł 5 388.44; Dochody z nieruchomości zł 26 160.25; Oddział w Gdyni zł 32 659.88; Strata zł 65 447.77; **Razem zł 376 126.78.**

1236

II OGŁOSZENIE

Komisja Likwidacyjna Spółki Akcyjnej

Mechanicznego Wyrobu Obuwia „Polus“

w likwidacji

zawiadamia, iż w dn. 29 maja 1936 r. o godz. 11 w lokalu przy ul. Nowogrodzkiej Nr. 43 m. 5 odbędzie się

WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

z porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Komisji Likwidacyjnej; 3) Rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu za 1935 r. i rachunku strat i zysków za 1935 r.; 4) Sprawa należności od Zarządu m. st. Warszawy; 5) Upoważnienia dla Komisji Likwidacyjnej; 6) Wolne wnioski.

Akcjonariusze, pragnący uczestniczyć w Zgromadzeniu, winni złożyć akcje lub świadectwa depozytowe albo zastawowe instytucji kredytowych w Polsce z podaniem numerów akcji najpóźniej na dni siedem przed terminem Zgromadzenia w kancelarii członka Komisji, Senatorska 22 m. 20, godz. 17—20.

Spółka Akcyjna Mechanicznego Wyrobu Obuwia „Polus“
w likwidacji Warszawa 1159-19-20

!!! Najwygodniej podróżować samolotem !!!

Zakłady Górnicze „Silesia“, Spółka Akc. w Bielsku

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1935 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: Posiadłości kopalni zł 1 600 000.00; Grunty zł 1 014 564.05; Budynki fabryczne zł 1 407 958.73; mieszkalne zł 1 882 033.98; gospodarcze zł 245 150.40; Maszyny i urządzenia techn.: kopalnia zł 7 364 587.47, elektrownia zł 5 674 118.33, sieć zł 2 037 940.14, bocznicza i tory kolejowe zł 179 518.25; Ruchomości zł 2 427 198.75; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie i bankach zł 124 618.08; Papiery procentowe zł 82 200.00; Weksle w portfelu i inkasie zł 29 403.88; Akcje i udziały w innych przedsiębiorstwach zł 250.00; Materiały do ruchu zł 179 899.73, do budowy zł 63 346.12, inne zł 2 565.55; Zapasy: węgeli na haldach zł 241 582.80; Drzewo: materiał tarty zł 41 720.16; Drzewo: materiał surowy zł 25 859.07; Dłużnicy: odbiorcy zł 786 802.43, różni zł 1 389 035.43; Wątpliwe należności zł 241 024.78, III. Sumy przechodnie: Wydatki dot. okresu przyszłego zł 75 264.79; Inne zł 80.46; IV. Strata: Z roku ubiegłego zł 1 457 570.77; za rok bieżący zł 394 780.26; **Razem zł 28 969 074.44.**

Sumy pozabilansowe. — Kaucje zł 16 480.00.

PASYWA. — I. Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 8 700 000.00; Kapitał rezerwowy zł 130 285.28; Kapitał rezerwowy (fundusz pensyjny) zł 28 611.80; Kapitał amortyzacyjny: saldo z roku ubiegłego zł 1 514 899.67, odpisano w roku bieżącym zł 115 346.67; II. Kapitał obligacyjny: fr. szw. 1 792 000.00 = zł 3 087 616.00; III. Zobowiązania: Zobowiązania długo-terminowe zł 14 028 011.50; Zobowiązania krótkoterminowe — akcepty własne zł 280 173.54; Akcepty kaucyjne zł 63 400.00; Zaległe podatki zł 26 086.29; Dostawcy zł 513 613.29; Różni zł 570 164.62; IV. Sumy przechodnie zł 141 559.12; **Razem zł 28 969 074.44.**

Sumy pozabilansowe: Kaucje zł 16 480.00.

Ogólna suma zobowiązań zagranicznych wynosi zł 10 918 294.01.

Rachunek strat i zysków za 1935 r.

WINIEN. — Koszty administracji ogólnej zł 466 128.30; Koszty wydobycia węgla zł 2 967 819.47; Koszty fabrykacji energii elektrycznej zł 1 253 969.76; Koszty sprzedaży energii i pomiaru zł 26 890.38; Koszty drzewa surowego zł 385 472.53; Koszty eksploatacji tartaku zł 152 118.59; Koszty kredytów zł 1 002 624.49; Podatki państwowe i komunalne zł 150 630.49; Daniny na rzecz gmin zł 9 702.81; Świadczenia socjalne zł 378 720.34; Ubezpieczenia zł 56 521.38; Nieściągalne należności zł 25 984.31; Różnice kursowe zł 53 852.34; Odpisy zł 4 866.60; Strata z roku ubiegłego zł 1 457 570.77; **Razem zł 8 392 872.58.**

MA. — Wpływy zł 6 540 521.55; Strata z roku ubiegłego zł 1 457 570.77, za rok bieżący zł 394 780.26; **Razem zł 8 392 872.58.**

1271

Towarzystwo Parcelacyjno-Budowlane „TERENY“, Spółka Akc.

w likwidacji

Bilans zamknięcia sporządzony na dz. 31 grudnia 1935 r.

AKTYWA. — Tereny Miasto Ogród Czerniaków zł 893 197.34; Bloki Miasto Ogród Czerniaków zł 1 962 51; Inwentarz zł 4 902.00; Kasa zł 155.34; PKO zł 15.05; Weksle zł 1 650.00; Weksle protestowane zł 4 397.22; Organizacja zł 48 099.95; Dłużnicy zł 173 144.98; Niedobór za 1930 — 1934 r. zł 301 910.34; Niedobór za 1935 r. zł 7 480.68; **Razem zł 1 436 915.41.**

PASYWA. — Kapitał zł 750 000.00; Akcepty depozytowe zł 34 563.00; Zaliczki nabywców zł 197 581.81; Akcepty zł 233 000.00; Wierzyciele zł 181 235.25; Sumy przechodnie zł 40 535.35; **Razem zł 1 436 915.41.**

Rachunek strat i zysków na 31.XII 1935 r.

STRATY. — Procenty zł 4 939.68; Świadczenia zł 274.72; Koszty handlowe zł 809.00; Podatki zł 1 583.66; Ogłoszenia i reklamy zł 17.80; Pensje zł 850.00; Ubezpieczenie mostu zł 226.03; Opłaty stemplowe zł 138.64; Opłaty sądowe zł 287.00; Opłaty notarialne zł 312.65; Koszty porządkowe i naprawy zł 466.50; **Razem zł 9 905.68.**

ZYSKI. — Dzierżawa zł 2 425.00; Strata za 1935 r. zł 7 480.68; **Razem zł 9 905.68.**

1258

Towarzystwo Fabryki Wyrobów Azbestowych i Gumowych „LEONOWIT“, Spółka Akcyjna w Łodzi

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1935 r.

AKTYWA. — Majątek stały: Maszyny zł 380 197.27; Urządzenie fabryczne zł 8 079.10; Urządzenie biurowe zł 8 448.00; Razem zł 396 724.37; Majątek płynny: Kasa zł 8 432.25; Weksle zł 12 734.27; Towary zł 32 577.24; Papiery wartościowe zł 3 000.00; Dłużnicy zł 918 693.93; Wierzyciele zł 21 764.37; Razem zł 997 202.06; Agio zł 190.20; **Ogółem zł 1 394 116.63.**

PASYWA. — Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 350 000.00; Kapitał amortyzacyjny zł 37 587.77; Zobowiązania: Dłużnicy zł 7 215.97; Wierzyciele zł 792 907.81; Razem zł 800 123.78; Sumy przechodnie zł 37 686.20; Specjalne przejściowe różnice kursowe zł 31 384.18; Rezerwa na podatek dochodowy zł 29 388.46; Zysk osiągnięty w 1935 r. zł 107 946.24; **Ogółem zł 1 394 116.63.**

Rachunek strat i zysków za 1935 r.

WINIEN. — Dłużnicy zł 17 912.39; Specjalne przejściowe różnice kursowe zł 1 031.48; Wierzyciele zł 10 200.60; Koszty organizacji Spółki Akcyjnej zł 8 200.00; Kapitał amortyzacyjny zł 37 587.77; Koszty handlowe zł 115 360.79; Pensje zł 173 031.70; Podróże zł 37 014.50; Procenty zł 28 894.62; Podatki zł 60 903.75; Zysk netto zł 107 946.24; **Razem zł 598 083.84.**

MA. — Dłużnicy zł 387.92; Specjalne przejściowe różnice kursowe zł 48 838.70; Towary zł 548 857.22; **Razem zł 598 083.84.**

1290

Częstochockie Towarzystwo Górniczo-Przemysłowe

w likwidacji

Bilans na dz. 31 grudnia 1935 r.

AKTYWA. — Majątek stały: Grunty zł 55 900.00; Budynki fabryczne zł 21 551.52; Budynki mieszkalne zł 12 100.00; Urządzenia techniczne zł 295 010.98; Inwentarz zakładowy i biurowy zł 5 742.04; Nadania i prawa górnicze zł 72 523.32; Razem zł 462 827.86; Majątek płynny: Gotówka w kasie i bankach zł 564.89; Papiery wartościowe zł 18 000.00; Dłużnicy — różni zł 18 454.15; Razem zł 37 019.04; Straty i zyski: Strata z lat ubiegłych zł 899 572.72, strata w 1935 r. zł 23 944.30, razem zł 923 517.02; **Ogółem zł 1 423 363.92.**

PASYWA. — Kapitały własne: Kapitał zakładowy — akcyjny zł 1 188 000.00; Kapitał amortyzacyjny zł 25 781.94; Razem zł 1 213 781.94; Wierzyciele: a) Górnośląskie Zjednoczone Huty Król. i Laura Sp. Akc. Górniczo-Hutnicza zł 208 952.25, b) różni — wierzyciele zł 629.73, razem zł 209 581.98; **Ogółem zł 1 423 363.92.**

Rachunek strat i zysków na dz. 31 grudnia 1935 r.

WYDATKI. — Koszty administracji ogólnej zł 13 196.34; Koszty fabrykacji zł 407.91; Podatki państwowe i komunalne zł 16 260.84; Odpisy amortyzacyjne zł 25 848.60; Strata z lat ubiegłych zł 899 572.72; **Razem zł 955 286.41.**

PRZYCHODY. — Czynnosc dzierżawny z tytułu dzierżawy obiektów i urządzeń kop. zł 4 166.66; % od Pożyczki Narodowej zł 562.50; Inne przychody zł 27 010.23; Strata z lat ubiegłych zł 899 572.72, strata w 1935 r. 23 944.30, razem zł 923 517.02; **Razem zł 955 286.41.**

Częstochockie Towarzystwo Górniczo-Przemysłowe Spółka Akcyjna w likwidacji. (—) M. Przybylski. (—) R. Sznappa. (—) St. Kontkiewicz.

1282

I OGŁOSZENIE

Likwidatorzy Spółki

„Zdroje Polskie“, Spółka Akcyjna w likwidacji w Warszawie
Al. Jerozolimskie 22, m. 5

zawiadamiają o

otwarceniu likwidacji Spółki

i wzywają wierzycieli do zgłoszenia ich wierzytelności w ciągu sześciu miesięcy od daty trzeciego ogłoszenia.

1281

Częstochowska Fabryka Guzików dawniej Jan i Stanisław Grosman, Spółka Akcyjna

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1935 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: Grunty zł 272 567.76; Budynki: a) fabryczne zł 350 883.62, b) mieszkalne zł 21 252.52, razem zł 372 136.14; Urządzenia techniczne zł 855 282.96; Ruchomości biurowe zł 21 078.97; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie zł 3 153.06; Czeki n/za granicę zł 327.81; Papiery wartościowe zł 5 012.00; Weksle w portfelu i inkasie zł 59 189.01; Udziały w bankach zł 600.00; Kaucje zł 60.00; Materjały: a) surowce zł 13 762.98; b) pomocnicze i pędne zł 12 944.86; Razem zł 26 707.84; Półfabrykaty zł 37 415.71; Gotowe wyroby zł 116 401.60; Dłużnicy: a) odbiorcy zł 144 252.91, b) dostawcy zł 607.65, c) różni zł 24 911.10, d) weksle protestowane zł 96 062.64, razem zł 265 834.30; Sumy przechodnie zł 4 874.87; Straty z lat ubiegłych zł 182 848.14; **Ogółem zł 2 223 490.17.**

PASYWA. — I. Kapitał zakładowy zł 864 000.00; II. Kapitał amortyzacyjny: a) saldo z r. ub. zł 802 646.09, b) dopisane w roku sprawozdawczym zł 64 675.60, razem zł 867 321.69; III. Zobowiązania: Wierzyciele: a) akcepty zł 45 443.15, b) banki zł 209 383.26, c) pożyczka długoterm zł 101 218.00, d) dostawcy zł 66 846.11, e) odbiorcy zł 483 74, f) różni zł 65 032.16, razem zł 488 406.42; Sumy przechodnie zł 1 276.66; Zysk za 1935 r. zł 2 485.40; **Ogółem zł 2 223 490.17.**

Rachunek strat i zysków za 1935 r.

WINIEN. — Koszty administracji ogólnej zł 109 944.99; Koszty sprzedaży zł 40 244.08; Koszty kredytów zł 11 688.36; Podatki zł 19 377.72; Odpisy amortyzacyjne zł 64 675.60; Umorzenie należności zł 15 025.11; Sumy przechodnie zł 150.50; Zysk za 1935 r. zł 2 485.40; **Ogółem zł 263 591.76.**

MA. — Zysk brutto na sprzedaży zł 260 122.43; Różnice kursowe zł 2 480.97; Czynn z mieszkań zł 915.00; Odzyskano na odbiorcach zł 18.05; Sumy przechodnie zł 55.31; **Ogółem zł 263 591.76.**

1310

Towarzystwo Handlowe „Svea“, Spółka Akcyjna W WARSZAWIE

Bilans z dn. 31 grudnia 1935 r.

AKTYWA. — Majątek stały: Ruchomości i auto zł 24 239.88; Agencje zł 78 000.00; Majątek płynny: Kasa i banki zł 6 586.89; Papiery % zł 1 728.00; Weksle w portfelu i inkasie zł 3 224.19; Towary własne zł 285 719.04; Dłużnicy: odbiorcy zł 179 246.33, dostawcy zł 19 226.87, różni zł 17 958.36; Koszty cła i transportu składu konsygnacyjnego zł 40 570.52; Sumy przechodnie zł 758.50; Strata z 1934 r. zł 75 811.10; **Razem zł 733 069.68.**

Towary konsygnacyjne zł 122 798.23; Weksle na inkasie zł 1 170.40; Weksle zażyrowane zł 73 607.11; **Ogółem zł 197 575.74.**

PASYWA. — Kapitał zakładowy zł 275 000.00; Zobowiązania: Wierzyciele: Akcepty zł 12 966.09, Dostawcy zł 434 791.47; Odbiorcy zł 583.20, Różni zł 3 668.24; R-k specjalny różnic kursowych zł 1 012.70; Zysk za rok operacyjny 1935 zł 5 047.98; **Razem zł 733 069.68.**

Różni za towary konsygnacyjne zł 122 798.23; Weksle na inkasie zł 1 170.40; Obligo wekslowe zł 73 607.11; **Ogółem zł 197 575.74.**

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Koszty administracji ogólnej zł 31 873.37; Koszty sprzedaży zł 30 896.44; Koszty kredytów zł 6 407.56; Podatki państwowe i komunalne zł 11 613.16; Oplaty stempłowe zł 5 588.41; Ubezpieczenie składów zł 1 451.20; Pensje personelu zł 74 861.06; Świadczenia socjalne zł 7 109.84; Odpisy amortyzacyjne zł 2 227.67; Strata na złych dłużnikach zł 16 985.90; Strata na niewykupionych wekslach zł 100.00; Strata z 1935 r. zł 75 811.10; Zysk za 1935 r. zł 5 047.98; **Razem zł 269 973.69.**

MA. — Zysk brutto ze sprzedaży zł 171 859.18; Różnice kursowe zł 21 218.70; Inne dochody zł 1 084.71; Strata z 1934 r. zł 75 811.10. **Razem zł 269 973.69.**

1309

Towarzystwo Handlowo-Przemysłowe „A. Bueschel“ Eksport Jaj

Spółka Akcyjna, Kołomyja

Bilans z dn. 31 grudnia 1935 r.

AKTYWA. — Inwentarz biurowy i zakładowy zł 5 000.00; Gotówka w kasie zł 1 473.06; Gotówka w bankach zł 11 269.03; Papiery procentowe zł 6 880.00; Weksle zł 16 004.29; Materjał pomocniczy zł 8 533.04; Dłużnicy: a) odbiorcy zł 1 218 427.97, b) dostawcy i zbiornice zł 68 065.02, c) różni zł 89 076.96 = zł 1 375 569.95; Sumy przechodnie zł 6 200.00; Straty w latach ubiegłych zł 132 945.86; Zyski za 1935 r. zł 2 689.56 = zł 130 256.30; **Razem zł 1 561 185.67.**

PASYWA. — Kapitał zakładowy zł 400 000.00; Wierzyciele: a) banki zł 577 174.80, b) traty zł 10 507.50, c) dostawcy i zbiornice zł 1 597.08, d) różni zł 569 060.61 = zł 1 158 339.99; Sumy przechodnie zł 2 845.68; **Razem zł 1 561 185.67.**

Rada Nadzorcza stwierdza zgodność niniejszego zamknięcia rachunkowego z księgami, dokumentami i stanem faktycznym. Lwów, dn. 30 kwietnia 1935 r.

Rachunek strat i zysków za czas od 1 stycznia
do 31 grudnia 1935 r.

WYDATKI. — Koszty sprzedaży i administracji ogólnej zł 423 882.07; Podatki państwowe i komunalne oraz stempła zł 20 058.29; Koszty kredytów zł 60 400.32; Różnice kursowe zł 8 816.71; Zysk za 1935 r. 2 689.56; **Razem zł 515 846.95.**

PRZYCHÓD. — Dochody brutto zł 515 846.95.
Zgodność z księgami i załącznikami stwierdza Rada Nadzorcza. Lwów, dn. 30 kwietnia 1936 r.

1316

Towarzystwo Inżynieryjno-Budowlane J. Karbowski i J. Kurowski Spółka Akcyjna w Warszawie

Bilans na dz. 31 grudnia 1935 r.

STAN CZYNNY. — Kasa zł 14 703.91; Banki zł 37 349.76; Papiery wartościowe zł 18 406.00; Skrypty dłużne zł 101 747.83; Kaucje gotówkowe zł 81 535.86; Udział w Tow. Polsko-Franc. Robót Publ. zł 17 500.00; Ruchomości zł 398 900.47; Dłużnicy zł 185 421.12; Budowy w toku zł 109 437.47; Rachunki różne zł 18 271.10; Strata za 1934 r. zł 41 748.66; Strata za 1935 r. zł 24 428.49; Różni za kaucje i gwarancje zł 735 855.31; **Razem zł 1 785 305.98.**

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 500 000.00; Fundusz amortyzacyjny zł 61 125.93; Banki zł 2 587.00; Wierzyciele zł 322 239.79; Akcepty zł 105 000.00; Budowy w toku zł 58 497.95; Kaucje i gwarancje zł 735 855.31; **Razem zł 1 785 305.98.**

Rachunek strat i zysków

STRATY. — Koszty wykonania robót zł 2 346 505.58; Koszty handlowe zł 41 490.94; Koszty organizacyjne zł 5 967.04; Dzierżawa inwentarza zł 6 000.00; Procenty zapłacone zł 25 597.81; Strata na sprzedanych ruchomościach zł 1 928.00; **Razem zł 2 427 489.37.**

ZYSKI. — Należność za wykonane roboty zł 2 375 054.51; Dzierżawa inwentarza zł 26 835.80; Procenty otrzymane zł 1 170.57; Strata za 1935 r. zł 24 428.49; **Razem zł 2 427 489.37.**

1300

PRENUMERUJĄC

»LOT POLSKI«

popieracie L.O.P.P.

Prenumerata roczna zł 12— P.K.O. 7.860

Warszawa — Długa 50

Manufaktura Bawełniana F. Eisenbraun, Spółka Akc.

W ŁODZI

Bilans na dz. 31 grudnia 1935 r.

STAN CZYNNY. — I. Majątek stały: 1) Nieruchomości: Grunty zł 512 570.13; Budynki: a) fabryczne zł 1 827 809.35, b) gospodarcze zł 252 249.21, c) mieszkalne zł 657 830.17; 2) Maszyny, aparaty i utensylja zł 4 707 905.76; 3) Urządzenia biurowe i meble zł 52 878.12; 4) Środki lokomocji zł 10 800.00; Razem zł 8 022 042.74; II. Majątek płynny: 5) Gotówka w kasie i w bankach zł 30 677.27; 6) Papiery wartościowe zł 46 103.00; 7) Weksle w portfelu i w inkasie zł 80 390.04; 8) Remanenty: a) bawełna zł 226 133.16, b) przędza zł 582 512.56, c) towary gotowe zł 760 991.41, d) materiały i węgiel zł 85 049.68; 9) Dłużnicy: a) odbiorcy zł 581 649.05, b) dostawcy zł 20 073.22, c) różni zł 31 157.93, d) protesty i należn. wątpl. zł 74 599.38; 10) Sumy przechodnie zł 8 898.39; Razem zł 2 528 235.09; 11) Specjalny rach. przejśc. różn. kurs. zł 11 753.62; 12) Strata z lat poprzednich zł 395 628.38; **Razem zł 10 957 659.83.**

STAN BIERNY. — I. Kapitał akcyjny zł 4 900 000.00; II. Kapitał amortyzacyjny: 2) Saldo z roku ubiegłego zł 3 772 604.93, odpisano w roku sprawozdawczym zł 439 322.46, suma ostateczna zł 4 108 787.16; III. Zobowiązania: 3) Wierzyciele: a) zobow. długoter. zł 381 061.53, b) wkłady akcjon. i różni zł 1 101 858.83, c) dostawcy zł 132 624.02, d) odbiorcy zł 746.97; 4) Sumy przechodnie: a) doch. dot. okresu przyszł. zł 3 815.00, przędza, sprzed. w 1935 r., lecz wyd. w 1936 r. zł 6 343.18, c) pod. za 1935 r. pł. 1936 r. zł 8 135.49; Razem zł 1 634 585.02; 2) Spec. rach. przejśc. różnic kurs. zł 231 053.67; 6) Zysk za 1935 r. zł 83 233.98; **Razem zł 10 957 659.83.**

Sumy pozabilansowe. — Żyra na wekslach zł 112 178.51.

Uwaga: Zobowiązania zagraniczne zł 611 945.93.

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — 1) Strata na niewypłac. dłużn. zł 1 760.01; 2) Strata na akcjach zł 11 250.00; 3) Strata na sprzed. masz. i samoch. zł 8 095.23; 4) Strata na rozobr. bud. i innych urządz. zł 2 219.17; 5) Koszty administracji zł 266 775.00; 6) Koszty sprzedaży zł 228 796.72; 7) Koszty kredytów zł 165 786.38; 8) Podatki i świadc. socjalne zł 287 088.56; 9) Remont budynków zł 17 154.19; 10) Różnice kursowe zł 5 475.93; 11) Ubezpiecz. od ognia zł 33 089.56; 12) Amortyzacja zł 439 322.46; 13) Zysk zł 83 233.98; **Razem zł 1 550 047.19.**

MA. — 1) Wpływy z delkred. od komis. zł 708.10; 2) Wpływ z wygr. oblig. Poż. Inwest. zł 500.00; 3) Zysk na sprzed. masz. zł 3 123.96; 4) Różnice kursowe z spec. rach. przejśc. r. k. zł 4 410.55; 5) Nadwyżka rach. fabrykacji zł 1 526 806.85; 6) Wpływ z komornego zł 14 497.73; **Razem zł 1 550 047.19.**

1237

Polskie Towarzystwo Naftowe „Mazut”, Spółka Akc. i

W WARSZAWIE

Bilans na dz. 31 grudnia 1935 r.

AKTYWA. — Kasa zł 10.89; Papiery procentowe zł 3 200.00; Dłużnicy: a) banki zł 6 372.70, b) różni zł 103 099.63, c) wydatki okres. 1936 r. zł 6 293.39, d) odbiorcy zł 145 260.01; Towary zł 67 878.42; Ruchomości zł 2 088.05; Straty: a) z lat ubiegłych zł 134 849.09, b) za 1935 r. zł 49 989.29; **Ogółem zł 519 041.47.**

PASYWA. — Kapitał akcyjny zł 250 000.00; Wierzyciele: a) odbiorcy zł 13 037.10, b) różni zł 21 300.28, c) podatki zł 1 037.82, d) należności międzyokresowe zł 518.76, e) dostawcy zł 233 147.51; **Ogółem zł 519 041.47.**

Rachunek strat i zysków za 1935 r.

WINIEN. — Koszty handlowe zł 80 849.15; Podatki zł 8 240.72; Różnice kursowe zł 19 748.24; Straty z lat ubiegłych zł 134 849.09; **Razem zł 243 687.20.**

MA. — Zysk na towarach zł 48 228.71; Prowizje zł 10 620.11; Straty: a) do 31/XII 1934 r. zł 134 849.09, b) za rok oper. 1935 zł 49 989.29; **Razem zł 243 687.20.**

1234

„Unia” Zjednoczone Fabryki Maszyn dawn. A. Ventzki i Peters, Spółka Akcyjna, Grudziądz

Bilans na dz. 31 grudnia 1935 r.

AKTYWA. — 1) Majątek stały: Grunty zł 420 934.39; Budynki fabryczne i gospodarcze zł 1 606 394.96; Budynki mieszkalne zł 275 720.78; Maszyny i urządzenia zł 3 071 663.52; Zakłady siły i światła zł 252 314.42; Ruchomości zł 689.00; Tabor przewozowy zł 15 031.00; Modele zł 3 044.10; Razem zł 5 645 792.17; 2) Majątek płynny: Kasa zł 11 537.30; Weksle (portfel) zł 5 610.00; Akcepty Banku Akceptacyjnego (portfel) zł 5 860.00; Banki zł 32 673.08; Papiery wartościowe i udziały zł 31 097.50; Kaucje zł 999 556.37; Akcje własne do zbycia zł 47 650.00; Dostawcy zł 1 066.27; Różni zł 48 911.28; Odbiorcy zł 857 775.91; Należności z układów konwersyjnych zł 16 764.90; Regresy żyrowe zł 172 922.00; Akcepty Banku Akceptacyjnego w dyskoncie zł 8 900.00; Wyroby gotowe zł 659 933.65; Półfabrykaty zł 637 176.68; Surowce i materiały zł 328 050.30; Sumy przechodnie zł 101 163.17; Razem zł 3 966 648.41; Straty zł 59 115.52; **Łącznie zł 9 671 556.10.**

Różni za gwarancje wydane zł 6 843 362.47; Gwarancje otrzymane zł 501 742.37; Zabezpieczenia z układów konwersyjnych zł 13 607.50; **Razem zł 7 358 712.34.**

PASYWA. — 1) Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 1 375 000.00; Kapitał zapasowy zł 78 633.80; Fundusz na wątpliwe należności zł 353 288.74; Rezerwa na układy konwersyjne zł 10 399.66; Razem zł 1 817 322.20; 2) Kapitał amortyzacyjny zł 1 785 011.03; 3) Zobowiązania: Akcepty zł 117 837.36; Banki zł 3 928 484.03; Bank Akceptacyjny za akcepty zł 14 760.00; Obligo żyrowe zł 172 922.00; Dyskonto akceptów Banku Akceptacyjnego zł 8 900.00; Wierzyciele hipoteczni zł 645 000.00; Należności podatkowe zł 479 787.00; Należności za świadczenia zł 48 410.43; Dostawcy zł 179 047.75; Odbiorcy zł 38 422.97; Różni zł 308 515.11; Dywidenda zł 110 833.20; Sumy przechodnie zł 16 303.02; Razem zł 6 069 222.87; **Łącznie zł 9 671 556.10.**

Gwarancje wydane zł 6 843 362.47; Różni za gwarancje złożone zł 501 742.37; Różni za zabezpieczenia z układów konwersyjnych zł 13 607.50; **Razem zł 7 358 712.34.**

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Koszty fabrykacji zł 1 822 266.83; Koszty sprzedaży zł 130 679.22; Koszty administracji ogólnej zł 276 032.72; Koszty kredytowe zł 55 284.62; Podatki zł 63 678.50; Odpisy na debitorach zł 16 045.94; Odpisy na nieruchomościach zł 7 000.00; Różnica wyceny remanentów zł 8 878.65; **Razem zł 2 379 866.48.**

MA. — Fabrykacja i sprzedaż zł 2 308 119.75; Odzyskane należności zł 12 631.21; Strata zł 59 115.52; **Razem zł 2 379 866.48.**

1221

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej

Przemysł i Handel Włókienniczy „Print”, Spółka Akc.

podaje niniejszem do wiadomości, że

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARJUSZÓW

odbędzie się w siedzibie Spółki przy ul. Piotrkowskiej 56, w Łodzi w dn. 26 maja 1936 r. o godz. 1 po poł.

Porządek dzienny:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego; 2) Rozpatrzenie bilansu, rachunku strat i zysków, sprawozdania Zarządu i sprawozdania Komisji Rewizyjnej za 1935 r.; 3) Udzielenie absolutorjum władzom Spółki; 4) Podział zysku; 5) Wybór członków Zarządu i podział czynności między nimi; 6) Wybór Komisji Rewizyjnej; 7) Wynagrodzenie członków Zarządu i Komisji Rewizyjnej.

PP. Akcjonariusze, życzący sobie wziąć udział w Walnym Zgromadzeniu, winni — stosownie do art. 399 Kodeksu Handlowego — złożyć swe akcje Zarządowi lub zaświadczenia, wydane na dowód złożenia akcji u notariusza albo w instytucji kredytowej, przynajmniej na dni siedem przed terminem Walnego Zgromadzenia.

937-18-20

Dom Towarowy Bracia Jabłkowscy, Spółka Akcyjna

w Warszawie, ul. Bracka 25

Bilans na dz. 31 grudnia 1935 r.

STAN CZYNNY. — 1) Nieruchomości gospodarcze zł 3 356 314.40; 2) Nieruchomości mieszkalne zł 1 230 447.78; 3) Ruchomości umeblowanie zł 949 087.34; maszyny zł 620 098.89; 4) Towary zł 748 776 51; 5) Odbiorcy zł 274 297.14; 6) Dostawcy zł 3 054.06; 7) Banki zł 21 906.21; 8) Różni zł 10 968.93; 9) Wileński Dom Towarowo-Przemysłowy B-cia Jabłkowscy S. A. zł 98 503.44; 10) Sumy przechodnie zł 11 423.11; 11) Kasa zł 19 717.72; 12) Waluty obce zł 206 29; 13) Papiery wartościowe zł 13 823.72; 14) Akcje zł 239 532.93; 15) Weksle zł 74 398.00; 16) Koszty ogólne zł 1 777.14; 17) Towary komisowe zł 103 757.37; 18) Depozyty zł 45 419.00; 19) Korespondenci za aktywa kaucyjne zł 60 000.00; 20) Weksle kaucyjne zł 148 474 35; 21) Weksle zdyskontowane zł 183 108.90; 22) Różni za udzielone żyro zł 2 000.00; 23) Udzielone gwarancje zł 3 750.00; **Razem zł 8 220 843.23.**

STAN BIERNY. — 1) Kapitał akcyjny zł 3 000 000.00; 2) Kapitał zapasowy: saldo z roku ubiegłego zł 69 931.82, odpisano w roku sprawozdawczym zł 9 098.27, saldo zł 60 833.55; 3) Kapitał specjalny rezerwy zł 1 247 999 99; 4) Kapitał amortyzacyjny: saldo z roku ubiegłego zł 1 106 669.80, dopisano w roku sprawozdawczym zł 102 632.90, saldo zł 1 209 302.70; 5) Dług hipoteczny zł 883 342.10; 6) Akcepty zł 753 502.48; 7) Dostawcy zł 385 122 22; 8) Odbiorcy zł 5 313.29; 9) Banki zł 1 955.00; 10) Różni zł 9 651.97; 11) Fabryka Odzieży „Vestis” Sp Akcyjna zł 7 443.38; 12) Sumy przechodnie zł 37 613.29; 13) Dywidenda niepodniesiona zł 8 667.80; 14) Ubezpieczalnia Społeczna zł 11 043 80; 15) Przewyżka aktywów nad pasywami za 1934 r. zł 1 303.16; 16) Przewyżka aktywów nad pasywami za 1935 r. zł 51 238.88; 17) Dostawcy za towary komisowe zł 103 757 37; 18) Depozytariusze zł 45 419.00; 19) Akcepty kaucyjne zł 60 000.00; 20) Korespondenci za weksle kaucyjne zł 148 474.35; 21) Obligo z żyra weksli zdyskontowanych zł 183 108.90; 22) Gwarancje zł 2 000.00; 23) Różni za udzielone gwarancje zł 3 750.00. **Razem zł 8 220 843.23.**

Rachunek strat i zysków za 1935 r.

ROZCHÓD. — 1) Wynagrodzenie administracji zł 66 117.24; 2) Wynagrodzenie pracowników umysłowych zł 750 880 60; 3) Zarobki pracowników fizycznych zł 263 639.32; 4) Świadczenia socjalne zł 92 322.79; 5) Dyskonto weksli zł 11 568 40; 6) Procenty od pożyczek krajowych zł 49 353.95; 7) Podatki zł 132 993.68; 8) Ogłoszenie, reklama, oświetlenie, opakowanie, druki, bonifikacje i skonta, portorja, utrzymanie porządku, ogrzewanie; utrzymanie dźwigów i samochodów, ubezpieczenie i inne koszty zł 382 566.83; 9) Nieściągalne należności zł 37 741.74; 10) Odpisy amortyzacyjne zł 102 632.90; 11) Przewyżka dochodów nad wydatkami zł 51 238.88; **Razem 1 941 056 33.**

PRZYCHÓD. — 1) Dochód brutto ze sprzedaży zł 1 542 058.24; 2) Dochód brutto z pracowników zł 290 282.04; 3) Dochód brutto z eksploatacji domów zł 74 993.54; 4) Dochód brutto z konserwacji futer zł 29 047.95; 5) Wpływ należności nieściągalnych zł 2 674.56; 6) Wygrana na 3% Pożyczce Inwestycyjnej zł 2 000.00; **Razem zł 1 941 056.33.**

Walne Zgromadzenie w dn. 9 maja 1936 r. uchwaliło za rok obrachunkowy 1935 1% dywidendy, czyli zł 100 od akcji 100-złotowej. Kupony realizuje od 1-go lipca 1936 r. Dom Towarowy Bracia Jabłkowscy S. A. w Warszawie, Bracka 25 — w poniedziałki, wtorki i środy każdego tygodnia od godz. 11 do 12.

1245

I OGŁOSZENIE

Na Walnem Zgromadzeniu Akcjonariuszów Spółki Akcyjnej Zakłady Ogrodnicze C. Ulrich, założone w 1805 r. w Warszawie, Sp. Akc. odbytem w dn. 29 kwietnia 1936 r., uchwalamo

OENIŻYC KAPITAŁ ZAKŁADOWY SPÓŁKI

o zł 1 350 000.00; t. j. do wysokości sumy zł 3 150 000.00 drogą zmniejszenia wartości nominalnej każdej akcji o zł 150.00, t. j. do wysokości 350.00 każda akcja.

Zarząd powyższej spółki wzywa niniejszem wierzycieli spółki niezgadających się na to obniżenie kapitału, aby wnieśli swe sprzeciw w ciągu 3-ch miesięcy, licząc od daty 3-go ogłoszenia o powyższym obniżeniu kapitału.

1239

Przemysł Drzewny „AGARELL”, Spółka Akcyjna

W WARSZAWIE

Bilans na dz. 31 grudnia 1935 r.

AKTYWA. — Nieruchomości gruntowe zł 5 085 934.24; Las Lenino-Czuczewicze zł 1 812 424.10; Budynki gospodarcze zł 234 260.88; Budynki mieszkalne zł 348 999 85; Budowa kolejki zł 551 857.74; Bocznica w Sienkiewiczach zł 43 131.01; Budowa kanałów zł 555 453.62; Smolarnie zł 211 963.53; Nowy basen zł 125 040.08; Gospodarstwo rybne zł 49 251.81; Gospodarstwo rolne zł 10 115.57; Inwentarz zł 340 527.21; Gotówka w kasie zł 24 607.64; Papiery procentowe zł 32 249 60; Kaucje zł 3 389.76; Materiały surowe zł 108 936.00; Gotowe wyroby zł 2 650.00; Produkty rolne zł 9 606.26; Dłużnicy; odbiorcy zł 135 445.64; Różni zł 535 198.49; Sumy przechodnie: różni zł 2 800.00; Strata z lat ubiegłych zł 134 138.53; **Ogółem zł 10 357 984.56.**

PASYWA. — Kapitał akcyjny zł 2 500 000.00; Kapitał amortyzacyjny: saldo z roku ubiegłego zł 978 206.07, dopisano w roku sprawozdawczym zł 170 082.84; Zobowiązania; Wierzyciele: kredyty długoterminowe zł 6 337 135.45, różni zł 358 451.84; Sumy przechodnie: okres przyszły zł 398.00; Zysk za 1935 r. zł 13 710.36; **Ogółem zł 10 357 984.56.**

Rachunek strat i zysków za 1935 r.

STRATY. — Warszawa zł 833 791.76; Mikaszewicze zł 274 968.92; Administracja dóbr zł 289 520.05; Remanent materiałów na 1/I 1935 r. zł 203 109.80; Sumy nieściągalne zł 25 135.20; Amortyzacja zł 170 082.84; Zysk za 1935 r. zł 13 710.36; **Ogółem zł 1 810 318.93.**

ZYSKI. — Wpływy ze sprzedaży zł 914 732.31; Dochody z pól i dzierżaw zł 52 586 58; Dochody ze sprzedaży siana zł 24 232.71; Dochody z gospodarstwa rolnego zł 16 177.36; Dochody z gospodarstwa rybnego zł 288.36; Różne wpływy zł 557.99; Różnice kursowe zł 690 157.62; Remanent materiałów na 31/XII 1935 r. zł 111 586.00; **Ogółem zł 1 810 318.93.**

1246

Małopolska Spółka Drzewna, Spółka Akcyjna we Lwowie

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1935 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: Nowe urządzenia — maszyny zł 77 024.33; Nowe urządzenia — budynki zł 12 640.58; Inwentarz tartaku zł 3 972 01; Inwentarz centraln. biura zł 1 436.90; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie: a) kasa centrali zł 4 275.61, b) kasa tartaku zł 11 153.58; Efekty (pożyczka inwestycyjna) zł 2 000.00; Rymesy w portielu zł 3 653.49; Zapasy artykułów technicznych zł 36 986.80; Zapasy drzewa: a) materiał tarty zł 403 853.12, b) drzewo okrągłe zł 42 453 22, c) drzewo opałowe zł 560.00; Dłużnicy: banki zł 108 709.44, dostawcy zł 128 028.05, odbiorcy zł 223 016.95, różni zł 151 021.03; Kaucje zł 250.00; Koszty założenia Spółki zł 4 020 00; Sumy przechodnie zł 8 410.00; III. Strata zł 65 136.49; **Razem zł 1 288 601.60.**

PASYWA. — I. Kapitały własne: Kapitał akcyjny zł 250 000.00; II. Kapitał amortyzacyjny: Fundusz amortyzacyjny zł 12 414.72; III. Zobowiązania; Wierzyciele: banki zł 649 923.14, dostawcy zł 146 757.97, odbiorcy zł 77 793.78, różni zł 115 318.64; Akcepty własne zł 19 850.00; Sumy przechodnie zł 16 543.35; **Razem zł 1 288 601.60.**
Sumy pozabilansowe. — Gwarancje zł 55 000.00.

Rachunek strat i zysków per 31 grudnia 1935 r.

WINIEN. — Koszty administracji ogólnej zł 103 014.70; Koszty produkcji zł 562 697.32; Frachty kolejowe i morskie zł 370 062.96; Naprawy i rekonstrukcje zł 158 078.00; Odsetki zł 80 406.50; Podatki i należności zł 17 238.02; Asekuracje zł 18 949.57; Czyszczenie dzierżawny zł 1 800.00; Prowizje zł 90 860.72; Różnice kursowe zł 14 645.48; Odpisy na amortyzację zł 12 414.72; Odpis 1/5 cz. kosztów założenia Spółki zł 1 005.77; **Razem zł 1 431 173.76.**

MA. — Dochód brutto z r-ku towarów zł 1 366 037.27; Strata zł 65 136.49; **Razem zł 1 431 173.76.**

Z a r z a d:

O. Lutwak ppa. G. Zimmer

1244

„JASŁO“
Zakłady Przemysłowo-Naftowe „Gartenberg i Schreyer“
SPÓŁKA AKCYJNA

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1935 r.

AKTYWA	zl	zl
I.—Majątek stały:		
Grunty	80 000'00	
Budynki	1 327 500'00	
Maszyny i urządzenia technicz.	1 801 662'80	
Cysterny	178 418'99	
Kopalnie	694 415'43	4 081 997'22
II.—Majątek płynny:		
Gotówka w kasie i bankach	99 139'16	
Papiery wartościowe	123 896'00	
Weksle w portfelu	14 499'30	
Udziały w innych przedsiębiorstwach	3 306 783'80	
Zapasy (surowce i materiały pomocnicze)	185 876'97	
Dłużnicy	1 770 605'13	
Sumy przechodnie	3 811'00	5 504 611'36
Rachunek strat i zysków		417 241'22
		10 003 849'80

PASywa	zl	zl
I.—Kapitały własne:		
Kapitał akcyjny		2 000 000'00
Kapitały rezerwowe:		
a) fundusz rezerwowy	2 006 268'50	
b) specjalny fundusz rezerwowy	125 282'77	2 131 551'27
II.—Wierzyciele:		
a) Akcepty	50 700'00	
b) Odbiorcy	31 318'83	
c) Różni	5 790 279'70	5 872 298'53
		10 003 849'80

UWAGA. — Suma zobowiązań zagranicznych wynosi zł 5 392 738'82.

Rachunek strat i zysków za 1935 r.

STRATY	zl	zl
Koszty administracji ogólnej	161 589'07	
Koszty utrzymania rafinerji	89 159'50	
Koszty kredytów	244 928'55	
Różnice kursowe	885'83	
Koszty sprzedaży	3 380'40	
Podatki państwowe i komunalne	41 201'75	
Odpisy amortyzacyjne	348 534'66	
Inne odpisy	79 595'21	
Ubezpieczenia społeczne	10 937'49	
Opał	20 844'66	
Ubezpieczenie od ognia	6 642'00	
Kopalnie:		
Koszty eksploatacji kop. Libusza	151 464'81	
Ropa brutowa	25 564'14	177 028'95
		1 184 728'07

ZYSKI	zl
Rachunek towarów	121 425'62
Urycka Spółka dla Przemysłu Naftowego. Drohobycz — Kopalnie w Uryczu	281 285'97
Wynajem cystern	55 604'98
Kopalnie gazu	38 315'60
Produkcja ropy kopalni w Libuszy	268 193'29
Gospodarstwo rolne	2 661'39
Strata za 1935 r.	417 241'22
	1 184 728'07

1248

Zakłady Akumulatorowe systemu „TUDOR“

SPÓŁKA AKCYJNA

Bilans na dz. 31 grudnia 1935 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: Place zł 45 466.67; Budynki zł 469 328.62; Urządzenia fabryczne zł 88 261.68; Ruchomości zł 851 208.49; Razem zł 1 454 265.46; II. Majątek płynny: Gotówka kasy zł 11 999.08; Banki zł 51 337.65; Papiery wartościowe zł 810.00; Weksle zł 66 859.56; Materiały surowe, pomocnicze i wyroby zł 662 742.77; Dłużnicy: odbiorcy, dostawcy i różni zł 1 097 790.55; Razem zł 1 891 539.61; Sumy przechodnie zł 109 143.89; Wpłaty firmy na 3% Pożyczkę Inwestycyjną zł 7 200.00; Wpłaty pracowników na 3% Pożyczkę Inwestycyjną zł 85.00; **Ogółem zł 3 462 233.96.**

Poza bilansem. — Różni za gwarancje zł 109 057.73; Różni za otrzymane gwarancje żyrowe zł 122 087.00; Różne gwarancje żyrowe zł 82 857.73; Obligo weksli klientów zł 132 279.21; **Razem zł 446 281.67.**

PASYWA. — I. Kapitały własne: Kapitał akcyjny: saldo z roku ubiegłego zł 900 000.00, podwyższono w roku sprawozdawczym zł 100 000.00, razem zł 1 000 000.00; Kapitał zapasowy: saldo z roku ubiegłego zł 242 972.08, podwyższono w roku sprawozdawczym zł 11 276.00, razem zł 254 248.08; Razem zł 1 254 248.08; II. Kapitał amortyzacyjny: saldo z roku ubiegłego zł 508 762.51, dopisano w roku sprawozdawczym zł 167 721.68, razem zł 676 484.19; III. Zobowiązania: Wierzyciele: Banki zł 293 090.97; Odbiorcy zł 312 891.94; Dostawcy krajowi zł 145 013.61; Dostawcy zagraniczni zł 127 669.19; Różni zł 503 196.43; Razem zł 1 381 862.14; Sumy przechodnie zł 124 559.17; Zysk za lata poprzednie zł 11 099.06; Zysk za rok operacyjny 1935 zł 13 981.32; Razem zł 25 080.38; **Ogółem zł 3 462 233.96.**

Poza bilansem. — Różne gwarancje zł 109 057.73; Różne gwarancje żyrowe zł 122 087.00; Różni za udzielone gwarancje żyrowe zł 82 857.73; Obligo weksli klientów zł 132 279.21; **Razem zł 446 281.67.**

Rachunek zysków i strat

STRATY. — Koszty administracyjne i handlowe zł 896 449.18; Procenty zł 77 367.34; Podatki zł 117 611.22; Świadczenia zł 92 255.83; Amortyzacja zł 173 794.63; Odpisano na zużyte majątkowe przedmioty zł 8 920.93; Odpisano na nieściągalny i wątpliwy dług zł 58 771.47; Zysk zł 13 981.32; **Razem zł 1 439 151.92.**

ZYSKI. — Zysk ze sprzedaży i montażu zł 1 426 225.93; Wpływ z różnic kursowych zł 769 56; Wpływy od wątpliwych dłużników zł 12 156.43; **Razem zł 1 439 151.92.**

Powyższy bilans oraz r-k zysków i strat został zatwierdzony przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów w dn. 2 maja 1936 r. a Władzom Spółki udzielono absolutorjum. 1253

Fabryka Maszyn S. Waberski i S-ka, Spółka Akcyjna

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1935 r.

STAN CZYNNY. — Kasa zł 151.32; PKO i banki zł 8 907.97; Pap. proc. zł 8 724.00; Weksle zł 5 246.00; Place zł 61 044.42; Bud. fabr. zł 145 887.79; Masz. pędne i ruch. fabryczny zł 338 056.84; Ruch biur. zł 13 796.78; Odbiorcy zł 216 357.95; Dostawcy zł 93.78; Różni zł 4 817.20; Surowce mat. pomocn. got. i półg. wyr. zł 68 359.33; **Razem zł 871 443.38.**

STAN BIERNY. — Kap. akc. zł 500 000.00; Kap. amort. zł 266 084.83; Kap. zap. zł 8 052.88; Dostawcy zł 81 089.81; Odbiorcy zł 10 331.35; Różni zł 10.00; Sumy przejśc. zł 5 166.78; Czysty zysk zł 707.73; **Razem zł 871 443.38.**

Rachunek strat i zysków

STAN CZYNNY. — Strata na odbiorc. zł 4 639.19; Kap. amort. zł 33 559.91; Koszty ogólne zł 141 574.94; Czysty zysk zł 707.73; **Razem zł 180 481.77.**

STAN BIERNY. — Zysk na różn. kontokur. zł 29.86; Zysk na pap. proc. zł 165.00; Zysk na ods. czyn. zł 828.84; Zysk na sprzedaży zł 179 458.07; **Razem zł 180 481.77.**

Pozycje pozabil. — Kaucje zł 7 250.00; Gwarancje zł 8 620.00. 1251

Korzystajcie z Poczty Lotniczej!

POLSKIE ZAKŁADY PRZEMYSŁU CYNKOWEGO, Sp. Akc.

w Będzinie

Bilans za 1935 r.

STAN CZYNNY		zł
Nieruchomości		3 480 575.44
Maszyny, narzędzia, ruchomości biura, samochodowy, uprzęż i konie		2 093 995.37
Licencje		55 298.90
Kasa		27 079.54
Papiery wartościowe		156 229.37
Rymesy		47 838.75
Dewizy i czeki		6 255.08
Banki		391 514.71
Zapasy		1 112 541.93
Dłużnicy		742 146.06
Wierzyciele		44 353.30
Sumy przechodnie		34 547.34
Strata za 1935 r.		170 746.76
		<u>8 363 122.55</u>

STAN BIERNY		zł
Kapitał zakładowy		3 000 000.00
Kapitał zapasowy		401 612.98
Kapitał amortyzacyjny		1 328 701.84
Akcepty i banki		1 100 728.58
Wierzyciele		2 161 484.82
Dłużnicy		295 270.06
Sumy przechodnie		75 324.27
		<u>8 363 122.55</u>

		zł
Zabezpieczenia		2 408 726.06
Weksle kaucyjne		90 000.00
Gwarancje		34 942.20
Inkaso		100.00
Obligo		497 076.27

Rachunek strat i zysków za 1935 r.

PRZYCHÓD		zł
Fabrykacja (koszty fabrykacyjne)		6 826 135.39
Podatki		341 274.86
Prowizja		186 119.56
Remont		44 510.51
Amortyzacja		265 296.23
Odsetki		110 781.89
Koszty inkasa		15 082.95
Odszkodowania		40 531.43
Różnica kursu		40 946.45
Sumy przypadłe		208 120.41
Wydatki ogólne		650 782.57
		<u>8 729 582.25</u>

ROZCHÓD		zł
Fabrykacja (wartość produkcji)		8 410 938.49
Nabycie i sprzedaż kontyngentów		129 289.33
Dochód z nieruchomości		18 607.67
Strata za 1935 r.		170 746.76
		<u>8 729 582.25</u>

1220

W tutejszym rejestrze handlowym dział B pod nr. 54 przy firmie:

„Stocznia Gdynska“, Spółka Akc. w Gdyni

dn. 30 marca 1936 r. dopisano:

Uchwałą walnego zgromadzenia spółników z dn. 9 marca 1936 r. spółkę rozwiązano. Inż. Romana Śluszkiewicza, Dr. Tadeusza Tapkowskiego i inż. Piotra Sakowicza ustanowiono likwidatorami spółki z tem, że dwaj likwidatorzy łącznie są uprawnieni do podpisywania i zastępowania spółki, przy czem jednym z nich musi być zawsze inż. Piotr Sakowicz.

1242

Sąd Rejestrowy w Gdyni.

Mikaszewickie Zakłady Wyrobów Drzewnych „OLZA“

Spółka Akcyjna w Warszawie

Bilans na dz. 31 grudnia 1935 r.

AKTYWA. — Maszynyn z 5 282 765.02; Rozbudowa fabryki z 1 339 269.43; Budynki fabryczne z 324 581.20; Budynki gospodarcze z 124 209.97; Budynki mieszkalne z 501 990.35; Baseny z 106 569.35; Tor kolejkowy z 72 845.45; Pasy transmisyjne z 97 449.45; Instalacje elektryczne z 38 337.00; Inwentarz z 127 248.24; Gotówka w kasie i bankach z 568 944.26; Papiery procentowe z 25 556.00; Weksle w portfelu i inkasie z 61 417.23; Kaucje z 15 341.45; Udział w innych przedsiębiorstwach z 1 720 000.00; Materiały surowe z 602 579.81; Gotowe wyroby z 804 024.45; Techniczne z 242 403.39; Odbiorcy z 825 178.98; Dostawcy z 191 493.08; Różni z 411 435.31; Weksle protest. z 7 693.22; Sumy przechodnie: okres przyszły z 88 697.08, inne z 3 799.72; **Ogółem z 13 583 829.44.**

Gwarancje z 33 000.00.

PASYWA. — Kapitał akcyjny z 2 500 000.00; Kapitał rezerwowo z 23 230.27; Kapitał amortyzacyjny: saldo z roku ubiegłego z 2 456 171.09, dopisano w roku sprawozdaw. z 572 942.90; Zobowiązania: Wierzyciele: Kredyty krótkoterminowe z 330 972.00; Kred. długoterminowe z 7 155 259.43; Odbiorcy z 6 339.82; Dostawcy z 175 728.59; Różni z 316 531.54; Sumy przechodnie: okres przyszły z 27 740.72; Zysk za 1935 r. z 18 913.08; **Ogółem z 13 583 829.44.**

Różni za gwarancje z 33 000.00.

Ogólna kwota zobowiązań zagranicznych z 7 095 765.14.

Rachunek strat i zysków za 1935 r.

STRATY. — Warszawa z 589 913.83; Mikaszewicze z 1 509 961.98; Surowiec dla fornierni i tartaku z 1 852 109.84; Remanent materiałów na 1/I 1935 r. z 1 793 515.60; Amortyzacja z 572 942.90; Zysk za 1935 r. z 18 913.08; **Ogółem z 7 093 530.11.**

ZYSKI. — Wpływy ze sprzedaży w kraju za dykty i deski z 763 066.66; Wpływy ze sprzedaży zagranicę za dykty, deski i fryzy z 4 896 381.58; Inne sprzedaże i różne wpływy z 27 477.61; Remanent materiałów na 31/XII 1935 r. z 1 406 604.26; **Ogółem z 7 093 530.11.**

1247

Wileński Dom Towarowo-Przemysłowy Bracia Jabłkowscy

Spółka Akcyjna w Wilnie, ul. Mickiewicza Nr. 18

Bilans na dz. 31 grudnia 1935 r.

STAN CZYNNY. — 1) Nieruchomości gospodarcze z 718 743.36; 2) Ruchomości z 93 689.32; 3) Towary z 255 709.55; 4) Odbiorcy z 109 979.26; 5) Dostawcy z 4 540.59; 6) Kasa z 7 864.66; 7) Banki z 6 391.03; 8) Weksle z 705.05; 9) Papiery procentowe z 10 854.00; 10) Sumy przechodnie z 11 660.53; 11) Straty z lat ubiegłych z 85 096.83; 12) Towary komisowe z 19 170.37; 13) Kaucje w akceptach z 90 000.00; **Razem z 1 414 404.55.**

STAN BIERNY. — 1) Kapitał akcyjny z 600 000.00; 2) Kapitał amortyzacyjny: saldo z roku ubiegłego z 87 590.71, dopisano w roku sprawozdawczym z 13 601.93, saldo z 101 192.64; 3) Dług hipoteczny z 218 880.15; 4) Akcepty z 145 860.00; 5) Dostawcy z 95 170.40; 6) Odbiorcy z 3 744.44; 7) Dom Towarowy „Bracia Jabłkowscy” Sp. Akc. w Warszawie z 94 008.71; 8) Banki z 4 771.00; 9) Sumy przechodnie z 22 612.28; 10) Zysk za 1935 r. z 18 994.56; 11) Komitenci z 19 170.37; 12) Akcepty kaucyjne z 90 000.00; **Razem z 1 414 404.55.**

Rachunek strat i zysków za 1935 r.

ROZCHÓD. — 1) Wynagrodzenie administracji z 16 243.31; 2) Wynagrodzenie pracowników umysłowych z 85 280.97; 3) Zarobki pracowników fizycznych z 53 552.87; 4) Świadczenia socjalne z 14 361.83; 5) Procenty od pożyczek krajowych z 24 053.27; 6) Podatki z 13 208.90; 7) Inne koszty z 71 194.65; 8) Nieściągalne należności z 7 975.44; 9) Odpisy amortyzacyjne z 13 601.93; 10) Zysk za 1935 r. z 18 994.56; **Razem z 318 467.73.**

PRZYCHÓD. — 1) Dochód brutto ze sprzedaży z 235 486.63; 2) Dochód brutto z pracowni z 40 260.84; 3) Dochód brutto z eksploatacji domu z 42 720.26; **Razem z 318 467.73.**

1243

Powszechny Bank Związkowy w Polsce, Sp. Akc.

Bilans na dz. 31 grudnia 1935 r.

AKTYWA	zł	zł	PASYWA	zł	zł
Kasa i sumy do dyspozycji w Banku Polskim, P. K. O., w Banku Gospodarstwa Krajowego i Państwowym Banku Rolnym oraz bony Funduszu Inwestycyjnego		7 992 093 97	Kapitały własne:		
Waluty zagraniczne		406 125 66	a) zakładowy	8 000 000 00	
Papiery wartościowe własne:			b) zapasowy	923 000 00	
a) pożyczki państwowe	547 324 67		c) inne rezerwy	585 000 00	
b) papiery hipoteczne	660 357 72		d) fundusz amortyzacyjny	568 784 05	10 076 784 05
c) akcje	1 160 306 48	2 367 988 87	Wkłady:		
Udziały i akcje w przedsiębiorstwach konsorcjalnych		1 829 588 69	a) terminowe oraz na książeczki wkładowe	25 210 460 30	
Banki krajowe		427 087 63	b) á vista	10 311 523 00	35 521 983 30
Banki zagraniczne		1 612 680 68	Rachunki bieżące (saldo kredytowe)		5 920 799 21
Weksle zdyskontowane		31 421 132 37	Zobowiązania inkasowe		10 716 35
Rachunki bieżące (saldo debet.):			Redyskonto weksli w kraju i zagranicą		18 460 717 61
a) zabezpieczone	25 652 893 87		Banki krajowe		4 696 988 99
b) niezabezpieczone	6 341 427 19	31 994 321 06	Banki zagraniczne		15 734 143 76
Pożyczki terminowe		4 662 542 89	Zobowiązania z tytułu kredytów akceptacyjnych i remburso-		4 551 987 46
Należności z tytułu układów konwersyjnych		38 007 08	wych		1 127 711 49
Dłużnicy z tyt. kredytów akceptacyjnych i remburso-		4 551 987 46	Różne rachunki		22 236 961 22
Nieruchomości		5 243 994 87	Zysk:		
Różne rachunki		3 695 217 20	a) z lat ubiegłych	20 531 78	
Należności z tyt. transakcyj dewizowych na termin i report.		22 281 580 95	b) za 1935 r.	165 024 16	185 555 94
		<u>118 524 349 38</u>			<u>118 524 349 38</u>
Udzielone gwarancje		7 948 784 75	Zobowiązania z tyt. udzielonych gwarancyj		7 948 784 75
Inkaso		8 122 025 71	Różni za inkaso		8 122 025 71
		<u>16 070 810 46</u>			<u>16 070 810 46</u>

Rachunek strat i zysków za 1935 r.

ROZCHODY	zł	zł	DOCHODY	zł	zł
Procenty wypłacone	3 359 766 02		Pozostałość zysków z lat ubiegłych		20 531 78
Prowizje wypłacone	159 059 50	3 518 825 52	Procenty pobrane	5 143 214 33	
Koszty handlowe:			Prowizje pobrane	1 633 479 58	6 776 693 91
a) płace	2 238 138 64		Zysk na operacjach dewizami, walutami i papierami wartościowymi		658 337 58
b) emerytury	257 786 10		Dochody z nieruchomości		332 215 97
c) świadczenia socjalne	153 987 08		Zwrot sum dawniej odpisanych		7 460 98
d) wydatki rzeczowe	1 054 045 87	3 703 957 69			
Podatki i należności		196 421 58			
Administracja nieruchomości		79 719 99			
Amortyz. ruchom. i nieruchom.		110 759 50			
Czysty zysk		185 555 94			
		<u>7 795 240 22</u>			<u>7 795 240 22</u>

Dyrekcja: Dr. Wacław Fajans Dyrektor Naczelny, Adolf Herman Schotz, Andrzej Szarski.

1219

BANK KOMERCJALNY, SPÓŁKA AKCYJNA W KRAKOWIE

Bilans roczny netto na dz. 31 grudnia 1935 r.

STAN CZYNNY. — Kasa i sumy do dyspozycji w Banku Polskim, P. K. O. i Banku Gosp. Krajow. zł 63 738.28; Waluty zagraniczne zł 15 651.24; Papiery wartościowe własne: a) papiery państwowe zł 46 831.77, b) listy zastawne zł 9 672.40, c) obligacje zł 21 924.57, d) akcje zł 8 351.00, razem zł 86 779.74; 4) Papiery wartościowe ustawowego kapitału zapasowego zł 52 000.00; Banki krajowe zł 3 254.58; Banki zagraniczne zł 127 739.45; Rachunki bieżące (saldo debetowe): a) zabezpieczone zł 685 306.94, b) niezabezpieczone zł 350 442.18, razem zł 1 035 749.12; Weksle zdyskontowane zł 433 488.08; Nieruchomości zł 400 000.00; Sumy przechodnie zł 62 957.70; Łączna suma zł 2 281 358.19.

STAN BIERNY. — Kapitały własne: a) zakładowy zł 1 500 000.00, b) zapasowy zł 78 181.46, c) inne rezerwy zł 2 757.87, razem zł 1 580 939.33; Wkłady: a) terminowe

zł 76 318.96, a) a vista zł 207 491.90, razem zł 283 810.86; Rachunki bieżące (saldo kredytowe) zł 30 984.66; Banki krajowe zł 21 060.29; Banki zagraniczne zł 207 466.80; Redyskonto weksli zł 141 808.41; Sumy przechodnie zł 7 950 69; Zysk: a) z lat ubiegłych zł 5 892.21, b) za 1935 r. zł 1 444.94, razem zł 7 337.15; Łączna suma zł 2 281 358.19.

Gwarancje zł 439 300.00, Inkaso zł 441 972.35.

Rachunek zysków i strat na dz. 31 grudnia 1935 r.

WINIEN. — Procenty i prowizje wypłacone zł 26 286.28, Koszty handlowe zł 73 479.98; Podatki zł 6 385 94; Odpisy na wątpliwych dłużników zł 10 021.14; Zysk zł 7 337.15; Razem zł 123 510.49.

MA. — Pozostałość zysków z lat ubiegłych zł 5 892.21; Procenty i prowizje pobrane zł 94 441.99; Różnice kursowe zł 8 699 81; Dochód z nieruchomości zł 14 476.48; Razem zł 123 510.49.

1225

Zakłady Kauczukowe „Piasłów“, Spółka Akcyjna

Bilans na dz. 31 grudnia 1935 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: Grunty zł 42 000.00; Budynki: fabryczne zł 333 170.69, gospodarcze zł 9 500.00, biuro i dom mieszk. zł 35 521.10, razem zł 378 191.79; Urządzenia stałe zł 65 996.81; Maszyny i silniki zł 867 882.17; Formy i urządzenia zł 67 864.16; Inwentarz gospodarczy zł 46 495.85; Inwentarz biurowy zł 23 844.85; II. Majątek płynny: Gotówka w kasie i bankach zł 143 110.50; Papiery procentowe zł 13 888.00; Weksle z portfela i inkasie zł 32 277.87; Materjały surowe, półfabrykаты i gotowe wyroby zł 362 719.18; Dłużnicy: odbiorcy zł 676 575.78, dostawcy zł 10 336.20, różni zł 94 266.36, razem zł 781.178.34; Kaucje zł 23 720.38; **Ogółem zł 2 849 169.90.**

Kwoty pozabilansowe. — Gwarancje zł 143 182.73; Różni za gwarancje zł 187 110.23; Różni za żyra zł 119 671.19.

PASYWA. — Kapitały własne: Kapitał akcyjny zł 800 000.00; Kapitał zapasowy zł 23 855.50; Kapitał spec. rezerw. zł 90 236.62; Kapitał amortyzacyjny: Saldo z roku ubiegłego zł 371 483.63, odpisano w 1935 r. zł 17 066.45, dopisano w 1935 r. zł 99 218.33, razem zł 453 635.51; Zobowiązania: Wierzyciele: dostawcy zł 418 016.46, odbiorcy zł 9 234.81; Zaległe pod. zł 139 240.10; Różni zł 490 077.68; Razem zł 1 056 571.05; Sumy przechodnie zł 62 174.00; Zysk z lat ubiegłych zł 184 098.88; Zysk za rok operacyjny 1935 r. zł 178 598.34; Razem zł 362 697.22; **Ogółem zł 2 849 169.90.**

Kwoty pozabilansowe. — Różni za udzielone gwarancje zł 143 182.73; Udzielone gwarancje zł 187 110.23; Weksle żyrowane zł 119 671.19.

Zobowiązania zagraniczne zł 292 202.42.

Rachunek zysków i strat

STRATY. — Koszty administracji ogólnej zł 666 837.86; Koszty fabrykacji zł 2 699 624.03; Koszty sprzedaży zł 159 095.82; Koszty kredytów zł 44 366.22; Podatki państw. i kom. zł 80 673.67; Rezerwa pod. doch. zł 91 000.00; Razem zł 171 673.67; Odpisy: straty na budynkach zł 28 617.13, straty na formach zł 12 916.90; Amortyzacja zł 99 218.33; Odpisano na nieśc. dłużn. zł 14 421.17; Razem zł 155 173.53; Zysk zł 178 598.34; **Ogółem zł 4 075 369.47.**

ZYSKI. — R-k towarów zł 4 064 939.56; Wpływ z nieściąg. dłużn. zł 4 057.96; Różnice kursowe zł 6 371.95; **Ogółem zł 4 075 369.47.**

Powwyższy bilans oraz r-k zysków i strat został zatwierdzony przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów w dn. 2 maja 1936 r., a Władzom Spółki udzielono absolutorjum.

1270

Przedsiębiorstwo Budowy Dróg i Ulepszonych Nawierzchni „STRADA“, Spółka Akcyjna

Bilans na dz. 31 grudnia 1935 r.

AKTYWA. — Inwentarz zł 190 150.33; Kasa i banki zł 159 533.90; Skrypty Funduszu Drogowego zł 239 000.00; Papiery wartościowe zł 1 960.00; Kaucje gotówkowe zł 15 984.00; Fundusz Drogowy i Magistrat m. Lwowa zł 364 457.18; Dłużnicy różni zł 16 377.03; Roboty niezakończone zł 35 426.87; Wydatki przyszłego okresu zł 1 110.00; Licencje zł 40 000.00; Koszta organizacji zł 3 034.30; Straty za lata ubiegłe zł 198 450.34; Straty 1935 r. zł 126 351.92; **Razem zł 1 391 835.87.**

PASYWA. — Kapitał akcyjny zł 600 000.00; Amortyzacja zł 42 471.59; Wierzyciele zł 301 198.83; Akcenty zł 435 118.61; Rezerwa na pod. dochodowy 1935 r. zł 9 351.57; Sumy przechodnie zł 3 695.27; **Razem zł 1 391 835.87.**

Sumy pozabilansowe

AKTYWA. — Różni za gwarancje zł 1 390.00; Gwarancje zł 768 800.00.

PASYWA. — Gwarancje zł 1 390.00; Różni za gwarancje zł 768 800.00.

Rachunek strat i zysków za 1935 r.

WINIEN. — Amortyzacja zł 5 570.00; Pensje zarządu i dyrekcji zł 43 700.00; Pensje personelu zł 43 447.93; Koszta handlowe zł 53 846.12; Robocizna zł 306 454.07; Materjały i inne koszta produkcji zł 899 752.30; Świadczenia socjalne zł 26 935.46; Podatki zł 39 748.61; Procenty 14 221.84; Konserwacja i remont dróg zł 73 886.68; **Razem zł 1 507 563.01.**

MA. — Uzyskano za roboty zł 1 379 335.14; Różnice kursowe zł 1 875.95; Strata za 1935 r. zł 126 351.92; **Razem zł 1 507 563.01.**

1249

Budowa Nowoczesnych Dróg, Spółka Akcyjna

Bilans na dz. 31 grudnia 1935 r.

AKTYWA. — Majątek stały: Urządzenia techniczne (maszyny, kolejki i t. p.) zł 149 074.18; Inwentarz zakładowy i biurowy: martwy (inwentarz biurowy) zł 3 373.68, drobny inwentarz zł 3 447.88; Majątek płynny: Gotówka w kasie i bankach zł 9 391.80; Papiery procentowe zł 4 975.00; Materjały: pomocnicze i pędne zł 1 071.36; Dłużnicy: a) akcjonariusze — zaległe opłaty na kapitał zakładowy zł 150 000.00, b) z tytułu operacji handlowych zł 154 545.56, c) z tytułu operacji finansowych zł 145 692.09, d) bieżący zł 4 691.81, e) różni zł 856.90 = **Razem zł 627 120.26.**

Sumy pozabilansowe (kaucje udzielone — wekslowe) zł 83 000.00.

PASYWA. — Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 300 000.00; Zobowiązania: za zaległe podatki zł 19 561.72; Dostawcy zł 37 564.41; W obcych walutach zł 78 193.40; Utrzymanie i konserwacja dróg w okresie gwarancyjnym zł 160 351.23; Straty i zyski: zysk w 1935 r. zł 34 363.59, mniej strata z 1934 r. zł 2 914.09 = zł 32 449.50 = **Razem zł 627 120.26.**

Sumy pozabilansowe: (za kaucje) zł 83 000.00.

Rachunek strat i zysków za 1935 r.

STRATY. — Koszty administracji ogólnej zł 256 945.75; Robocizna zł 107 343.82; Koszty kredytów zagranicznych zł 81 695.05; Podatki państwowe i komunalne zł 33 521.51; Odpisy amortyzacyjne zł 16 741.36; Różnice kursowe zł 2 561.70; Straty i zyski (zysk w 1935 r.) zł 34 363.59 = **Razem zł 533 172.78.**

ZYSKI. — Budowy (nadwyżka) zł 533 172.78 = **Razem zł 533 172.78.**

1261

„BOISMINE“, Spółka z ogr. odp. w likwidacji

Bilans na dz. 31 grudnia 1935 r.

STAN CZYNNY. — Kasa zł 2 894.48; Banki zł 23.87; Dłużnicy zł 15 129.47; Papiery wart. zł 9 773.25; Weksle zł 2 074.93; Ruchomości zł 13 615.13; Kaucje i depozyty w gotow. zł 1 750.50; Straty — lata ubiegłe zł 1 802 976.80; Strata za 1935 r. zł 22 490.80; **Ogółem zł 1 870 729.23.**

Sumy pozabilansowe — zł 1 400.00.

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy zł 300 000.00; Kapitał amortyzacyjny zł 217 635.10; Wierzyciele zł 1 353 094.13; **Ogółem zł 1 870 729.23.**

Sumy pozabilansowe — zł 1 400.00.

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Pod. dochod. za 1934 r. zł 21 218.77; Koszty handlowe zł 22 446.73; Strata na dłużnikach zł 6 899.55; **Ogółem zł 50 565.05.**

MA. — Procenty i prowizje zł 572.00; Spisane saldo wierzyciela zł 31.91; Zysk na towarach zł 27 470.34; Strata za 1935 r. zł 22 490.80; **Ogółem zł 50 565.05.**

1255

Spółka Akcyjna Burroughs Maszyny do Liczenia w Warszawie

Bilans w dn. 31 grudnia 1935 r.

STAN CZYNNY. — Ruchomości i urządzenia zł 18 199.49; Gotowizna zł 26 122.73; Papiery wartościowe zł 3 792.00; Weksle zł 490.00; Towary zł 271 271.49; Dłużnicy zł 117 434.93; Sumy przechodnie zł 27.00; Koszty importu niesprzedanych maszyn i motorów zł 71 490.74; Strata za ubiegłe lata zł 151 024.87; **Razem zł 659 853.25.**

Agenci za towary, oddane w komis. zł 62 430.00.

STAN BIERNY. — Kapitał zakładowy zł 500 000.00; Kapitał amortyzacyjny zł 13 612.53; Różne rezerwy zł 27 156.58; Zobowiązania zagraniczne zł 87 133.84; Różni zł 2 283.31; Zysk za 1935 r. zł 29 666.99; **Razem zł 659 853.25.**

Towary oddane w komis. zł 62 430.00.

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Koszty administracji ogólnej zł 105 530.46; Podatki zł 16 679.91; Świadczenia socjalne zł 6 000.31; Różnice kursu zł 487.12; Odpisy amortyzacyjne zł 1 699.94; Zysk za 1935 r. zł 29 666.99; **Razem zł 160 064.73.**

MA. — Zysk brutto zł 158 027.02; Odsetki zł 1 191.82; Wątpliwe należności zł 744.21; Różne zł 101.68; **Razem zł 160 064.73.**

1262

Polska-Szwajcarska Fabryka Czekolady „Suchard“

Spółka Akcyjna w Krakowie

Bilans zamknięcia na dz. 31/XII 1935 r.

I.—Majątek stały:		zł	zł
Budynki:			
a) Fabryczne	962 451.54		
b) Mieszkalne	481 187.18	1 443 638.72	
Urządzenia techniczne:			
a) Maszyny	797 798.86		
b) Montaż	151 281.50		
c) Inwentarz fabryczny	327 191.40	1 276 271.76	
Inwentarz biurowy		29 885.84	
Inwentarz sklepów		17 178.97	
II.—Majątek płynny:			
Gotówka w kasie	19 115.72		
„ w P. K. O.	10 480.40		
„ w bankach	35 183.55	64 779.67	
Oblig. Pożyczki Narodowej		48 000.00	
Oblig. Pożyczki Inwestycyjnej		13 210.00	
Akcje innych przedsiębiorstw		650.00	
Rymesy		72 605.90	
Materiały:			
a) Surowce i półfabrykaty	567 495.73		
b) Opakow. etc.	328 403.71		
c) Reklamy	111 028.42	1 006 927.86	
Towary gotowe		343 208.00	
Dłużnicy:			
a) Odbiorcy	1 457 444.88		
b) Dostawcy i różni	460 808.48		
c) Winkul.	29 204.20	1 947 457.56	
Sumy przechodnie		1 500.00	
Strata za 1935 r.		193 402.51	
		<u>6 458 716.79</u>	
Obligo żyrowe		112 176.10	

I.—Kapitały własne:		zł	zł
Kapitał akcyjny		3 096 000.00	
Kapitał rezerwowy:			
a) Saldo z ub. r.	64 571.69		
b) Dopisano w roku sprawozd.	4 923.67	69 495.36	
Rezerwa podatkowa		1 836.62	
Pozostałość z subskr.		14 973.56	
II.—Zobowiązania:			
Wierzyciele:			
a) Akcepty	175 803.80		
b) Banki	89 292.66		
c) Dostawcy i różni	2 934 151.93		
d) Odbiorcy	42 975.83	3 242 227.22	
Sumy przechodnie		23 942.66	
Reszta zysku z 1934 r.		10 241.37	
		<u>6 458 716.79</u>	

Żyro wekslowe 112 176.10

Rachunek strat i zysków na dz. 31/XII 1935 r.

		zł
Koszty handlowe	605 083.98	
„ fabrykacji	487 045.57	
„ prowizji	369 657.95	
„ bankowe i odsetki	244 320.58	
Podatki, opłaty i ciężary społeczne	246 644.61	
Reklamy	168 232.79	
Popęd. ogrzew. i oświetl.	110 719.43	
Reparatury	51 099.75	
Odpisy	108 975.41	
Amortyzacje	167 036.23	
Datki	6 008.60	
Różnice kursowe	32 097.11	
	<u>2 596 922.01</u>	

		zł
Rachunek towarów	2 392 127.00	
Administracja budynku mieszkalnego	11 392.50	
Strata za 1935 r.	193 402.51	
	<u>2 596 922.01</u>	

1226

„Drukarnia Techniczna“ w Warszawie

SPÓŁKA AKCYJNA

Bilans na dz. 31/XII 1935 r.

STAN CZYNNY. — 1) Majątek stały: Maszyny i urządzenia zł 401 241.50; Części maszyn zł 8 667.36; Części monotypów zł 10 517.74; Części linotypów zł 12 180.00; Czcionki zł 90 942.85; Metal zł 29 427.96; Ruchomości zł 9 502.46; 2) Majątek płynny: Kasa zł 11 905.45; Papiery wartościowe zł 3 013.75; Weksle w portfelu zł 24 744.06; P. K. O. zł 13.81; Papier zł 3 169.73; Farba zł 135.38; Klisze zł 164.00; Druki i wydawnictwa zł 5 326.91; Dłużnicy i wierzyciele zł 94 477.68; Sumy przechodnie zł 2 379.81; Wątpliwe należności zł 71 140.17; Należności w post. rewind. zł 92.67; Roboty na warsztacie na dz. 31/XII 1935 r. zł 11 246.16; 3) Straty: Straty z lat ubiegłych zł 11 029.18, Strata za 1935 r. zł 10 672.12; Różni za gwarancję zł 24 566.46; **Razem zł 837 157.21.**

STAN BIERNY. — 1) Kapitały własne: Kapitał akcyjny zł 250 000.00; Kapitał zapasowy zł 6 378.40; 2) Kapitał amortyzacyjny: saldo z 1934 r. zł 171 926.10, dopisano w 1935 r. zł 55 119.76; 3) Zobowiązania: Akcepty zł 5 923.52; Bank Polski zł 8 700.00; Bank Cukrownictwa zł 8 212.00; Pożyczka długoterminowa zł 192 669.83; Lokaty prywatne zł 13 100.00; Dłużnicy i wierzyciele zł 32 165.39; Zaległe świadczenia socjalne i podatki zł 68 354.25; Sumy przechodnie zł 41.50; Zobowiązania żyrowe zł 24 566.46; **Razem zł 837 157.21.**

Rachunek strat i zysków za 1935 r.

WINIEN. — 1) Koszty produkcji zł 206 807.25; 2) Koszty administracji ogólnej zł 53 793.87; 3) Prowizje sprzedawców zł 3 330.41; 4) Świadczenia socjalne zł 10 797.96; 5) Podatki zł 10 701.22; 6) Procenty i dyskonto zł 3 263.48; 7) Spisano na straty zł 22 381.25; 8) Amortyzacja zł 55 119.76; **Razem zł 366 195.20.**

MA. — 1) Dochód osiągnięty z produkcji zł 344 276.92; 2) Roboty na warsztacie na dz. 31/XII 1935 r. zł 11 246.16; 3) Strata za 1935 r. zł 10 672.12; **Razem zł 366 195.20.**

1268

Bracia Borkowscy Zakłady Elektrotechniczne, Spółka Akc.

W WARSZAWIE

Bilans netto na dz. 31 grudnia 1935 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: Rachunek nieruchomości a) place zł 78 415.00, b) budynki zł 903 360.70; Maszyny i urządzenia fabryczne zł 462 916.33; Ruchomości zł 134 663.32. II. Majątek płynny: Gotówka w kasach i bankach zł 173 494.62; Papiery procentowe, akcje, weksle w portfelu zł 73 125.88; Materiały: remanenty towarowe zł 1 643 726.94; Rachunek dłużników odbiorców zł 1 723 330.82; **Ogółem zł 5 193 033.61.**

PASYWA. — Kapitał akcyjny zł 2 700 000.00; Kapitał zapasowy zł 23 307.05; (Saldo z ubiegłego roku zł 12 666.19, dopisano w roku sprawozdawczym zł 10 640.86); Fundusz amortyzacyjny zł 368 276.84 (Saldo z ubiegłego roku zł 317 400.30, odpisano w roku sprawozdawczym zł 21 252.68, dopisano umorzenie normalne zł 72 129.22); Zobowiązania: kredyty długoterminowe zł 1 329 341.67; Dostawcy i różni zł 710 979.32; Sumy przechodnie: Rezerwa podatku zł 12 006.93; Zysk netto w roku sprawozdawczym zł 49 121.80; **Ogółem zł 5 193 033.61.**

Sumy pozabilansowe. — Zobowiązania z tytułu żyr na wekslach zł 272 730.57.

Rachunek strat i zysków

STRONA WINIEN. — Koszty administracji ogólnej zł 365 522.53; Koszty fabrykacji zł 1 606 819.66; Koszty sprzedaży zł 531 032.61; Podatki państwowe i komunalne zł 79 454.32; Świadczenia socjalne zł 98 596.00; Różnice kursu na papierach procentowych zł 144.41; Straty na dłużnikach krajowych zł 23 890.17; Koszty kredytów zł 88 814.81; Odpisy amortyzacyjne zł 72 129.22; Zysk netto zł 49 121.80; **Ogółem zł 2 915 525.53.**

STRONA MA. — Zysk brutto na produkcji i sprzedaży zł 2 914 466.15; Prowizja zł 1 059.38; **Ogółem zł 2 915 525.53.**

1267

Towarzystwo Białostockiej Manufaktury Eugeniusz Becker i S-ka

Spółka Akcyjna w Białymstoku

Bilans na dz. 31 grudnia 1935 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały: 1) Grunty zł 539 392.00; 2) Budynki: a) fabryczne zł 1 293 058.58, b) gospodarcze zł 26 510.93, c) mieszkalne zł 248 073.86; 3) Maszyny i urządzenia zł 2 294 788.50; 4) Ruchomości: a) biurowe zł 16 780.06, b) fabryczne zł 35 058.15; II. Majątek płynny: 1) Towary na składach zł 847 409.68; 2) Materiały surowe i chemikalia zł 121 807.40; 3) Materiały pomocnicze zł 23 968.47; 4) Papiery wartościowe zł 25 100.00; 5) Weksle w portfelu zł 19 651.26; 6) Gotówka w kasie i bankach zł 2 490.85; 7) Dłużnicy: a) należności do zainkasowania zł 310 200.34, b) wątpliwe zł 82 120.08, razem zł 392 320.42; 8) Sumy przechodnie zł 7 184.52; 9) Asekuracja zł 896.75; III. Strata za 1935 r. zł 50 695.33; **Ogólna suma zł 5 964 186.76.**

Sumy pozabilansowe. — Zobowiązania z tytułu żyr na wekslach handlowych zł 111 321.76.

PASYWA. — I. Kapitały własne: 1) Kapitał zakładowy zł 2 400 000.00; 2) Kapitał specjalny rezerwowo: saldo zł 295 765.70 odpisano całkowicie na częściowe pokrycie straty za 1934 r.; 3) Kapitał zapasowy zł 169 640.65, odpisano na pokrycie reszty straty za 1934 r. zł 16 044.60, pozostaje zł 153 596.05; II. Kapitał amortyzacyjny: saldo w dniu 31/XII 1935 r. zł 1 981 057.54; III. Zobowiązania: 1) Wierzyciele zł 1 349 178.26, 2) Niewypłacona dywidenda zł 31 855.00, 3) Sumy przechodnie zł 48 499.91; **Ogólna suma zł 5 964 186.76.**

Sumy pozabilansowe. — Zobowiązania z tytułu żyr na wekslach handlowych zł 111 321.76.

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Koszty administracji ogólnej zł 77 555.00; Koszty fabrykacji zł 1 184 398.12; Koszty sprzedaży zł 66 263.64; Koszty kredytów zł 19 601.68; Podatki państwowe i komunalne zł 43 542.51; Świadczenia socjalne zł 29 539.33; Straty na dłużnikach zł 12 209.30; Inne wydatki zł 10 944.00; Wartość towarów w dniu 1/I. 1935 r. zł 990 914.30; **Ogólna suma zł 2 434 967.88.**

MA. — Sprzedaż towarów w ciągu roku zł 1 470 370.44; Różnica kursowa zł 66 492.43; Wartość towarów w dn. 31/XII 1935 r. zł 847 409.68; Strata za 1935 r. zł 50 695.33; **Ogólna suma zł 2 434 967.88.**

1238

Drukarnia Mieszczańska, Tow. Akcyjne

Bilans zamknięcia z dn. 25 listopada 1935 r.

AKTYWA. — Majątek stały Nieruchomości: grunt zł 123 809.53; Budynki mieszkalne i handlowe zł 226 190.47; Urządzenia techniczne i biurowe maszyny zł 60 407.25; Czcionki i t. d. zł 11 996.20; Klisze zł 1.00; Urządzenia biur i introligatorni zł 2 427.30; Majątek płynny: Gotówka w kasie zł 824.84; Gotówka w P. K. O. zł 28.15; Weksle w portfelu zł 1 610.70; Udziały zł 100.00; W banku zł 203.90; Papiery procentowe zł 920.24; Materiały: zapasy papieru i materiału zł 1 600.25; Gotowe towary: dzieła, broszury i formularze zł 5 251.71; Dłużnicy — odbiorcy zł 7 194.03; Sumy przechodnie — zaległe komorne zł 360.00, wypłacone odsetki zł 36.38; Straty: za 1931 r. zł 6 678.29, za 1932 r. zł 37 952.72, za 1933 r. zł 19 461.55, za 1934 r. zł 35 585.92, za czas od 1 stycznia do 25 listopada 1935 r. zł 9 687.61; Przelew z fund. na wątpl. pretensje zł 5 600.00; **Suma ogólna zł 546 728.04.**

Sumy pozabilansowe. — Weksle redyskontowane zł 2 587.08; Udzielone gwarancje zł 165.00; **Razem zł 2 752.08.**

PASYWA. — Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 250 000.00; Kapitał zapasowy zł 25 000.00; Kapitał rezerwy specjalnej zł 17 221.04; Fundusz amortyzacyjny nieruchomości saldo z 1 stycznia 1935 r. zł 70 000.00, dopisano za czas 1/I do 25/II 1935 r. zł 6 333.00; Nierozdzielone zyski za 1927 r. zł 18 602.22, za 1928 r. zł 23 173.37, za 1929 r. zł 18 128.52, za 1930 r. zł 15 515.22; Zobowiązania długoterminowe: Hipoteki — amortyzacyjne krajowe zł 83 022.74, zagraniczne zł 10 269.37; Zobowiązania krótkoterminowe: akceptów zł 850.00; Sumy przechodnie — zaległe podatki, składki, pensje pp. zł 6 307.45; Wierzyciele: a) dostawcy zł 1 137.02, b) różni zł 1 268.09; **Suma ogólna zł 546 728.04.**

Sumy pozabilansowe. — Obligo wekslowe zł 2 587.08; Obligo gwarancyjne zł 165.00; **Razem zł 2 752.08.**

Rachunek zysków i strat per 25 listopada 1935 r.

WINIEN. — Koszty adm. ogólnej zł 21 373.08; Koszty drukarni zł 20 887.18; Koszty sprzedaży zł 1 292.32; Podatki zł 625.48; Koszty adm. nieruchomości zł 15 625.34; Koszty towarzystwa zł 1 987.80; Straty na dłużnikach zł 28 203.36; Odpisy amortyzacyjne: a) urządzenia drukarni i biur zł 4 279.10, b) nieruchomości zł 6 233.00; **Razem zł 100 506.66.**

MA. — Administracja nieruchomości zł 36 872.35; Drukarnia zł 27 588.99; Procenty zł 28.40; Podatki — zwrot reklamow. podatków zł 1 607.69; Różnice kursowe zł 462.47; Przelew z funduszu rezerwy specjalnej na częściowe pokrycie straty z 1934 r. zł 24 259.15; Fundusz na wątpliwe pretensje zł 5 600.00; Strata za czas 1/I do 25/XI 1935 r. zł 9 687.61; Przelew z funduszu na wątpliwe pretensje zł 5 600.00; **Razem zł 100 506.66.**

Zgodność bilansu i rachunku zysków i strat z należycie prowadzonymi księgami potwierdza. Poznań, dn. 27 lutego 1936 r. Rada Nadzorcza: (—) Kazimierz Kaniewski, prezes.

Poznań, dn. 14 lutego 1936. Drukarnia Mieszczańska Tow. Akc. (—) Ignacy Thomas.

1218

Fabryka Wyrobów Celluloidowych i Metalowych „KOSMOS“

Spółka Akcyjna w Częstochowie

Bilans na dz. 31 grudnia 1935 r.

AKTYWA. — Kasa zł 1 163.26; Dłużnicy zł 98 949.30; Weksle zł 895.37; Surowce i materiały pomocnicze zł 39 065.34; Towary zł 91 825.27; Papiery wartościowe zł 2 100.00; Maszyny, budynki i urządzenia techniczne zł 469 541.23; Udziały w bankach zł 1 350.00; Straty zł 53 263.83; **Razem zł 758 153.60.**

PASYWA. — Kapitał akcyjny zł 250 000.00; Kapitał amortyzacyjny zł 142 953.82; Kapitał zapasowy zł 1 172.32; Wierzyciele zł 152 725.97; Akcepty zł 111 390.81; Podatki zł 18 876.63; Pożyczka Tow. Kred. m. Częstochowy zł 60 000.00; Zysk zł 21 034.05; **Razem zł 758 153.60.**

STRATY. — Koszty handlowe zł 80 336.23; Odsetki zł 8 588.94; Koszty Tow. Kred. m. Częstochowy zł 4 104.19; Prowizja zł 14 441.55; Odpisy na dłużnikach zł 15 779.14; Podatki zł 17 765.39; Zysk zł 21 034.05; **Razem zł 162 049.49.**

ZYSKI. — Różnica kursowa zł 588.28; Towary zł 161 461.21; **Razem zł 162 049.49.**

1222

Filip i Babeta Liebermann Fabryka Spirytusu i Drożdży Prasowanych w Stanisławowie, Spółka Akcyjna

Bilans na dz. 31 grudnia 1935 r.

AKTYWA. — Majątek stały: Grunty zł 106 881.00; Budynki wg. bilansu otwarcia z 1/XII 1934 r.: fabryczne zł 359 234.74, gospodarcze zł 120 693.00, mieszkalne zł 157 066.00, dopis. w 1935 r. zł 4 309.30, razem zł 641 303.04; Maszyny, aparaty i urządzenia wg. bilansu otwarcia z 1/XII 1934 r. zł 800 490.00, dopis. w 1935 r. zł 7 597.92, razem zł 808 087.92; Bocznica kolejowa zł 43 900.00; Ruchomości biurowe zł 4 000.00; II. Majątek płynny: Kasa zł 24 144.18; Banki zł 48 344.71; III. Zapasy zł 77 145.85; IV. Dłużnicy: Zrzeszenie Producentów Drożdży, Warszawa zł 125 079.47; Dostawcy zł 20 381.34; Odbiorcy zł 4 131.63; Różne zł 655 733.23; Udzielona gwarancja (pozycja pozabilansowa) zł 140 807.35; **Razem zł 2 699 939.72.**

PASYWA. — I. Kapitał akcyjny zł 2 000 000.00; Kapitał amortyzacyjny zł 100 701.96; Fundacja Weingartena zł 69 473.69; Wierzyciele: Banki zł 40 243.00; Dostawcy zł 9 832.47; Odbiorcy zł 4 257.62; Różne zł 58 536.60; Zrzeszenie Producentów Drożdży za gwarancję (poz. pozabilansowa) zł 140 807.35; Czysty zysk zł 276 087.03; **Razem zł 2 699 939.72.**

Rachunek strat i zysków

STRATY. — Koszty administracji ogólnej zł 95 034.14; Koszty produkcji zł 684 888.28; Koszty sprzedaży zł 214 979.69; Kupno kontyngentów zł 22 282.65; Podatki państwowe i komunalne zł 78 775.74; Amortyzacja zł 100 701.96; Zysk zł 276 087.03; **Razem zł 1 472 749.49.**

ZYSKI. — Sprzedaż drożdży zł 1 385 141.81; Sprzedaż spirytusu zł 13 909.53; Rektyfikacja zł 34 551.71; Odszkodowanie i kary konwencjonalne zł 20 319.09; Czysze zł 13 488.63; Odsetki zł 5 338.72; **Razem zł 1 472 749.49.**

1224

Lloyd Bydgoski, Spółka Akcyjna w Bydgoszczy

Bilans per 31 grudnia 1935 r

AKTYWA. — Majątek stały: Grunty, zabudowania i tabor rzeczny z 2 464 657.50; Majątek płynny: Kasa, waluty z 6 211.08; Weksle z 12 685.46; Papiery wartościowe z 11 833.91; Banki z 71 070.05; Materiały: zapasy z 157 697.84; Dłużnicy z 913 765.79; Strata z lat ubiegłych z 12 965.94; **Razem z 3 650 887.57.**

PASYWA. — Kapitał akcyjny z 1 200 000.00; Kapitał amortyzacyjny z 1 054 352.94; Wierzyciele z 1 392 635.99; Zysk za 1935 r. z 3 898.64; **Razem z 3 650 887.57.**

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Koszty administracji ogólnej z 409 964.22; Koszty eksploatacji z 4 056 853.66; Koszty kredytów z 68 286.47; Podatki z 79 368.54; Amortyzacja z 141 673.03; Straty na drenach z 4 208.74; Straty inne z 6 129.81; Zysk za 1935 r. z 3 898.64; **Razem z 4 770 383.11.**

MA. — Ogólne wpływy z 4 728 971.01; Procenty i dyskont z 6 268.62; Dzierżawy z 6 787 59; Inne wpływy z 28 355.89; **Razem z 4 770 383.11.**

1283

Fabryka WYROBÓW Wełnianych i Bawełnianych „M. i T. Pikielni”

SPÓŁKA AKCYJNA

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1935 r.

STAN CZYNNY. — I. Majątek stały: Grunty z 75 397.92; Nieruchomości (budynki): a) fabryczne z 363 333.29, b) gospodarcze z 37 662.22; Ruchomości: 1) Urządzenia techniczne z 444 355.66; 2) Inwentarz zakładowy i biurowy: a) żywy z 4 350.00, b) martwy z 23 041.94; Razem majątek stały z 948 141.03; II. Majątek płynny: Kasa z 7 835.23; Kasa fabryczna z 93.47; Banki z 128 404.72; Papiery wartościowe z 32 382.50; Weksle w portfelu z 171 443.68; Weksle w inkasie z 10 564.43; Weksle w walucie obcej z 2 088.85; Materiały: a) przędza z 395 926.25, b) materiały pomocnicze z 4 025.78; Półfabrykaty z 43 444.14; Towary z 776 754.77; Dłużnicy (odbiorcy) z 491 832.52; Dłużnicy — należności wątpliwe z 34 481.20, do spisania w roku następnym z 52 473.64; Różni z 232 693.48; Sumy przechodnie z 5 284.43; Wierzyciele (saldo debetowe) z 241.10; Zaliczki fabryczne z 1 156.50; Razem majątek płynny z 2 391 126.69; **Ogólna suma stanu czynnego z 3 339 267.72.**

Sumy pozabilansowe. — Weksle żyrowane w obiegu z 275 875.10.

STAN BIERNY. — I. Kapitały własne: Kapitał zakładowy z 1 900 000.00; Kapitał zapasowy z 496 100.66, dopisano w roku sprawozdawczym z 34 666.29; Razem kapitały własne z 2 430 766.95; II. Kapitał amortyzacyjny z 500 465.66, dopisano w roku sprawozdawczym z 33 767.23, razem kapitał amortyzacyjny z 534 232.89; III. Zobowiązania: Wierzyciele z 230 261.71; Dłużnicy (odbiorcy) saldo kredytowe z 850.14; Różni z 11 603.39; Sumy przechodnie: a) niewypłacone koszty i podatki roku sprawozdawcz. z 8 415.35, b) bonifikacje i potrącenie roku sprawozdawcz. (dłużnicy) z 52 473.64, c) zarachowania na należności wątpliwe z 34 481.20, d) inne kwoty z 34 490.00; Razem zobowiązania z 341 575.43; IV. Zysk z 32 692.45; **Ogólna suma stanu biernego z 3 339 267.72.**

Sumy pozabilansowe. — Zobowiązania za żyra z 275 875.10. Ogólna suma zobowiązań zagranicznych z 36 165.53.

Rachunek strat i zysków za 1935 r.

WINIEN. — Koszty administracji ogólnej z 267 375.44; Koszty fabrykacji z 2 482 902.78; Koszty sprzedaży (prowizja) z 51 605.78; Podatki państwowe i komunalne z 74 630.24; Odpisy amortyzacyjne z 45 967.59; Odpisy z r-ków odbiorców z 27 152.16; Różnice kursowe z 1 224.60; Zysk z 32 692.45; **Razem z 2 983 551.04.**

MA. — Nadwyżka z r-ku towarów z 2 970 450.51; Nadwyżka z r-ku procentów z 8 339.51; Różne zyski z 4 761.02; **Razem z 2 983 551.04.**

1286

M. Łempicki, Spółka Akcyjna Przedsiębiorstwo Górnicze, Wiertnicze i Hydrotechniczne

Bilans zamknięcia w dn. 31 grudnia 1935 r.

STAN CZYNNY. — Majątek stały: Nieruchomości z 445 133.01; Rygi wiertnicze i maszyny z 451 119.98; Narzędzia wiertnicze, warsztatowe i rury z 588 622.55; Inwentarz żywy w kamieniołomach z 1 075.00; Ruchomości z 91 903.90; Majątek płynny: Kasy i banki z 28 345.07; Papiery procentowe z 40 246.59; Weksle z 4 000.00; Kaucje i wadja z 55 944.71; Dłużnicy: 1) Odbiorcy z 966 800.26; 2) Dostawcy z 28 400.66; 3) Różni: a) przedsiębiorstwa pokrewne z 238 693.80, b) inni z 91 401.96; 4) Wątpliwe należności: a) weksle protestowane z 5 105.65, b) należności w postępowaniu sądowym z 43 547.63, c) inne z 11 735.19; Materiały — Materiały surowe i djamenty z 98 149.40; Materiały gotowe z 53 484.29; Materiały w kamieniołomach z 81 870.43; Sumy przechodnie z 5 686.66; Udziały w obcych przedsiębiorstwach z 284 000.00; Straty z lat ubiegłych z 263 492.74; **Ogółem suma bilansowa z 3 881 759.48.**

Sumy pozabilansowe. — Udzielone gwarancje własne z 196 600.14; Gwarancje obce wydane z 10 000.00; Gwarancje obcych przedsiębiorstw z 210 000.00; **Razem sumy pozabilansowe z 416 600.14.**

STAN BIERNY. — Kapitały własne: Kapitał zakładowy z 800 000.00; Kapitał zapasowy z 30 317.39; Razem z 830 317.39; Kapitał amortyzacyjny z 1 034 721.59; Zobowiązania: Wierzyciele: 1) dostawcy z 209 792.15; 2) odbiorcy z 73 151.61, 3) różni: a) przedsiębiorstwa pokrewne z 295 667.99, b) socjalne i inne z 287 923.75, 4) Niewypłacona dywidenda i wynagrodzenie władz Spółki z 182 589.12, 5) Zaległe podatki z 162 859.03; Banki z 199 880.35; Akcepty z 263 450.32; Sumy przechodnie z 3 307.32; Kredyty hipoteczne z 329 307.23; Zysk z roku operacyjnego 1935 z 8 791.63; **Ogólna suma bilansowa z 3 881 759.48.**

Sumy pozabilansowe. — Zobowiązania z tytułu udzielonych gwarancji z 196 600.14; Gwarancje obce otrzymane z 10 000.00; Poręczenia gwarancyjne z 210 000.00; **Razem sumy pozabilansowe z 416 600.14.**

Rachunek strat i zysków za 1935 r.

WINIEN. — Koszty administracji ogólnej z 292 210.22; Koszty kredytów z 115 736.83; Koszty magazynowania i ekspedycji z 41 619.70; Podatki państwowe i komunalne z 97 762.37; Dopłaty do ubezpieczeń socjalnych z 113 398.82; Odpisy amortyzacyjne z 35 754.36; Zysk z roku operacyjnego 1935 z 8 791.63; **Ogółem z 705 273.93.**

MA. — Nadwyżka dochodów z robót z 696 641.65; Nadwyżka dochodów z nieruchomości z 5 992.28; Udział w zyskach w obcych przedsiębiorstwach z 2 640.00; **Ogółem z 705 273.93.**

Powyższy bilans wraz z rachunkiem strat i zysków został zatwierdzony przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów w dn. 28 kwietnia 1936 r.

1279

Zakłady Przemysłowe „Gumma Rubber”, Sp. Akc. w Warszawie

Bilans netto na dz. 31 grudnia 1935 r.

STAN CZYNNY. — Maszyny i urządzenia z 348 498.98; Odbudowa budynku z 94 621.43; Kasa, weksle i papiery procentowe z 10 101.27; Dłużnicy z 141 977.31; Towary z 3 995.41; Kaucje z 1 587.60; Strata z lat ubiegłych z 154 923.50; **Razem z 755 705.50.**

STAN BIERNY. — Kapitały z 396 934.18; Wierzyciele z 352 754.36; Akcepty z 6 000.00; Zysk za 1935 r. z 16.96; **Razem z 755 705.50.**

Rachunek strat i zysków

WINIEN. — Koszty handlowe z 32 152.04; Strata na odbiorcach z 1 382.31; Strata z lat ubiegłych z 154 923.50; Zysk za 1935 r. z 16.96; **Razem z 188 474.81.**

MA. — Zysk na produkcji i różne zyski z 33 551.31; Strata z lat ubiegłych z 154 923.50; **Razem z 188 474.81.**

1292

Scott & Bowne, Spółka Akcyjna, Towarzystwo Przemysłowo-Handlowe
dla WYROBÓW Chemiczno-Farmaceutycznych

Warszawa, ulica Okopowa 21/23

Bilans na dz. 31 grudnia 1935 r.

AKTYWA. — Majątek stały: Urządzenia techniczne i biurowe zł 193 736.60; Majątek płynny: Kasa i PKO zł 9 023.59; Papiery wartościowe zł 4 968.00; Weksle w portfelu i na inkasie zł 66 323.83; Zaliczenia zł 3 752.22; Kaucje zł 978.50; Surowce i gotowe towary zł 421 464.75; Dłużnicy zł 355 383.17; Koszty organizacyjne zł 12 000.00; Wydatki dotyczące okresu przyszedłego zł 2 262.55; Straty za lata ubiegłe zł 99 640.95; Razem zł 1 169 534.16.

PASYWA. — Kapitał akcyjny zł 500 000.00; Kapitał amortyzacyjny zł 17 287.55; Wierzyciele zł 561 030.00; Banki zł 88 536.55; Sumy przejściowe zł 891.55; Zysk zł 1 788.51; Razem zł 1 169 534.16.

Rachunek zysków i strat

WINIEN. — Koszty sprzedaży zł 158 101.56; Koszty administracji ogólnej zł 185 705.19; Koszty finansowe zł 28 447.18; Podatki i opłaty skarbowe zł 26 149.25; Koszty fabrykacji zł 100 952.79; Spisano na koszty organizacyjne zł 4 000.00, na urządzenia zł 17 287.55; Stracone należności zł 18 070.06; Zysk za 1935 r. zł 1 788.51; Razem zł 540 502.09.

MA. — Zysk brutto na towarach zł 539 475.71; Różnice kursowe zł 1 026.38; Razem zł 540 502.09.

Dn. 30 kwietnia 1936 r. odbyło się Walne Zgromadzenie Spółki, na którym zostało przyjęte sprawozdanie, bilans oraz rachunek zysków i strat Spółki, za rok operacyjny 1935. W skład Rady Nadzorczej wchodzi obecnie panowie: Stefan Urbanowicz — Warszawa, Tadeusz Czarnowski — Sopoty, Julius Jewelowski — Gdańsk, Aksel T. Holm — Aalesund i Stanley W. Knott — Londyn.

1257

Dom Przemysłowo - Towarowy Józef Fetter
SPÓŁKA AKCYJNA W GDYNI

Bilans zamknięcia na dz. 31 grudnia 1935 r.

STAN CZYNNY. — 1) Majątek stały: Fabryka: budynki, maszyny i ruchomości zł 520 619.75; 2) Majątek płynny: a) Kasa, banki, pożyczki państwowe zł 108 708.50; b) Weksle i zaliczenia zł 100 429.74; c) Weksle dyskontowane zł 335 410.34; d) Remanent towarów i materiałów zł 1 014 155.30; e) Dłużnicy zł 2 171 244.03; f) Polska Centrala Importu Kawy S. A. — udział zł 750.00; Razem zł 3 730 697.91; Suma bilansowa zł 4 251 317.66.

STAN BIERNY. — 1) Kapitały własne: a) Kapitał akcyjny zł 500 000.00, b) Kapitał zapasowy zł 435 895.10; 2) Kapitał amortyzacyjny zł 105 174.53; 3) Zobowiązania: a) akcepty, dostawcy i różni wierzyciele zł 2 201 644.77, b) rezerwa podatkowa zł 75 801.01; Razem zł 2 277 445.78; 4) Obligo z tytułu dyskontowanych weksli zł 335 410.34; 5) Zysk za 1935 r. zł 597 391.91; Suma bilansowa zł 4 251 317.66.

Rachunek zysków i strat

WINIEN. — 1) Fabrykacja: koszty fabrykacji, opakowania i robocizny zł 100 159.11; 2) Koszty handlowe: a) Zarząd i Komisja Rewizyjna zł 43 500.00, b) świadczenia socjalne zł 13 705.49, c) podatki zł 74 277.19 (patrz uwaga), d) administracja ogólna zł 298 761.61; Razem zł 430 244.29; 3) Koszty sprzedaży: pro wiza zł 98 555.27; 4) Koszty kredytu: odsetki zł 109 948.80; 5) Amortyzacja zł 28 151.60; 6) Odpisane straty zł 4 403.25; 7) Zysk za 1935 r. zł 597 391.91.

MA. — 1) Towary: nadwyżka brutto zł 1 293 996.01; Fabrykacja: wpływ z przerobu owoców zł 56 448.56; Różnice kursowe zł 18 349.66; Dywidenda Polskiej Centrali Importu Kawy S. A. za 1934 r. zł 60.00; Suma ogólna zł 1 368 854.23.

Uwaga. Suma podatków wynosi zł 159 694.79, z czego kwota zł 85 417.60 została spisana bezpośrednio z funduszu rezerwowego na podatek dochodowy na 1935 r.

Zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów w dn. 28 kwietnia 1936 r.

1293

Pierwsza Polska Farbiarnia i Wykończalnia Jedwabi
Spółka Akcyjna, dawniej Artur Meister w Rudzie Pabjanickiej

Bilans na dz. 31 grudnia 1935 r.

zatwierdzony przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy w dn. 30 kwietnia 1936 r.

STAN CZYNNY. — Majątek stały: Grunty zł 223 771.70; Budynki: fabryczne zł 1 815 676.85, gospodarcze zł 122 685.00, mieszkalne zł 46 960.00, razem zł 1 985 321.85; Maszyny i urządzenia zł 2 385 093.69; Inwentarz: żywy zł 3 150.00, martwy zł 26 777.20, razem zł 29 927.20; Ruchomości zł 18 577.06; Majątek płynny: Gotówka w kasach i bankach zł 40 647.79; Papiery procentowe zł 51 000.00; Weksle zł 24 722.10; Udziały w innych przedsiębiorstwach zł 150 921.00; Materiały: pomocnicze i pędne zł 268 363.10; Inne zł 95 259.91; Razem zł 363 623.01; Dłużnicy: odbiorcy zł 1 111 524.56, odbiorcy za protesty zł 36 301.12, odbiorcy wątpliwi zł 54 552.15, dostawcy zł 4 909.80, dostawcy za kaucje zł 25.00, razem 1 207 312.63; Licencje zł 200 000.00; Koszty organizacji zł 31 849.83; Sumy przechodnie zł 14 392.58; Straty i zyski: z przeniesienia z 1934 r. zł 215 776.57, za 1935 r. zł 335 397.02, razem zł 551 173.59; Razem zł 7 278 334.03.

STAN BIERNY. — Kapitały własne: Kapitał akcyjny zł 3 000 000.00; Kapitał rezerwowy zł 41 887.51; Wkłady akcjonariuszy zł 2 853 698.16; Wierzyciele: Dostawcy zł 573 601.25; Odbiorcy zł 3 444.09; Razem zł 577 045.34; Amortyzacja: z ubiegłego roku zł 371 741.90, za 1935 r. zł 242 683.49, razem 614 425.39; Sumy przechodnie zł 17 277.63; Rezerwa na pokrycie strat na dłużnikach zł 174 000.00; Razem zł 7 278 334.03. Różni za oblięgo zł 648 510.50.

Zobowiązania zagraniczne zł 2 773 875.23.

Rachunek strat i zysków za 1935 r.

WINIEN. — Koszty administracji ogólnej zł 37 200.00; Koszty fabrykacji zł 3 651 530.50; Koszty kredytów i dyskonta zł 289 806.77; Różnica kursu zł 615.07; Podatki państwowe i komunalne zł 153 946.36; Strata na dłużnikach zł 28 935.66; Odpisy amortyzacji zł 242 683.49; Z przeniesienia z ub. r. zł 215 776.57; Razem zł 4 620 494.42.

MA. — Różnice kursu zł 2 126.94; Zysk na farbowaniu i wykończeniu zł 4 067 193.89; Strata zł 551 173.59; Razem zł 4 620 494.42.

1289

„Eximport”, Spółka Akcyjna, Gdynia

Bilans na dz. 31 grudnia 1935 r.

STAN CZYNNY. — Ruchomości zł 8 993.15; Gotówka w kasie zł 1 938.73; Banki zł 139 158.04; Papiery procentowe zł 87 000.00; Weksle zł 720 565.79; Odbiorcy zł 1 182 249.50; Dostawcy zł 90 250.21; Różni zł 87 193.51; Towary zł 17 761.87; Sumy przechodnie zł 4 000.00; Suma bilansowa zł 2 339 110.80. Sumy pozabilansowe zł 100 000.00.

STAN BIERNY. — Kapitał akcyjny zł 250 000.00; Kapitał zapasowy zł 25 000.00; Kapitał amortyzacyjny zł 1 216.60; Banki zł 1 780 191.02; Dostawcy zł 9 426.87; Odbiorcy zł 59 558.99; Różni zł 10 100.21; Sumy przechodnie zł 3 628.28; Pozostałość zysku z lat ubiegłych zł 102 671.96; Zysk z 1935 r. zł 97 316.87; Suma bilansowa zł 2 339 110.80. Sumy pozabilansowe zł 100 000.00.

Rachunek strat i zysków na dz. 31 grudnia 1935 r.

WINIEN. — Koszty handlowe zł 149 124.66; Koszty zakupu zł 87 617.49; Koszty sprzedaży zł 18 006.69; Koszty przekazu zł 25 929.60; Procenty i prowizje zł 9 020.15; Różnice kursowe zł 12 162.20; Odpisy amortyzacyjne zł 449.66; Należności wątpliwe zł 88 046.21; Pozostałość zysku z lat ubiegłych zł 102 671.96; Zysk w 1935 r. zł 97 316.87; Suma ogólna zł 590 345.49.

MA. — Pozostałość zysku z lat ubiegłych zł 102 671.96; Brutto dochód na towarach zł 487 173.53; Zysk na papierach procentowych zł 500.00; Suma ogólna zł 590 345.49.

1274

Zarząd Polskiej Akcyjnej Spółki Telefonicznej

zawiadamia, że

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW**

odbędzie się w Warszawie w dn. 26 maja 1936 r. o godz. 10 rano w sali posiedzeń Spółki przy ul. Zielnej Nr. 37 z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie Zgromadzenia i wybór Przewodniczącego; 2) Sprawozdanie Zarządu, sprawozdanie Komisji Rewizyjnej, rozpatrzenie i zatwierdzenie bilansu za 1935 r. i udzielenie absolutorjum władzom Spółki; 3) Podział zysku za 1935 r.; 4) Rozpatrzenie i zatwierdzenie budżetu eksploatacyjnego na 1936 r.; 5) Rozpatrzenie i zatwierdzenie budżetu inwestycyjnego na 1936 r.; 6) Upoważnienie Zarządu do przedsięwzięcia operacji kredytowych, niezbędnych do prowadzenia przedsiębiorstwa; 7) Wybór 2 członków i 2 zastępców Rady Nadzorczej grupy „B”; 8) Wybór 2 członków i 1 zastępcy Komisji Rewizyjnej grupy „B”; 9) Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej i Komisji Rewizyjnej; 10) Wnioski.

W myśl bismienia § 19 Statutu Spółki, PP. Akcjonariusze, którzy w Walnym Zgromadzeniu działać będą przez pełnomocników, powinni przed Walnym Zgromadzeniem zakomunikować pisemnie Zarządowi Spółki imiona i nazwiska swych pełnomocników.

W razie niedojścia do skutku niniejszego Walnego Zgromadzenia, powtórne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów odbędzie się zgodnie z § 26 Statutu Spółki w dniu 10 czerwca 1936 r. w lokalu Spółki przy ul. Zielnej Nr. 37 o godz. 10-iej rano z tym samym porządkiem dziennym, ustalonym dla niniejszego do skutku zebrania. Zastrzega się, że powtórne zebranie będzie prawomocne bez względu na liczbę akcji reprezentowanych przez akcjonariuszów lub ich pełnomocników i uchwały jego będą obowiązujące bez względu na wysokość reprezentowanego na niem kapitału.

1269

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej Przemysłu Cementowego „Wiek“

w Ogrodzieńcu

ma zaszczyt podać do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że — w myśl § 17 Statutu Spółki — zwołuje

**ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE
AKCJONARJUSZÓW**

na dz. 28 maja 1936 r. o godz. 18 w lokalu Spółki w Warszawie, ul. Warecka Nr. 11 m. 17 z następującym porządkiem dziennym:

1) Wybór przewodniczącego zebrania; 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu zamknięcia i rachunku zysków i strat za 1935 r.; 3) Powzięcie uchwały o pokryciu straty; 4) Udzielenie absolutorjum władzom Spółki za 1935 r.; 5) Ustalenie budżetu wydatków i planu działalności na 1936 r.; 6) Wybór członków Rady Nadzorczej — zgodnie z § 40 Statutu; 7) Wybór członków Komisji Rewizyjnej — zgodnie z § 48 Statutu; 8) Zatwierdzenie nabycia działki ziemi; 9) Wolne wnioski Akcjonariuszów i Zarządu.

W myśl § 21 Statutu, Akcjonariusze, chcący brać udział w Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu z prawem głosu, winni przedstawić swe akcje lub świadectwa depozytowe, z wyszczególnieniem Nr. Nr. akcji najpóźniej na dni 7 przed terminem Zgromadzenia w biurze Spółki w Warszawie lub w jednym z banków akcyjnych w Polsce.

1266

SPROSTOWANIE

W bilansie Zjednoczenia Elektrowni Okręgu Radomsko-Kieleckiego, S. A. — zamieszczonym w Nr. 19/1936 r., str. XXX, błędnie podano nazwę firmy: „Zjednoczone Elektrownie Okręgu Radomsko-Kieleckiego”, podczas, gdy winna ona brzmieć:

„ZJEDNOCZENIE ELEKTROWNI OKRĘGU RADOMSKO-KIELECKIEGO SPÓŁKA AKCYJNA”. 1110

Zarząd Zakładów Ceramicznych „Pustelnik“, Sp. Akc.

ma zaszczyt podać do wiadomości PP. Akcjonariuszów, że na dz. 26 maja 1936 r. na godz. 4 popoł. w Warszawie przy ul. Królewskiej Nr. 8 m. 7 naznaczono

ZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE

z następującym porządkiem obrad:

1) Zagajenie i wybór przewodniczącego Walnego Zebrania; 2) Zatwierdzenie sprawozdania, bilansu i rachunku strat i zysków za 1935 r. oraz budżetu na 1936 r.; 3) Wybory dwóch członków Zarządu; 4) Wybory pięciu członków Komisji Rewizyjnej; 5) Wnioski Zarządu i Akcjonariuszów.

Jeżeli Walne Zebranie nie będzie odpowiadało przepisom i nie dojdzie do skutku, następne posiedzenie naznacza się na dz. 9 czerwca 1936 r. na godz. 4 popoł. w tymże lokalu Zarządu i Zebranie to prawomocne będzie bez względu na liczbę akcjonariuszów, przyjmujących w niem udział.

1265

Polskie Towarzystwo dla Handlu Węgłem „Węglblok“, Sp. Akc.

Bilans na dz. 31 grudnia 1935 r.

AKTYWA. — I. Majątek stały zł 796 485.58: Place: w Warszawie Nr. 1312/B. ul. Ordynacka Nr. 11 zł 59 548.12, w Katowicach Nr. 1321 ul. Francuska Nr. 22 zł 10 320.00, w Poznaniu Nr. 55 ul. Kopernika Nr. 1 zł 7 808.80, w Warszawie Nr. 3106 ul. Sejmowa Nr. 8/10 zł 123 547.60, w Łodzi Nr. 2239 ul. Zagajnikowa Nr. 43 zł 104 128.80, w Kaliszu Nr. 58/124/E. ul. Młynarska róg Wąskiej zł 1 760.00, w Wolbromiu Nr. 145 zł 4 000.00, razem zł 311 113.32; Budynki: w Warszawie Nr. 1312/B. ul. Ordynacka Nr. 11 zł 238 192.48, w Katowicach Nr. 1321 ul. Francuska Nr. 22 zł 41 280.00, w Poznaniu Nr. 55 ul. Kopernika Nr. 1 zł 87 123.21, w Warszawie Plac Kolejowy 5, ul. Towarowa 1 zł 18 000.00, w Wolbromiu Nr. 145 zł 12 001.00, w Siedlcach Nr. 3 i 8 zł 2 810.00, razem zł 399 406.69; Inwentarz biurowy: Ruchomości zł 85 965.57; II. Majątek płynny zł 2 128 979.62: Kasa zł 29 767.83; Banki zł 81 487.03; Papiery wartościowe zł 43 955.13; Weksle zł 126 359.97; Towary: węgiel na składach zł 66 321.37; Dłużnicy: a) odbiorcy zł 1 647 035.21, b) dostawcy zł 836.50, c) różni zł 130 176.17, razem zł 1 778 047.88; Sumy przechodnie zł 3 040.41; **Ogółem zł 2 925 465.20.**

Depozyty i kaucje obce zł 429 311.30; Dłużnicy depozytowi i kaucyjni zł 638 839.56; Żyra na wekslach zł 575 083.98; **Ogółem zł 4 568 700.04.**

PASYWA. — I. Kapitały własne zł 878 942.99: Kapitał zakładowy zł 500 000.00; Kapitał zapasowy — saldo z lat ub. zł 151 646.81, dopis. w r. spraw. za 1934 r. zł 4 453.19, razem zł 156 100.00; Kapitał rezerwowy — saldo z lat ub. zł 202 000.00, dopis. w r. spraw. za 1934 r. zł 20 842.99, razem zł 222 842.99; II. Kapitał amortyzacyjny: saldo z lat ub. zł 321 413.59, odpis w 1935 r. zł 8 245.00, zł 313 168.59, dopis. w r. spraw. za 1934 r. zł 16 973.01, razem zł 330 141.60; III. Zobowiązania zł 1 556 728.48: Dywidenda niepodniesiona zł 515.00; Banki zł 88 355.55; Dostawcy zł 1 265 151.00; Odbiorcy zł 12 296.03; Różni zł 77 424.40; Sumy przechodnie zł 112 986.50; Zysk zł 159 652.13; **Ogółem zł 2 925 465.20.**

Wierzyciele depozytowi i kaucyjni zł 429 311.30; Depozyty i kaucje własne zł 638 839.56; Różni za żyra zł 575 083.98; **Ogółem zł 4 568 700.04.**

Rachunek strat i zysków za 1935 r.

WINIEN. — Zakup zł 13 302 612.69; Wynagrodzenie naczelników władz zł 52 959.00; Wynagrodzenie personelu zł 388 134.55; Zarobki pracowników fizycznych zł 23 065.01; Świadczenia socjalne zł 33 243.29; Podatki i opłaty stempłowe zł 247 373.01; Procenty i prowizje bankowe zł 16 518.39; Prowizje zł 149 631.45; Dyskonto weksli — różnica zł 2 343.38; Koszty ekspedycji węgla zł 37 609.23; Koszty eksploatacji bocznic kolejowych zł 18 403.31; Koszty ogólne zł 273 609.87; Koszty handlowe zł 239 584.37; Straty na wątpliwych należnościach zł 45 986.99; Zysk netto zł 159 652.13; **Ogółem zł 14 990 726.67.**

MA. — Sprzedaż zł 14 282 205.30; Zysk na eksploatacji nieruchomości zł 28 830.60; Zwrot kosztów ekspedycji węgla zł 40 621.96; Zwrot kosztów eksploatacji bocznic kolejowych zł 4 760.50; Procenty od papierów wartościowych zł 2 875.20; Procenty od protestów zł 214.92; Różnice kursowe zł 33.00; Skonto i bonifikaty zł 568 083.22; Wpływy z wątpliwych należności zł 63 101.97; **Ogółem zł 14 990 726.67.** 1241

Dom Handlowy Daniel Kraushar, Spółka Akcyjna

stosownie do art. 398 i 428 Kodeksu Handlowego oraz § 14 statutu Spółki niniejszem podaje do wiadomości, że Zwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszów w dn. 2 maja r. b. postanowiło: zatwierdzić sprawozdanie Zarządu, bilans oraz rachunek strat i zysków za 1935 r., udzielić Zarządowi absolutorjum i wykazaną w rachunku strat i zysków nadwyżkę dochodu zł 1210.78 zużyć na zmniejszenie strat z lat ubiegłych.

Bilans z dn. 31 grudnia 1935 r.

AKTYWA. — Majątek płynny: R-k kasy zł 2 179.66; R-k banków zł 148 510.72; R-k weksli zł 60 309.66; R-k papierów wartościowych zł 4 840.00; R-k remanentu towarów zł 223 054.81; R-k dłużników zł 155 073.06; R-k wydatków zł 18 129.00; Majątek stały: R-k ruchomości zł 15 000.00; R-k zysków i strat 1931/2 r. zł 126 019.62; R-k zysków i strat 1934 r. zł 5 181.83; R-k gwarancyjny zł 25 000.00; **Razem zł 783 298.39.**

PASYWA. — Kapitały własne: Kapitał zakładowy zł 400 000.00; Zobowiązania: R-k wierzycieli zł 357 087.61; R-k akceptów gwarancyjnych zł 25 000.00; R-k zysków i strat 1935 r. zł 1 210.78; **Razem zł 783 298.39.**

Rachunek zysków i strat 1935 r.

WINIEN. — R-k kosztów ogólnych zł 144 626.04; Straty zł 2 411.90; R-k ruchomości zł 544.00; Zysk za 1935 r. zł 1 210.78; **Razem zł 148 792.72.**

MA. — Towary, prowizja i procenty zł 148 792.72.

1272

„PROGRESS“

ZJEDNOCZONE KOPALNIE GÓRNOŚLĄSKIE

Spółka z o. o.

Katowice, ul. Zamkowa 10

Telefon: Nr. zbiorowy 33-961

Adres telegr.: PROGRESS KATOWICE

Wyłączne biuro sprzedaży węgla następujących kopalń:

RICHTER	DĘBIEŃSKO
FLORENTYNA	FERDYNAND
MYSŁOWICE	MATYLDA
ANDALUZJA	RADZIONKÓW

Własne urządzenia przeładownicze w porcie gdynskim pod firmą:

„PROGRESS“

Zjednoczone Kopalnie Górnośląskie, Sp. z o. o.
ODDZIAŁ w GDYNI

Udział w ogólnym wydobyciu węgla na Górnym Śląsku około 23%.

Węgiel kamienny tylko pierwszorzędnej jakości — Specjalne gatunki dla opalu domowego i wszelkiego rodzaju przemysłu — Pierwszorzędny węgiel gazowy.

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej pod firmą:

Europejskie Towarzystwo Ubezpieczeń Towarów i Pakunków Podróżnych, Spółka Akcyjna

zaprasza PP. Akcjonariuszów na

ZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW

które odbędzie się w dn. 27 maja 1936 r. o godz. 5 po poł. w sali sesjonalnej Towarzystwa w Warszawie, przy ulicy Jasnej Nr. 4, z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie Zgromadzenia i wybór przewodniczącego;
- 2) Rozpatrzenie i zatwierdzenie sprawozdania, bilansu oraz rachunku zysków i strat za 1935 r.;
- 3) Podział zysku, osiągniętego w 1935 r.;
- 4) Udzielenie absolutorjum dla władz Spółki;
- 5) Zatwierdzenie budżetu na 1936 r. oraz określenie wynagrodzenia Zarządu i Rady Nadzorczej Spółki na tenże rok;
- 6) Wybory do Zarządu i Rady Nadzorczej;
- 7) Zezwolenie członkom władz Europejskiego Towarzystwa Ubezpieczeń Towarów i Pakunków Podróżnych, Spółka Akcyjna, na uczestniczenie we władzach innych towarzystw ubezpieczeń;
- 8) Wnioski PP. Akcjonariuszów.

PP. Akcjonariusze, chcący wziąć udział w Zgromadzeniu, winni złożyć swe akcje lub świadectwa depozytowe w biurze Zarządu Spółki przynajmniej na tydzień przed terminem Walnego Zgromadzenia, z zachowaniem przepisów art. 399 Kodeksu Handlowego.

1064-19-20

II OGŁOSZENIE

Zarząd Spółki Akcyjnej p. f.

Fabryka Kapeluszy Filcowych Karol Goepfert, Spółka Akc.

zawiadamia niniejszem PP. Akcjonariuszów, że w dn. 29 maja 1936 r. o godz. 7 popoł. odbędzie się w lokalu Spółki Akcyjnej przy ul. Podleśnej Nr. 3 w Łodzi

NADZWYCZAJNE WALNE ZGROMADZENIE AKCJONARIJUSZÓW

z następującym porządkiem dziennym:

- 1) Zagajenie i wybór przewodniczącego;
- 2) Uzupełnienie i zmiany statutu. Proponowane zmiany statutu są następujące:

§ 3 uzupełnia się przez nowy ustęp: „Akcje Spółki są imienne”.

Nowy § 3-a „Prawo własności akcji imiennych skutecznia się drogą przelewu na akcje, poświadczonego przez notariusza. Wobec Spółki Akcyjnej prawo własności następuje dopiero po uzyskaniu zezwolenia Zarządu i po odnotowaniu przelewu w księdze akcyjnej Spółki”.

§ 4 w redakcji dotychczasowej (rok obrotowy będzie rokiem kalendarzowym) zmienia się na redakcję nową: „Rokiem obrotowym jest okres czasu od 1 lipca do 30 czerwca. Pierwszy powyższy rok obrotowy liczy się od 1 lipca 1936 roku do 30 czerwca 1937 roku”.

Akcjonariusze, którzy zamierzają wziąć udział w powyższym Nadzwyczajnym Zgromadzeniu, obowiązani są złożyć w Zarządzie Spółki przy ul. Podleśnej Nr. 3 w Łodzi swoje akcje najpóźniej na 7 dni przed terminem Zgromadzenia. Zamiast akcji mogą być złożone zaświadczenia z podaniem numerów akcji w depozycie, wydane w trybie art. 399 Kod. Handl.

1088-19-20

Z a r z ą d.

GDYNIA, KATOWICE,
KRAKÓW, LWÓW,
POZNAŃ, WILNO

ODDALONE SĄ OD STOLICY
O ZALEDWIE 2 GODZINY LOTU!

Do wydania

Sprawozdania

z

NARADY

GOSPODARCZEJ

upoważniony został

tygodnik

„Polska Gospodarcza”

Zamówienia przyjmuje administracja
tyg. „Polska Gospodarcza”

Warszawa, ul. Elektoralna 2, pok. 26
tel. 5-12-73

Cena — zł 5.—; z przesyłką — zł 5.50; za
zaliczeniem — zł 5.80

TARYFA CELNA

wydana w formie kartkowej
stałe uzupełniana
według aktualnego stanu

Cena Taryfy zł 40.-

Cena „Uzupełnień” zł 7.-

||||| kwartalnie |||||

Nakładem Tygodnika

„POLSKA GOSPODARCZA”

„POLMIN”

Państwowa Fabryka Olejów Mineralnych

CENTRALA: LWÓW, ULICA AKADEMICKA 7

TELEFONY: 102-20 do 102-23

RAFINERJA W DROHOBYCZU

REPREZENTACJA W GDAŃSKU
POLISH PETROLEUM COMPANY
KREBSMARKT 7/8

PRZEDSTAWICIELSTWA ZAGRANICZ-
NE WE WSZYSTKICH STOLECZNYCH
MIASTACH EUROPY

DZIĘKI DŁUGOLETNIJ PRAKTYCE RAFINE-
RYJNEJ I DOŚWIADCZENIOM NA POLU TECHNIKI
SMARNICZEJ, DOSTARCZAMY PRODUKTY SMA-
ROWE NAJWYŻSZYCH GATUNKÓW PO JAK
NAJŚCIŚLEJ SKALKULOWANYCH CENACH. ==

WŁAŚCIWE ZASTOSOWANIE WYSOKOWAR-
TOŚCIOWYCH OLEJÓW I SMARÓW „POLMIN”,
DOSTOSOWANYCH DO WARUNKÓW PRACY
WSZYSTKICH MASZYN I SILNIKÓW, KAPEWMA
UZYSKANIE WSZELKICH KORZYŚCI, ZWIĄZANYCH
Z RACJONALNĄ GOSPODARKĄ SMARNICZĄ.

OLEJE I SMARY AUTOMOBILOWE „POLMIN”
SĄ DO NABYCIA WE WSZYSTKICH NASZYCH ODDZIAŁACH ORAZ
W PIERWSZORZĘDNYCH SKŁADACH Z AKCESORJAMI SAMOCHODOWEMI

ODDZIAŁY: BIAŁYSTOK, BYDGOSZCZ, DOLINA GDYŃIA, JAROSŁAW, KALISZ,
KOWEL, KRAKÓW, LUBLIN, LWÓW, ŁÓDŹ, PIŃSK, PŁOCK, POZNAŃ,
RÓWNE, SIEDLCE, STRYJ, SOSNOWIEC, TOMASZÓW MAZOWIECKI,
TORUŃ, WARSZAWA, WILNO
